

GLOSSARY

of

MĒNŌG Ī XRAD

By

A. TAFAZZOLI

IRANIAN
CULTURE FOUNDATION

«63»

واژه‌نامه‌ای پهلوی

«۶»

واژه‌نامه
میسروی خرد

انتشارات
بنیاد فرهنگ ایران

۶۳

واژه‌نامه‌ای پهلوی

واژه‌نامه

میسروی خرد

تألیف
دکتر احمد تقی‌زنی

انتشارات بنیاد فرهنگ ایران
۶۳

درباره زبان شناسی ایرانی، با همه تحقیقات و مطالعاتی که دانشندان کرده اند، هنوز کارناکرده بسیار است. بیش از یک قرن است که محققان غربی به تحقیق درباره آثار زبانهای ایران باستان پرداخته و بخش بزرگی از آنها را به زبانهای امروز ترجمه کرده و برای بعضی از آنها واژه نامه های ترتیب داده اند. در این بیست سی ساله اخیر نیز دانشندان ایرانی در این راه قدم نهاده و کوششها کرده اند. اما هنوز ده یک این کار سترگ که برای تحقیق درباره تاریخ و فرهنگ زبان ایران اهمیت فراوان دارد به انجام نرسیده است.

درباره انواع گویشهای ایرانی هم، چه در مرحله میانه مانند سعدی و خنجر و خوانساری، و چه در مرحله جدید از آسوی و کردی و بلوچی تا گویشهای پراکنده ای که در سرزمین ایران امروزی یا دیرین مرزهای آن متداول است جای تحقیق و مطالعه باقی است؛ و باید که این کارهای لازم و مهم علمی با کوشش و همکاری دانشندان ایرانی به پایان برسد.

یکی از وظایفی که بنیاد فرهنگ ایران بر عهده دارد کوشش در رفع این نقیصه بزرگ و مطالعات ایران شناسی است. در سلسله انتشارات این دستگاه، زیر عنوان «زبان شناسی ایرانی»، یک رشته «واژه نامه پهلوی»، تدوین می شود، رشته ای دیگر به تحقیق در قنهای بازمانده از زبانهای ایرانی باستان و میانه جدید اختصاص می یابد، و یک رشته نیز به انتشار متون اصیل و منتشر نشده این زبانها، یا تئیکن کل و اشتقادی آنها تخصص داده می شود. امید داریم که رشته دیگری نیز درباره گویشهای امروزی زبانهای ایرانی، در داخل و خارج کشور منتشر کنیم.

با این کارهای علمی بنیاد فرهنگ ایران امیدوار است که خدمت خود را به زبان و فرهنگ ایران، چنانکه فرمان شاهنشاه آریامهرست، به سرپرستی و راهنمایی شهبانوی گرامی ایران به انجام برساند.

دیرکل
 پرویز ناتل خانلری

دائرة نامه های پهلوی، ج ۱

دائرة نامه

میسوزی خرد

تألیف
دکتر احمد تقصنی

آمارات بنیاد فرهنگ ایران
۱۳۴۰

از این کتاب
هزار نسخه در زمستان ۱۳۴۸ در چاپخانه زر
جاء شد.

پیشگفتار

مینوی خرد کتابی است به زبان پهلوی شامل يك مقدمه و ۶۲ پرسش که هر يك با سؤالى از «دانا» آغاز می‌شود و «مینوی خرد» (یاروح عقل) به آن پرسشها پاسخ می‌دهد. مفصل ترین فصل آن پرسش اول است که بیش از نیمی از آن به سرنوشت روان پس از مرگ اختصاص داده شده است. بیشتر کتاب مربوط به مطالب اخلاقی است و از این جهت می‌توان آن را در ردیف اندرزنامه‌های پهلوی قرار داد اما به موضوعات اساطیری یا مطالب مربوط به آفرینش نیز جای جای اشاره رفته است. سبك كتاب ساده است و پیچیدگی بعضی از كتابهای پهلوی مانند دینکرد یا نامه‌های منوچهر را ندارد و چنان می‌نماید که كتاب برای خواننده معمولی زردشتی نوشته شده است.

نام نویسنده و زمان تألیف كتاب را نمی‌دانیم. برخی از دانشمندان حدس زده‌اند که محتملاً كتاب در زمان ساسانیان و شاید در دوره سلطنت خسرو انوشروان تألیف یافته است، زیرا در كتاب كوچكترین اشاره‌ای به عرب یا اسلام نشده ولى از جنگ و ستیزدائى ترکان و رومیان با ایرانیان سخن رفته است. با توجه به این نکته که در زمان انوشروان تألیف کتب رواج بسزائی داشته است بعید نمی‌نماید که كتاب در دوره این پادشاه تألیف شده باشد. (۱)

1- E. W. West, *Mainyo-I-Khard*, Introduction, PP. x-xi;
M. Boyce, *Handbuch der Orientalistik*, Abteilung I, Band IV
Iranistik • II, Lieferung 1, Leiden-Köln 1968, P. 54.

از روی متن پهلوی دو تحریر پازند و سنسکریت محتملاً در قرن ششم هجری توسط نریوسنگ انجام گرفته است. همچنین يك تحریر از آن به نثر و دو تحریر به شعر فارسی در دست است^(۱). متن کامل پهلوی کتساب يك بار در سال ۱۸۹۵ بوسیله سنجانا^(۲) و بار دیگر همراه با متن پازند و سنسکریت به تصحیح تهمورث انکلساریا با مقدمه مودی (Modi) منتشر شد^(۳). در ۱۹۱۳ متن پازند کتاب را آنتیا در مجموعه «متون پازند» چاپ کرده^(۴) و وست براساس نسخه‌های مختلف آوانوشتی از متن پازند تهیه کرده و همراه با ترجمه انگلیسی و واژه نامه و نکات دستوری در سال ۱۸۷۱ منتشر کرده است^(۵). همین دانشمند بار دیگر مینوی خرد را براساس نسخه پهلوی در «متون پهلوی جلد سوم» ترجمه و منتشر کرده است^(۶). فصول مختلفی از مینوی خرد در کتابهای دانشمندان اخیر آوانویسی و ترجمه شده است.

قدیمترین و معتبرترین نسخه‌ای که از مینوی خرد پهلوی در دست است نسخه K 43 است که توسط مهرآبان پسر انوشک روان در ۹۳۸ پس از بیستمین سال یزدگرد (۱۵۸۹ میلادی) نوشته شده است. وی نسخه خود را از

۱- در مورد تحریرهای فارسی رجوع شود به رساله دکتری خانم زاله آموزگار

J. Amouzgar, *Etudes sur la langue et la littérature mazdéenne en persan, thèse*, Paris, 1967, pp. 50, 57, 67.

2- D. P. Sanjana, *The Dīnā ī Mānū ī Khrat*, Bombay, 1895.

3- T. D. Anklesaria (with an introduction by J. J. Modi), *Dānāk-u mainyô-i khard, Pahlavi, Pazand and Sanskrit Texts*, Bombay, 1913.

نسخه‌ای که از این کتاب در اختیار نگارنده بود مقدمه مودی را نداشت. دکتر پشوتن انکلساریا (P. K. Anklesaria) مرا از وجود این مقدمه مطلع کرد و لطفاً عکسی از آن برایم تهیه کرد.

4- E. E. Antiâ. *Pâzend Texts*, Bombay, 1909, P P. 273-334.

5- E. W. West, *The Book of the Mainyo-I Khard*, Stuttgart-London, 1871.

6- E. W. West, *Sacred Books of the East*, vol. XXIV (*Pahlavi Texts III*), 1885.

روی نسخه قدیمتری استنساخ کرده است. متن عکسی این نسخه در کپنهاگ چاپ و منتشر شده است^(۱). اما این نسخه کامل نیست و این قسمتهای آن از دست رفته است: از بند ۱ تا بند ۲۷ مقدمه و از میان بند ۱ پرسش سیزدهم تا میان بند ۴۹ پرسش ۲۶. تهمورث انکلساریا برای تصحیح مینوی خرد خود نسخه دیگری در دست داشته که آن را TD2 نامیده است. بنا به قول وی این نسخه فاقد مؤخره‌ای است که نام کاتب و تاریخ کتابت نسخه در آن ذکر شده باشد اما به گمان وی که مبتنی بر مقایسه خط TD2 با سایر نسخ پهلوی تاریخ‌دار است، این نسخه را دستور گشتاسب اردشیر در تاریخی میان ۱۷۲۶ و ۱۷۴۱ میلادی نوشته است^(۲). نسخه‌هایی که مورد استفاده سنجانا بوده (بجز K43) ارزش مستقلى ندارد، زیرا به احتمال قوی در قرون اخیر از روی متن پازند به پهلوی برگردانده شده است^(۳).

برای تهیه این واژه نامه نخست متن تصحیح شده انتقادی لازم بود. بدین منظور نخست متن چاپی انکلساریا را برگزیدم اما در ضمن کار متوجه شدم که بسیاری از صورتهای صحیح نسخه K43 را مصحح کتاب در زیرنویس و صورتهای TD2 را اصل قرار داده است. بدین جهت بر آن شدم که متن نسخه عکسی K43 را با نسخه چاپی انکلساریا مقابله کنم و بر اساس نسخه K43 متنی فراهم آورم که اساس کار تهیه این واژه نامه قرار گیرد. در مورد بخشهایی که در نسخه K43 نیامده است بناچار از نسخه چاپی انکلساریا استفاده کردم. امید است که در آینده متن پهلوی و ترجمه آن نیز منتشر شود.

-
- 1- *Codices Avestici et Pahlavici Bibliothecae Universitatis Hafniensis, Vol. V: The Pahlavi Codex K43*, Copenhagen, 1936.
  - 2- T. Anklesaria, J. Modi, *op. cit.*, Introduction, p. 6 f.
  - 3- Sanjana, *op. cit.*, Introduction, p. xi; S. H. Nyberg, *A Manual of Pahlavi, Introduction*, p. xix.

در تنظیم لغات نکات زیر مراعات شده است :

۱- کلمات به ترتیب زیر مرتب شده است :

د د ر ر م م ی ی د/ی و و/و س س ی ی و و (۱ ۶)

۲- در خط پهلوی بعضی از حروف نماینده چند صدا است و نیز شکل حاصل از ترکیب دو یا چند حرف ممکن است با شکل حاصل از ترکیب دو یا چند حرف دیگر یکسان باشد. بنابراین برای این که به سهولت بتوان لغتی را یافت که محتملا مراجعه کننده قرائت آن را نمی داند اساس تنظیم لغات را بر شکل حروف قرار دادیم. پیش از مراجعه به واژه نامه لازم است به نکات زیر توجه شود .

۱) شکل **د** که ممکن است ترکیبی از **د** + **د** (الف + الف و غیره) یا **د** + **د** (ی + د + الف و غیره) باشد در ردیف **د** + **د** قرار گرفته است . مثلاً کلمه **دس** (zahr=z'hl) و **دس** (ziyān=zyd'n') در یک ردیف قرار گرفته است .

۲) شکل **س** که ممکن است ترکیبی از **د** + **س** (الف + پ) یا **د** + **س** (الف + چ) باشد در ردیف **د** + **س** قرار گرفته است . مثلاً کلمه **س** (āb='p') و **س** (az='+c') در یک ردیف و پشت سرهم قرار گرفته است .

۳) شکل **و** که ترکیبی از **د** + **و** (ی/گ/د + پ و غیره) یا **د** + **و** (ی/گ/د + چ و غیره) است در ردیف **د** + **و** قرار گرفته است . مثلاً **و** (gazdom=gcdwm) و **و** (dibīrih=dpwyryh) در یک ردیف آمده است .

۴) شکل **و** پهلوی که ممکن است نماینده **س** یا ترکیب **د** + **و** (د + د یا گ + ی و غیره) باشد در ردیف **س** آمده است . مثلاً **و** (Salm=salm) با **و** (gilag=gylk') در یک ردیف آمده است .

۵) شکل **و** که ممکن است ترکیبی از **د** + **و** (س + ی/گ و غیره) یا **د** + **و** (د + س و غیره) باشد همیشه در ردیف **د** + **و** قرار گرفته است . مثلاً **و** (sēr=sgl) و **و** (dastōr=dstwbl) در یک ردیف آمده است .

۶) شکل **𐭥𐭥** که ممکن است ترکیبی از **𐭥 + 𐭥** (س + و) / **𐭥 + 𐭥** (ن و غیره) و یا ترکیبی از **𐭥 + 𐭥 + 𐭥** (د + ی + ن و غیره) باشد در ردیف **𐭥 + 𐭥** قرار گرفته است. مثلاً کلمه **𐭥𐭥𐭥𐭥** (sālār=srd'l) و کلمه **𐭥𐭥** (dēn=dyn) در یک ردیف قرار گرفته است.

۳- در آخر (و به ندرت در وسط) کلمات پهلوی گاهی علامت افزوده می شود بدون این که تلفظ شود. در این واژه نامه این علامت پس از **𐭥 𐭥 𐭥 𐭥 𐭥 𐭥** نوشته شده است (بجز در مورد بعضی از قیود مثل **𐭥𐭥𐭥** و بجز در مورد کلماتی که به **𐭥** یا **𐭥** ختم می شود). در پایان هزوارشها این علامت زائد نوشته نشده است. در این مورد از روش پروفیسور نیبرگ پیروی کرده ام ^(۱).

۴- هرواژه پهلوی نخست حرف به حرف به لاتین برگردانده شده است (Transliteration). در این مورد به املای سنتی پهلوی که در کتیبه های پهلوی و زبور پهلوی هم به کار رفته توجه شده است. هزوارشها به حرف بزرگ لاتین برگردانده شده است تا از کلمات پهلوی مشخص باشد. سپس هر واژه به لاتین آوانویسی (Transcription) شده است تا تلفظ نسبتاً دقیق کلمه روشن شود. در مورد آوانویسی توجه اساسی به متون فارسی میانه مانوی تر فان بوده است، زیرا خط پهلوی خطی است که املاء تاریخی یا شبه تاریخی کلمات را نشان می دهد و نه صورت ملفوظ آنها را ^(۲). در مورد آوانویسی از فارسی دری نیز که از نظر ساختمان دنباله زبان پهلوی است یاری گرفته ام. در صورتی که واژه پهلوی معادلی در فارسی داشته آن معادل ذکر شده است.

۵- معادل پازند کلمات پهلوی بر اساس متن انکلساریا با توجه به نسخه بدلهای ذکر شده است. در آوانویسی واژه های پازند از روش متداول پیروی کرده ام.

S. H. Nyberg, *A Manual of Pahlavi, Introduction*, p. ix.

۲- رجوع کنید:

D.N. Mackenzie, *Notes on the transcription of Pahlavi*, BSOAS, XXX (1967), pp 17-29.

۶- به منظور این که املاء واژه‌های پهلوی با املاء معادل‌های آنها در فارسی میانه ترفان مقایسه شود و توجیهی نیز برای آوانویسی خود کرده باشم این صورتها را ذکر کرده‌ام. لغات پهلوی کتبی‌ای یا زبور پهلوی و پارتی و غیره یا از جهت مقایسه املاء آنها با املاء پهلوی کتابی یا از جهت مقایسه برای وجه اشتقاق لغت، همراه با ذکر مآخذ مورد استفاده آورده شده است.

۷- اگر يك واژه پهلوی به املاء‌های مختلف در کتاب آمده، آن صورتها عیناً حفظ شده است.

۸- کلماتی که در نسخه خطی کتاب غلط نوشته شده در واژه‌نامه به صورت اصلاح شده آمده است و بالای آنها علامت + گذاشته شده است.

۹- صورتهای جمع اسامی زیر صورت مفرد آمده است.

۱۰- اسامی مرکب به صورت مرکب آمده و اجزاء ترکیبی آنها نیز جداگانه یادداشت شده است.

۱۱- صورتهای صرفی و صیغه‌های افعال زیر مصدر و افعال مرکب زیر مشخص‌ترین کلمه آنها یادداشت شده است.

۱۲- در این واژه‌نامه تمام فصول و بندهائی که واژه‌ای در آنها به کار رفته ذکر شده است بجز در مورد کلمات بسیار معمولی که در هر بند و فصل تکرار می‌شود. در این موارد فقط چند مرجع ذکر شده است. اعداد درشت نشانه شماره پرسشها و اعداد ریز تر نشانه شماره بندهای هر پرسش است. واژه‌هایی که در مقدمه کتاب آمده با علامت م و واژه‌هایی که در خاتمه کتاب آمده است با علامت خ مشخص گردیده است. ذکر این نکته در اینجا لازم است که در ترجمه‌های مینوی خرد به زبانهای اروپائی معمولاً مقدمه را هم يك فصل جداگانه گرفته و پرسش يك را فصل دوم نامیده‌اند. بنابراین برای مطابقه شماره‌های فصول مذکور در این واژه‌نامه با شماره‌های فصول ترجمه‌های اروپائی باید یکی بر شماره‌های فصلهای مذکور در این واژه‌نامه افزود مثلاً ۱۰۷ واژه‌نامه برابر با ۲۰۷ ترجمه وست (West) و دیگران است.

۱۳- ارقام پهلوی چون مانند حروف نوشته می‌شود در ردیف حروف آورده شده ، ولی در پایان واژه نامه نیز جداگانه یادداشت شده است .

۱۴- فهرستهای مختلف در پایان کتاب افزوده شده است تا کسانی که با خط پهلوی آشنائی ندارند بتوانند از واژه نامه استفاده کنند. اعدادی که در برابر هر واژه در فهرستها آمده نشانه شماره صفحه و سطر واژه نامه است . در فهرست آوانوشتۀ واژه‌های پهلوی ترجمۀ لغات به انگلیسی نیز ذکر شده تا خاورشناسانی که با خط فارسی آشنائی ندارند بتوانند از این لغات استفاده کنند .

* * *

در پایان لازم می‌دانم از جناب آقای دکتر پرویز ناتل خانلری مدیرعامل بنیاد فرهنگ ایران که نگارنده و همکارانم را در تدوین واژه - نامه‌های پهلوی تشویق فرمودند سپاسگزاری کنم .

اکنون که این اثر را به پیشگاه متخصصان زبان پهلوی و دانش- پژوهان این رشته تقدیم می‌کنم فریضۀ خود می‌دانم که از همه استادان پهلوی خود سپاسگزاری کنم: جناب آقای دکتر صادق کیا (استاد دانشگاه تهران) ، پروفیسور مری بویس (Professor M. Boyce) استاد دانشگاه لندن ، دکتر د. ن. مکنزی (Dr. D.N. Mackenzie) دانشیار دانشگاه لندن و پروفیسور ژ. پ. دومناش (Professor J.P. de Menace) استاد سوربن . از دانش این دانشمندان عالیقدر در مراحل مختلف تحصیل بهره‌های فراوان برده‌ام . از دوست و همکار دانشمندم آقای دکتر مهرداد بهار سپاسگزارم که زحمت خواندن این واژه نامه را قبل از چاپ بر خود هموار کردند و اصلاحات و راهنماییهای گرانبهائی کردند . همچنین از همکار فاضلم خانم دکتر ژاله آموزگار که نگارنده را در تصحیح و مقابله نمونه‌های چاپی یاری کردند سپاسگزارم .

از آقای هوشنگ رهنما فارغ التحصیل فوق لیسانس زبان شناسی دانشگاه تهران که با خط خوش و با دقت این کتاب را نوشتند سپاسگزارم .

احمد تفضلی

نشانه‌ها

برخی از نشانه‌هایی که در بازگرداندن کلمات به کار رفته است:

الف : د
 آ : دد
 (در نقل حروف پهلوی به خط لاتین «Transliteration»)

به کار رفته است)

ع : c (معمولا در هزوارشها)

آ : a

آ : a (معمولا در پازند قبل از ن آمده است)

چ : č/c

ذ : đ

کسره : e (در پازند)

کسره کشیده : ē (در پازند)

کسره کشیده (یای مجهول) : ē

گ : g

غ : ġ

ح : Ĥ (در هزوارشها به کار رفته است)

ای (یای معروف) : ĩ

ج : ĵ

ن (غنه) : ñ/n

ضمه کشیده (واو مجهول) : ō

ص (در هزوارشها) : š

ش : š

ٲ : تلفظی از ت . در پازند به جای د پهلوی در آخر کلمات به کار رفته است

ٲ : ٲ

ū : او (واو معروف)

x : خ

ž : ژ

* * *

[ ] لغاتی که در متن پهلوی نبوده و از روی متن پازند بازسازی کرده‌اند.
( ) لغات پازندی که در متن نبوده و از روی متن پهلوی بازسازی کرده‌اند.
< > حروف یا لغاتی که در متن نبوده و نگارنده این واژه نامه از روی قرائن آنها را افزوده است .

+ در بالای واژه نشانه آن است که آن واژه تصحیح شده است .

نشانه‌های اختصاری

پا : پازند

پاتر: پارتی ترفان

ج : جمع

خ : خاتمه کتاب

فامتر: فارسی میانه ترفان

م : مقدمه کتاب

نک : نگاه کنید

- Armen. Gram. : H. Hübschmann, *Armenische Grammatik*.
BBB. : W.B. Henning , *Ein Manichäisches Bet-una Beichtbuch*.
BSO(A)S. : *Bulletin of the School of Oriental (and African) Studies*.
GGA. : *Göttinger Gelehrte Anzeigen*.
Hymn-cycles : M. Boyce, *Manichaean Hymn-Cycles*.
JRAS. : *Journal of the Royal Asiatic Society*.
Man. Stud. : Saleman, *Manichaeische Studien*.
Mir. Man. : Andreas-Henning, *Mitteliranische Manichäica*.

OP.	: <i>Old Persian.</i>
Pahl. Riv.	: <i>Pahlavi Rivāyāt</i>
Ps.	: <i>Pahlavi Psalter</i>
REV.	: <i>Revue des études arménienne.</i>
ŠGV.	: <i>Škand-gumānīg vizār</i>
ŠNŠ.	: <i>Šāyist nē šāyist</i>
TPS.	: <i>Transactions of the Philological Society.</i>
Verbum	: <i>Henning, Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente.</i>
Visp.	: <i>Visparad</i>
Wb.	: <i>Bartholomae, Altiranisches Wörterbuch.</i>
Yas.	: <i>Yasna</i>
ZKMM.	: <i>Bartholomae, Zur Kenntnis der Mitteliranischen Mundarten.</i>
Zor. Prob.	: <i>H. W. Bailey, Zoroastrian Problems.</i>

منابع و مأخذ

- F. Andreas und W. B. Henning, *Mitteliranische Manichäica aus Chinesisch-Turkestan* I-III, SPAW, Berlin, 1932.
- F. Andreas und kaj Barr, *Bruchstücke einer Pehlevi-Übersetzung der Psalmen*, SPAW, Berlin, 1933.
- H. W. Bailey, *Zoroastrian Problems in the Ninth-Century Books*, Oxford, 1943.
- Iranian Studies*, BSOS VI, VII.
- C. Bartholomae, *Altiranisches Wörterbuch*, Strassburg, 1904.
- Zur Kenntnis der Mitteliranischen Mundarten*, I-VI, SHAW, Heidelberg, 1916-25.
- M. Boyce, *Manichaeen Hymn-Cycles in Parthian*, London, 1954.
- B. N. Dhabhar, *Essays on Iranian Subjects*, Bombay, 1955.
- The Pahlavi Rivāyāt accompanying the Dādistān-i Dīnik*, Bombay, 1913.
- Pahlavi Yasna and Visperad*, Bombay, 1949.
- I. Gershevitch, *The Avestan Hymn to Mithra*, Cambridge, 1959.
- A. Ghilain, *Essai sur la langue parthe*, Louvain, 1939.
- W. B. Henning, *See Andreas-Henning.*
- Das Verbum des Mittelpersischen der Turfanfragmente*, ZII, 9, 1933. 158-253.
- Ein manichäisches Bet- und Beichtbuch*, APAW, 1937
- A List of Middle-Persian and Parthian Words*, BSOS, 9, 1937/39. 79-92.

- Two Central Asian Words*, TPS, 1945. 150-162.
Mitteliranisch, Handbuch der Orientalistik, I, 4, I, 20-130.
- H. Hübschmann, *Armenische Grammatik*, Leipzig, 1897.
- H. Junker, *Das Frabang i Pahlavik*, Leipzig, 1955.
- D. D. Kapadia, *Glossary of Pahlavi Vendidad*, Bombay, 1953.
- R. G. Kent, *Old Persian*, New Haven, 1953.
- J. Markwart and Messina, *A Catalogue of the Provincial Capitals of the Ērānšahr*, Roma, 1931.
- de Menasce, P.J., *Škand-gumānīk Vičār*, Fribourg-en-Suisse, 1945.
- F. W. K. Müller, *Ein Doppelblatt aus einem manichäischen Hymnenbuch*, APAW, 1912.
Beiträge zu Kritik und Erklärung des Mīnōīg Chrat. SS AW, CXXV, 1892 Bd. 1. pp. 1-42
- H. S. Nyberg, *Hilfsbuch des Pehlevi*, Uppsala, 1928-31.
A Manual of Pahlavi, Part I, Wiesbaden, 1964.
- C. Salemann, *Manichäische Studien*, Saint-petersbourg, 1908.
- M. Sprengling, *Third Century Iran*, Chicago, 1953.
- J. C. Tavadia, *Šāyast nē Šāyast*, Hamburg, 1930.
- W. West, *The Book of the Mainyo-i Khard*, Stuttgart-London, 1871.
Sacred Books of the East, Vol. XXIV (*Pahlavi Texts*, III), 1885.
- R. C. Zaehner, *Zurvan, A Zoroastrian Dilemma*, Oxford, 1955.
The Teachings of the Magi, London, 1956.

د : ā : پس، آنگاه (āat) . با ضمیر متصل بر م شخص مفرد آمده است :
سه : د + ن - : āš : پس + او ۲۶،۲۲ پا : āš

دد

دد + دد

axtar : ^hhtl

د + د

۱- اختر (= ستاره ثابت) ۴۸،۱۱،۲۰ پا : axtar

۲- برج (در ستاره‌شناسی) ، با عدد ۱۲ به کار رفته است :

د + د : duāzdaḥ axtar : ۱۲ ^hhtl

دوازده برج ۲،۱۸،۲۱ ۱۱ پا : duāzdaḥ axtar

د + د + د : duāzdaḥ axtarān : ۱۲ ^hhtl'n

دوازده برج ۴۸،۱۹ ۱۱ پا : duāzdaḥ axtarān

د + د + د : āxēzistan : ^hhycstn' : خاستن

د + د + د

د + د + د : āxēzēd : ^hhycyt' : خیزد ۱۵،۲۷،۵۹

پا : āxēzēd / āxēzēd : ^hhycstn' (PS. 31)

۵۶ د + د + د : abar āxēzēd : QDM ^hhycyt'

برخیز ۱۱۲۸ پا: *awar āxōzēt*

سوسوس *h'dk'dys : xāyagdēs* : شبیه تخم مرغ ۴۳۸ پا: ندارد .

فارسی: خایه (پس) (بربان) . نسخ ۴۳ : سوسوس

سوسوا *h'dk' : xāyag* : تخم مرغ ۴۳۸, ۴۳۹ پا: *xāca* : فارسی: خایه

(تخم مرغ) . نسخ ۴۳ : سوسو

سوسوس : نک : سوسوس

سوسوا : نک : سوسوا

سک *pas = 'HL* :

۱- پس (= عقب، متقابل پیش) ۱۲ پا: *pas*

۲- پس، پس ۲۲, ۱۱۵, ۱۱۶ پا: *pas*

سک ۹ : *pas-iz* : پس + نیز . نک : ۹

سلسه ۱۱۳ *'hl'ptn' : ahraftan* : بالا رفتن

سلسه ۱۱۴ *'hl'myt' : ahramēd* : بالا رود ۱۱۵ پا:

ārāmāt . ناتر *'hr'm- : 'hr'pt* (verbun, 190, 10)

زبر پهلوی : *'hl'm : 'hl'pty* (Ps. 31)

سلسه *'hl'y : ahlay* : استکار (لقب سرور)

۱۱۵, ۱۱۶, ۱۱۷, ۱۱۸ پا: *ašō*

سلسه *'hl'dy'h : ahlayih* : پاکی، تقدس، پرستکاری ۹

۱۵, ۱۶ پا: *ašahī*

س سله ۱۱ (شله ۱۱) : Kērbad : Kylpt' میربد خ ۲

٥٨٧ : āšmōt : سنج. فارسی : آسمون (آسمان)

07₁₅ 29₁₁ 22₉ 27₁₀ 23₁ 16₀ 9₂ 7₁₂ 1₁₉

سلسلہ ۱۳۷ : 'aklwbdt' : akhlawdād : صدقہ، احسان ۱۶، ۲۰

۱۰. ϵ_4 $^{115, 12, 141}$ $ahlav$: $ahlawb$: پرهیزکار، مقدس

که برگردانده از خط سیلوی است) . نامتر : *klw* (*Mir.Man.* II, 45)

• aśōī : १

Ramvār . فارسی : رموار . این واژه در ۶۱ نسخہ K43 به

. 11₀ 1₁₀ 1_{1A} ~: kāmōyēn : k'mwdyn' 15055

یا : ḥamōīn . در مورد خواندن و وجه اشتقاق این واژه نک :

(A. Pagliaro, Jackson Memorial Volume pp. 140-148)

- نک : axqan : 'hwn' ۱۱۹ [م] دنیا : جهان : ax'ān : 'hwn' ۱۱۹
 کسی که بنظیفه خود عمل نمی کند a-x'ēs-kār : 'hwyšk' ۲۱, ۱۸
 ax'ōškār ۱۴
 بی مرک ، جادو دانی a-hōš : 'hwx ۷, ۲۷
 فارسی : هوش (= مرک) .
 صیب āhōg : 'hwk' ۵۸ ۲, ۳, ۴, ۵, ۶, ۱۰, ۱۵, ۲۹
 فارسی : آهو (= صیب) .
 بی شایسته a-homānāg : 'hwm'n'k ۱۲, ۱۸
 ahumānā
 دیگر $\text{anē} = \text{'hRN}$ ۱۱, ۱۵
 فامتر : han ۱۵
 (Mir.Man.I, 35) 'ny
 دیگر + نیز $\text{anēg} = \text{'hRNc}$ ۲۶, ۴۰, ۵۱, ۵۶
 haniča
 برابر hāvand : 'h'wnd ۳۸, ۴۰, ۴۱, ۴۲
 ناماخرندی ، عدم تمناعت a-hunsandih : 'hwnsndyh
 فامتر : ax'arsaṇdī ۴۰, ۴۱, ۴۲
 خدی : xwsndy (BBB.111) 'hwnsnd

(Genoshevitch, Mithra, 179)

yaōā- : دعای امونور (اوستا) : ahunavar : 'hw(n)wl س ۱۳۱

ahunavar : ۲۱v. (-ahu vairyo

— + —

۵ sō : ۲۱r. ۱۵۱, ۹۵, ۱۱۶, ۱۵۲ se : 3 س

šaš : ۵۱r. شش : šaš : 6 س ۱۳۲

nuh : ۲۲, ۲۹ ۴۸ ۱۵, ۱۱ : noh : ۹ س ۱۳۳

noh sad ud sīh ud hašt : ۹۳۰ TWMMY' س ۱۳۴

۱۲ (۹۳۸ =)

۱۰ : ۵۱r. ۷۱, ۱۱۳ : noh kazār : ۹۰۰۰ س ۱۳۵

nuh-kazār

nahum : ۲۵r. نیم : nohom : ۹-wm س ۱۳۶

šaš-saš : ۲۱r. شش : šaš sad : 6۰۰ س ۱۳۷

šašum : ۲۵r. شش : šašom : 6-wm س ۱۳۸

۱۵ : ۲۱r. ۷۱, ۲۱, ۱۷ : se-pāy : 3-p'd س ۱۳۹

sā-pāe

pañj : ۵۱r. پنج : pañj : 5 س ۱۴۰

(Man.stud. ۱۱۳) pñj[wm نامر :

a-bēs : ۷۱r. بی درد ، بدون پنج ، بدون خم : byš س ۱۴۱

abāš

سر ۳۰۰ abīm : 'bym : بی بیم، بی ترس ۱،۱۲ پا : abīm

سر ۱۱۱ vanē = 'BDN' : تباہ ۱۵، ۲۱، ۲۷، ۵۱ پا : a-uīn : نامتر؛

Nyberg. (Henning, List, 89) wny[bwf

ایرانی می داند و avīn می خواند (Hilfsbuch, II, 27) . ولی

B. Geiger آن را نزدارش می داند . نک :

Henning, Handbuch, 99, n. 1 .

سر ۱۹۰ se-šabag : 3 špkr' : سه شب ۱۵۲ پا :

sā-šawa

سر ۱۰۰ a-xāšihā = 'BSYM yk' : به حالت ناخوشی (قید)

axāšihā : ۱۵۰۹ پا :

سر ۳۰۰ sesad : 300 : سید ۱۳۲۵ ۱۱۱۸ پا : sō-saš

سر ۱۱۱۱ a-burzišnīg : 'bwlcšnyk : بدین احترام ۱۱۷۹ پا :

a-burzišnī

۹/۷ +

سر u- = 'P- : و (فارسی باستان : uta) هیش باضار

منضی آید . نک : ۲۷، ۲۸، ۲۹ : نامتر : w-

(Man. Stud. 47)

سر ۲۰۰ abāxtar : ۲۰۰ : سیاه ۱۰ : با عدد هفت به کار رفته است

سرس ۷ abāxtar : هفت یاره ۷, ۱۱

haft awāxtar : ۱۱, ۲۳, ۳۷, ۵۱

سرس ۷ abāxtarān : هفت یاره

haft awāxtarān : ۲, ۱۱

• سرس ۳ pygybm : abēbīm : بی بیم ۳۰, ۳۲

awābīm : ۱

سرس ۳ pygybmyh : abēbīmīh : بی بی، امیت ۱۳, ۳۲

awābīmī : ۱

سرس ۳ pygybmyh : abēbīmīhā : در حالت بی بی، در

۱۰ awābīmīhā : ۱, ۳۴ : امیت اید

سرس ۳ pygybl : abēbar : بی بر، بی سر

سرس ۳ abēbartar : بی سردر ۳۹, ۵۰-۱۸

سرس ۱۳ pygybw : abēbūd : تفریط ۴۸, ۱

سرس ۳ pyth : a-pādiṣā : بی قدرت ۷, ۱۰-۵

۱۵ awādašāh : ۱

سرس ۳ / سرس ۳ pytyh / pytyh : ābādānīh

آبادانی ۳۰, ۵۶, ۱۷

سرس ۱۳ pyty : ābādān : آبادان، آباد ۵, ۱۴, ۳۰

awādaṇ : ۱

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : āzādīh : سپاس . ۵۱۷ پ : (āwādīh)

فارسی : آزادی = شکر، سپاس

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : āzādīh guft ۱۳۵۴ : سپاسگزاری کرد

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : ۵۱۲ پ : āzādī guft

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : āzādīh kardārīh : سپاسگزاری کردن

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : ۱۸ پ : āzādī kardārī

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abāyišnīg : شایسته، شایسته

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abāyišnīgтар : شایسته تر ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : awāišnītar : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 . 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : (Mir.Man, II, 43)

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abēgumānīh : بیگانی، عدم تردید

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : ۵۱، ۳۱، ۳۲ پ : awēgumānī

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abēgumānīhā : بیگانان، بیگانی

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : ۱۲، ۱۳ پ : awēgumānīhā

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abēgumān : بیگان، بدون تردید ۳

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : ۵۱، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴ پ : awēgumān

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abāyīdīh : آرزو، میل ۳۵، ۳۶ پ :

𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 : abāyist : شاید این داژه بهریش با داژه پهلوی abāyist آرزو، باشد.

(Yas. & Visp. Glossary, p. 10, Z urvan, 465 : 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥)

۱- نخستین، آزر کردن awāyastan ۱۶۸ ۱۶۷

10^a 12^a 1^a 2^a 3^a 4^a 5^a 6^a 7^a 8^a 9^a 10^a 11^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a 101^a 102^a 103^a 104^a 105^a 106^a 107^a 108^a 109^a 110^a 111^a 112^a 113^a 114^a 115^a 116^a 117^a 118^a 119^a 120^a 121^a 122^a 123^a 124^a 125^a 126^a 127^a 128^a 129^a 130^a 131^a 132^a 133^a 134^a 135^a 136^a 137^a 138^a 139^a 140^a 141^a 142^a 143^a 144^a 145^a 146^a 147^a 148^a 149^a 150^a 151^a 152^a 153^a 154^a 155^a 156^a 157^a 158^a 159^a 160^a 161^a 162^a 163^a 164^a 165^a 166^a 167^a 168^a 169^a 170^a 171^a 172^a 173^a 174^a 175^a 176^a 177^a 178^a 179^a 180^a 181^a 182^a 183^a 184^a 185^a 186^a 187^a 188^a 189^a 190^a 191^a 192^a 193^a 194^a 195^a 196^a 197^a 198^a 199^a 200^a 201^a 202^a 203^a 204^a 205^a 206^a 207^a 208^a 209^a 210^a 211^a 212^a 213^a 214^a 215^a 216^a 217^a 218^a 219^a 220^a 221^a 222^a 223^a 224^a 225^a 226^a 227^a 228^a 229^a 230^a 231^a 232^a 233^a 234^a 235^a 236^a 237^a 238^a 239^a 240^a 241^a 242^a 243^a 244^a 245^a 246^a 247^a 248^a 249^a 250^a 251^a 252^a 253^a 254^a 255^a 256^a 257^a 258^a 259^a 260^a 261^a 262^a 263^a 264^a 265^a 266^a 267^a 268^a 269^a 270^a 271^a 272^a 273^a 274^a 275^a 276^a 277^a 278^a 279^a 280^a 281^a 282^a 283^a 284^a 285^a 286^a 287^a 288^a 289^a 290^a 291^a 292^a 293^a 294^a 295^a 296^a 297^a 298^a 299^a 300^a 301^a 302^a 303^a 304^a 305^a 306^a 307^a 308^a 309^a 310^a 311^a 312^a 313^a 314^a 315^a 316^a 317^a 318^a 319^a 320^a 321^a 322^a 323^a 324^a 325^a 326^a 327^a 328^a 329^a 330^a 331^a 332^a 333^a 334^a 335^a 336^a 337^a 338^a 339^a 340^a 341^a 342^a 343^a 344^a 345^a 346^a 347^a 348^a 349^a 350^a 351^a 352^a 353^a 354^a 355^a 356^a 357^a 358^a 359^a 360^a 361^a 362^a 363^a 364^a 365^a 366^a 367^a 368^a 369^a 370^a 371^a 372^a 373^a 374^a 375^a 376^a 377^a 378^a 379^a 380^a 381^a 382^a 383^a 384^a 385^a 386^a 387^a 388^a 389^a 390^a 391^a 392^a 393^a 394^a 395^a 396^a 397^a 398^a 399^a 400^a 401^a 402^a 403^a 404^a 405^a 406^a 407^a 408^a 409^a 410^a 411^a 412^a 413^a 414^a 415^a 416^a 417^a 418^a 419<

awāyaṭ: 6   २A_{7A}   २B₇   २A₇   २9_{H, 12}

سرسو ۱۱ 'p'dyt' : abāyēd : باید . لازم است . ۱۵۰

(awāyast) :!

موسسه : $abaxs : ^{\circ}phs$; پشیمان : $as_{33} 52_{\Delta}$ ؛ $awaxs :$

(C. Bartholomae, ZKMM. II, 1917. pp. 41-42 : نک)

۱۰ [نوسن سس پو-] *abaxšāyiziñih*: بخشایش _{۱۱} م

(Verkuyl, 1988, 31) 'b x s' y = : ماتر . awaxšāišnī : !

awāgī : ١١٥, ١٢٤ : امراي : abāgīh : ٢٠٢٥ : ٢٠٢٥

سرمه : نک : سرمه ۱۱۱ .

سرو سلو : نک : سرو (۱۱) .

^{۱۵} āzārišn : 𐭠𐭥𐭩𐭥𐭮𐭲 𐭠𐭥𐭩𐭥𐭮𐭲 : 𐭠𐭥𐭩𐭥𐭮𐭲

موسسه : $\text{p}^{\text{r}}\text{lwny}\dot{\text{h}}$: abār-ōnīh : جی و ناریستی $(\frac{\text{p}_r}{\text{rr}})$ āw

awārūnī ; l

: '၂'လကုဏ် ကုဏ် ၁၀၀၀

abārōnīh-hangēz : بدی انجینه ، زشتی انگیز

awārūn : پا ۱۵۲۱

۱۶۱۰ ۱۶۱۱ ۱۶۲۰ : abārōn : 'p'lwñ' مرسله

۳۶۲ : awārūn . زبرپهلوی : (PS. 34) 'p'lwñy

: abārōn dranjišnīh : 'p'lwñ'dlncšnyh مرسله

awārūn-dranjišnīh : پا ۵۸۱۰ سخن بد گفتن

: 'p'm : āvām / ābām : وام ، قرض ۱۶۰۰ : پا ۵۸۱۰

awam : فامتر : 'b'myħ (Hamnang List, 30) . فارسی :

فام ، وام (برهان)

awāmīza : پا ۱۵۰۲۶ : abēmīzag : 'pyymck' مرسله

: abēmust : 'pyymwst' مرسله

awāmust : پا ۳۲۱۰ ۱۴۱۶ : ۱- بی ستم ، آسوده از ستم و زور

awāmust : پا ۳۹۲۲ : ۲- بی ستم ، بدون کد ، خشنود

فارسی : ستم (= کد)

: پا ۲۶۱۸ ۲۲۱۰ ۱۵۲۰ : abārīg : 'p'ryk مرسله

awarē : فامتر : 'b'ryg (Mir.Man, I, 32)

awarīgān : پا ۴۳۲۱ : دیگران

abārīg-iz : دیگر + نیز ۷۵۱۷ ۱۱۸۲ : پا ۴۳۲۱

abēvizand : 'pyyaznd : بی گزند

abēvizandtar : بی گزندتر ۱۵۱۲ : پا ۴۳۲۱

awāwazañdta^r . فاطر: bywzynd (Man.Stud. 43)

bywzyndy^r , bywznd (Verbum, 247, 9)

(Mir.Man. II, 44)

آبان خ ۲ فاطر: n'by (Mir.Man. I, 32)

۱۳۳

azabar : hcrp^r : زبر ، بالا ۱۴۷ ۴۳ ۵۶٫۳ ۶۱٫۲۲ پا :

۱۳۴

ažwar

a-petiyārag : 'ptyd'lk'^r : بدون آفت و بلا

۱۳۵

apatyāra : 'ptyr^r : سنج . فارسی : پیاره فاطر: 'ptyr^r ۱۴۹ پا :

(Man.Stud. 116, Verbum, 218, 11) نک : ۱۳۶

haftōrang : hpt'wlng^r : سار هفت اورنگ ۱۴۸ ۱۵۰٫۱۹٫۲۰ پا :

۱۳۷

haptōirañg : 'pt'w

haftdahom : hptdhw^m : هفدهم ۱۴۷ پا :

۱۳۸

haftdahum

ut : 'pt'^r : و + ت (ضمیر متصل ، دوم شخص مفرد) ۱۵۰٫۱۱ ۵۶٫۲۸ پا :

۱۳۹

vat فاطر: 'wt (Man.Stud. 47)

haft : hpt'^r : هفت ۵۶٫۱۲ پا :

۱۴۰

a-paltūdagih^r : 'ptwt kyh^r : ناتوانی ۴۴٫۱ پا :

۱۴۱

apaeman-x'arəšnī^r : سنج . فاطر: 'pt'yg-

ptwd , pt'w- : پازر (Verbum, 209, 17)

(Ghilain, 77) نک : ۱۱۳۹۰۰

نک ۱۱۳۹۰۰ : ⁺rtwgyh' : a-pattūgīhā : متا بانده ۱۱۶۰ : پا :
 K43 ، ۱۱۳۹۰۰ : نوشته شده در Nyberg
 (Manual, ۱۴۶) آن را *apatundikā (فایر) *apatvandiā
 خوانده است . نک : ۱۱۳۹۰۰

۱۱۳۹۰۰ : hāftom : hptwm : هفتم : ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ : پا :
 hāftum

نک : ۱۱۳۹۰۰ : ⁺pcyhllk' : ābēihrag : دارند و گوهر آبی (صفت دستای
 ۱۱۳۹۰۰ : پا : āw-ēihara (آستارگان) ۱۸۷

[مؤ] : ⁺pd : afd : افند . شکفت یم : پا : awad .
 ۱۱۳۹۰۰ (ج)

نک : ۱۱۳۹۰۰ : ۱۱۳۹۰۰

۱۱۳۹۰۰ : ⁺pyyswtyh' : abēsūdih : بی سودی ، بی فایده بودن ۵۷ :
 پا : awēsūdī

۱۱۳۹۰۰ : ⁺pyyswt' : abēsūd : بی سود

۱۱۳۹۰۰ : abēsūdtar : بی سودتر ۴۰ : پا :
 awēsūftar

نک : ⁺pybl' : abēbar : بی بر ، بی فایده . ۲۱۶ : پا : awēbar

- س ۱۱۳۳ : *ābdast* (۱): *ʔpdst'* : نوعی سلاح که در دست می کرده اند (۱۹) ۴۲۱۳
- س ۱۱۳۴ : *aēdast* : نک : I. Gershevitch, *Mithra*, 120., n. : نک : س ۱۱۳۳
- س ۱۱۳۵ : *ābig* : *ʔpyk* : آبی، مربوط به آب ۲۶۰ ۳۵۱ : *āwī* : *hcdl* : *ažēr* : زیر ۵۹ ۶۱۰ : *ažēr* : س ۱۱۳۶
- س ۱۱۳۷ : *abēr* : *ʔpyl* : بسیار ۱۳۸ ۳۶۰ : *awīr* : س ۱۱۳۸ : *abērtar* : بیشتر ۳۶۱ ۲۳۸ ۴۲۳ ۴۸۳۷ : *awīrtar* : ۵۶ ۵۷ ۶۹ ۱۱۱ ۱۱۲
- س ۱۱۳۹ : *drūdan* = *HṣDLWN.tn'* : در کردن
- س ۱۱۴۰ : *dravēnd* = *HṣDLWN-d* : در کشنده ۶۱۰ : *drūnānd*
- س ۱۱۴۱ : *afdom/abdom* : *ʔpdwm* : پایان، انجام، سرانجام ۱۳۲ ۳۶۱ : *awadum* : *ʔbdwm* (Mur.Man.II,44) : فامتر
- فارسی : اندم (فرهنگ اسدی، زیر: باندم)
- س ۱۱۴۲ : *afdomiḥ/abdomiḥ* : *ʔpdwmyh* : انجام، پایان ۷۱۰ : *awadum* : س ۱۱۴۳ : *ʔpžyt'* : نک : س ۱۱۴۴
- س ۱۱۴۵ : *ʔpždšn'* : *afžāyišn / abžāyišn* : آفرایش
- س ۱۱۴۶ : *awazāišn* : نک : ۴۸۳۸ ۴۷۰ : س ۱۱۴۷ : *ʔpždyt'* : نک : س ۱۱۴۸

سوکسا : $afzār / abzār$: $afzār$ [۲, ۳] : ۵۴, ۲۱, ۵
 $awazār$: ۵۱, ۵

سوکسا : $afzārōmand / abzārōmand$: $afzārōmand$: ۵۴, ۲۱, ۵
 دازمه افزار، نیرومند

۵ : $afzūdan / abzūdan$: $afzūdan$: ۲۱, ۵
 افزدن (معدی)

سوکسا : $afzāyēd / abzāyēd$

۱- افزاید (معدی) ۱۵, ۱۵

۲- افزاید، افزوده شود (لازم) ۲۱, ۵

۱۰ : $afzāyēd / abzāyēd$: ۲۱, ۵
 افزوده شود

$awazāet$: ۲۱, ۵ : $abzāw$ - ، $abzāy$ -
 (Verbum, 185, 17, 186, 3)

[سوکسا] : $afzōnīg / abzōnīg$: $afzōnīg$: مقدس ۵
 $awazūnyān$ (ع)

۱۰ : $afzi-dahāk$: ۲۱, ۵ : $afzidahāg$: $afzidahāg$: ۲۱, ۵
 کت : ۱۱

سوکسا : $ābsālān$: $ābsālān$: بهاران، بهار ۱, ۵

$āwsārān$: فارسی : آبسالان، عربی : آبسال، آبسال (جشنی)
 کرد آغاز بهار گرفته می شد، پشتو : $pasarlai$ (بهار)، هفتی : $pasāla$

(بهار) . نک : مقاله نگارنده در مجله انجمن فرهنگ ایران باستان ، شماره ۱ سال چهارم
ص ۴۲ بعد . Nyberg در Hilfsbuch, II, 19 آن را
apipārān خوانده و - طرفانی ، معنی کرده و در Manual, ۱۴۱ آن را
āp-sārān خوانده است .

سرسلسو : abespārdan : ʔpspʔlɪnʔ سپردن

سرسلسو : abespārēd : سپارد ، سپرد ۱۴۱, ۲۵ پا : awaspārēdʔ

سرسلسو : abespārēnd : سپارند ، سپرند ۲۰ پا : awaspārēnd

سرخ : awaspārēnd . سنج . پاتر : ʔbyspʔr (6kilain, 75)
ارمنی : apaspārem (apaspārem) (Ramon-Gnam, 106)

سرسلسو : abespārag : ʔpspʔlkʔ سپار

سرسلسو : abespārag kardan : سپردن ۲۱, ۱۵

پا : awaspār kardan

سرسلسو : ʔpstʔkʔ : avistāg / abistāg : اوستا [م] ۱۵, ۱۵

پا : awastā

سرسلسو : ʔpstʔm : abestām : اعتماد [م] ۱, ۱۰ پا : awastqm

سنج . فارسی : 'استام (ع معتمد و اعتمادی)

سرسلسو : abestām kunēd : اعتماد کند ۲۵, ۱۵

پا : awastqm kunēdʔ

سرسلسو : نک : سرسلسو

سوسسسا : pasandēnyk : a-pasandišnīg : ناپسند ، ناپسندیده
 سوسسسا : a-pasandišnīgtar : ناپسندیده تر ۲۹،۱۱
 پا : apasaṇdašnītar . K_{43} : سوسسسا :
 سوسسسا

سوسس : psws : afsōs : مسخره ، استهزا
 سوسس : afsōs kunēd : مسخره کند ، استهزا کند
 ۱۵،۱ : awasōs kunāt :
 سوسس : afsōs kunēnd : مسخره کننده ، استهزا کننده
 ۱۸،۱ : awsōš kunānd : ۱۶،۱ : awasōs kunānd :
 فارسی : افسر

سوسس : pswsyḥ : afsōsīḥ : مسخره
 سوسس : afsōsīḥ kunēd : مسخره کند ، استهزا
 کند ۲۰،۱۷ : awasōsī kunāt :
 سوسسا : pswsqḥ : afsōsqar : مسخره کننده ، طعنه زننده ۲۱،۱۱
 پا : awasōsqar :

سوسسا : pygwm' : abēqumān : بی گمان ، بی شک [۴۰]
 ۶۲،۱ : awēqumān :
 سوس : p- = uš . این واژه ترکیبی است از : u- : "و"
 + -š : "ش" (ضمیر متصل ، نوم شخص مفرد) ، نامتر : awš (Mir.Man., I, 33)

۶۵۸ ۱۸, ۲۲, ۱۵۲ ۱۲۲ ۷۲ ۹۲, ۵ ۲۳۱ ۲۶, ۴۴ پا : *vaš*
 ۱۳۳۳ *ušan - 'p-š'n'* : و+شان (ضمیر متصل، سوم شخص

جمع) : *vašan* پا : ۴۳۱ ۹۱۱ ۱۶۱ ۶۵

: *aziš* : *hcš*

۲م

۱- ازش. از او. این واژه مرکب است از : *az* : از (حرف اضافه)

+ *š* : ش (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) : ۱۴۸ ۱۱۱ ۱۴, ۱ ۱۵, ۱۲ ۲۶, ۱ ۳۹, ۱

۱۱, ۱ پا : *ažas* . زیر پهلوی : *čy* (P.S. 35)

۲- از (حرف اضافه مؤخر = *postposition*) : ۱۵۱ ۲۶, ۴۴ پا : *ažas*

۱۰, ۱ پا : *vaš* (جای *ažas*) نامتر : *žy* (Mir. Man, I, 33)

۳۳۳ *āž dēu = 'c šdy'* : دیو آژ : ۱۷۰ ۱۴ پا : *āž dēu*

۱۰

نک : ۱۵

۱۳۳۳ *aziš-kehān* : کهان. کنه‌ران : ۱۶۱ پا :

vaš-kehān

۳۳۳ *aziš-meh* : مهتر. بزرگتر : ۱۰۰ پا : *vas mōh*

ج : ۱۳۳۳

۱۵

۱۳۳۳ *aziš-mohān* : همان. مهتران. بزرگتران : ۱۶۱ پا :

vaš-mōhān : ۱۶۱

۱م) *abr* : ابر : ۱۱۱ ۴۳, ۱۷ ۵۵۰ ۵۶, ۴۴ پا : *awar*

۲م) *apar* : آردی : ۱۳۲ ۴۳, ۱ ۲۵۰ پا : *apar*

نامتر: *pr* (Mir.Man.I, 15, II, 47) : (Hemming, BSOAS, XII, 46)

خاک [م] : *xāk* = 'PL' : *xāxt* [م] [م]

نعلیات : *āfrāh* : *pl's* [م] [م]

نامتر: *pr* (Man.Stud. 40) : *āfrāh* [م]

نامتر: *wyfr's* (Mir.Man.III, 63)

نک : [م] [م]

آزردن : *āzardan* : *cltn'* [م]

آزار (نعلما) : *āzār* : *āzār* [م]

آزار رساند : *āzārēd* : *āzārēd* [م]

نامتر: *zyrd* و *zyr* (Verbum, 216, 3)

ابارتانیه : *abartanīh* : *pltn'yh* [م]

فارسی: بزنی. ارمنی: *apartanēr, apartanakan* (Armen., Gram. 105)

آزارم : *āzarm* : *clm* [م]

آزارم نه دارید : *āzarm nē dārēd* [م]

آزارم نه کنایه : *āzarm nē kunāf* : *āzarm nē kunāf* [م]

آبازم : *abarmānd* : *plm'nd* [م]

آبازم است : *abarmānd* : *abarmānd* [م]

آبازم : *āzarmīgīh* : *clmykyh* [م]

فارسی: آزارم (= غزت و حرمت)

apōišn : پ ۷۱ : بدون تشکی : a-pōhīšn : 'pwhšn' میس ۱۱
 TD₂ , K₄₃ : میس ۱۱

āfrīn : پ ۷۸ : ستایش : āfrīn : 'pryn' میس ۱۱

āzuar : پ ۱۰۱ : حریص : āzuar : 'cwl' میس ۱۱

āzuarīh : پ ۱۱۸ : حرص : āzuarīh : 'cwlgh' میس ۱۱
 āzūrī

۱۲ + ۱۲

agar : پ ۵۲۷ ۲۱۳۰ ۱۵۷ ۱۴۷۷ ۱۱۰ : اگر : agar = HT میس ۱۱

فاتر : (Mir.Man.II,44) 'gr

ātaš : پ ۲۱۷۷ ۲۱۱۱ ۱۴۱۸ ۱۲۸ : آتش : ātaš : 'thš' میس ۱۱

ātašan : پ ۴۰ : آتشها (جمع) : ātašan : میس ۱۱

ātaš ī ādarōg : پ ۱۹۱ : آتش و آداروگ : ātaš ī ādarōg : 'thš y tshk' میس ۱۱

آتش : ātaš ī ādarō : پ ۵۲۰

ātaš ī vahrām : پ ۱۹۱ : آتش و واهرام : ātaš ī vahrām : 'thš y wphrām' میس ۱۱

نک : آتش

ātaš ī vahrām : پ ۱۹۱ : آتش و واهرام : ātaš ī vahrām : 'thš y wphrām' میس ۱۱

نک : آتش

نک : آتش و واهرام : ۱۹۱

۱۲ + ۱۲

- س ۵ $gandom = H''$ گندم : ۱۵، ۱۱ پا : $gañdum$
- س ۱ $y : ē$: می (وحدت) : ۱۸، ۲۲ پا : y : فاطر : yw
- (Mir. Man, II, 62) . نک : ب
- س ۲ $y : ai$: یعنی : ۱۵ پا : y
- س ۱۱۵ $y'pt' : āyapt$: احسان بخشش : ۲۰، ۲۷، ۱۲ پا : $ayāpt$
- فارسی : آیفست
- س ۱۱۵ $y'pt'hwst'lyh$: سوره سلسله
- $āyapt x'āstārīh$: درخواست آیفست (بخشش)
- ۲۲ پا : $ayāpt-x'āstārī$
- س ۱۱۵ $y'ptn' : ayāptan$: یافتن : ۱۲، ۱۷ پا : $ayāptan$
- ۱۰ فاطر : $y'b - y'pt$ (Verbum, 176, 32)
- [سوره سلسله] $d'tst'nyh : a-dādestānīh$: عمل برخلاف شرع (یا قانون)
- ۲، ۲۱ پا : $adāestānī$
- س ۱۱۵ $d'tst'n' hwłšnyh : a-dādestān-x'arišnīh$: سوره سلسله
- برخلاف شرع (یا قانون) فدا کردن : ۲۰، ۳۳
- ۱۵ پا : $adāestān-x'arišnī$
- س ۱۱۵ $d't'yh : a-dādīhā$: برخلاف شرع (یا قانون) : ۳۵
- پا : $adāṭīhā$
- س ۱۱۵ $hixr : hyhl$: کشت : ۱۱ پا : $hixr$

سوی ۱۰۰ : *a-dānīh* : نادانی : ۵۱_۷ ۵۰_۶ : *adānī/adānī*

سوی ۱۰۰ : *haft* : هفت : ۱۱_۷ ۷_{۱۱} ۲۲_۸ ۱۶_{۲۰} : *haft*

سوی ۱۰۰ : *haftān* : هفتان (هفت یاره) : ۷_{۱۱} : *haftān*

۵ : *haftum* : هفتم : ۳۵_{۱۰} : *haftom* : ۷-۱۰۰

سوی ۱۰۰ : *hastum* : هشتم : ۳۵_{۱۱} : *hastom* : ۸-۱۰۰

سوی ۱۰۰ : *ēvgad* : متجاوز (لقب ابریم) : ۱_{۷۱} : *ʔybgʔ*
aibigaʔ

سوی ۱۰۰ : *ēzišn* : پیش : ۱_{۱۶,۱۳,۱۷,۱۲} ۳_۶ ۴_{۱۳} ۴_{۱۴} : *ʔycšn*

۱۰ : *yǝ-yažišn* : فاطر : ۲۰_{۳۵,۱۱} ۳_۵ ۵۱_۷ : *yǝ-*
(*Verbum*, 170, 18)

سوی ۱۰۰ : *ēzišngarīh* : پیش : ۶۱_{۲۱} : *ʔycšn'glyh*
yažišngarī :

سوی ۱۰۰ : *kēč* : تیج : ۱_{۱۸,۱۹} ۷_۱ ۹_۸ ۱۲_{۱۷} ۳۸_{۲۲} ۴۱_۹ : *kyc'*

۱۵ : *kāca, kātī, kāč* : ۶۲_۸ :

سوی ۱۰۰ : *hastīh* = *ʔyTgh* : هستی : ۳۶_{۲۸} ۶۲_۷ : *hastī*

سوی ۱۱۰ : *ast/hast* = *ʔyT'* : است، هست : ۱_{۱۶,۲۲} ۶۲_۷ : *hast*

سوی ۱۱۰ ... *ast* ... *hast* : گاهی ... گاهی ...

۴۱_{۱۱} : بعضی ... بعضی ... ۵۵_{۱,۵} : *hast... hast*

ساختار ۱۱: $ast-13 = \gamma T_c$: گاهی نیز $ast-13$ به $ast-13$ می‌گویند.

سورہ ۱۱۴ : $hast \ i \ ka$: ممکن است کہ ..

hast i ka : l r l r r

سورہ ۱۱۱: 'ytwi: ēdōn: ایدون بہین م ۱۰ ۷ ۱۱ ۱۲ ۱۳

ādum

ਸ੍ਰੋਤ ੧੧੧ ੧੧੨ ੧੧੩ : *ēdōn hōmānāg tēōn* : मान्द

$\bar{e}dum\ kumānā\ tūñ:$ 10_{r1} 7_{r1} 1_{29,99} 1_{r1}

سوره ۱۱۱ | ۱۲۵ | *ēdōn ʕeōn* : مانند . همانطور که . چنانکه

$$\bar{\partial}dum... \tilde{c}\bar{u}\tilde{n} : \begin{matrix} l \\ r \end{matrix} \quad \begin{matrix} r_1 \\ r_2 \end{matrix} \quad \begin{matrix} r_2 \\ r_1 \end{matrix} \quad \begin{matrix} ll \\ l \end{matrix} \quad \begin{matrix} l \\ l \end{matrix} \quad \begin{matrix} r \\ r \end{matrix} \quad \begin{matrix} r \\ r \end{matrix}$$

سورۃ

'ayād' : dyb't' یاد : ۱۰۹، ۱۲۷، ۳۸، ۱۵۴؛ *ayāt' :* آیات پرہیزی : ۱۶۱ (PS: ۱۹)

(Verbum, 124, 26) 'by'd: پاتر . 'y'd: فائتر

سے سے سہ سہ ||| andar ayād dāstan

اندر یادداشتن، بیادداشتن ۱۸۹ ۶۲

aṇḍar ayāṭ dāstan :

ویر سوسه و سوسه و سوسه :andar ayōd dārišn

باید به یاد داشت ۳۸ : *añdar ayāt dārišn*

سورۃ اسراء ayād kunēd : یاد کنده ۱۷، ۱۵ پا:

ayāt kunūt

سورسیدہ : 'dyb'sytn' : ayāsīdan : : یاد آوردن

سعر... سس *ayāsīd* : *γk-t dyb'syt'* *kū-t...* بکیر یاد

آوردی *aiwyāsīf* : *y'st* : *y'st* : فاطر :

y's- (Verbum, 176, 12) *by's-* (Ghilain, 83) : فاطر :

سورس *hayyār* : *hdyb'l* : یار : *ayār* : فاطر : *hy'r* (Man. Stud. 83) : فاطر :

heyār : اصفهانی : *dy'wr* (Mir. Man. III, 48) :

سورس *hayyārōmandih* : *hdyb'l'wmndyh* : یاری :

ayārmañdī : *ayārmañdī* :

سورس *hayyārīh* : *hdyb'lyh* : یاری : *ayārī* :

ayārī : *ayārī* :

[سورس] *scšnyk* : *a-sažišnīg* : ناگدازان جادوان : *asāžišnī* :

asāžišnī :

سعر *asēž* : *asēž* : *asēž* : بدون خطر : *asēž* :

اسنا *a-iajaah-* (Wb. 66) : فارسی : *a-iajaah-* :

سورس *ēstīšn* : *yštīšn* : جای ایستادن : *ēstīšn* :

ōstīšn

سورس *Ras* : *Ras* : کس : *Ras* :

سورس *Rasān* : *γš 'n* : کن : *Rasān* :

Rasqn : *Rasqn* :

سعر ۹: $\text{kas} - i\dot{z} = \text{𐭥𐭥𐭥}$: بیج کس (در جمله منفی) ۳۹.

پا: $\text{ois} - i\dot{z}a$

والد: $\text{har kas} = \text{KR} \text{ 𐭥𐭥𐭥}$: هر کس، هر کسی

پا: har kas ۱۷۱

ک: $\text{kū} = \text{𐭥𐭥𐭥}$

سعر

۱- که (حرف ربط) در آغاز بند ۲ همده پرشها آمده است.

۲- کجا: ku ۱۰۰، ۴۲ پا: ku

۳- (جانی که) ۶۱۱ پا: ku

۴- که (پس از صفت تفضیلی) ۱۱۱ پا: ku

۵- تا اینکه ۱۰۰، ۲۴ پا: ku

۱۰

سعر ۱۱۱۱... edōn...kū : آنچه که ۷۲۰، ۱۳۰ پا: edōn...kū

edum...ku

سعر ۱۱۳ : کک : ص

$\text{hyl} : \text{xīr}$: چیز، دارائی ۱۴۳۰ پا: xīr هر دارش

سعر

این واژه ۹۱۱ است. نامتر: xyr (Man. Stud. ۹۳)

۱۵

پا: yr (Mir. Man. III, 51) ازنی: ir (Benveniste, REA-I. P. II)

$\text{eraxtan} : \text{𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥}$: سزانش کردن، تحقیر کردن

سعر ۱۱۱

سعر ۱۱۱۱ $\text{dln̄cynd} : \text{eran̄jēnd}$: تحقیر کنند ۵۴۰ پا:

نامتر: yrxt ، yrn̄z (Werbum, 199. 9)

- سج . پاتر : *ndrxtn* (Mir.Man.III,49)
- سج ۱۱۱۱ : *yl'n str* : *ērānsahr* : ایران شهر، کشور ایران ۲۶_{۱۱}
- پا : *ārānsahr*
- سج ۱۹ : *yl'nk'* : *ērānag* : ایرانی
- سج ۱۳۹ : *ērānagān* : ایرانیان ۲۰_{۲۵} پا : *ārānagān*
- سج ۱۷۱ : *yl'nwyc'* : *ērānuvεj* : ایرانویج (سرزمینی که ایرانیان از آنجا آمده اند)
- ۱۱_{۱۱}, ۱۵, ۲۱ پا : *ārānuvεj* ۱۳_{۱۷}, ۱۹, ۲۱
- سج ۱ : *yl'c'* : *ēraj* : ایرج (پسر فریدون) ۲۰_{۲۵} ۲۶_{۱۲} پا : *ēraj*
- سج ۱۱۱ : *dl'* : *a-dard* : بی درد، بدون درد ۲۶_{۲۱} ۷_۱ پا : *adard*
- سج ۱۱۱ : *dl'tn'* : *ērtan* : فروتن ۱_۷ پا : *ārtan* : سج . خاتر *yr*
- (= زبر) (Mir.Man.II,46) . پاتر : *dr* : *(Hymn.Cyclos,18)*
- سج ۱۱۱ : *dl'tn'ih* : *ērtan'ih* : فروتنی ۱_۷ پا : *ārtanī*
- سج ۱۱۱ : نک : سج ۱۱۱ .
- سج ۱۱۱ : *hym* : *xēm* : خیم، خوی ۵۶_{۲۲}, ۲۱ ۳۸_{۱۱}, ۲۱ پا : *xēm*
- سج ۱۱۱ : *dmyl'* : *ēmed* : امید ۲۹_{۱۷} پا : *ōmāf*
- سج ۱۱۱ (سج ۱۱۱) : *h'mwdyn'* : *hāmōyēn* : هم ۲۵_۱, ۱۲_{۲۱} ۱۰۰_{۱۱}, ۱۱۷, ۱۱۱ پا : *hāmōin* ۲۶_{۱۱}, ۴۳_۱, ۴۵_۱, ۴۶_۱, ۴۸_۱, ۵۶_{۲۱} ۶۱_{۱۷} پا : *hāmōin*
- در نسخ K43 معمولاً به صورت سفلیو ۱۱۱ نوشته شده است . گاهی نیز به صورت

س ۱۳۵۱ : آمد است . نک : س ۱۳۵۱

س ۱۹۱۶ : $\bar{y} mwk' : \bar{e} m\bar{o}g$: یک نگه کفش برپای (داشتن) ، پا :
 $\bar{e} m\bar{o}k$

س ۱۳۵۱ : $virravistan = HYMN-stn'$: گردیدن

س ۱۳۵۱ : $virravēd = HYMN_{yt}'$: گرد ، ۲۹ ، ۳۵ ،

۴۱ ، پا : $gar\bar{o}ē\bar{t}$

س ۱۳۵۱ : $\bar{e} v\bar{a}g : >dw'c'$: آواز ، ۲۶ ، پا : $\bar{e} v\bar{a}g$

س ۱۳۵۱ : $>dw'lk'$: $\bar{e} v\bar{a}rag$: دور ، ۵۱ ، پا : به غلط $aw\bar{a}g$ ، ناری :
 آواز (دکتر مهدی محقق ، تحلیل اشعارناصر خسرو ، ص ۱۳۱)

س ۱۳۵۱ : $ay\bar{a}b : >ywp'$: یا ، ۸ ، ۹ ، ۱۰ ، ۱۴ ، ۱۸ ، ۲۱ ، ۲۳ ، پا :

س ۱۳۵۱ : $>ywt'k'$: $\bar{e} v\bar{t}ag$: بکتا ، بکتا ، ۱۲ ، پا : $\bar{e} wd\bar{a}$
 $ay\bar{a}$ ، نامتر : $>y'b$ (Mir. Man. I. 34) . کتب ذکر نقش جب ، س ۲۱ : $>ywp'$

س ۱۳۵۱ : $>ywt'k'$: $\bar{e} v\bar{t}ag$: بکتا ، بکتا ، ۱۲ ، پا : $\bar{e} wd\bar{a}$

س ۱۳۵۱ : نک : س ۱۳۵۱

س ۱۳۵۱ : $\bar{e} ny\bar{a} : >yny$: بنجر ، به طریق دیگر ۲۷ ، ۵۱ ، همیشه پس از

حرف اضافه $\bar{e}$ آمده است . نک : $\bar{e}$. گاهی این واژه به اشتباه

بصورت $\bar{e} ny\bar{a}$ نیز نوشته شده است . نک : س ۱۳۵۱ . پا : $ain\bar{a}$

س ۱۳۵۱ : $\bar{e} v\bar{e}nag : >dwynk'$: آئین ، روش ، ۱۰ ، ۱۲ ، ۱۴ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۲ ، ۲۳ ، پا : $\bar{e} v\bar{e}nag$

۸ ، ۹ ، ۱۲ ، ۱۴ ، ۱۶ ، ۱۷ ، ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۲ ، ۲۳ ، پا : $\bar{e} v\bar{e}nag$ ، نامتر :

(PS.29) ²dwynny (Mn. Man, II, 46) زبور پہلوی

۱۹۵۵ : ²yak' : ēk : یک ۱۰ ۳۳ ۳۴ ۳۹ ۴۱

یا : yak

۱۹۵۵ : ēk ēk : یک یک ۱۲ یا :

yak yak

۱۹۵۵ : ²ek andar did : یکی بادیگری ۳۷, ۳۸

یا : yak andar dif

۱۹۵۵ : ²ek abāg did : یکی بادیگری ۹, ۱۱

یا : yak awā dif

۱۰ : ²yakhšwst : ayōxšust : ۲۶, ۲۸

یا : ayōxšust . فارسی : یخشت به جای آیششت (بران)

۱۹۵۵ : ²yak'nk' : ēvgānag : یگانہ ، متفق ۱۶ یا : ēvgānag

۱۹۵۵ : ēvgānagān (جمع) ۱۸۵ یا : ēvgānagān

۱۹۵۵ : ²yak'nk'yh : ēvgānagih : اتفاق ۱۸۱ یا :

ēvgānāt

۱۵

۱۹۵۵ : ²dwl : ēvar : بی شک ، متقناً ، مستداً ۳۲, ۳۳ یا : ēwar

۱۹۵۵ : ²dwl'yh' : ēvarihā : معتدلاً ۱۲۰ یا : awāharihā

۱۹۵۵ : ²gwm'n' : a-gumān : بی گمان ، بدون تردید ۱۱, ۱۲ یا : agumān

سکر ۱۳۳ : $\text{ʔb}^{\text{b}}\text{d}^{\text{b}}\text{ʔn}^{\text{b}}$: $\text{azbāyi}^{\text{b}}\text{ʔn}$: پرستش . عبادت

(از ریشه آستایی $\text{ʔbā} / \text{ʔav}$) $\text{ʔb}^{\text{b}}\text{d}^{\text{b}}\text{ʔn}^{\text{b}}$: ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳

$\text{azbāi}^{\text{b}}\text{ʔn}$: پا

سکر ۱۳۴ : $\text{ʔlm}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}$: a-garmān : بدون پیری : ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲

agarmān . فارسی : زرمان

س + د/دو

س : $\text{may} = \text{HS}$: می . شراب mae : پا ۳۰، ۳۱، ۳۲

سکر ۱۳۵ : نک : سکر ۱۳۵

سکر ۱۳۶ : نک : سکر ۱۳۶

سکر ۱۳۷ / سکر ۱۳۸ : $\text{ʔs}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}\text{y}^{\text{b}}\text{h} / \text{ʔs}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}\text{y}^{\text{b}}\text{h}$: $\text{āsān}^{\text{b}}\text{h}$: آسایش : ۲۱، ۲۲، ۲۳

$\text{āsān}^{\text{b}}\text{h}$: پا ۵۱، ۵۲، ۵۳

سکر ۱۳۹ : $\text{ʔs}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}\text{y}^{\text{b}}\text{h}^{\text{b}}\text{m}^{\text{b}}\text{y}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}\text{ʔn}^{\text{b}}\text{y}^{\text{b}}\text{h}$: $\text{āsān}^{\text{b}}\text{h} \text{ men}^{\text{b}}\text{ʔn}^{\text{b}}\text{ʔn}^{\text{b}}\text{h}$

اندیشیدن برای آسایش (بکران) : پا ۱۷۱

K_{43} : سکر ۱۴۰

سکر ۱۴۱ : $\text{ʔsp}^{\text{b}}\text{n}^{\text{b}}\text{d}^{\text{b}}\text{ʔr}$: aspāndār : نام یکی از نسخ کتاب مینوی خرد

خ

سکر ۱۴۲ : $\text{ʔdyp}^{\text{b}}\text{ʔr}^{\text{b}}$: $\text{ēvār}^{\text{b}}\text{ag}$: عصر : پا ۵۲

فارسی : ایوار ، ایواره

سکر ۱۴۳ : ʔsp^{b} : asp : اسب : پا ۱۷۱

سعد ۹۱ : *spanj* : *spnc* : هانی ^{۱۳۳, ۱۷۱} : ^۲ : پا :

aspanj : فارسی : سنج . ارمنی : *aspanjan* .

سزانی : *spg* (Nyberg, *Hilfsbuch*, II, 23)

سعد ۹۱ : ... اس ۱۵۱ : *aspanj ... kunišn* :

هانی ... باید کرد ^{۲۰, ۲۱}

سعد ۱۳۳ : *astaxān* : استخوان ^{۶, ۱۱} : *astuxan* :

سعد ۱۳۵ : *āstār* : گناه ^{۱۲۱, ۲۸} : پا : *āstār* : فامتر :

(Man.Stud. 56) *st* :

سعد ۱۳۷ : *āstānag* : بلا . مصیبت ^{۳۲, ۱۲} : *astāna* :

سعد ۱۹۱ : *astag* : استخوان ^{۱۱۲} : پا : *ast* : فامتر :

stg (Mir.Man.I, 35) . درنخ ^{K43} ۱۹۴۴ : آدم است .

سعد ۱۱۱ : *astuihād lastvidād* : دیو مرگ ^{۱۵۰, ۱۷۱, ۱۵۲} :

پا : *astuahāt* :

سعد ۱۱۳ : *āstuvān* : مقرر ، مقتدر ^{۶, ۱۱} : پا : *astuvān* :

سج . فارسی : جستان ، جستر . فامتر : *stwn* (Mir.Man.II, 43) :

سعد ۱۱۳ : *dīdan* = HZYTN - *tn* : دیدن ^{۴۸, ۲۱} : پا : *vīnastan* :

سعد ۱۱۳ : *dīd* ^{۲۷} : پا : *dīt* :

لو ... سعد ۱۱۳ : *tō ... dīd* : بوسید ، تودیده شد (تودیدی) ^{۱۳۱} :

پا : *dīt* :

6... سعه ۱۱۳ m...dīd : برسیله من دیده شد (من دیدم)

dīf : پا ۱۱۸

سعه ۱۱۴ vīnāf : پا ۱۷۷ ۳۹ vīnēd = HZYTNW-yt' : بند

سعه ۱۱۵ vīnē = HZYTNW-yt' : بینی (دوم شخص مفرد)

vīnāē : پا ۱۲۰ ۱۱۸

سعه ۱۱۶ āgištaq / āgištaq : آغشته ۱۲۱

پا : xasašta . Nyberg آن را a-distak/a-sistak

خوانده است (Manual, ۱۴۵)

90 : navad : نوید (۹۰ = ۲۳, ۲۹) پا : navaft

asar : 'sl : بی آغاز پا : asar

bastañ = 'SLWN-stñ' : بستن پا : bastan

لو .... سعه ۱۱۷ tō bast = LK... 'SLWN-t' : برسیله تو

بسته شد، توبستی ۱۱۷

سعه ۱۱۸ banded = 'SLWN-yt' : بندر پا :

bañdēft

āsron : 'slwn' : پیروی بینی پا : āsrūn

āsmāñ : 'sm'n' : آسمان پا : āsmāñ

āsmāñ : پا ۵۶, ۱۲

ēg = 'DYN : پس پا : ēg

سعه ۱۱۹

سعه ۱۲۰

سعه ۱۲۱

۱۱۶۱ : ۱۱۶۲ . aigin : ۱۱۶۳ . فامتر : yg (Mir.Man.II,45)

سوی ۱۱۶۴ = eg-it : پس + ت (ضمیر متصل) دم شخص مفرد

۱۱۶۵ : aigit : نک : ۱۱۶۶

سوی ۱۱۶۷ = eg-iz : پس + نیز ۱۱۶۸ : aiginča

نک : ۱۱۶۹

سوی ۱۱۷۰ = eg-iz-is : پس + نیز + ش (ضمیر متصل) دم

شخص مفرد (۱۱۷۱ : aigin-ča-s : نک : ۱۱۷۲)

سوی ۱۱۷۳ = eg-is : پس + ش (ضمیر متصل) دم شخص مفرد

۱۱۷۴ : aigiš : ۱۱۷۵ : ۱۱۷۶

۱۱۷۷ : eg-isān : پس + شان (ضمیر متصل) دم

شخص جمع (۱۱۷۸ : aigišqn : ۱۱۷۹)

asōišn : ۱۱۸۰ : بدون کرسنگی ۱۱۸۱ : asōišn

سوی ۱۱۸۲

Bailey این واژه را uncorrupting (نباه نشدنی) (نک :

ohne Hunger آن را Nyberg و (JRMS, 1930, pp. 12-13)

۱۱۸۳ : بدون کرسنگی) معنی کرده است (نک: Hilfshuch, II, 23). در بنداشن

(ص ۱۹ سطر ۲) واژه سید (sōg) به معنی کرسنگی برابر ص ۱۱۸۴ (tišn)

به معنی تشنگی آمده است. به نظری رسد که دو واژه apōhišn, asōhišn

که در برابر یکدیگر آمده به معنی "بی کرسنگی" و "بی تشنگی" باشد. واژه α-sōhišn

همیشه دو واژه استانی sud (کرسنگی) و فامتر : swyq (کرسنگ)

(Man. Stud. 103) است .

س ۱۱۴ : 'swt-n' : āsūdan : آسودن

س ۱۱۵ : 's'yhyt' : āsāyihēd : آسوده شود ۲۰۱۱

پا : āsāihēt

س ۱۱۶ : 's'dyt' : āsāyēd : آساید ۱۰۲۰ پا :

āsanēt : آسان : زبر پهلوی : 's'dsny' (PS.34)

س ۱۱۷ : 'yny' : ēnyā : بحر . معمولاً با ۲۱۱۱ آمده است .

۶۰۱ ۸۰۱ ۱۰۱۱ پا : ainā . س ۱۱۸ : امارت س ۱۱۹ است .

(نک : بر این داژه)

س ۱۲۰ : 'sn'rlt' : āsn xrad : خردفریزی ۱۱۰۱ ۱۰۱۱ ۱۰۱۱۱ پا :

āsn-xard

۲۰ + ۲۰

س ۱۲۱ : نک : د و ر

س ۱۲۲ : 'šyd'n' : āšyān : آشیان ۱۱۰۱۱۱ پا : āšišn

س ۱۲۳ : 'hy'ng' : (Mir.Man.III,43) : آشتی

س ۱۲۴ : 'ks'krlt' : kašāqird : شکر ۳۲۰ پا : ašāqard

ناتر : (Mir.Man.II,56) ks'gyrd

س ۱۲۵ : 'astyh' : āstih : آشتی ۱۰۱۱۱ ۱۰۱۱۱۱ پا : āstī

ناتر : (Mir.Man.II,43) āst

س ۶۵۷۷ : *hastdahom* : *hastdahom* : یجد هم ۳۶۱۱ : *hastdahom* :

س ۶۱۴۸ : *hastom* : *hastom* : هشتم ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ ۱۱ : *hastom* :

hastum

س ۶۵۷۷ : *ahghānīh* : *ahghānīh* : تن پروری تنبل ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ : *ahghānīh* :

• *ahghānī* : در دست س ۶۵۷۷ ، س ۶۵۷۷ آمده است : یک به او نزدیک

س ۶۵۷۷ : *ahghān* : *ahghān* : تن پروری تنبل ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ ۱۱ : *ahghān* :

بعضی موارد در دست س ۶۵۷۷ یا س ۶۵۷۷ تصحیف شده است .

پا : *ahghān* : فاطر : *ahghān* (Hanning, 664, 1939, I, 14) فارسی : ارگمان ، ارگمان ارگین

س ۶۵۷۷ : نک : س ۶۵۷۷

۱۰

س ۶۵۷۷ : نک : س ۶۵۷۷

س ۶۵۷۷ : *āskārāg* : *āskārāg* : آشکار ، آشکار ۳۶۱۱ : *āskārāg* :

س ۶۵۷۷ : *vindīdan = HSKHWN-tī* : یافتن .

س ۶۵۷۷ : *vindīd* : یافت ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ : فاطر : *wynd*

(Verbum, 199, 35)

۱۵

س ۶۵۷۷ : *askom* : *askom* : شکم ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ : *askom* :

س ۶۵۷۷ : *xasm* : *xasm* : خشم ۳۶۱۱ ۵ ۱۱ ۱۱ : *xasm* :

(Mir.Man. I, 42) *xyšm* : فاطر : *xasm* : ۳۸۷۲ ۵ ۱۱ : پا :

س ۶۵۷۷ : فاطر : است .

س ۶۵۷۷ : *hsm kīmkylh* : *xasm-kamagihā* : از روی خشم ،

- خشکینه : ^{114} پا : $xašm-kāmihā$
- س ۱۱۳۷ : $hšmnyh$: $xašmanīh$: خشکینی : ^{115} پا : $xašmginī$
- س ۱۱۳۸ : $hšmn'$: $xašman$: خشکین : ^{116} پا : $xašmgin$
- ^{117} ۳۸ : پا : ندارد . فارسی : خشن . جمع : س ۱۱۳۹
- س ۱۱۴۰ : $^k n ^k$: $āšnāg$: شناخته ، واضح ، معلوم : ^{118} [م] : ^{119} ۷
- س ۱۱۴۱ : $āšnāgtar$: شناخته تر : ^{120} ۵۹ : $āšnā$

۹ + ۹

- س ۱۱۴۲ : $^k's$: $āgāh$: آگاه : ^{121} [م] : ^{122} ۲۱ : $āgāh$. نامتر :
- س ۱۱۴۳ : ^{g} ($Man.Stud. 45$) : ^{g} : پتر : ^{123} ۴۸ ($Mir.Man.III, 48$)
- س ۱۱۴۴ : $^k'synytn'$: $āgāhēnīdan$: آگاه شدن ، آگاه کردن : ^{124} ۳۷
- س ۱۱۴۵ : $^k l$: $α-kār$: ناکره ، انجام داده نشد : ^{125} ۳۸ : $agār$
- س ۱۱۴۶ : $^kwmndyh'$: $akōmandihā$: به طریق بد ، به طور بد
- س ۱۱۴۷ : $hklc'$: $hagarz$: برگز : ^{126} [م] : ^{127} ۷۷ : $hargižita$. فارسی : برگز
- س ۱۱۴۸ : $^klyhyt'$: $akārīhēd$: بی نیرو شود : ^{128} ۷۳ : $asārīhēt$
- س ۱۱۴۹ : $^k n ^k$: $α-kanārag$: بی کناره ، بی انتها (صفت)
- س ۱۱۵۰ : $akanāra$: ^{129} ۷۸ : ^{130} ۱۰

۱۳۱۵ : a-kard : 'krt' : ناکرده . انجام نیافته . ۱۵۸ :
 پا : akard : سنج . فامتر : gyrd (کشت نشده ، زراعت نشده)
 (Verbum, 202, 21)

۱۳۱۶ : āgnēn : 'knyñ' : با هم ۱۱ ، ۵۲ : agnēn : فامتر :
 • (PS.33) knyñ : (Mir.Man. I, 33) 'gnyñ , 'gnyñ

د + ۲/۱

۱۳۱۷ : ma = 'L : م . م (حرف نهی) ۱۸ ، ۳۲ ، ۱۵۱ : ma :
 سلس / سلس : نک : سلس / سلس

۱۳۱۸ : ārayišn : 'l'dšn' : ترتیب امر ، تهیه ۲۸ : (در این مورد در نسخ)

۱۳۱۹ : āraišn : K43 : سلس / آمده است . ۱۴۲۰ : āraišn :

۱۳۲۰ : ārastan : 'l'stn' : ترتیب (ادن) (امر)

۱۳۲۱ : ārayēd : 'l'yt' : آراید ۲۹ : āraet :

۱۳۲۲ : abāz ārayēnd = L'WHL'l'dynd : سلس /

۱۳۲۳ : awāz āraēnd : پا : ۲۱ ، ۲۱ : بار آرایند ، دوباره مرتب کند

۱۳۲۴ : zahār = 'LB' : چهار ۱۲ ، ۱۲ : zahār : پا : ۱۲ ، ۱۲ : zahār :

۱۳۲۵ : alburg : 'l'bwlc' : البرز ۴۳ ، ۴۳ : ۵۵ ، ۵۵ : پا :

harburg / alburg / arburg

۱۳۲۶ : argānīg : 'l'cnyk' : ارزانی (استحق)

۱۳۲۷ : argānīgān : ارزانیان (استحق) ۴۲ ، ۴۲ :

- xard-x'āstārī : طلب خرد ۲۰ پا :
 ۱۰۳ سلس : 'lyšk' : arešk : رشک حسد ۲۰ ۲۶,۲۸ پا : arəšk : فامرد
 (PS.33) 'lyšk' : (Mir.Man. I,35) زبردپلوی :
 : arešk ma bar : سلس ۱۰۱ ... سط سلس
 رشک مبر. حوادث مکن ۲۰
 : arešk nē barēd : سلس ۱۰۱ لسه سلس ۱۱۱
 رشک نبرد. حوادث نوزد ۲۶,۲۸
 arəgin : 'lyškn' : areškan : حسود ۲۸,۲۸ پا :
 فارسی : رشکن
 ۱۰ xargōš : hlgwš : خرگوش ۱۰ پا : xargōš
 ۱۱,۲۰ ۴۳,۱۰ : 'lgh : arzak : ارز (نام یکی از کشورهای هفتگانه)
 : 'lghy : arzaki : ارز (نام یکی از کشورهای هفتگانه) ۱۰ پا :
 arzaki : رشک : سلس
 ۱۰ : 'lgs : aržūr : نام دیوی است که به دست کیومرث کشته شده است
 ۲۶,۱۰ پا : aržūr : ارستا : (Wb. 201) arəžūra
 رشک : سلس ۱۱۱
 halaī : hlkgh : halagih : هرزی (محلات) ۵۰,۱ ۵۷,۲ پا :
 aliksandr : 'lksndl : اسکندر ۷,۲۱ پا : araksañder

سلوا *halag : hlk' : halag* : احمق نادان "پا: *hala* : پنج فارسی : هره

: *baxtan : HŁKWN-tñ* سلوا ۱۱۱۱

۱- تقسیم کردن ، توزیع کردن ، بخش کردن : بخشیدن
سلوا ۱۱۱۱ ۱۱۱۱ ۱۱۱۱ : *HŁKWN-t' yk' ymwn-yt*

baxt ēstēd : تقسیم شده است "پا: *baxt ēstāt*

سلوا ۱۱۱۱ : *HŁKWN-yt' = baxšēd* : بخش ، عطا کند : بخش

کند ۱۲۷ ۲۳۸ : *baxšāt* پا:

سلوا ۱۱۱۱ : *HŁKWN-d = baxšēnd* : توزیع کند ، بخشند .

۱۱۸ ۳۲۷ : *baxšēnd* پا:

۲- مقدار کردن

سلوا ۱۱۱۱ ۱۱۱۱ ۱۱۱۱ : *baxt ēstēd* : مقدار شده است .

۷۱ ۲۳۶ ۲۶۱۱ ۵۱۱۲ : *baxt ēstāt* پا:

سلوا ۱۱۱۱ : *HŁKWN-d = baxšēnd* : مقدار کند ۲۳۳، ۱، ۷ پا:

baxšēnd

: *baxšišn = HŁKWN-šñ* سلوا ۱۱۱۱

۱- بخشش ، عطا ۲۳۸ : *baxšišn* پا:

۲- تقسیم ، انشعاب ۵۱۱۱ : *baxšišn* پا:

سلوا ۱۱۱۱ : *almāst : almāst* : الماس (نماد) ۸۷ : *almāst* پا:

فانتز *Henning, BSOAS, XII, P. 45; List, P. 80*)

سلسله ۱۱۴۲ : *armēst* : *armēst* : بیکاره ۳۶۳۱، ۳۸۴، ۵۰۷ : پا :

armōst . اوستا : *armaēsta* : آب ساکن (wb. ۱۹۶)

سلسله ۱۱۴۳ : *armēsttom* : *armēsttom* : بیکاره ترین

armōstum : پا : ۱۴۶

نک : سلسله ۱۱۴۴ .

xʷaftan = *HLMWN-tn'* : خفتن، خوابیدن .

سلسله ۱۱۴۵ : *xʷābed* = *HLMWN-yt'* : خواب ۱۵۰۹، ۱۵۰۹ : پا :

xʷaftōt

سلسله ۱۱۴۶ : *xʷābend* = *HLMWN-d* : خوابند ۱۴۶ : پا :

xʷaspānd

سلسله ۱۱۴۷ : *arōyišnīg* : رسیدنی ۴۸۳۳ : پا : (برعکس)

azāišnī . از ریش اوستائی *road* : رستن، نترکدن . رخ :

نامر : *rwy* (رستن، گیاه) (Mir.Man. I, 35)

نک : (H.W. Bailey, BSOS, VII, p. 84)

نک : سلسله ۱۱۴۸ .

سلسله ۱۱۴۹ : *harvisp* : *harvisp* : هم ۱۰۷ [۶] ۷۲

harvisp : نامر : *harvisp* (Mir.Man. I, 40)

سلسله ۱۱۵۰ : *harvispīn* : *harvispīn* (ج) : هم ۴۸۳۰، ۴۸۳۱

harvistīn : پا : ۱۱۰۲

سلمه - ر سس : *hṛwsp' p̄ysyt'* : *harvisp-pēsīd* : کا

تیزین شده ۱۵۱،۱۵۶ پا : *harvisp-pēsīšt*

سلمه/سلمه : نک : سلمه . سلمه امای نادرست سلمه است .

سلمه : *hṛwm'yk* : *krōmāyīg* : رومی

سلمه و ۱۳۱ : *krōmāyīgān* : رومیان ۲۱۰ پا : *arūmāigān*

سلمه : *hṛwand* : *aruand* : تیزرونده ۱۰۱ پا : *alōs* . صورت

پازند نشان می دهد که در نسخای بجای سلمه و دائرة سلمه (*arūs* : سفید)

بوده است . صفت سلمه (*auruša* - اوستا) برای اب در اوستا

و پهلوی به کار رفته است . نک : " *Wb. 190, 191* "

۶ + ۵

۱۰

ham : *h̄m* : هم . همان ۲۶ پا : *ham*

۳'

۳....۳ (*ham...ham*) : هم .... هم ۱۰۱ ۳۲ : *K43*

۳۳۳۳....۳۳۳۳

۳ (۳') *ym* : *im* : این

۳ ۳۹ : *im ēim rāy* : به این دلیل ۱۱، ۱۳ پا :

۱۵

ham ēim rā . نامتر *ym* (*Mir.Man. I, 44*)

سلمه : *h̄m'h̄l* : *hamahl* : همان ۱۰، ۷۷ پا : *hamayār*

سلمه : *hamahlān* : همانان ۱۰، ۷ ۱۵، ۲۱ پا :

ham-ayārān . رنخه *K43* ۱۷ : ۳۳۳۳ آمده است .

- تا اینکه ۶۲۵
 جتی اگر، اگرچه ۱۴۷ : *ka* : پا
 ۱۳۴۵ : ۱۳۴۵ + ۱۳
 ۱۳۴۵ : *hamtāg* : *hmt>k* : هتا . برابر ۱۴۲,۳۹ : پا
hamtāk
 ۱۳۴۵ : *hamtōxmag* : *hmtwhmk'* : خویش وند
 ۱۳۴۵ : *hamtōxmagān* : خویش وندان ۱۸۱ : پا
hamtuxmagān
 ۱۳۴۵ : *hamtōžīg* : *hmtwcyk* : مشترک در پرداخت تاوان (یکفاره)
 ۱۰ : ۱۰ : *hamōōjē* : سنج . فارسی : توختن ، توزیدن .
 ۱۳۴۵ : *md* : نام روزنویسگر نخل (پژند) مینی فرخ ۲
 ۱۳۴۵ : *mādar* : مادر ۱۵۰ : پا
 ۱۳۴۵ : نک : ۱۳۴۵
 ۱۳۴۵ : *hamēstār* : دشمن . مخالف ۱۱۱ : پا
 ۱۵ : *hamēstār*
 ۱۳۴۵ : *hamēstārīh* : دشمنی ۱۱۵, ۱۱۲ : پا
 ۱۳۴۵ : *hamēstārī* : ۱۸, ۱۶ : پا
 ۱۳۴۵ : *hamēstaqān* : برزخ ۶۲, ۶۱, ۱۸ : پا
hamēstaqān

hamēsa : ۳۸ _{۱۱} : هیت	hamēsaḡ : hmyšk'	هیت
hamēmāl : ۳۱ _{۲۱} ۲۲ : دشمن، مخالف، رقیب	hamēmāl : hmyml	هیت
hamēmāl : ۵۴ _۱ ۵۵ _۱ :		
hamgōhr : ۴۸ _{۲۲} : دارای جهر مشترک	hamgōhr : hmgwkh	هیت
	ham-gōhar	
hamīn : ۴۸ _{۲۱} ۴۳ _{۱۹} : تابستان	hamīn : hmyñ	هیت
در بیان قاطع، بهینز آمده که تحریفی از بهین است. نامر: hmyñ (Mir. Man. I, 39)		
hamgōnag : ۴۸ _{۱۹} ۵۲ _۱ : همین گونه، چنین	hamgōnag : hmgwnk'	هیت
	ham-gūna	
hamkār : ۱ _۱ : همکار، مشترک، درکار، شریک	hamkār : hmk'l	هیت
amar : ۶۱ _{۲۵} ۶۱ _{۲۶} : بی شمار	a-mar : 'ml	هیت
a-marg : ۳۹ _{۲۱} ۷ _۱ ۶۱ _۲ : بی مرگ، بدون مرگ	a-marg : 'mlg	هیت
	amarg : ۱ _۱	
a-margīh : ۲۱ _{۲۵} : بی مرگی، جاودانگی	a-margīh : 'mlgyh	هیت
	amargī	هیت
xar : ۶۱ _{۲۶} ۶۱ _{۲۷} : خر	xar = HMR	هیت
āmōxtārīh : ۱ _۱ : آموختاری (= یاد دادن)	āmōxtārīh : 'mwht'lyh	هیت
	āmōxtārī : ۱ _۱	
āmōxtan : ۵۳ _۲ : آموختن (= یاد دادن)	āmōxtan : 'mwhtn'	هیت

āmōxtan

آموزند (و یاد) : āmōzēnd : ʔmwcynd ۳۵۹۳

hmxxt, hmw- : نامتر : āmōzēnd : ۲۵۱

(Ghilain, 63) ʔmwc- : پاتر : (Verbum, 170.6)

hamuār : hamuār : hmw-l ۳۵۹۳

فارسی : هموار ، هموار

نک : ۱۱۱۳۳۳

آموزش تعلیم : āmōzišn : ʔmwcšn' ۱۵۹۳

āmōzišn

۱۰ : ʔmwcšn' 'HDWN-yt' : ۱۱۱۳۳۳ ۱۵۹۳

آموزش تعلیم : āmōzišn gīrēd ۲۵۱

āmōzišn kunāt

آموزش : āmōzišn kunēnd : ۱۱۱۳۳۳ ۱۵۹۳

آموزش : āmōzišn kunēnd : ۱۵۱

۱۰ : āmōzišn barēnd : ۱۱۱۳۳۳ ۱۵۹۳

آموزش : āmōzišn barēnd : ۱۳۱

آموزیدن : āmurzīdan : ʔmwlyt'n' ۱۱۱۳۳۳

آموزش : āmurzēm : ʔmwlym ۳۵۹۳

(Verbum, 168, 37) ʔmwrz- : نامتر : āmurzēm

۱۲۱۱۱۱ amurdād : 'murdā' : امرداد (د اث پسندی که حافظگیان

است) : amardāf : ۱۵ ۱۲۱ ۱۲۱

۱+۱۱

د نیک : سپه ۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱

ed = HN : این ۱۵۱۱۱ چنن ۲۱۱۱ : ۱۱۱

۱۱۱۱۱

ed rāy : بدین جهت، برای این ۲۱۱ ۱۱۱

۱۱۱ : ē rā

ed-iḡ rāy : نیز بدین جهت ۱۲۱ : ēā-rā

نیک : ۱۱۱

ed rāy ē : زیرا که، بر این دلیل که ۱۵۱۱۱

۱۱۱

ē rāci : ۲۱۱۱ ۲۱۱۱

ē = HN : (نیک) ۱۱۱۱ : ۱۱۱

۱۱۱۱۱

زنده است. سپه اصولاً نبردش است برای داژه 'ed : این (نیک) : ۱۱۱۱

x'ārī : x'ārīh : خوشی ۳۱۱۱ ۵۱۱۱ : x'ārī

۱۱۱۱۱۱

an-ābādān : 'n'p't'n' : آبادان، خراب ۱۱۱

۱۱۱۱۱۱

anāwādān : ۱۱۱

an-afzār / an-abzār : بی قدرت، بی اثر ۱۱۱

۱۱۱۱۱

anawazār : ۵۱۱۱ : نیک : سپه

x'ābarīh : x'ābarīh : نیکوکاری ۳۱۱ ۵۱۱۱ : x'āwarī

۱۱۱۱۱

سوسه ۱۳۱۹ : *anāgīh kard* : عذاب کرد ۱۲۹ : پا :

anāi kard

سوسه ۱۳۲۵ : *anāgīh kunēm* : عذاب کنیم

anāi kunēm : پا : ۱۸۱ ۱۲۵ ۷ :

سوسه ۱۳۳۱ : *anāgīh kunēnd* : عذاب

anāi kunēnd : پا : ۱۲۱ کنه

سوسه ۱۳۳۷ : *anāgīh-kāmag* : *'n'kyh k'mk'* : برخاوه ۷۲۲ : پا :

anā kāmā

سوسه ۱۳۴۱ : *anāg-kāmagīh* : *'n'k k'mk'yh* : برخای

anā kāmāi : پا : ۱۱۷

سوسه ۱۳۴۷ : *anāg-kardār* : *'n'k krt'l* : بکار ، زشت کار

anā kardārī : پا : ۱۱۰

سوسه ۱۳۵۱ : *anāg-kunīšn* : *'n'k kwnšn'* : بکار ۳۹۷ : پا :

mān kunīšn

سوسه ۱۳۵۷ : *anā-kardār* : *'n'k krt'l* : بکار ۵۸ : پا : *anā kardār*

سوسه ۱۳۶۱ : *an-arzānīg* : *'n'lc'nyh* : نمازانی (دشمنان)

سوسه ۱۳۶۷ : *an-arzānīg* : *'n'lc'nyh* : نمازانی (دشمنان)

غیر مستحق

سوسه ۱۳۷۱ : *an-arzānīgān* : اشخاص نامشایسته غیر مستحق

- anarzanayan : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 an-arzanigtom : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 anarzanitum : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 xw'ryy : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 x'arī : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 x'arīk : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 h'w'lyh : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 (Mir.Man. II, 58) : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 aṇdām : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 h'annām : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 h'nd'm : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 (Mir.Man. I, 40) : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 hux'adāy : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 h'w'ht'y : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 hu-x'adāyān : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 h'w'ht'd'n' : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 an-angōšīdag : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'n'ngwšyt'k' : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 [٢٣, ٤١١] : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 hū aṅgōšīda : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'ngwšydg : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 (Mir.Man. II, 46) : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 an-ušmār : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'n'wšm'l : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 anaxušmār : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 ōhrmazd : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'w'hrmzd : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 hōrmazd : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 an-ōmēd : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'n'wmyt' : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 [٢٣, ٤١١] : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 an-ōmēdār : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 'n'wmyt' : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١
 anaomēštar : ٢٣, ٤١١ : ٢٣, ٤١١

فانر: xw'br (Mir. Man. II, 58) ادنا: xāpara-
(Wb. 1877).

an-āzarm : 'n'clm : an-āzarm : بی حرمت: انار ۳۸, ۱۸, ۱۲ پا: anāzarm

فارسی: آزارم (عزت و احترام) (بران). نک: ۳۰

an-āzarmih : 'n'clmyh : بی احترامی ۱۹. پا: an-āzarmih

anāzarmī

'n'clmyh : an-āzarmihā : بی حرمتی (قیه) ۱۱, ۱۲ پا: an-āzarmihā

anāzarmihā

'n'clmyh : an-āzarmīg : بی حرمت ۱۷, ۱۸. پا: an-āzarmīg

anāzarmī

'n'pwhz'dwandyh : an-abaxšāyāvandih : عدم بخشایش ۵۸. پا: anāwaxšišnmañdī

anāwaxšišnmañdī

hūxt : hwh't

hūxt : ۱, ۱۱. پا: hūxt

hūxt : ۱, ۱۱. پا: hūxt

haxt-gāh : هرخت گاه، جای گفتارنیک (نام یکی)

hūxt-gāh : ۵۱, ۱۲. پا: hūxt-gāh

نک: ۳۰

an-ērang : 'n'dlng : بی عیب ۱۷. پا: an-ērang

۳۰

۳۰

سج. فامتر : y^{rxt} , y^{rntz} (Verbum, 1992-9)

سجسک : huxēm : hwhym : خوب خیم، خوشش افلاق ۱۳۱۲ ۶۷

پا : hū-xīm / hū-hīm

سجسکس : hūvāzīh : hū'dw'cyh : ادب در سخن گفتن، بالمرجیت

سخن گفتن ۱۱۷۹ پا : hū-āvāzī . سج. س ۱۳۱۳ : آواز .

سجسکس : hū'stk' : x'āstag : خواسته (دارائی) ۱۶۱۳، ۱۷۱۳، ۱۸۱۳، ۱۹۱۳

پا : x'āsta : ۵۷۶ ۲۳۸ ۲۱۲ ۱۶۱ ۱۴۷، ۱۵۱ ۱۳۶، ۱۴۱

سجسکس : an'ast / anāst : دروغ ۳۶۲۲ ۳۵۲۱ پا :

(D. Pahlān, Jackson Memorial, Vol. pp. 165-170) anāst

سجسکس : hū'dyān' : x'āhīšn : خوشش الناس ۱۱۶۵ پا : x'āhīšn

سجسکس : an'astyh : an-āstīh : قهر، دشمنی ۲۸۲۵ ۳۶۲۲ ۱۵۲۵ ۹

پا : anāstī . نک : سجسکس

[سجسکس] : an-āgāhīhā : نا آگاهانه، از روی بی اطلاعی ۲۵۲۱ ۲۰۲۱ پا :

anāgāhīhā

سجسکس : anāgīh : رنج، ضراب ۱۱۹۲ ۶۱ ۲۰۲۲

پا : anāī . فامتر : an'gyh ۳۶۱۱، ۳۸ ۱۱۶ ۱۱

(Mir. Man. II, 46)

سجسکس : anāgīh vēnēd : ضراب

پا : anāī vīnāf : ۲۷۱ کشد

۲۱,۲۲ : *hupārd ēstāf* پ:

۱۱۷ : *ōbārēd* : 'wplyt' : او بار د. بعد

۲۱ : *hupārāf* : نامتر : *wb'rd* (Verbum, 193, 12)

۲۲ : *hwp'yh* : *xūbikā* : بخوبی (نید) ۱, ۱۹۱ : *xūbikā* پ:

۱۲۴ : *hwp'* : *xūb* : خوب [۱, ۱۸] ۱۴, ۱۸ ۲۱, ۲۷, ۶۵ ۳۱, ۳۶ : پ:

xūb

۱۲۵ : *xūbtar* : خبتر ۲۸, ۵, ۲۵ : پ: *xūbtar* : نامتر:

(Man, Stud. 91) *xwb*

۱۲۶ : *hwp'dlncšnyh* : *xūb-dranjīšnīh* : خوب

۱۰ : *xūb-dranjīšnī* : پ: ۱, ۷۵ : خن کفتن

۱۲۷ : *hwt'y* : *x'adāy* : خدا (پادشاه حکمران) ۲۰, ۱

۱, ۷۵, ۱۲, ۱۲۲, ۱۵۰, ۱۸۵ : ۱, ۷۵, ۱۲, ۱۲۲, ۱۵۰, ۱۸۵ : پ:

x'adāe : نامتر : *xwd'y* (Mir. Man. II, 58) : خ.

(ibid.) *xwd'wn* : نامتر:

۱۱ : *hwt'dyh* : *x'adāyīh* : پادشاهی. سلطنت. حکومت

۱۲, ۱۴ : *x'adāī* : پ: ۵۶, ۲۱, ۲۶, ۲۷, ۶۵ : خ. نامتر: *xwd'wy*

(Mir. Man. I. 41)

[۱۲۷] ۱۲۷ : *[hwt]dwšyh* : *x'ad-dōšt* : خودخواهی ۳۶, ۲۲

پ: *x'at-dōšt*

- ۳۱۳۱۳۱ : *hwtwks* : *hutuxs* ، منکر
 ۳۱۳۱۳۱ : *hutuxsan* : منکران ۳۱۲ ۵۱۰۱۱ یا :
hū-tuxsan
 نک : ۹۳ : ۹۳
 ۱۱۳۹۳ : *awazadan* : *ōzadan* : *ʔwctn* : گشن ۲۶، ۱۰، ۱۰۱ یا :
 فامتر : *ʔwzd* ، *ʔwzn* (*Verbum*, 172, 16) یا :
 (*Hymn Cycle*, 183) *ʔwjn* ، *ʔwjz*
 نک : ۹۳ : ۹۳
 ۱۱۳۹۳ : *hucihl* : *hucihl* : زیبا ۱۰۷ یا : *hū-xiharl*
 فارسی : بخیر
 ۱۱۳۹۳ : *hucihrtar* : زیباتر ۱۲۶، ۱۲۸ یا : *hū-xihartar*
 ۱۱۳۹۳ : *ʔwcyt* : *uzid* : گذشته ، آنچه گذشته است ۳۶۲۲ یا :
 فامتر : *ʔwzgd* ، *ʔwzyh* (*Verbum*, 167, 36 1682)
 ۱۱۳۹۳ : *ʔwcdys p̄lst* : *uzdēs-parast* : بت پرست
 ۱۱۳۹۳ : *uzdēs-parastan* : بت پرستان
 ۱۱۰ یا : *uzdēsst parastan* فامتر : *ʔwzdys*
 (*Verbum*, 225, 15 ; *Man. Stud.*, II, 49) *ʔwzdysp̄rst*
 (*Mir. Man.*, II, 45) *ʔwzdysy* (*PS*, 30)
 بخش نخست این ترکیب به صورت *hucihl* نیز آمده است .

انک به اطل + و : ش ضمیر متصل سوم شخص مفرد (م)

havaš : 6 07_r. 31₀ 2_r 10_r 1_w, 9, 110, 10_r

٢- به (حرف اضافه مؤخر) ١, ١٥٣, ١٩٧ : يا : Kavaš نامتر :

(PS.29) 'wby (زبور پہلوی (Mir.Man. II, 44) 'wyδ

سالك : Rubay : Rubayd : خوشبو ۱۱۴۳، ۱۱۴۴، ۱۱۴۵ ۶ ۱۴، ۱۵، ۲۴ ۲، ۴ ۴۲

Rūbōi : 6

سلاسل *kubōytar* : خوشبوتر *kū bōitar* : ۱۱۰ یا

سج . فامتر : bwy (Mir.Man. II, 48) ، باتر : bwd(yst'n)
(Mir.Man. III, 52) . فامتر : -bwbwy (Mir.Man. II, 55)

فاتر، باتر: xwmbwyg (Mir. Man. II, 58; III, 64)

kuboī: ٦, ٥٩, ٦, ١٠, ١٠, ١٠ : kuboīh : kwbwdyh
 نك : سوا

۳۳۳۳۳۳۳۳ : *hupādixā* : حکمران نیک، صاحب قدرت
 نیک ۱۶ : *kū-padaśaḥ* : نیک : ۳۳۳۳۳۳۳۳

۱۰ سارسیس سوہ : *kwapthēyik* : *kupādixāyīk* ; حکومت نیک .
قدرت نیک ^{۱۴، ۱۵، ۱۶} پا : *kū-pādašāhi* ؛ نک :
سارسیس سوہ

سین سلفا ۱۱ : 'wɣ'ltɪn : ōbārdan : اوباردن ، بلعدن

سیرسلطانی و اساطیری : *ōbārd estād* : اوبارده بود، بلعده بود

۵۱۱ : *x^uesih ī rasēd* : به ملکیت .... در آید ۱۱

۵۱۲ : *x^uesih .... rasōt* : با

۱۱ : *x^uesih .... rasōt* : با

۲۶۱ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۲ : *x^uesih .... āward* : با

۲۶۳ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۴ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۵ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۶ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۷ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۸ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۶۹ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۰ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۱ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۲ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۳ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۴ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۵ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۶ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۷ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۸ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۷۹ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۲۸۰ : *x^uesih ī āward* : به ملکیت .... در آورد ۱۱

۳۳۳-۳۳۳ : uzdēsgar : ۱۰۰ : ۱۰۰ : uzdēsgar : ۳۳۳-۳۳۳
نامتر : uzdēsgar (Mir. Man. II, 45). این واژه به صورت
۳۳۳-۳۳۳ : uzdēsgar : ۳۳۳-۳۳۳

1xazina 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850

xʷaʒina : ۱۲۲ : uʒən : 'wəcyŋ' ۱۴۹۳
 ۱۲۱, ۱۲۰ : ۳۶ : ۱۷ : ۱۶ : ۱۵ : ۱۴ : ۱۳ : ۱۲ : ۱۱ : ۱۰ : ۹ : ۸ : ۷ : ۶ : ۵ : ۴ : ۳ : ۲ : ۱ : ۰ : ۱ : ۲ : ۳ : ۴ : ۵ : ۶ : ۷ : ۸ : ۹ : ۱۰ : ۱۱ : ۱۲ : ۱۳ : ۱۴ : ۱۵ : ۱۶ : ۱۷ : ۱۸ : ۱۹ : ۲۰ : ۲۱ : ۲۲ : ۲۳ : ۲۴ : ۲۵ : ۲۶ : ۲۷ : ۲۸ : ۲۹ : ۳۰ : ۳۱ : ۳۲ : ۳۳ : ۳۴ : ۳۵ : ۳۶ : ۳۷ : ۳۸ : ۳۹ : ۴۰ : ۴۱ : ۴۲ : ۴۳ : ۴۴ : ۴۵ : ۴۶ : ۴۷ : ۴۸ : ۴۹ : ۵۰ : ۵۱ : ۵۲ : ۵۳ : ۵۴ : ۵۵ : ۵۶ : ۵۷ : ۵۸ : ۵۹ : ۶۰ : ۶۱ : ۶۲ : ۶۳ : ۶۴ : ۶۵ : ۶۶ : ۶۷ : ۶۸ : ۶۹ : ۷۰ : ۷۱ : ۷۲ : ۷۳ : ۷۴ : ۷۵ : ۷۶ : ۷۷ : ۷۸ : ۷۹ : ۸۰ : ۸۱ : ۸۲ : ۸۳ : ۸۴ : ۸۵ : ۸۶ : ۸۷ : ۸۸ : ۸۹ : ۹۰ : ۹۱ : ۹۲ : ۹۳ : ۹۴ : ۹۵ : ۹۶ : ۹۷ : ۹۸ : ۹۹ : ۱۰۰ : ۱۰۱ : ۱۰۲ : ۱۰۳ : ۱۰۴ : ۱۰۵ : ۱۰۶ : ۱۰۷ : ۱۰۸ : ۱۰۹ : ۱۱۰ : ۱۱۱ : ۱۱۲ : ۱۱۳ : ۱۱۴ : ۱۱۵ : ۱۱۶ : ۱۱۷ : ۱۱۸ : ۱۱۹ : ۱۲۰ : ۱۲۱ : ۱۲۲ : ۱۲۳ : ۱۲۴ : ۱۲۵ : ۱۲۶ : ۱۲۷ : ۱۲۸ : ۱۲۹ : ۱۳۰ : ۱۳۱ : ۱۳۲ : ۱۳۳ : ۱۳۴ : ۱۳۵ : ۱۳۶ : ۱۳۷ : ۱۳۸ : ۱۳۹ : ۱۴۰ : ۱۴۱ : ۱۴۲ : ۱۴۳ : ۱۴۴ : ۱۴۵ : ۱۴۶ : ۱۴۷ : ۱۴۸ : ۱۴۹ : ۱۵۰ : ۱۵۱ : ۱۵۲ : ۱۵۳ : ۱۵۴ : ۱۵۵ : ۱۵۶ : ۱۵۷ : ۱۵۸ : ۱۵۹ : ۱۶۰ : ۱۶۱ : ۱۶۲ : ۱۶۳ : ۱۶۴ : ۱۶۵ : ۱۶۶ : ۱۶۷ : ۱۶۸ : ۱۶۹ : ۱۷۰ : ۱۷۱ : ۱۷۲ : ۱۷۳ : ۱۷۴ : ۱۷۵ : ۱۷۶ : ۱۷۷ : ۱۷۸ : ۱۷۹ : ۱۸۰ : ۱۸۱ : ۱۸۲ : ۱۸۳ : ۱۸۴ : ۱۸۵ : ۱۸۶ : ۱۸۷ : ۱۸۸ : ۱۸۹ : ۱۹۰ : ۱۹۱ : ۱۹۲ : ۱۹۳ : ۱۹۴ : ۱۹۵ : ۱۹۶ : ۱۹۷ : ۱۹۸ : ۱۹۹ : ۲۰۰ : ۲۰۱ : ۲۰۲ : ۲۰۳ : ۲۰۴ : ۲۰۵ : ۲۰۶ : ۲۰۷ : ۲۰۸ : ۲۰۹ : ۲۱۰ : ۲۱۱ : ۲۱۲ : ۲۱۳ : ۲۱۴ : ۲۱۵ : ۲۱۶ : ۲۱۷ : ۲۱۸ : ۲۱۹ : ۲۲۰ : ۲۲۱ : ۲۲۲ : ۲۲۳ : ۲۲۴ : ۲۲۵ : ۲۲۶ : ۲۲۷ : ۲۲۸ : ۲۲۹ : ۲۳۰ : ۲۳۱ : ۲۳۲ : ۲۳۳ : ۲۳۴ : ۲۳۵ : ۲۳۶ : ۲۳۷ : ۲۳۸ : ۲۳۹ : ۲۴۰ : ۲۴۱ : ۲۴۲ : ۲۴۳ : ۲۴۴ : ۲۴۵ : ۲۴۶ : ۲۴۷ : ۲۴۸ : ۲۴۹ : ۲۵۰ : ۲۵۱ : ۲۵۲ : ۲۵۳ : ۲۵۴ : ۲۵۵ : ۲۵۶ : ۲۵۷ : ۲۵۸ : ۲۵۹ : ۲۶۰ : ۲۶۱ : ۲۶۲ : ۲۶۳ : ۲۶۴ : ۲۶۵ : ۲۶۶ : ۲۶۷ : ۲۶۸ : ۲۶۹ : ۲۷۰ : ۲۷۱ : ۲۷۲ : ۲۷۳ : ۲۷۴ : ۲۷۵ : ۲۷۶ : ۲۷۷ : ۲۷۸ : ۲۷۹ : ۲۸۰ : ۲۸۱ : ۲۸۲ : ۲۸۳ : ۲۸۴ : ۲۸۵ : ۲۸۶ : ۲۸۷ : ۲۸۸ : ۲۸۹ : ۲۹۰ : ۲۹۱ : ۲۹۲ : ۲۹۳ : ۲۹۴ : ۲۹۵ : ۲۹۶ : ۲۹۷ : ۲۹۸ : ۲۹۹ : ۳۰۰ : ۳۰۱ : ۳۰۲ : ۳۰۳ : ۳۰۴ : ۳۰۵ : ۳۰۶ : ۳۰۷ : ۳۰۸ : ۳۰۹ : ۳۱۰ : ۳۱۱ : ۳۱۲ : ۳۱۳ : ۳۱۴ : ۳۱۵ : ۳۱۶ : ۳۱۷ : ۳۱۸ : ۳۱۹ : ۳۲۰ : ۳۲۱ : ۳۲۲ : ۳۲۳ : ۳۲۴ : ۳۲۵ : ۳۲۶ : ۳۲۷ : ۳۲۸ : ۳۲۹ : ۳۳۰ : ۳۳۱ : ۳۳۲ : ۳۳۳ : ۳۳۴ : ۳۳۵ : ۳۳۶ : ۳۳۷ : ۳۳۸ : ۳۳۹ : ۳۴۰ : ۳۴۱ : ۳۴۲ : ۳۴۳ : ۳۴۴ : ۳۴۵ : ۳۴۶ : ۳۴۷ : ۳۴۸ : ۳۴۹ : ۳۵۰ : ۳۵۱ : ۳۵۲ : ۳۵۳ : ۳۵۴ : ۳۵۵ : ۳۵۶ : ۳۵۷ : ۳۵۸ : ۳۵۹ : ۳۶۰ : ۳۶۱ : ۳۶۲ : ۳۶۳ : ۳۶۴ : ۳۶۵ : ۳۶۶ : ۳۶۷ : ۳۶۸ : ۳۶۹ : ۳۷۰ : ۳۷۱ : ۳۷۲ : ۳۷۳ : ۳۷۴ : ۳۷۵ : ۳۷۶ : ۳۷۷ : ۳۷۸ : ۳۷۹ : ۳۸۰ : ۳۸۱ : ۳۸۲ : ۳۸۳ : ۳۸۴ : ۳۸۵ : ۳۸۶ : ۳۸۷ : ۳۸۸ : ۳۸۹ : ۳۹۰ : ۳۹۱ : ۳۹۲ : ۳۹۳ : ۳۹۴ : ۳۹۵ : ۳۹۶ : ۳۹۷ : ۳۹۸ : ۳۹۹ : ۴۰۰ : ۴۰۱ : ۴۰۲ : ۴۰۳ : ۴۰۴ : ۴۰۵ : ۴۰۶ : ۴۰۷ : ۴۰۸ : ۴۰۹ : ۴۱۰ : ۴۱۱ : ۴۱۲ : ۴۱۳ : ۴۱۴ : ۴۱۵ : ۴۱۶ : ۴۱۷ : ۴۱۸ : ۴۱۹ : ۴۲۰ : ۴۲۱ : ۴۲۲ : ۴۲۳ : ۴۲۴ : ۴۲۵ : ۴۲۶ : ۴۲۷ : ۴۲۸ : ۴۲۹ : ۴۳۰ : ۴۳۱ : ۴۳۲ : ۴۳۳ : ۴۳۴ : ۴۳۵ : ۴۳۶ : ۴۳۷ : ۴۳۸ : ۴۳۹ : ۴۴۰ : ۴۴۱ : ۴۴۲ : ۴۴۳ : ۴۴۴ : ۴۴۵ : ۴۴۶ : ۴۴۷ : ۴۴۸ : ۴۴۹ : ۴۵۰ : ۴۵۱ : ۴۵۲ : ۴۵۳ : ۴۵۴ : ۴۵۵ : ۴۵۶ : ۴۵۷ : ۴۵۸ : ۴۵۹ : ۴۶۰ : ۴۶۱ : ۴۶۲ : ۴۶۳ : ۴۶۴ : ۴۶۵ : ۴۶۶ : ۴۶۷ : ۴۶۸ : ۴۶۹ : ۴۷۰ : ۴۷۱ : ۴۷۲ : ۴۷۳ : ۴۷۴ : ۴۷۵ : ۴۷۶ : ۴۷۷ : ۴۷۸ : ۴۷۹ : ۴۸۰ : ۴۸۱ : ۴۸۲ : ۴۸۳ : ۴۸۴ : ۴۸۵ : ۴۸۶ : ۴۸۷ : ۴۸۸ : ۴۸۹ : ۴۹۰ : ۴۹۱ : ۴۹۲ : ۴۹۳ : ۴۹۴ : ۴۹۵ : ۴۹۶ : ۴۹۷ : ۴۹۸ : ۴۹۹ : ۵۰۰ : ۵۰۱ : ۵۰۲ : ۵۰۳ : ۵۰۴ : ۵۰۵ : ۵۰۶ : ۵۰۷ : ۵۰۸ : ۵۰۹ : ۵۱۰ : ۵۱۱ : ۵۱۲ : ۵۱۳ : ۵۱۴ : ۵۱۵ : ۵۱۶ : ۵۱۷ : ۵۱۸ : ۵۱۹ : ۵۲۰ :

۳۱۷۳۸ نیک چشی، بی حدود *Kaczamih: Kaczmyh* ۳۱۷۳۹
Kaczamih

۱۵۹۳ : *hanjaman* : *hncmn* : اجمن : ۵۹۱
 : *hanjaman* : *hncmn* : نامتر : (Man. Stud. 85)
 : *hanjaman* : *hncmn* : سریان : (Mir. Man. III, 49)
 : *hanjaman* : *hncmn* : عربی : (Iran. dem. kult., 94) ادقی شیر

الفَاظُ الْفَارَسِيَّةُ الْمُعَرَّبَةُ (ص ١٥٨) : ترجمہ پیرای : (PS)ncwmnyky
and : and : اند و چند ۱۵۲, ۱۵۳, ۱۵۴ : and

andāgīšnān : توبه : *andāgīšn : Rndʿcšn'* ۱۳۵۵
فارسی : انداز (و میں، قصد) . فامتر :- *Rndʿc* . زبور پہلوی :- *ndʿc*
(۱۹-۱۸ء Volum) . سنج . عربی : ہنداز (- اندازہ) (ادنیٰ شیر،

الفاظ الفارسیه المعربه. ص ۱۵۸ .

سپهس ۳۱۵ : *hudāg* : *hwd'g* : نیکوکار ۴

سپهس ۳۱۶ (جمع) . پا : ندارد

سپهس ۳۱۷ : *hangārdan* : *hng'lt'n'* : انکار کردن (= تصور کردن، بحساب آوردن)

سپهس ۳۱۸ : *hangārd* : *hng'lt'* : انکار (= تصور کردن)
پا : *aṅgārd* ۵۶۲

سپهس ۳۱۹ : *hangārēnd* : *hng'lynd* : انکارند (= تصور کنند، به حساب آورند) پا : *aṅgārēnd* ۵۷۱

سپهس ۳۲۰ : *hangārag* : *hng'lk'* : حساب ۵۸۲ پا : *aṅgāra* ۱۰
فارسی : انکاره . سنخ . فامتر : *hng'r-* (شمارن، حساب کردن)
(*Verbum*, 192, 12)

سپهس ۳۲۱ : *andēand* : *andēand* : اندچند، هرچند، هرچه (بیشتر)
پا : *añd-ēañd* ۱۵۲۱

سپهس ۳۲۲ : *hangadīh* : *hngtyh* : دارائی، ثروت ۱۸۲۱ پا : *aṅgidaṭ* . نک : *Hilfsbuch*, II, 101

سپهس ۳۲۳ : *hwytwkd't'* : *x'ēdōdāh* : ازدواج باخویشان
تزدیک ۳۵۰ پا : *x'aetvōdaθ* ۳۶۱۲
نک : سپهس ۳۲۴

آمده است. این واژه به صورت سپه و سپه هم آمده است.

añjāmiṣṇa ٥٩: آزمایش : *uḡmāyiṣṇa* : *'wḡm'dṣṇ'* سبکی سبب ۱۱

۱۴۳۵
 زبان : ۲۴,۱۸ ۱۵,۰۰ : ۲۴,۱۸ ۱۵,۰۰
 ۱۴۳۵

نامتر: ڄڻ (Mir.Man. II, 62) (پښتو: ځان)

انگیزنده : hangēxtār : انگیزش : hangyht'el

vād . k angēxtār : انگیزنده باد

vāṭ anasaxtār : (٧٥٠) ٥٥٠

॥२८५॥   'ws'nyt'n : ṁsānīdan : پائین آوردن ، دور کردن ، خارج کردن

۵
سید سید / سید سید || *ōsānēd* : پائین می آورد ⁷¹_{۳۹، ۱۱} پا :

xusānō . ۱۰ : ۳ωsn . در مورد خواندن و معنی این واژه نک؛

سٽن - : سنج (R.C. Zaehner, BSOS, IX, P. 892; *ibid*, X, P. 613)

(ibid., 50) 'wasyndyft', (Mir, Man, III, 61) (بالا برن)

فارسی : اوسانیدن :

خوبی و جوانی و توانائی   زین شمره درخت تو بوساند .

(۱) دکتر مهدی محقق، تحلیل اشعار ناصر خسرو، ص ۱۳۱

اسپاس : an-aspās : 'nsp's ۳۲ ۳۶ ۳۷ [۱۰۱۶]

anas pās : 6 07 y1

hū-spās: ١٦, ١٧ : خوب سباز : *huspās* : *hwspr's* ٢

اناسپاسی: an-aspāsīh : ʾnsr'syħ ۵۸۱. ۳۵۲۸

سپاس برده است .

anērān : 'nyl'n' : غیر ایرانی ، یگانه : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

avērān : 'wyl'n' : ویران : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añdarwāe : 'ndlw'y' : اندروای : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

فارسی : اندروا . پاتر : 'ndrw'z (Man.Stud. 55)

añdarūn : 'ndlw'n' : اندرون : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

handōxtan : 'hndwhtn' : اندوختن : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añdōxtan : 'hndwhtn' : اندوخت : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

handōxt ēstēd : 'hndwhtn' : اندوخت است : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añdōxt ēstēd : 'hndwhtn' : اندوخت است : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

handōzēd : 'hndwcyt' : اندوزد : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añdōzēd : 'hndwcyt' : اندوزد : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

hugōvišn : 'hugwbsn' : نیک گفتار : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

hū gavišn : 'hugwbsn' : نیک گفتار : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

نگ : 'ngwst' : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añgust : 'ngwst' : انگشت : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añgōšīdag : 'ngwšytk' : مانند شبیه : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

añgōšīda : 'ngwšydg' : فاطر : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶ : ۵۱.۱۶

(Mir.Man. II , 46)

Handēšēd : اندیش ۲۴۷ ۱۳ ۱۱ : āndēšēd

hwsłwbyh : xusravīh : نیکنامی ۱۳۱ ۱۵ ۵۶ ۵۹ : xusrūbī

xusrav : hwsłwb' : نیکنام ۳۴۱ ۶۰ : xusrūb

xusravtar : نیکنامتر ۱۲۲ : xusrūbtar

hwsłwyšh : xusrōyšāh : نامجد yazdayyār خ

hws : x'as : خوش ۱۵ ۲۰ ۲۵ : x'as

hws : hōš : هرش، شعور، فهم ۱۵ ۳۹ ۴۷ : hōš

hōš : hōš : ناتر : by]wš (Man.Stud. 51) اوستا : (wb. 414) us

hwsyd' : hōšyār : هوشیار ۱۵ ۳۱ : hōšyār

hws'ng : hōšang : هوشنگ (پادشاه پشادی) ۲۶ ۳۱ : hōšang

hōšyāng

hws'st' : ušastar : مشرق ۶۱ ۱۲ : ušastar

hōšastar : اوستا : - ušastara (wb. 415)

hwsb'm : uš-bām : بامداد، سپیدروم ۱۱۵ : uš-bām

hōšbam : ناتر : hwsyb'm (Mir.Man. I, 33) اوستا :

uš(a)h + bām : نک (Nyberg, Hilfsbuch, II, 110)

hws't' : oštāftan : شتابن

hws't' : oštābed : شتاب ۲۲ ۲۳ ۲۴ : oštābed

hwašnwd : نامتر . x^aašnūda : ۳۹_{۱,۱۰,۲۲,۲۳}

(Man.Stud.83)

19۳ hwk' : xag : خوی (= نعلت) ۵۶_{۲۳} پا (بلفظ):

Nyberg . nāk این واژه را به پیروی از انگلساربا به اشتباه بصورت

۱۹۲۱ تصحیح کرده است (Manual, 90)

۳۱۵۳۱۲ x^aaršēd : hwlphēyt' : خورشید ۴۳_{۱۴} ۵۲_{۲,۱۸} ۴۸_{۳,۱۱,۲۲,۲۷}

۵۱_{۱,۲,۱۷} پا : x^aaršēf' : نامتر : xwrxšyd' (Mir.Man.II, 59)

در ۴۲_{۱۲} در K43 سه ل شده آمده است . احتمال دارد اشتباه کاتب باشد

چون در همه موارد دیگر این واژه بصورت بالا آمده است . سه ل شده x^aaršēd

صورت تحول یافته و جدید x^aarxšēd است .

۳۱۵۳۱۳ hūram : hwl'm : رامش بخش ۱۱۸۰ پا : hūram

۶_{۱۱} پا : xūram ۱۲_{۲۱} ۴۲_{۲,۵} پا : hūram

۳۱۵۳۱۴ a- varjīd : 'wlcyt' : زراعت نشده ، نامزوع ۶_{۱۷} پا :

avarjīf' . سنج . فارسی : وزیدن ، بزرگ

۳۱۵۳۱۵ xurdaqtom : hwlptk'twm : خردترین ، کوچکترین ۱۱۲۲

۱ پا : xurdatum

۳۱۵۳۱۶ xurdaq-nigerišnīh : hwlptk'nkdlsnyh : اولی

تنگ نظری ۵۸_۷ پا : xūrdak nigirīšnī . فارسی : خرد نگارش

خرد نگارشی :

- خزده نکرش نیست که خزده نکرشنی   دکا بزبگان همه ذل است و بپا نیست
 -منوچهری.
 urīšlim : wlyšlym   پازند
 urīšlim : ۲۶,۱۱ : اورشیم
 xūdrūš : hwdlwš   پازند
 xūdrūš : ۱۱۵,۱۱۷ : خوردروش
 xruī-draoš : ۱۱۵,۱۱۷ : خرویدراوش
 xruīdrūš- (حالت فاعلی) (Wb. 540)
 x'aršēd : hwlšyt'   پازند
 x'aršēd : ۳,۱۳ : خورشید
 نک : ۳,۱۳
 x'aršēd-pāyag : hwlšyt' p'dk'   پازند
 x'aršēd (pāya) : ۶,۱۱ : (سپهر خورشید)
 نک : ۳,۱۳ و ۳,۱۴
 x'arišnīg : hwlšnyk'   پازند
 x'arišnīg : ۲۱,۱۱ : خوردنی
 x'arišn : hwlšn'   پازند
 x'arišn : ۱۵,۲۸ ۱۰۵,۲۱۹ : خوراک
 نک : ۱۱,۱۱
 hūramag : hwlmk'   پازند
 hūramag : ۲۶,۱۱ : (صفت جمشید)
 hūramag : این صفت ترجمه واژه اوستایی
 hūqəwa (Wb. 1857) است
 hūrust : hwlwst'   پازند
 hūrust : ۲۶,۱۱ : زیبا (صفت همورث)
 hūraost : این صفت ترجمه واژه اوستایی
 hūraost : (Wb. 1836) به معنی خوب ایستاده، خوب روئیده شده است

- ۳۱۱) *urvar* : *ʷlwl* : گیاه ۴۳۲. ۴۸۹, ۱۱ ۵۶, ۱۲ ۶۱, ۲۱
- پا: *urvar* : فاطر: *ʷrwr* (Mir.Man. I, 33)
- ۳۱۲) *urvar-ēhraq* : *ʷlwlcyhḥk* : گیاه چهره (سایه‌گانی که گوهر آنها گیاهی است) ۴۸۹ پا: *urvar-ēhara*
- ۳۱۳) *hurvāxm* آمده است. بنابراین شاید در اصل در متن پهلوی
- ۳۱۴) *ʷlwlhmyh* : بوده است. *urvāhmīh* : خوشی، شادی. ۱۵۲, ۲ *xʷaran* به معنی «مانی» است. نیک به دانه بعد
- ۳۱۵) *hwlñ* : *xʷaran* : مانی ۵, ۱ پا:
- kañdurun* فاطر: *xwrn* (M3.BSOAS.P 949)
- ۳۱۶) *hōm* : *hwm* : هوم (گیاهی که شیرۀ آن را در مراسم دینی کار می‌بردند) ۵۶, ۲۸ ۶۱, ۲, ۲۸ پا: *hūm*
- ۳۱۷) *homānāg* : *hwm'n>k* : مانند ۱۳۲, ۱۶۷ ۶۱, ۱۲ ۶۱, ۱۲ پا:
- humānā* : نیک ۱۱۱۱۱ سو ۱۵۵۹ زیر ۱۱۱۱۱ سو
- ۳۱۸) *humānīh* : *hwm'n'yh* : نیک اندیش ۱, ۸۱ پا: *humatī*
- ۳۱۹) *humat-gāh* : *hwmt g's* : جای «اندیش نیک» (نام یکی از طبقات بهشت) ۵۶, ۱۲ پا: *humat gāh*
- ۳۲۰) *humat* : *hwmt'* : اندیش نیک ۱۳۲, ۱۵۵ ۶۱, ۲۱ ۶۱, ۲۱ پا:
- humat / hūmat*
- ۳۲۱) *humenišn* : *hwmyšn'* : نیک اندیش ۱۳۲, ۱۵۹ پا:

hā-manīšn

۱۳. $\alpha\pi = \text{NH}$: من (فقط در حالت فاعلی به کاری رود)

پا: hōm (بغلط) ۱۳۶. پا: ōman (بغلط) ۱۷۸. پا:

aomən (بغلط) فامتر: h (Mir.Man. II, 46). پاز:

h (Mir.Man. III, 50)

$\text{h-} = \text{HWH} / \text{HWH}'$ ۱۳۸ / ۱۳۹ (شانخ زمان حال)

$\text{hēm} / \text{hām} = \text{HWH}' - \text{m} / \text{HWH} - \text{m}$ ۱۴۰ ۱۴۱

hōm پا: ۱۳۳, ۱۳۶ ام (مستم)

hōm پا: ۱۳۷, ۱۳۹, ۱۴۰ فعل معین

$\text{hē} = \text{HWH}' - \text{y} / \text{HWH} - \text{y}$ ۱۴۲ / ۱۴۳

۱۴۸ ای (مستی) ۱۴۸ در این مورد در نسخ ۴۳ ۱۴۳ آمده است.

hāē پا: ۱۶۹ hāt پا:

$\text{hāe} / \text{hāē}$ پا: ۱۴۱, ۱۴۵ فعل معین

$\text{hād} : \text{HWH}' - \text{t}$ ۱۴۶ سوم شخص منفرد مضارع التزامی. با اسم

مفعول به کاری رود و ماضی شرطی می سازد :

$\text{hād} \text{ hād} = \text{HPLWN} - \text{t}' \text{ HWH}' - \text{t}'$ ۱۴۷ ۱۴۸

xat hāt پا: ۱۴۰ کننده بود، خراب کرده بود (ماضی شرطی)

$\text{āmad hād} = \text{mt}' \text{ HWH}' - \text{t}'$ ۱۴۹ ۱۵۰

mat hāē پا: ۲۶ ۳۰

س ۱۱۱۱۱۱ : s'ayt' h'ad : s'dyt' HWH-'t' ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : sayast h'at : ۱۱۱۱۱۱ : ممکن نمی شدی .

س ۱۱۱۱۱۱ / ۱۱۱۱۱۱ : h'end = HWH'-d / HWH-d ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : h'and : ۱۱۱۱۱۱ : اند (هستند) ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : h'and : ۱۱۱۱۱۱ : فعل معین ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : نک زیر : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : w' : o : به (حرف اضافه) ۱۱۱۱۱۱ : o : این واژه وقتی که جداگانه

به کار می رود معمولاً به صورت نهروارش ۱۱۱۱۱۱ نوشته می شود ولی در ترکیب با ضمیر متصل سوم شخص (س) به صورت ۱۱۱۱۱۱ نوشته می شود.

س ۱۱۱۱۱۱ : h'uxt : h'w'hl' : گفتار نیک ۱۱۱۱۱۱ : h'uxt : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : a-utnāh : ۱۱۱۱۱۱ : بی گناه ۱۱۱۱۱۱ : a-utnāh : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : a-gunāh : ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : x'anāhen : h'w'n'syri' : فلز درخشان ۱۱۱۱۱۱

س ۱۱۱۱۱۱ : x'un-āhin : شاید با واژه -خاها- فارسی مرتبط باشد .

- ۳۱۳۱۳ : $xōrdād : hwrđt'$: خرداد (اشپندی که پاسبان آب است)
- ۳۱۳۱۴ : $awərdāf : ۱۵_{۵۱} ۱۳_۴$
- ۳۱۳۱۵ : $x'aniras/x'anirah : hwnyfs$: خنیر، خنیرس، خنیرث، خنیرث، خنیرث، خنیرث (کشورمیان از هفت کشور) : $x'aniras : ۱۱ ۲۶ ۳۱$
- ۳۱۳۱۶ : نک : $anōša : ۷_{۲۱}$: زاده امیرینی
- ۳۱۳۱۷ : $hunušag : hwnšk'$: ارستا : $huna- (wb. 1831)$
- ۳۱۳۱۸ : $anōšagīh : 'nwsk'yh$: جادوئی : $anōšat : ۱۳$
- ۳۱۳۱۹ : $anōšag-rauān : 'nwsk'lw'n$: انوشروان : $anōšag : ۱۳$
- ۳۱۳۲۰ : $hunsand : hwnsnd$: خرسند (= قانع) : $x'arsañd : ۲۴_v ۲۲_۴ ۲۴_۴, ۶$
- ۳۱۳۲۱ : $hunsandīh : hwnsndyh$: خرسندی : $x'arsañdī : ۴۲_v ۳۶_v ۲_{۴, ۸} ۱_{۸۱}$
- ۳۱۳۲۲ : $hunsandīhā : hwnsndyh$: باخرسندی : $x'arsañdīhā : ۳۸_{۲۱}$
- ۳۱۳۲۳ : $hunar : hwnl$: هنر : $۳۹_v ۳۶_{۱۲} ۳۲_{۱۱} ۱۰_{۲, ۵} ۱_{۲۸}$

xunar : ٥٤, ٥٧, ٥٨

٥٧, ٥٨ : hunarāvandīh; hwnl'wandyh : هنرندی : ٥٧, ٥٨

xunarmañdī

٦, ١٣, ١٤, ١٥ : kuarst : hwalst' : کردارنیک : ٦, ١٣, ١٤, ١٥

kuarst : ٢٨, ٢٩ : hwarst : ٢٨, ٢٩

٢٨, ٢٩ : hwarst-gāh; hwalst'g's : جای . کردارنیک : ٢٨, ٢٩

hwarst-gāh : ٥٦, ٥٧ : (نام یکی از طبقات بهشت)

١٥, ١٦ : xūn : خون : ١٥, ١٦ : xūn : اوست : ١٥, ١٦

(wb. 1434) vohunī- : نک : ١٥, ١٦

ل

ل = ē : ی وحدت (پس از اسماء است) ۱۲، ۱۴

۱۴، ۱۲ ۴۳، ۳۱، ۳۲ پا : ē . نامتر : yw (Mir.Man.I, 44)

ل + و

ل : bahr : b'hl' : بهر، بخش، قسمت ۱۴، ۱۲ ۲۶، ۲۷ ۵۲، ۱۹، ۲۰

bahar . نامتر : bhr (Mir.Man.I, 36)

ل : bahr kun ۱۱۳، ۱۱۴ : تقسیم کن، بهره رسان

bahar kun : پا : ۱۴، ۱۲

ل : bahr kunēnd ۱۱۳، ۱۱۴ : تقسیم کند، بهره رسانند

bahar kunēnd : پا : ۱۴، ۱۲

ل : bahār : b'h'p' : بهار ۴۸، ۲۶ پا : vahār . نامتر،

(Mir.Man.I, 38) w'h'r

ل : bahrāg : b'hl'k' : جت، علت، خاطر

ل : ān bahrāg rāy : بدان جت، بدان

ل : qn bahara rā : علت ۲۰، ۲۱ ۱۵، ۴۸، ۷۰

ل : ān bahrāg : از آن جت، بدان علت

۵۱. ۵۱. : *baḥara* : *b'ḥlwl'yh* : بهردی، تمتع ۵۶.۱۴، ۲۱ : پا؛
- baharvari*
۱۴. : *bahān* : *b'h'n'* : بهانه، سبب ۲۶.۲ : پا؛
۱۹. : *bahānag* : *b'h'nk'* : بهانه، سبب، وسیله ۲۲.۸ ۲۲.۸ : پا؛
- vaḥāna* نک : اس ۱۹۳
۱۹. : *baxtagih* : *b'ht'kyh* : بخت، اقبال ۲۲.۸ : پا؛ ندارد
۱۲. : *baxt* : *b'ht'* : بخت ۷.۱۵ ۲۳.۱۶ ۴۶.۷ : پا؛
۱۱. : *baxōbaxt* : *b'gw'b'ht'* : مقدّر شده بوسید، بختان ۷.۱۵
۱۰. : *baxō baxt* : *b'gw'k'b'ht'* : مقدّر شده بوسید، بختان ۱۱.۱۳ : اس ۱۱۳ آمده است .
- baxō-baxt* : ۲۳.۱۷ : پا؛
۱۱. : *bār* : *b'l* : بار، دفعه ۲۰.۱۷ : پا؛
۱۱. : *bālēn* : *b'ly'n'* : بالین ۱.۱۱ : پا؛
۱۰. : *bālīšn-gāh* : *b'l'šn'g's* : بستر ۱۵.۱۷ : پا؛
- x'aftangāh* : فارسی : بالش
۱۱. : *bārag* : *b'lk'* : آب ۲۶.۲۲ : پا؛ فارسی : باره (= آب)
- vārīnda* : ۵۵.۵ : پا؛
- bārandag* : *b'l'ndk'* : بارنده

بَاقِدَاتُ : بَاقِدَاتُ : bāmdād : b'md'f' ۱۴۲۵

کریستن: grīstān = BK_YWN-stn' ۱۲۴۱۱

10A, 170: $gryz^d = BKYWN-yt'$ 11215

(Verbum 104, 30, 31) gryy -, gryyst : نَابِر . vāgināt

$$\underline{\quad} + \underline{\quad}$$
$$dar: \begin{matrix} 1 & 8A & 2A & 27 & 10A, 1V0 \end{matrix} \quad ; \quad dar = BB' \quad \underline{=}$$

دارِ ثہ : (جمع) : دارِ ثہ

$e + \text{---}$

۱۵۰ : bawra : بابرا : بکرابی : ۲۵۰ : ۱۵۱

فارسی: بَیْر، بَیْر، اوستا: *bawra-* (wb.925)

9 + —

۱۵۷ : *baʒaq* : بزگنه : ۱۸، ۱۳۲، ۱۷، ۱۱۰، ۱۳۰، ۱۶، ۱۷

bazā . سنج . فامتر : bzg (= کُنْ بَا) (Mir.Man, I, 35; II, 42)

١٩٩٠

۱۳۹ *bayān / baqān / bayān: baʔn'* : بیان، خدایان ۱۶۶

uqān فامتر : by (Mir. Man. I, 36) بتر , by

نک : ۱۳۱ (Mir. Man. III, 52)

$b_{it} - b_{it}^* : \frac{1}{2} \varepsilon_{it}^{(1)} : byt^{(1)}$ 10

۴۰۰ $b\bar{y}^{\circ} : b\bar{e}z$: غم، اندوه، رنج ۱۵۴ پا: $b\bar{o}z$ اوستا:

بے لہ معارف : *bēḥ nē barēd* : غمخوار ۳۶۳

بے غم محو : *bēs ma bar* ۱۲

bās-burdār : غم‌خیز : bās burdār : bys bwlt'p

بازیتار : bisttar : bystl)عس

اسماء: - *fbista* (Wb. 814, v. *fbæð*)

بستان : *biṣtan* : *bystn'* : آذررساندن

مسند *bēsed*: آزار رساند ۱،۲۲ ۱۵_{۳۳،۵۶} ۳۰_۴

bāsāt سَج. رَسَد , رَسَدَا

۱۰. شفا بخش ترین : *bəzəgərtom* : *byzəgəltəm* [بزرگوار]

(wb. 94) *bāzgaṣa* - ب. ا. ت. *bāzgaṣartum* :

bāsiṣn : بَاسِيسْ : *bēsiṣn* : byṣṣn' فَيَسِيْسَا

$\pi_{\pi} \quad \pi_{10} \quad \pi_{\Lambda} \quad \pi_0 \quad 1A_{1,1,1} \quad 1V_{\pi} \quad \therefore \quad b_{\pi\pi} : b_{\pi\pi} \quad \underline{5}$

$b_{im} : l \quad 7 \cdot v$

۱۵   ۱۶۵۵   بيمامند : bīmōmand : بيمامند   ۱۶۵۵

bīmmañd

۱۱۹۵ bīngān : bymkn' : ترناک : ۱۰۱ : ۱۰۱ : bīngin' : بارسی : بیکین

۱۹۵۱) bīmgar̄tar : نرساگر̄tar : ۱۴۰۱۲

$māh : \frac{1}{2} \dot{z}$ $19, 2.$ $(\dot{z}) \text{ ob} : māh = \text{BYRH}$

بای : *baevar* : *bywl* : *bēvar* : بیور (ده هزار) ۴۸۱۵ پ :

بایسور : *bēvarasp* : *bywl šp'* : بیوراسپ (لقب شاک) ۱۳۱۵ پ :

baevarāsp : ۲۶۲، ۲۵، ۲۹ ۷۲۹ پ :

بایم نموداری : *bīm-nimūdārīh* : *bynmwtdārīh* : بایم نموداری، بایم نمودن

bīm-namūdārī : ۱۸۵ پ :

ب + د

x^vaš = *BSYM* : خوش

x^vaštar = *BSYM-tp* : خوشتر ۱۳۳، ۱۵ پ :

x^vaštar : ۴۰، ۱۴ پ :

x^vaštom = *BSYM-lum* : خوشترین ۱۵۲، ۱۵۶ پ :

x^vaštum : ۱۶ پ :

x^vašī : *x^vašīh* = *BSYM-yh* : خوشی ۱۸، ۱۶ پ :

ب + و

baγān/bagān/bayān *brn'* : بغان، بنگ، ب ۱۳۹ پ :

bagān : ۲۶۷ پ :

ب + د

bar : *bl* :

bar : ۴۱۳ پ : بار

bar : ۲۶۷ پ : بار، سود، فایده

برسم : barsom : b̥s̥um (شاخه‌ای بریده درختی که آسمان را دست
می‌گرداند و در مراسم دینی به کار می‌برند) ۵۶ پا : barsum

ل + ا

: ba / be / bē = BR^۲ راس

۱- به (پیشوند فعلی) ۱۸, ۲۰ ۱۱, ۱۲ ۱۱ پا : bē فامتر: b
(Verbum, 247, 19)

۲- بلکه ۲۸, ۴۹, ۳۰, ۱۷۱, ۱۹۰ پا : bē

۳- ولی ۱۰ ۱۸, ۱۹۵ ۷, ۲۰ ۱۵, ۲۱ ۳۷, ۵۰ پا : bē فامتر: b
(Mir. Man. II, 47)

۴- دور، خارج. با افعال ۱۱۳ و ۱۱۴ و ۱۱۵ به کار رفته است
نک: زیر این دو مصدر.

فامتر: b^۲ (Mir. Man. I, 35)

برسم : bōxtārik : bwht^۲lyh (۱۲ پا :
bōxtārī . bwxt^۲r (Verbum, 215, 34) فامتر: بخت

bōxtan : bwhtn^۲ (۱۷ پا : ۳۸, ۲۲ ۴۲, ۱۱ ۵۶, ۴۲ پا :
bōxtan فامتر: bwxtn (Verbum, 183, 2)

x^۲ad = BNPŠH (۲۱, ۱۰ ۳۶, ۱۷, ۲۲ پا : x^۲ad فامتر: خد

būdan : bwtn^۲ (۱۵ پا : būdan فامتر: بودن

būt ēstēd : ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ فامتر: بوده است

۱۲، ۱۳ : $būt \text{ } \bar{a}stāt$

۱۳۵۱ : $bōzīen : bwcsn$: نجات $bōzīen$: ۱۱۹، ۱۱۸ : پ : $bōzīen$

فامتر: $bwz-$ (Verbum, ۱۹۹، ۱) : پاتر : $bwz-$ (Chilam, ۶۹)

۱۱۹۱ : $buzust : bwcwst$: پشیمید کرد، پشیمید $buzust$: ۳۱ : پ :

۱۱۹۱ : $vājōst$. نک :

۱ : $bōy : bwd$: بر $bōy$: ۱۰، ۵۶، ۱۲ : پ : $bōi$

۲ : $band : bnd$: بند . در معانی زیر :

۱- بستگی، علاقه $bañd$: ۴۰، ۱۱ : پ :

۲- قیود و رسم $bañd$: ۳۰، ۱ : پ : ندارد

۳- ارتباط $bañd$: ۵۶، ۱ : پ : $bañd$. فامتر: bn (= بند، زندان)

(Mir.Man. I, 36) bnd . (Mir.Man. II, 48)

۱۳۵۱ : $x^vāstan = B^cYHWN-stn$: خواستن $x^vāstan$: ۵۶، ۳۱، ۱۰ : پ : $x^vāstan$

۱۳۵۱ : $x^vāhēd = B^cYHWN-yt$: خواهد $x^vāhēd$: ۲۰، ۲۷، ۱۲، ۱۱۰ : پ :

۲۱، ۱۷، ۱۸ : پ : $x^vāhāt$

۱۳۵۱ : $x^vāhēnd = B^cYHWN-d$: خواهند $x^vāhēnd$: ۳۱، ۷ : پ :

$x^vāhēnd$

۱۳۵۱ : $x^vāh = B^cYHWN$: خواه (فعل امر) $x^vāh$: ۱۱، ۱۰ : پ : $x^vāh$

۱۳۵۱ : $x^vāst = B^cYHWN-st$: خواست (مصدر مرفوع) $x^vāst$: ۱۱، ۱۰ : پ :

۱، ۲ : $x^vāstan$: فامتر: xw^h- ، xw^st : پاتر: wx^st

burgišn : پ: ۵۶, ۵۷

burdārī : پ: ۳۸, ۳۹ تحمل : burdārīh : bwl't-lyh [دال]سلو

bulānd : پ: ۱۱۵ بلند : buland : bwl'nd [دال]و

vīmañd : پ: ۳۶ بوم، سرزمین : būm : bwm [دال]ع

bun : bwn [دال]ن

۱- اصل، پریش : bun : پ: ۵۱, ۴۷, ۲۰, ۲۵

۲- آغاز، اول، ابتدا : bun : پ: ۲۶, ۱۳

۳- ذرت، عمده، مسوویت

[دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د

۱۰ pad bun ī ōy bavēd : برزنده او بود، به حساب او

محبوب می شود

۱ [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د : bun bavēd : برزنده او است،

به حساب او محبوب می شود . ۳۱

۱ [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د [دال]د : bun kard : به عمده... سپرد . ۱۱

۱۵ bun-xān : پ: ۴ سرخشد : bun-xān : bwn x'n' [دال]س [دال]ا

bundahišnīh : پ: ۱۱ آغاز آفرینش : bundahišnīh : bwndh'sn'y'h [دال]س [دال]ا

bundahišn : پ: ۱۲

bavandag : پ: ۴۵, ۲۴, ۷, ۱۳ کامل : bavandag : bwnd'k' [دال]ا

buñda : پ: ۱۵ به غلط [دال]ا آمده است .

۵۱ پا: $pahrēxtār$: $p'hlyht'$: پرہیز کنندہ، دوی جویندہ ۵۱ پا:
 $paharēxtār$

۱۱۱ پا: $pahrēxtan$: $p'hlyhtn'$: پرہیز کردن ۱۱۱
 $paharēxtan$: پا:

۲۱، ۲۳ پا: $pahrēžēd$: $p'hlycyt'$: پرہیز، دوی کند
 $paharēžēt$: پا:

۱۶۳ پا: $pahrēž$: پرہیز کن $paharēž$

فارسی: پرہیز، پرہیزختن

نگاہ کنندہ وارہ: ۱۶۳ پا:

نک: ۱۶۳ پا:

۳۰۸ پا: $pahrēž$: $p'hlyc'$: پرہیز، دوی ۳۰۸ پا: $paharēž$

۱۱۱ پا: $pahrēž kunēd$: پرہیز کند

۳۱۲۰ پا: $paharēž kunēt$: نک: ۱۱۱ پا:

۵۱۱۱ پا: $pahrēž$: $p'hlyc'$: مواظبت، توجہ ۵۱۱۱ پا:

pādixšatar: مَلَطَر، نیروندتر^{۱۷، ۵، ۳}

٢- یادشاه . جمع : رستم رستمی : *pādixšāyān* :

pādaśāhṇ : ۱۹_{۲۲} ۱۵۸,۷۵ پادشاهان

۲. پادشاہ : *pādixšā* (+ مصدر) : می توان

پادشاه اردان: *pādixšā xʷardan* می توان

pādaśāh : 10 1A خود

نورسوسس و پ'ت'کس'ی'ک : pādixsāyīh : قدرت ، پادشاهی ، تسلط

فاطر: pādaśāhī : ۵ ۵۶ ۴۳ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

$\pi^{\prime} t h s' d g h y$: میری (Mir. Man. II, 63) $\pi^{\prime} d y x s' y y$

(PS. 57)

1. Կանգնել : *paduzvanik* : Դժբախտությունը

paṭ-kuṣvaṇīḥ

۱۲۱ : پاد افرام : pādāfrā : ۲۰۲۲۲۲۲۲

$\therefore \text{pādafrāk} \cdot \text{TD}_2$ " " " " " "

آدمیت .

نکتہ : رہنما رہ لے ، رہنما رہ لے ۔

ṛādēz : ṛāyēz : ṛ'tyc' ۱۲۱۲۱۲

فامتر: *p'dyž* (Mir. Man. I, 44)

۱۳۳۳ : *p'd'sn'* : *pādāšin* : پاداش ۱۳۰ : *pādāišn*

[۱۳۳۳۳۳۳۳] : *pādāsinīhā* : پاداشها (جمع) ۸

پا: *pādabaxšnihā* فارسی: پاداشن، پاداش. فامتر: *p'd'žyn*

(Mir. Man. II, 63) : *dašn* (اتحاد، بیان). نک:

(H.W. Bailey, 8505, VI, P. 600)

۱۳۳۳ : *p'tkws* : *pāyγōs* : ناجیه ۳۰ : *paṭkōs*

فامتر: *p'γγws* (Mir. Man. II, 63) . پاتر: *p'dgws*

(Mir. Man. III, 59)

۱۳۳۳ : *p'dd'sn'* : *pādāšin* : پاداش ۱۸۷ : *pādāišn*

الهای جدید ۱۳۳۳

۱۳۳۳ : *p'dk'* : *pāyag* : پای، مقام ۳۸، ۱۹، ۲۰، ۴۵ : *pāya*

۱۳۳۳ : *p'lk'* : *pārag* : رشوه ۱۷۱، ۳۸، ۴۵ : *pāra* فارسی:

پاره

۱۳۳۳ : *pārag stānišnīh*

رشوه ستاندن ۱۲۵ : *pāra stānišnī* پا:

۱۳۳۳ : *p'ncdhum* : *pānzdahom* : پانزدیم ۳۱، ۱۸ : *pā*

paždahum

۱۳۳۳ : *p'nhyh* : *pānagīh* : حمایت، حفاظت ۲۲، ۲۹، ۵۶ : *pā*

ṗānāi

ṗānagīh kardārīh : خاڤت کردن

ṗānāi kardārī : ۱۴۱۶ ۵۵۷ ۴

ṗānag : ṗānāi : پانیده . مورد حمایت ۱۹۳۹

ṗānagtar : بیشتر مورد حمایت : ۲۸۲ ۴ : ṗānatar ۵

۱۳+۹

ṗetyārag : ṗtyd'p'k' : دشمن ، مخالف ۱۰۰ ۴ : ۱۳۵۱

ṗatyāra : نک : ۱۳۵۱ ۱۳۵۱

ṗadex'ih : ṗtyhwyh : نیکبختی . سعادت ۱۲ ۴ : ۴۸۶ ۱۳۵۱

ṗadix'ih

ṗadex'ēnīdan : ṗtyhwyngyt' : سعادت بخشیدن ۱۲ ۴ : ۱۳۵۱

ṗadix'īnīdan : ۴

ṗadišx'ārgar : ṗtyšhw'lg' : پشخوگر (نام سربزی ۱۳۵۱ ۱۳۵۱)

ṗadašx'ārgar : ۲۶ ۴ : ۱۳۵۱ . دشمن ۱۳۵۱

است .

ṗadīrīftārīh : ṗtyl'p'tlyh : پذیرائی ۱۳۳۳ ۱۳۳۳ ۴ : ۱۳۵۱

ṗadīraftārī : نک : ۱۳۵۱ ۱۳۵۱

ṗadīrag : ṗtyl'k' : برتری . بر طرف . برابر ۱۳۵۱

۵۲

- ۱ ط ر ص ل و ا و ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *ō padīrag āyēd*
- به استقبال آید : *ō padīra āeṭ* : پا : ۱۰۵ ۱۳۵، ۱۴۰، ۱۶۷
- ۱ ط ر ص ل و ا و ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *ō padīrag āyēnd*
- به استقبال آیند : *ō padīra āeñd* : پا : ۱۰۵، ۱۴۷
- فارسی : پذیرد . پا : *padīra*
- ۲ ط ر ص ل و ا و ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *padis : pṭš* (= ۱۳۰) ، حرف اضافه که نزد ارزش آن ۱۱ است
- + ۱۳۰ ، ضمیر متصل ، سوم شخص مفرد) :
- ۱۳۰ بهش ، بدو ، بدان : *padaš* : پا : ۴۳۲ ۳۲۱۲ ۳۲۸ ۵۶ ۱۷۱
- فامتر : *padyš* (*Mir.Man. I, 44*)
- ۲۰ به (حرف اضافه مؤخر : *post-position*) :
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : به او : ۱۰۵
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : بدان : ۱۶۲
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : پس ... بدو ،
- در مورد او ۱۴۲۲
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : که ... بدان ، در
- آن ۱۳۷ ۴۱
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : تا به ایشان
- ۱۳۳
- ۱۳۰ .... ۱۳۰ : *padis* .... ۱۳۰ : تا اینکه ... به تو ۱۸۱

patkār : پکار ۱۱۱ : paykār : پکار ۱۱۱ : patkār
 فامتر : rhyk²r (Mir.Man. II, 64) پاتر : rdk²r-
 (Ghilain, 73)

paykaftan : پکار آمدن : rtkrt²n

paykafted : فرود آید ۵۱، ۱۱۱ : پکار آمدن

patkōwōt² : فامتر : rhyk²l- (Verbum, 173, 3)

سج زبهر پلوی : rhyk²ty (Ps. 57)

paymānīg : میان رو، مقتل ۱۱۲ : پکار آمدن

paēmānī : نک ۱۱۲

paymānīg-x²arīšnīh : میان روی در خدا خوردن ۱۱۲ : پکار آمدن

paēmānīx²arīšnī : میان روی در خدا خوردن ۱۱۲ : پکار آمدن

paymānīgīhā : اندازه، بزرگ : پکار آمدن

paēmānīhā : اندازه (قید) ۵۱، ۱۱۲ : پکار آمدن

paymān : پکار آمدن : rtm²n

۱- اندازه، پیمان، میان روی ۱۵، ۲۶، ۲۷، ۳۲، ۳۳ : پکار آمدن

paymān : پکار آمدن : rtm²n

۲- بیش از اندازه ۱۵، ۱۱۲ : فامتر : rtm²n (Mir.Man. I, 45)

پاتر : rtm²n : اندازه (Mir.Man. III, 59)

۳- پیمان، عهد، عهدنامه ۲۶، ۵۶ : پکار آمدن

۱۳۶۳۳ ۱۳۱۳۳۱ : *paymān kard* : پیمان بست

۱۳۶۳۳ ۱۳۱۳۳۱ : *paymān-gōvīšnīh* : *ptm'n'gwbzn'yh* ^۷ ۱۳۱۳۳۱

به اندازه سخن گفتن ، میانه روی در گفتار ۱۰۲،۷۵ : *paēmān-gavišnī* : نک : ۱۳۶۳۳

۱۱۳۱۳۳۳ : *paymōxtan* : پرموشیدن

۱۳۶۳۳ ۳۵۹۱۳۳ : *paymōžēnd* : پرموشند

می پرموشند ۱۵۲ ۴۲۷ : *padmōžēnd* : ۱۵۱۴

pymwxt ، *pymwec* : فامتر : *pašmōžēnd* (*Valum*, 182, 19) پاتر : *padmwec* (*ghilain*, 62)

زبر پهلوی : *ptmwec* (*PS*. 58)

نک : ۱۱۳۱۳۳۳ ۱۳۶۳۳

۱۱۹۱۳۳۳ : *paymōzan* : پام ، لباس ۱۵۱۴ : *ptmwcn'*

pymwcn : فامتر : *padmōžan* / *pašmōžan*

(*Mir. Man.*, III, 59) پاتر : *ptmwcn* (*Mir. Man.*, I, 45)

۱۳۳ : *pid* : پید ۳۸۲ ۶۷ : *piš* : پاش

۱۱۳۱۳۳۳ : *payvāxtan* : پاش دادن

۱۱۳۱۳۳۳ : *payvāžēd* : پاش ده ۱۱۲۹، ۱۱۳

پا : *padvāžēd* فارسی : یواز (= پاش) فامتر : *pyw'ž*

[۹ + ۲]

۱۵۹۲ : *pacēn* : نسخ : خ

[۲ + ۲]

۱۹۱۲۲۲ : *pacēdag* : پیچیده ، غامض : ۱۳، ۱۸ : پ
pacēda

۱۱۷ : *petiyāragih* : دشمنی ، مخالفت : ۲۱، ۲۲ : پ
patyāraī

۲۶، ۲۷، ۱۴، ۱۵ : *petiyārag* : دشمن ، مخالف ، ضد : ۳۱، ۱۰ : پ
 ۴۳، ۲۱، ۲۲ : آنت ، بلا : ۱، ۷، ۱۴، ۳۱، ۱۰ : پ
 ۱۰ : *petiyārag burdan* : آزار رساندن : ۱۱، ۱۳ : پ
patyāra...burdan : ۳۳، ۴ : پ

۷، ۲۷، ۲۸ : *paydāg* : پیدا ، آشکار : ۱۲، ۲۲ [۱۲، ۲۲] : ۱۹، ۱۵، ۵۵ : پ
pōdā : ۲۱، ۱۲ : ۳۰، ۷، ۱۵، ۹، ۴۹ : پ

۱۵، ۲ : *paydāgih* : آشکاری ، وضع ، بران : ۴، ۱۵ : پ
pōdāī

۱ : *paydāgih āward* : آشکار کرد ، ظاهر کرد

۲۶، ۲۲ : *pōdāī āward*

۱۳، ۱۶ : *paydāgihēd* : روشن شود : ۱۳، ۱۶ : پ

padayathat

pajdāgēnīdan: نشان دادن ۵۶,۱۳ ||

pādāinīdan

۱۲۵۰۳۷۹۸۶۵۴۳۲۱۰ : paydāgenid نشان داد. آشکار کرد م پ

ṛādāīnīḥ

paydāgenēnd : pyt'kynd : پادشاه : پادشاهی

آشامی کنند : *pādāi nānd* : ۲۲۸

patiti : پاتیتا : توبه کننده   *petitig* : pytytyk : خواهش

patiti : 1 0 1 1 : patitiqih : pytytykyh uauwau

۱۰. $\frac{1}{4} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{1}{16}$: توبه، استغفار : $\frac{1}{4} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{1}{16}$: $\frac{1}{4} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{1}{16}$: $\frac{1}{4} \quad \frac{5}{8} \quad \frac{1}{16}$

patit . فارسی : پت . استا . - patita (wb. 829)

: pad potit būdan : ॥ १॥ १॥ १॥ १॥

تویہ کردن

۱۱ مکتوب : نک : سلام بر ما - و مکتوب ۱۱ .

10. $pāṣyār$: ۱۰۹ : $pāṣārūār$: $pyk^l w^l$ ۱۰۹

فارسی: پیشمار .

پیشانی : *pēšānsi* : نام دشتی است ۶۱۶

rust-gustāspan

پرس-دات : پرس-دات (پرس-دات) : پرس-دات : پرس-دات

رشد دادن ۴۸,۲۵ پا: *pažāmīnīdan* . باین واژه در بندش (۱۱۴,۱۲)
 ۱۳۵,۱۱ ۱۶۰ ۱۶۱ (۱۶۵) - کار زنده است نک: *Hilfsbuch, II, 184* و *Verbum, 197, 9*

رشد، نمو *pažāmišn* ' *paž'mšn* : رسیده شدن، رشد، نمو
 ۱۱۴,۵۶ پا: *pažāmišn* . نک: *رشد*

ع + و / ع

pāsox : *psux* : پاسخ، جواب ۱۲۹,۱۲ پا: *pāsox*
 فامتر: *psux* (*Verbum, 129, 13*)

رشد داد ۱۴۱ *pāsox kard* : پاسخ کرد، جواب داد
 ۲ در آغاز جمله پرسش آمده است . پا: *pāsox kard*

نک: ۱۱۱ د *رشد* زیر ۱۱۱

pasand : *psnd* : پسند ۱۵,۱۸ ۱۵,۲ پا: *pasand*

pasandišnīg : *psndšnyk* : مورد پسند، پسندیده

pasandišnīgtar : پسندیده تر ۲۸,۱۰ پا:
pasandāšnītar

pasandīdan : *psndyt'n* : پسندیدن ۱۱۱

pasandēd : پسند ۹,۱ پا: *pasandēd*

brīdan = *PSKWN-t'n* : بریدن، قطع کردن ۴۸,۱۴ پا:

barīdan

نک: *رشد*

۵۶۸ ۵۳۷ ۳۹۲ [۴۳] : *frahang* : *plh'ng* ۵۶۵
 پا : *farhañg*

[۵۶۵] : فرنیکا (ج)

۵۶۵ ۱۱۵۱۹ : *frahang kardan* : تربیت کردن ۱۶۴ پا :
farhañg kardan

۵۶۵ : *frāy* : بیشتر ۱۵۳، ۱۴۹ پا : *frāh* فائز : —

(*PS.57*) *pl'y* (*Mir. Man. II, 65*) زیر پهلوی : *fr'y*

۵۶۵ : *frābūd* : افراط ۴۴۸ پا : *frāhbūt'* —

۵۶۵ : *frāz* : فراز ۴۴۸ پا : *frāz* —

۱۰ ۱۱۵۱۹ : *frāzāmad* : فراز آمد پیش آمد ۱۶۴

۴۴۸ ۱۱۵۱۹ : *az nūn frāz* : از حال بعد ۴۴۸
 ۵۶۵ : *frāz* : —

[۵۶۵] : *frāhist* : بیشتر بیشترین [۴۴۸]

پا : *frāhāst*

۱۰ ۲۶۱، ۳۵، ۴۴، ۱۶۱ : *frāsiyāq* : افزایش ۶۲۹

پا : *frāsiyāk* در پرش ۲۶ بندای ۴۴، ۳۵ : ۵۶۵

۵۶۵ : *frāhist* : بیشترین، بیش از هر چیز

بیشتر، بر فراوانی (مید) [۴۴۸] ۲۶، ۴۴، ۱۶۱ ۲۶۱

پا : *frāhāst*

۱۳. *praŋapt* : *plapt'* : فرجامید. پایان یافت خ
نک : *plapt'*
۱۴. *pardāzišnīh* : *pld'csnyh* [*pld'csnyh*] : توجہ برداشتن (بر چیزی) ۱۷ : *pardāzišnī*
۱۵. *pratom* : *pltwm* : تخت بختیں ۱۱۵, ۱۱۶ : *pratom* : *pltwm* : نامت (Mir. Man. I, 45)
۱۶. *pratomīh* : *pltwmyh* : آغاز. ابتدا ۲۳, ۲۴ : *pratomī*
۱۷. *pradadaŋs* : *plddŋs* : فروش (نام کی از بخت کثرت) ۱۸ : *pradadaŋs* : *plddŋs* : (wb. 932)
۱۸. *pardaxtan* : *pldhtn* : توجہ کردن (بر چیزی) برداشتن ۱۹ : *pardax* : *pldhtn*
۱۹. *prāfta* : *pldptk'* : زینہ ۵۱, ۵۲ : *prāfta* : *pldptk'*
۲۰. *prāftan* : *pldptn'* : زینتن ۵۳ : *prāftan* : *pldptn'*
۲۱. *prēbed* : *pldpyt'* : فریب ۵۴, ۵۵ : *prēbed* : *pldpyt'*
۲۲. *prēbēnd* : *pldpynd* : فربند ۵۶ : *prēbēnd* : *pldpynd*
۲۳. *prēwinaōd* : *pldpsn'* : ازبیت (نک) ۵۷ : *prēwinaōd* : *pldpsn'*

۱۰	پلدی: pldi' : فریب: frēb : ۳۶ _{۲۲} ۳۸ _{۲۴} پا: frāw : نک:	ع ۱۱۱
۱۱	نک: ع ۱۱۱	ع ۱۱۱
۱۲	پلیدون: pldtwn' : فریدون: ۵۶ _{۲۱} ۲۶ _{۲۸} ۷ _{۲۷} پا: frādūn :	ع ۱۱۱
۱۳	پلدست: pldst' : دانسته، معلوم (است)، ۱۹ _{۱۶} پا: frōhāst :	ع ۱۱۱
۱۴	پلگست: plgst' : خدای ناکرده، معاذ الله ۵۲ پا: pargast :	ع ۱۱۱
۱۵	پلیک: plyk' : پاری: parīg : ۶۱ _{۳۱} پا: frōhāst : پرگست، پرغست، پرگس	ع ۱۱۱
۱۶	پلیران: parīgān : پریان ۴۸ _{۱۲} ۱۶ _{۱۶} ۵۶ _{۲۸} پا: paryan :	ع ۱۱۱
۱۷	پلگنتن: plgntn' : پراگندن: pargandan :	ع ۱۱۱
۱۸	پلگنیت: plgnyt' : پراگنده، پراگنده کند ۴۱ _{۱۱} پا: parganēd :	ع ۱۱۱
۱۹	پلینوت: prīnōt' : فاطر: prgn- (Verbum, 172, 23) پا: (بر غلط)	ع ۱۱۱
۲۰	نک: ع ۱۱۱	ع ۱۱۱
۲۱	پلگندک: plgndk' : پراگنده: pargandag : پا: pargānda :	ع ۱۱۱
۲۲	پلگندگ کارد: pargandag kard : پراگنده کرد ۲۱ _{۲۱} پا: ع ۱۱۱	ع ۱۱۱
۲۳	نک: ع ۱۱۱	ع ۱۱۱
۲۴	پلگزیست: plgyzt' : نام دیوی است ۱۱۰ پا: prāhizist :	ع ۱۱۱
۲۵	پلستار: plstār : پرستار ۱۵ _{۲۲} پا: parastār :	ع ۱۱۱
۲۶	نک: ع ۱۱۱	ع ۱۱۱

parastidan : پاستیدن ۳۵،۱۱ : parastidan : p'styt'n' رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

parastāt : پاست ۳۵،۱۱ : parastēd رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

ut parastid : پاستیدی رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

parastidan : ۱۱۷۲

۵ parastišn : پاستش ۳۸،۲۸ ۳۰،۲۵ ۱۷ ۲۵۲ : parastišn : p'st'sh'n' رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

parastišn

frasang : فرسنگ ۱۱۷۲ : frasang : p'sng رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

frašgard : فرشگر، جهان کامل در آخر زمان : frašgard : p'skrt' رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

frašāgard : ۵۱،۲۱ ۳۰،۲۲،۲۶

۱۰ frašgard-kardār : فرشگر : frašgard-kardār : p'skrt' krt'p رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

کننده

frašgard-kardārān : فرشگرکنندگان رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

frašāgard kardārān : ۲۶،۱۷ : رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

نک : رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

۱۵ framān-burdār : فرمانبردار : framān-burdār : p'lm'n' bwl't'p رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

farmañ-burdār : ۳۸،۱۱،۲۵،۲۶ : K43 در نسخه ۳۸،۱۷

رل ۱۱۱۱۱۱۱۱ آمده است .

فرمانبردار : framān-burdār : p'lm'n' bwl'd'p رل ۱۱۱۱۱۱۱۱

نک : رل ۱۱۱۱۱۱۱۱ : farmañ-burdār

- فرمودن : *framūdan* : *plmwt'n* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۳
- فرایه : *framāyēd* : *plm'dyt'* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۴
- فرماست : *framāst* : *plm't* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۵
- (*Verbum*, 203, 18, 23)
- فراموش : *framōš* : *plmwš* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۶
- فراموشی : *framōšy* : *plmwš* (*Verbum*, 185, 16)
- فراموش شده : *framūšt* : *plmwšt'* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۷
- فراموشی : *framōšt* : *plmwšt* ۱۴,۱۶,۲۲ ۱۱۳۸
- (*Verbum*, 185, 18, 24)
- فراموشکاری : *framōšidārīh* : *plmwšyt·lyh* ۵۸۷ ۱۱۳۹
- framōšidārī* :
- فرود : *fravahr* : *plw'hl* ۳۹, ۲۶, ۱۷ ۱۱۴۰
- fravaš* : ۱۱, ۲۲, ۲۱ ۴۸, ۱۵, ۲۱, ۲۲
- فرورد : *parvārdan* : *plw'lt'n* ۱۱۴۱
- فرورد شده است : *parvārd ēstēd* ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۵
- فرورد : *parvārd ēstōt* : ۱۱, ۱۹, ۲۱ ۱۱۴۵
- (*Verbum*, 175, 6, 9)
- فروردش : *parvārišn* : *plw'lt'n* ۱۵, ۲۱, ۲۲ ۱۱۴۶
- parvārišn/parvārišn*

۱۳۱۵ : put : پُرسیده، فاسد ۱۱۱۱ : پا : pūt

۱۳۱۵ : putyḥ : نام دریائی است ۱۳۱۵ : پا : putīḥ

۱۳۱۵ : frazand : فرزند ۱۳۱۱ : پا : frazand

۱۳۱۵ : farzañd : زبردستی : پا : farzañd

(PS. 58) plendy

۱۳۱۵ : (جمع)

۱۳۱۵ : pušt : پُشت ۱۳۱۵ : پا : pušt

۱۳۱۵ : puštēbānagīḥ : پُشتبانی : puštēbānagīḥ

۱۳۱۵ : pušt-pānai : پا : pušt-pānai

۱۳۱۵ : purr : پُر : پا : purr

۱۳۱۵ : purrtar : پُرتر ۱۳۱۵ : پا : purrtar

۱۳۱۵ : purr-ēmedīḥ : پُر امید : purr-ēmedīḥ

۱۳۱۵ : purr-ōmādi : پُر آهست : purr-ōmādi

۱۳۱۵ : purr-āsān : پُر آسایش، آسایش بخش م : purr-āsān

pur-āsān

۱۳۱۵ : purr-xradīḥ : پُر خردی : purr-xradīḥ

pur-xardi

۱۳۱۵ : purr-xarrah/farrah : پُر خرد : purr-xarrah/farrah

pur-xarrah

ط

-t : -t : ت (ضمیر متصل، دوم شخص مفرد)
 س ۱۵۱۳ dyn't : ēgīt : پس + ت ۱۷۹
 پ ۱۲۱۳ MT-t : ka-t : تا اینکه + ت ۲۰
 س ۱۶۷۳ yk-t : kū-t : که + ت ۱۴ ۱۶۱۱
 ک ۱۲۱۳ zy-t : ī-t : که + ت ۱۳۶
 پا : -t

ص + د

۱۳۱۳۱۳ t'p'st'n' : tābestān : تابستان ۳۱۱۱ : tāwastān
 س ۱۱۱۳۱۳ t'šyt'n' : tāšīdan : آفریدن
 ۱۱۱۳۱۳ t'šyt' : tāšīd : آفرید ۷۲ : tāšīf
 ۱۳۱۳۱۳ t'k' : tāg : تا، تار (مس) ۱۱۱ : tāk
 ۱۳۱۳۱۳ t'k' : tāg : شاخه ۲۸، ۲۹ : tāk
 ۱۳۱۳۱۳ t'lyk : tārik : ۲۱، ۲۲ : tārik
 ۱۳۱۳۱۳ t'ryg : (Mir. Man. II, 68)

نک زیر صلیو

6129250

مسلکوں۔

॥२॥

بجای صاعقه (taxmurip)

$1 + p$

مراد مقصود

Śkaṇḍan

ص ۱۲۱ و ۱۲۲

۲۰. برهم زند ۳۵ : *skanōt*

$e + p$

ص ۱۷۷

ص ر ع س س ص ا

$$\frac{9}{2} + 10$$

طَرَفُ

ص

- ص ۱۳۱) *tēztar* : تیزتر ۲۷, ۱۱۱ : *tēztar*
- ص ۱۳۲) *tystl* : *tistar* : تیشتر (شعراي میانی) ۴۸, ۱۱۱, ۱۱۲ : *tistar* :
- ص ۱۳۳) *tyēnkyh* : *tišnagih* : تشنگی ۵۶ : *tišnāi* :
- ص ۱۳۴) *tgl* : *tir/tigr* : تیر ۴۲ : *tir* . پهلوی کتبی : *tgl* (کتیبه شاپور در حاجی آباد، ص ۱)
- ص ۱۳۵) *tymēl* : *tīmār* : تیمار، اندوه
- ص ۱۳۶) *tīmār barēd* : تیمار برد . اندوه خورد ۲۴ :
- پا : *tīmār barēt*

۹+۳

۱۰

- ص ۱۳۷) *tkyk* : *tagīg* : دلیر
- ص ۱۳۸) *tkyktl* : *tagīgtar* : دلیرتر ۴۲, ۹۰ : پا
- ص ۱۳۹) *tkykyh* : *tagīgih* : دلیری، نیرومندی ۲۲, ۵۶ : پا
- ص ۱۴۰) *oagī* : *tuangarī* : ۵۶, ۱۱۱ : پا

۱+۳

۱۰

- ص ۱۴۱) *tl* : *tar* : خوار
- ص ۱۴۲) *tar kard* : *tō* ..... : ت
- ص ۱۴۳) *tar kard* : خوار کردی ۱۷۰ : پا

tar kard : ۱۳۱۹ : خوار کرد : tar kard

tar kunēd : ۱۱۵۱۴ : خوار کند : tar kunēd

tar kunēt : ۱۱۵۱۴

tarāzēnīdārīh : tl'cynt'lyh : برابر و سنجیدن : ۱۱۵۱۴

tarāzinīdārī : ۱۱۵۱۴

tarāzā : ۱۱۵۱۴ : برابر : tarāzūg : tl'cw'k' : ۱۱۵۱۴

sā : ۱۱۵۱۴ : se = TLT' : ۱۱۵۱۴

du : ۱۱۵۱۴ : dō - TLYN : ۱۱۵۱۴

tarmanišnī : ۱۱۵۱۴ : تخمیر : tarmānīh : tlm'nyh : ۱۱۵۱۴

tar-menišnīh : tlmynšnyh : تخمیر : ۱۱۵۱۴

tar manišnī : ۱۱۵۱۴

tar-menišn : tlmynšn' : تخمیر کرد : ۱۱۵۱۴

tarmānīšn : ۱۱۵۱۴

tarvēnīdan : tlwynytn' : مغلوب کردن : ۱۱۵۱۴

tarvīnōnd : ۱۱۵۱۴ : مغلوب می‌کند : tarvēnēnd : ۱۱۵۱۴

trw- : (Urbum, 169, 29) : فامتر

K43 : ۱۱۵۱۴ : آمده است .

6+۳

ānō : ۱۱۵۱۴ : ānōh = TMH : ۱۱۵۱۴

۱۱۵۱۴

فانتر: 'nwh (Mir.Man.I, 34) سنج. پاتر: 'wud

(Mir.Man.III, 50)

۱+۳

tuhig : twhyk : تویی

۱۳۱۰

tuhig-tar : تویی تر. خالی تر ۳۹, ۱۷ پا: tangitar

فانتر: twhyg (Mir.Man.II, 69) پاتر: twsyg

(M 741. 7. a., BSO 85, XII, 912)

twhs'k : tuxsāg : کوشا ۲۲۷ پا: ۱۲, ۷۱, ۸۸, ۹۶

tuxsā : در ۱۲ بصورت ۱۳۱۰ آمده است.

tuxsāgtar : کوشا تر ۴۲, ۵۶ پا: tuxsātar

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

twhs'kyh : tuxsāgih : کوشایی سعی ۱۴۷, ۲۱۹, ۷۰ پا: ۲۱, ۲, ۴, ۵, ۶, ۱۴۹

tuqngara:n : ۲۴۰ : ثروتمندان *tavānīgān* ۱۳۱۵۹

١٥٣٧ *tauāngar: twb'ngl* : توانگر ١٤٧ ٣٤٧ ٤٩٧ ٥٧٧

(Man, Stud. 127) *tw'ng* : ناطر *tuangar* : ناطر

tuqngarqn: ٧٢٤ (جمع) : *tavāngarān* ٧٢٥

• توانگارتار : tavāngartar : توانگرتار : tuangartar : ۲۶

١٣١٣ توانگری: *tavāngarīh: twb'nglyh* ١٤٧, ١٤٨, ١٤٩

tuangari : 1 01, 01, 01

; *tavān* : *twb'n'* صا ۱۳۱

١٩ يا tuqm tuqm فاطر : (Mir.Man. II, 69)

۲- توان (فعل غیر شخصی که تابع آن مصدر است) ۷_{۱, ۲, ۳, ۴, ۵} ۱۲_۲ ۳۹_۲ ۱۰

(*Verbum*, 250.2-7) *tu'n*: نائم *tu'an*

١٥١٢ : twb'n' s'm'nyh' : ta-vān-sāmānīhā

تاسامان تو نامانی، تاسرخدا مکان (قید) *tuq-n-sāmānai hā* ۳۰۱۷

۹۱۱۵ : tuc : tūj : تور، توج (پسر فیدون) ۲۶.۱ : ۱ : ۰۰۵

صاؤ $did = TWB$: دیگر، دیگر $q_{T,II}$ $m_{T,II}$ dit : ۱۰

$di\dot{t}-i\dot{c}a$: ۲۳,۷ دوباره : $did-i\dot{z}=TWB$ ۱۱۵۹

۱۱) $t_{ur} : twl$: تور، تورانی (لقب افراسیاب) $t_{ur} : ۱۲۶$

تُرک : turk : twrk

turūkān: ۲۰۰ : ترکان turkān ۱۵۱۱

- 61۳ : *tōm* : *twm*
- ۱- تخم (کیا) : *oūm / tum* : پا: 71_{۲۹,۱۱,۱۲}
- ۲- نژاد، نوع : *oūm* : پا: 71_{۱۱}
- ۳- نظم : *oūm / tuxm* : پا: 57_{۱۱} 47_۲ ۱5_{۱,۱۰,۱۵} زبر پهلوی:
- *twmy* (PS.62) نک: ۳۱۳
- ۱۱۴۱۳ *hašt = TWMNy'* : اشت (۸=) خ
- ۱۱۵ *tan* : *tn'* : تن م ۲7_{۱۸} ۱7_۲ ۱4_{۱۰} ۸_۸ ۱_{۲,۲۲,۵۱,۱۱۱,۱۱۳,۱۵۱} ۱_{۵۷}
- tan* : پا:
- ۱۱۶ د ۱۱۵۱۳ *tan i pasēn* : *tn' y psyn'* تن پسین، زندگی مادی و پسین پس از روز رستاخیز ۲7_{۲۱,۵۲,۳۳} ۱_{۱۵,۱۱۲}
- ۱۱۷ *tan i pasēn* : پا: 71_۲ 57_{۲,۲۱} 41_۱ ۳۱_{۱۱}
- ۱۱۸ *gāv = TWR'* : گاو : پا: 57_{۱۱} 43_{۲۱} ۱5_{۱۰} ۱۳_۲ 4_۱
- ۱۱۹ *tanōmandīh* : *tn'wmndyh* : دارایی تن بودن، درخاژی
- دشتن : *tanōmañdi* : پا: 45_۱ ۲6_{۲۷}
- ۱۲۰ *tundiḥ* : *twndyh* : تندی، خشن : پا: 58_{۱۱}
- ۱۲۱ *tandrīstīh* : *tn'drwdstyh* : تندرستی : 57_{۱۸} ۱_{۸۲}
- tan-durēstī* : پا: ۳۲_{۱۱} *tan-durustī* : پا:
- ۱۲۲ *tandrīst* : *tn'drwdst'* : تندرست : ۳۹_{۲۲}
- tan-durēst* : پا: خ. فائز: *dryst* : تندرست

۹° - c : - iḡ : نیز، همچنین، هیچ (در جمله منفی)، همیشه به واژه هیشین
خود متصل می شود :

سطح ۹ = 'HLc : paḡ-iḡ : پس-نیز ۲۲؛ پا: -ca/iḡa-

۹۵۳۷۷ abār-iḡ-iḡ : دیگر-نیز ۱۸۲؛ ۷۱۷

۹۵۳۷۷ = 'DYN-c : ēḡ-iḡ : پس-نیز ۱۷۷، ۱۷۷

۹۵۳۷۷ = ēdiḡ-rāy : برای این-نیز ۱۲۸

۹۵۳۷۷ = L²-c : nē-ḡ : نه-همچنین ۱۱۰

۹۵۳۷۷ = MN-c : aḡ-iḡ : نیز-از ۲۰

۹۵۳۷۷/۹۵۳۷۷ = MND'M-c : lis-iḡ/iḡ-iḡ : هیچ چیز (در جمله منفی)،

نک : ۵۴۴

۹۵۳۷۷ = pod hē mar-iḡ : بهیچ وجه نک : ۵۴۴

۹+۷

۹۵۳۷۷ = ch'p p'd : eaḡār-pāy : چارپا

۹۵۳۷۷ = eaḡār-pāyān : چارپایان (جمع) ۱۲۱

۹۵۳۷۷ = iḡār wācān : نک : ۵۴۴ : tsb'y : سنج، نامتر

چارپا (Mir.Man. I, 47) پاتر : cawhr b'd (Hymn Cycle, 186)

چهاردهم : ۳۶، ۱۷ : eahārdahom : ch'ldhwm

۹ سلسله

پا : eihārdahum :

چهارم : ۳۶، ۱، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸ : eahārom : ch'lw m

۹ سلسله

پا : eihārum :

سج. فاستر : tswm (Mir.Man. II, 69) پاتر : cawhrm :

(Man.Stud. 120) cawhrwm : (Mir.Man. III, 53)

یاددادن : eāstan : c'z'tn'

۹ سلسله

یادداد : ۵۶، ۲۸ : eāst : eāstif :

۹ سلسله

تعلیم : ۵۶، ۱۵ : eāsišn : c'z'sn'

۹ سلسله

چاره. فایده. ملک : ۱، ۱۱ : eār : c'p

۹ سلسله

چارپای : ۱۵، ۱۰ : eār-pāy : c'p'd

۹ سلسله

نک : ۹ سلسله

چاره. وسیله : ۹، ۸ : eārag : c'p'h'

۹ سلسله

— + ۹

چیز. دارائی : ۱۵، ۲۶، ۱۴، ۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰، ۹، ۸، ۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱ : xīr = CBW

— ۹

نک : ۲۱، ۲ : xīr :

— + ۹ / ۹

شاید نوعی باز باشد. ۱، ۲، ۳ : eihārāb : cyhl'p'

۹ سلسله

پا :	<i>εihrāw</i>	
نک :	س ۹ سلوا . ۳۳۱ ۹ سلوا . ۳۳۲ ۹ سلوا . ۳۳۳ ۹ سلوا . ۳۳۴ ۹ سلوا	۹ سلوا
پا :	<i>εēcast</i> : <i>cycst'</i>	۱۱۳۹
	(= ریاچه ضایع)	۱۰
پا :	<i>εaēcist</i>	۲۶۱۱
پا :	<i>εīdan</i> : <i>cytn'</i>	۱۱۳۹
	چیدن ، گردآوری کردن	
پا :	<i>εīnēd</i> : <i>cynt'</i>	۱۱۳۹
	چیند ، گرد آورد	۱۱۱۱
پا :	<i>εēon</i> : <i>cygwn</i>	۱۳۹
	چون . در معانی زیر به کار رفته است :	
	چگونگی ، چطور (ادب استقام)	۱۲ ۱۶ ۷۶ ۸۱
	ک	۲۶۱۱
	چون که ، زیرا که	۱۰۰ ۷۱۱ ۱۱
س ۱۱۳۹	نک به س ۱۱۳۹	
س ۱۱۳۹	س ۱۱۳۹ نک به س ۱۱۳۹	پا : <i>εūn</i>
نامتر :	<i>c'wn</i> (Mir.Man. II, 66)	پا تر : <i>cw'gwn</i>
	(Mir.Man. III, 53)	
س ۱۱۳۹	<i>εēonih</i> : <i>cygwnyih</i>	پا : <i>εūnī</i>
	چگونگی	۵۱۱۱
نامتر :	<i>c'wnyih</i> (Mir.Man. II, 66)	
س ۱۱۳۹	<i>εērīh</i> : <i>cylyh</i>	پا : <i>εārī</i>
	چری ، چیرگی	۱۵۱۱
س ۱۱۳۹	<i>εim</i> : <i>cyim</i>	پا : <i>εim</i>
	چم ، دیل	۱۱ م

) + ۹

ēarwī : چربی ēarbīh : چربی ēarw : پا : ēarw : پا : ēarb : چرب ، چرب زبان ēarw : پا : ēarbtar : چربتر ، چرب زبان تر ēarwtar : پا :

) + ۹

ēand : چند (ازادات استفهام) ēand : پا : ēand : پا :

ēand : پا :

ēand : پا :

ēand : پا :

ēand-išān : چند (تا آنجا که) ... ایشان (را)

ēand-ašān : پا :

نک : ۱۴۹

$\text{grīu} = \text{SWLH}$: کردن ōēa-ōi : پا :

gryw : خور (Mir.Man.I, 36)

: ī = y

۱- کسره اضافه . در اکثر بنده آمده است

۲- که ۱. ۶. ۱۳. ۱۴. i : ی. فاطر : y / yg

(Mir. Man. I, 44)

daḥ : 10 : ده (۱۰) ۳۱, ۳۲ : ۱۴

د + و

daḥāk : dhāk : ضحاک ۵۱, ۵۲ : ۱۴

daḥom : dḥom : دهم ۲۱, ۲۲ : ۱۴

yazdān : yzd'n : ایزدان ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹, ۲۰, ۲۱, ۲۲ : ۱۴

۱۰ (در نسخه TO ۲ ۴۴ zmān آمده است)

yazdān : یازده نفر این واژه به صورت ۱۱ نوشته می شود .

yazdān ī gētīyān : ایزدان گیتی ۱۱, ۱۲ : ۱۴

yazdān ī gōyān : که امروا تکی و دنیوی را بر صده دارند . ۵۲ : ۱۴

yazdān ī mēnōgān : ایزدان مینو ۱۱, ۱۲ : ۱۴

yazdān ī mainyuān : که امروز بخوبی بر صده آنان است . ۵۲ : ۱۴

nōzdaḥom : 19-wm : نوزدهم ۳۵_{۲۲} پا : nōzdaḥum
 sēzdaḥom : 16-wm : شانزدهم ۳۵_{۱۹} پا : sēzdaḥum
 sēzdaḥom : 13-wm : سیزدهم ۳۵_{۱۶} پا : sēzdaḥum
 dādan = yḥbwn-t'n'

۱- دادن

yḥbwn-t' hwh-yg : داده پردی : dād hē
 dāt hāē : ۲۶_۵ پا : می داد (ماضی التزامی)

yḥbwn-d : dahēnd : دهند ۳۰_{۱۶} ۳۰_{۱۷} ۳۰_{۱۸} پا :
 dahēnd :

yḥbwn-šn' : dahīšn : باید داد ۳۰_۳

dahīšn : پا :

۲- آفریدن

yḥbwn-t' : dād : آفرید [م] ۷_{۳۱۶} ۲۶_{۱۷} ۳۰_{۲۴}

dāt : پا :

yḥbwn-t' hwh-d : dād hēnd : آفریده شده اند ۳۰_{۱۶} ۳۰_{۱۷} ۳۰_{۱۸}

dāt hēnd : پا : آفریده شده اند ۲۶_۶ ۷_{۲۷}

yḥbwn-t' yk' ymwn-yt' : آفریده شده است ۱۵_۱ ۱۵_{۱۲} ۱۵_{۱۳}

dād ēstēd : آفریده شده است ۱۵_۱ ۱۵_{۱۲}

dāt ēstāt : پا :

نک : زیر ۱۱۳۱ : ادادن

۱۱۳۱ : *dādār : dāt* : آفریدگار ۶ ۷ ۸ ۱۱ ۳۳ ۴۸ ۵۵

۵۶ : *dādār* : پا

۱۱۳۱ : *dādārīh : dātlyh* : آفریدگاری ۱۸ ۱۹ ۲۱ ۶۲

۱۱۳۱ : *dādārī* : پا

نک : ۱۱۳۱ : ۱۱۳۱

۱۱۳۱ : *dādīhā : dātlyh* : عادلانه ، برپس قانون ۱۴

۱۱۳۱ : *dādīhā* : پا ۳۱۷ : *dātīhā*

۱۱۳۱ : *dādestān : dātst'n* : قانون ۳۱۷ : *dāestān* : پا

۱۰ : *dādyt'n* (Mir.Man. II, 49) : فاطر

۱۱۳۱ : *ḡādag-ḡōvīh : y'tkḡwb* : حمایت ، دفاع

۱۴۱ : *ḡādañḡōī* : پا

۱۱۳۱ : *ḡādagḡōv : y'tkḡwb* : مانع ۳۲

۱۱۳۱ : *ḡādañḡō* : نک : J. de Menasce. Mélanges Massé, p. 282.

۱۰ : *dād : dāt* : داد ، قانون ۳۱۷ : *dāt* : پا ۴۳ ۱۴۱

۱۱۳۱ : *yḡzd : yḡd* : ایزد ۱۳ : *yḡzaf* : جمع این واژه ۱۱۳۱

است . زیر پهلوی : *yḡdty* (PS. 44)

۱۱۳۱ : *ḡādvānag barišnīhā : y'twīnk bēnyh* : اجرای

مانع ، انجام مانع (از کسی) : *ḡādañḡō-barišnīhā* : پا ۱۴۱

سج . 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 . در مورد قرابت این واژه نک :

H.W. Bailey. *Iranian Studies*, II, BSOS, 7, 1977.

در نسخۀ Kq3 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 آمده است . جز اول این واژه را می توان بصورت
+ 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 تصحیح کرد ، 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 خواند . سج . ارسنی : nstvn'
(nistavān) (= قری . رای . ارسنی : nystuān/nistāuān (توصیه ، وصیت)

نک : Nyberg, *Hilfsbuch*, II, 161 و Bailey. *ibid.*, p. 76

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : dāvar : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : dāvar

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : dāvarīh : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : dāvarī

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : jādūgīh : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : jādūi

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : jādūg : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : jādūgān : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : jādūan

در ۷۰ شاید واژه 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 تصحیفی از 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 :

(vašūdagān) : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : yzdt' hdyār : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : āmadan : 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥

āmādan : ۱

٣٩ ٩٠,٩٩,١٠٠,١٠١ : āyād : y⁷TWN-yt' ۱۱۱۱۱۱۱۱

 $\bar{a}\bar{e}t : l$

۲۶. آینه : *āyēnd* : *y'ṬWN-d* יֵטְוֵנְד

āeñd:l

: andar āyēd : BYN y'twN-yt' 1121120 20

añdar *āet/āet* : اندر آید، داخل شود ۲۲_ا ۱۸_ب یا :

الشيخ والشيخ : برآید ul āyēd

valpūl/aval āet : 1/7

10

۲۵۲۱ : hastdahom : 18 - um

hastadatum : 6

۳۵_{iv} سما، دم: *ṣahārdahom* : 14-wm

Īhārdakum : 1

آوردن : āvardan : ᵛᵃᵛᵛᵀᵛᵂᵇ-tn' ۱۱۴۱۳

10

١٠١ : āvarēd = yHYTYWN-yt' 𐎠𐎡𐎢𐎣𐎤𐎥𐎦𐎧𐎨𐎩𐎪𐎫𐎬𐎭𐎮𐎯𐎰𐎱𐎲𐎳𐎴𐎵𐎶𐎷𐎸𐎹𐎺𐎻𐎼𐎽𐎾𐎿𐏀𐏁𐏂𐏃𐏄𐏅𐏆𐏇𐏈𐏉𐏊𐏋𐏌𐏍𐏎𐏏𐏐𐏑𐏒𐏓𐏔𐏕𐏖𐏗𐏘𐏙𐏚𐏛𐏜𐏝𐏞𐏟𐏠𐏡𐏢𐏣𐏤𐏥𐏦𐏧𐏨𐏩𐏪𐏫𐏬𐏭𐏮𐏯𐏰𐏱𐏲𐏳𐏴𐏵𐏶𐏷𐏸𐏹𐏺𐏻𐏼𐏽𐏾𐏿𐐀𐐁𐐂𐐃𐐄𐐅𐐆𐐇𐐈𐐉𐐊𐐋𐐌𐐍𐐎𐐏𐐐𐐑𐐒𐐓𐐔𐐕𐐖𐐗𐐘𐐙𐐚𐐛𐐜𐐝𐐞𐐟𐐠𐐡𐐢𐐣𐐤𐐥𐐦𐐧𐐨𐐩𐐪𐐫𐐬𐐭𐐮𐐯𐐰𐐱𐐲𐐳𐐴𐐵𐐶𐐷𐐸𐐹𐐺𐐻𐐼𐐽𐐾𐐿𐑀𐑁𐑂𐑃𐑄𐑅𐑆𐑇𐑈𐑉𐑊𐑋𐑌𐑍𐑎𐑏𐑐𐑑𐑒𐑓𐑔𐑕𐑖𐑗𐑘𐑙𐑚𐑛𐑜𐑝𐑞𐑟𐑠𐑡𐑢𐑣𐑤𐑥𐑦𐑧𐑨𐑩𐑪𐑫𐑬𐑭𐑮𐑯𐑰𐑱𐑲𐑳𐑴𐑵𐑶𐑷𐑸𐑹𐑺𐑻𐑼𐑽𐑾𐑿𐒀𐒁𐒂𐒃𐒄𐒅𐒆𐒇𐒈𐒉𐒊𐒋𐒌𐒍𐒎𐒏𐒐𐒑𐒒𐒓𐒔𐒕𐒖𐒗𐒘𐒙𐒚𐒛𐒜𐒝𐒞𐒟𐒠𐒡𐒢𐒣𐒤𐒥𐒦𐒧𐒨𐒩𐒪𐒫𐒬𐒭𐒮𐒯𐒰𐒱𐒲𐒳𐒴𐒵𐒶𐒷𐒸𐒹𐒺𐒻𐒼𐒽𐒾𐒿𐓀𐓁𐓂𐓃𐓄𐓅𐓆𐓇𐓈𐓉𐓊𐓋𐓌𐓍𐓎𐓏𐓐𐓑𐓒𐓓𐓔𐓕𐓖𐓗𐓘𐓙𐓚𐓛𐓜𐓝𐓞𐓟𐓠𐓡𐓢𐓣𐓤𐓥𐓦𐓧𐓨𐓩𐓪𐓫𐓬𐓭𐓮𐓯𐓰𐓱𐓲𐓳𐓴𐓵𐓶𐓷𐓸𐓹𐓺𐓻𐓼𐓽𐓾𐓿𐔀𐔁𐔂𐔃𐔄𐔅𐔆𐔇𐔈𐔉𐔊𐔋𐔌𐔍𐔎𐔏𐔐𐔑𐔒𐔓𐔔𐔕𐔖𐔗𐔘𐔙𐔚𐔛𐔜𐔝𐔞𐔟𐔠𐔡𐔢𐔣𐔤𐔥𐔦𐔧𐔨𐔩𐔪𐔫𐔬𐔭𐔮𐔯𐔰𐔱𐔲𐔳𐔴𐔵𐔶𐔷𐔸𐔹𐔺𐔻𐔼𐔽𐔾𐔿𐕀𐕁𐕂𐕃𐕄𐕅𐕆𐕇𐕈𐕉𐕊𐕋𐕌𐕍𐕎𐕏𐕐𐕑𐕒𐕓𐕔𐕕𐕖𐕗𐕘𐕙𐕚𐕛𐕜𐕝𐕞𐕟𐕠𐕡𐕢𐕣𐕤𐕥𐕦𐕧𐕨𐕩𐕪𐕫𐕬𐕭𐕮𐕯𐕰𐕱𐕲𐕳𐕴𐕵𐕶𐕷𐕸𐕹𐕺𐕻𐕼𐕽𐕾𐕿𐖀𐖁𐖂𐖃𐖄𐖅𐖆𐖇𐖈𐖉𐖊𐖋𐖌𐖍𐖎𐖏𐖐𐖑𐖒𐖓𐖔𐖕𐖖𐖗𐖘𐖙𐖚𐖛𐖜𐖝𐖞𐖟𐖠𐖡𐖢𐖣𐖤𐖥𐖦𐖧𐖨𐖩𐖪𐖫𐖬𐖭𐖮𐖯𐖰𐖱𐖲𐖳𐖴𐖵𐖶𐖷𐖸𐖹𐖺𐖻𐖼𐖽𐖾𐖿𐗀𐗁𐗂𐗃𐗄𐗅𐗆𐗇𐗈𐗉𐗊𐗋𐗌𐗍𐗎𐗏𐗐𐗑𐗒𐗓𐗔𐗕𐗖𐗗𐗘𐗙𐗚𐗛𐗜𐗝𐗞𐗟𐗠𐗡𐗢𐗣𐗤𐗥𐗦𐗧𐗨𐗩𐗪𐗫𐗬𐗭𐗮𐗯𐗰𐗱𐗲𐗳𐗴𐗵𐗶𐗷𐗸𐗹𐗺𐗻𐗼𐗽𐗾𐗿𐘀𐘁𐘂𐘃𐘄𐘅𐘆𐘇𐘈𐘉𐘊𐘋𐘌𐘍𐘎𐘏𐘐𐘑𐘒𐘓𐘔𐘕𐘖𐘗𐘘𐘙𐘚𐘛𐘜𐘝𐘞𐘟𐘠𐘡𐘢𐘣𐘤𐘥𐘦𐘧𐘨𐘩𐘪𐘫𐘬𐘭𐘮𐘯𐘰𐘱𐘲𐘳𐘴𐘵𐘶𐘷𐘸𐘹𐘺𐘻𐘼𐘽𐘾𐘿𐙀𐙁𐙂𐙃𐙄𐙅𐙆𐙇𐙈𐙉𐙊𐙋𐙌𐙍𐙎𐙏𐙐𐙑𐙒𐙓𐙔𐙕𐙖𐙗𐙘𐙙𐙚𐙛𐙜𐙝𐙞𐙟𐙠𐙡𐙢𐙣𐙤𐙥𐙦𐙧𐙨𐙩𐙪𐙫𐙬𐙭𐙮𐙯𐙰𐙱𐙲𐙳𐙴𐙵𐙶𐙷𐙸𐙹𐙺𐙻𐙼𐙽𐙾𐙿𐚀𐚁𐚂𐚃𐚄𐚅𐚆𐚇𐚈𐚉𐚊𐚋𐚌𐚍𐚎𐚏𐚐𐚑𐚒𐚓𐚔𐚕𐚖𐚗𐚘𐚙𐚚𐚛𐚜𐚝𐚞𐚟𐚠𐚡𐚢𐚣𐚤𐚥𐚦𐚧𐚨𐚩𐚪𐚫𐚬𐚭𐚮𐚯𐚰𐚱𐚲𐚳𐚴𐚵𐚶𐚷𐚸𐚹𐚺𐚻𐚼𐚽𐚾𐚿𐛀𐛁𐛂𐛃𐛄𐛅𐛆𐛇𐛈𐛉𐛊𐛋𐛌𐛍𐛎𐛏𐛐𐛑𐛒𐛓𐛔𐛕𐛖𐛗𐛘𐛙𐛚𐛛𐛜𐛝𐛞𐛟𐛠𐛡𐛢𐛣𐛤𐛥𐛦𐛧𐛨𐛩𐛪𐛫𐛬𐛭𐛮𐛯𐛰𐛱𐛲𐛳𐛴𐛵𐛶𐛷𐛸𐛹𐛺𐛻𐛼𐛽𐛾𐛿𐜀𐜁𐜂𐜃𐜄𐜅𐜆𐜇𐜈𐜉𐜊𐜋𐜌𐜍𐜎𐜏𐜐𐜑𐜒𐜓𐜔𐜕𐜖𐜗𐜘𐜙𐜚𐜛𐜜𐜝𐜞𐜟𐜠𐜡𐜢𐜣𐜤𐜥𐜦𐜧𐜨𐜩𐜪𐜫𐜬𐜭𐜮𐜯𐜰𐜱𐜲𐜳𐜴𐜵𐜶𐜷𐜸𐜹𐜺𐜻𐜼𐜽𐜾𐜿𐝀𐝁𐝂𐝃𐝄𐝅𐝆𐝇𐝈𐝉𐝊𐝋𐝌𐝍𐝎𐝏𐝐𐝑𐝒𐝓𐝔𐝕𐝖𐝗𐝘𐝙𐝚𐝛𐝜𐝝𐝞𐝟𐝠𐝡𐝢𐝣𐝤𐝥𐝦𐝧𐝨𐝩𐝪𐝫𐝬𐝭𐝮𐝯𐝰𐝱𐝲𐝳𐝴𐝵𐝶𐝷𐝸𐝹𐝺𐝻𐝼𐝽𐝾𐝿𐞀𐞁𐞂𐞃𐞄𐞅𐞆𐞇𐞈𐞉𐞊𐞋𐞌𐞍𐞎𐞏𐞐𐞑𐞒𐞓𐞔𐞕𐞖𐞗𐞘𐞙

āwarāf : 6 09_{A,9}

۱. آورند : āvarēnd = ʏḥʏṭʏWN-d

āwarāñd : ۱ ϵ_v

لِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ : L'WHL yHyTyWN-t'

۲۶۳۳ : *abāz āvard*

awāz āward :

۱۱۱۱۱۱۱۱ : *abāz āvarēd* : باز آورد، بازی آورد

۱۴۳ : *awāz āvarēt* :

۱۱۱۱۱۱۱۱ : ...

': *L hwyzyh y...yhytywn.t*

۲۶۱۱ : *ō x'ezīh...āvard* : به ملکیت ... در آورد

۱۱۱۱۱۱۱۱ :

': *L ryt'kyhytywn.t* : *ō paydāgih āvard*

آشکار کرد، ظاهر کرد

نک : ۱۱۱۱۱

۱۱۱۱۱

۵۶۱۵ ۲۶۳۳ ۱۱۱۱۱۱۱ : حکمران *dehbad* : *dhywpt'*

۱۱۱۱۱۱۱

': *dakiwat / dēhwad / dakiwat* :

۵۶۳۳ ۲۶۱۱۱ : گیومرث *gayōmard* : *g'ywmrt'*

۱۱۱۱۱۱۱

': *gayōmard* :

۱۵

۴۷۴ ۱۱۱۱۱۱ ۱۱۱۱ : گاه، جای، مکان *gāh* : *g's*

۱۱۱

': *gāh* . فاستر : *g'h* (Mir.Man. I, 36) نک :

۱۱۱۱۱۱۱۱ ۱۱۱۱۱۱۱ ۱۱۱۱۱۱۱

': *gāh gīrēd* : *g's 'HDWN-yt'*

جای گیرد ۱۵۴۴ پا : *gāh girāt*

۲۳۳ *g'ḥ* : *gāh* : گاه ، زمان ۱۸۸ ۱۶۱،۱۵۰ ۵۴ ۵۶،۱۳ پا : *gāh*

۱۱۱۵ *har gāh* : همیشه

۲۳۳ *g'ḥ* : *gāh* : گاه ، تخت ۱۵۲،۱۵۱ پا : *gāh* : نامتر :

g'ḥ (Mir. Man. II, 49)

۳۳۳ *g'ḥ* : *gāhānbār* : گاهبار ۳۰ ۵۶،۱۳

پا : *gāhānbār*

۳۳۳ *YHSNN-t'n* : *dāstan* : داستان ، نگاشتن ، پنداشتن

۳۳۳ *YHSNN-yt'* : *dārēd* :

۱۰ ۱- دارد ، نگاه دار ۱۴۹ ۱۳،۱۳ ۱۴۹،۱۳،۲۱ ۱۵،۲۲ ۴۱،۱۸ ۵۶

۲- بپرداز ۱۵۲ پا : *dārāt*

۳۳۳ *YHSNN-ēn* : *dāriēn* : باید داشت

پا : *dāriēn* ۵۹،۱۴ ۳۸،۱۳،۲۵،۲۶

۳۳۳ *abāz dārēd* : بازدار ۱۴،۲۲ ۶۱،۲۲

۱۵ پا : *awāz dārāt*

۳۳۳ نک : ۳۳۳

۳۳۳ نک : ۳۳۳

۳۳۳ نک : ۳۳۳

۳۳۳ ... *YHSNN-yt'* = PWN

pa...dārēf : پازند ۱۲، ۱۳ ۴۵، ۴۶ : *pad...dārēd*

۱۱۵...۱۱۶ : *PWN...YHSNN* : *pad...dār* :

پندار، د نظر بگیر ۱۰ : *pa...dār*

۱۱۵...۱۱۶ : *PWN...YHSNN-šn* : *pad...dārišn* :

باید د نظر گرفت، باید پنداشت ۱۰، ۲۵، ۳۴، ۳۸، ۴۹ : *pa...dārišn*

پا : *pa...dārišn*

۱۱۵...۱۱۶ : *PWN HN' YHSNN-yt'* :

pa ē dārēf : پندار ۴۵، ۴۶ : *pad ēd dārēd*

۱۱۵...۱۱۶ : *PWN k'p YHSNN* :

pa kār dār : اجرا کن، به کار بر ۱۱، ۱۲ : *pad kār dār*

۱۱۵...۱۱۶ : *PWN lwb'k YHSNN-yt'* :

pad ravāg dārēd : اجرا کند ۱۴ : پا :

pa ravā dārēf

۱۱۵...۱۱۶ : *BYN k'p YHSNN-yt'* :

andar kār dārēd : اعمال کند ۱۴، ۱۵ :

پا : *añdar kār āwarēf*

۱۱۵...۱۱۶ : *dārišn = YHSNN-šn* :

۱- تقویت ۱۱ : پا : *dārišn* نک : ۱۱۵

۲- نک : ۱۱۵

وس ۳۰۰ : *vahī/jahī* : ۵۸۸ پ : ؟

وس ۳۰۱ : *dāstār* : *dāstār* : نگاه دارنده : ۵۵۱ پ :

[وس ۳۰۲] : *dāstārīk* : *dāstārīk* : داشتن : ۱۲۳ پ :
پ : *dāstārī* : نک : ۱۲۰ و ۱۱۹ و ۱۱۸ و ۱۱۷ و ۱۱۶ و ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ و ۱۱۲ و ۱۱۱ و ۱۱۰ و ۱۰۹ و ۱۰۸ و ۱۰۷ و ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۱۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۲ و ۱۰۱ و ۱۰۰ و ۹۹ و ۹۸ و ۹۷ و ۹۶ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ و ۸۹ و ۸۸ و ۸۷ و ۸۶ و ۸۵ و ۸۴ و ۸۳ و ۸۲ و ۸۱ و ۸۰ و ۷۹ و ۷۸ و ۷۷ و ۷۶ و ۷۵ و ۷۴ و ۷۳ و ۷۲ و ۷۱ و ۷۰ و ۶۹ و ۶۸ و ۶۷ و ۶۶ و ۶۵ و ۶۴ و ۶۳ و ۶۲ و ۶۱ و ۶۰ و ۵۹ و ۵۸ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۵ و ۵۴ و ۵۳ و ۵۲ و ۵۱ و ۵۰ و ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۴ و ۴۳ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰ و ۳۹ و ۳۸ و ۳۷ و ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰

وس ۱۱۴ : *dāstan* : *dāstan* : داشتن ، نگاه داشتن : ۱۷۲ و ۱۷۱ و ۱۷۰ و ۱۶۹ و ۱۶۸ و ۱۶۷ و ۱۶۶ و ۱۶۵ و ۱۶۴ و ۱۶۳ و ۱۶۲ و ۱۶۱ و ۱۶۰ و ۱۵۹ و ۱۵۸ و ۱۵۷ و ۱۵۶ و ۱۵۵ و ۱۵۴ و ۱۵۳ و ۱۵۲ و ۱۵۱ و ۱۵۰ و ۱۴۹ و ۱۴۸ و ۱۴۷ و ۱۴۶ و ۱۴۵ و ۱۴۴ و ۱۴۳ و ۱۴۲ و ۱۴۱ و ۱۴۰ و ۱۳۹ و ۱۳۸ و ۱۳۷ و ۱۳۶ و ۱۳۵ و ۱۳۴ و ۱۳۳ و ۱۳۲ و ۱۳۱ و ۱۳۰ و ۱۲۹ و ۱۲۸ و ۱۲۷ و ۱۲۶ و ۱۲۵ و ۱۲۴ و ۱۲۳ و ۱۲۲ و ۱۲۱ و ۱۲۰ و ۱۱۹ و ۱۱۸ و ۱۱۷ و ۱۱۶ و ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ و ۱۱۲ و ۱۱۱ و ۱۱۰ و ۱۰۹ و ۱۰۸ و ۱۰۷ و ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۱۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۲ و ۱۰۱ و ۱۰۰ و ۹۹ و ۹۸ و ۹۷ و ۹۶ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ و ۸۹ و ۸۸ و ۸۷ و ۸۶ و ۸۵ و ۸۴ و ۸۳ و ۸۲ و ۸۱ و ۸۰ و ۷۹ و ۷۸ و ۷۷ و ۷۶ و ۷۵ و ۷۴ و ۷۳ و ۷۲ و ۷۱ و ۷۰ و ۶۹ و ۶۸ و ۶۷ و ۶۶ و ۶۵ و ۶۴ و ۶۳ و ۶۲ و ۶۱ و ۶۰ و ۵۹ و ۵۸ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۵ و ۵۴ و ۵۳ و ۵۲ و ۵۱ و ۵۰ و ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۴ و ۴۳ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰ و ۳۹ و ۳۸ و ۳۷ و ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰

dāstan : ۳۲۱ و ۵۶۱ پ :

وس ۱۱۵ : *pad...dāstan* : *pwn...dāstan* : ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ و ۱۱۲ و ۱۱۱ و ۱۱۰ و ۱۰۹ و ۱۰۸ و ۱۰۷ و ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۱۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۲ و ۱۰۱ و ۱۰۰ و ۹۹ و ۹۸ و ۹۷ و ۹۶ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ و ۸۹ و ۸۸ و ۸۷ و ۸۶ و ۸۵ و ۸۴ و ۸۳ و ۸۲ و ۸۱ و ۸۰ و ۷۹ و ۷۸ و ۷۷ و ۷۶ و ۷۵ و ۷۴ و ۷۳ و ۷۲ و ۷۱ و ۷۰ و ۶۹ و ۶۸ و ۶۷ و ۶۶ و ۶۵ و ۶۴ و ۶۳ و ۶۲ و ۶۱ و ۶۰ و ۵۹ و ۵۸ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۵ و ۵۴ و ۵۳ و ۵۲ و ۵۱ و ۵۰ و ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۴ و ۴۳ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰ و ۳۹ و ۳۸ و ۳۷ و ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰

پنداشتن ، در نظر گرفتن : ۱۴۱ و ۱۴۰ و ۱۳۹ و ۱۳۸ و ۱۳۷ و ۱۳۶ و ۱۳۵ و ۱۳۴ و ۱۳۳ و ۱۳۲ و ۱۳۱ و ۱۳۰ و ۱۲۹ و ۱۲۸ و ۱۲۷ و ۱۲۶ و ۱۲۵ و ۱۲۴ و ۱۲۳ و ۱۲۲ و ۱۲۱ و ۱۲۰ و ۱۱۹ و ۱۱۸ و ۱۱۷ و ۱۱۶ و ۱۱۵ و ۱۱۴ و ۱۱۳ و ۱۱۲ و ۱۱۱ و ۱۱۰ و ۱۰۹ و ۱۰۸ و ۱۰۷ و ۱۰۶ و ۱۰۵ و ۱۰۴ و ۱۰۳ و ۱۰۲ و ۱۰۱ و ۱۰۰ و ۹۹ و ۹۸ و ۹۷ و ۹۶ و ۹۵ و ۹۴ و ۹۳ و ۹۲ و ۹۱ و ۹۰ و ۸۹ و ۸۸ و ۸۷ و ۸۶ و ۸۵ و ۸۴ و ۸۳ و ۸۲ و ۸۱ و ۸۰ و ۷۹ و ۷۸ و ۷۷ و ۷۶ و ۷۵ و ۷۴ و ۷۳ و ۷۲ و ۷۱ و ۷۰ و ۶۹ و ۶۸ و ۶۷ و ۶۶ و ۶۵ و ۶۴ و ۶۳ و ۶۲ و ۶۱ و ۶۰ و ۵۹ و ۵۸ و ۵۷ و ۵۶ و ۵۵ و ۵۴ و ۵۳ و ۵۲ و ۵۱ و ۵۰ و ۴۹ و ۴۸ و ۴۷ و ۴۶ و ۴۵ و ۴۴ و ۴۳ و ۴۲ و ۴۱ و ۴۰ و ۳۹ و ۳۸ و ۳۷ و ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰

وس ۱۱۶ : *pad kār dāstan* : بکار بردن : ۱۸۲

پ : *pad kār dāstan* :

وس ۱۱۷ : *abāz dāstan* : بازداشتن : ۴۸۱

وس ۱۱۸ : *abāz dāst* : بازداشت : ۳۶ و ۳۵ و ۳۴ و ۳۳ و ۳۲ و ۳۱ و ۳۰ و ۲۹ و ۲۸ و ۲۷ و ۲۶ و ۲۵ و ۲۴ و ۲۳ و ۲۲ و ۲۱ و ۲۰ و ۱۹ و ۱۸ و ۱۷ و ۱۶ و ۱۵ و ۱۴ و ۱۳ و ۱۲ و ۱۱ و ۱۰ و ۹ و ۸ و ۷ و ۶ و ۵ و ۴ و ۳ و ۲ و ۱ و ۰

پ : *awāz dāst* :

وس ۱۱۹ : *to abāz dāst* : توبازداشتی :

پ : *to abāz dāst* :

وس ۱۲۰ : *dārišn* : نک به وس ۱۲۱

وس ۱۲۱ : *dārišn* : باید نگاه داشت ، باید حفظ کرد : ۳۸۱

پ : *dārišn* :

وس ۱۲۲ : *daxšaq* : یاد ، فکر : ۱۷۲ پ : *daša* :

وس ۱۲۳

۱ و س ۱۳۱ : *dahisn* : *dhšn* : آفریده ، مخلوق ، مخلوقات (غالباً همراه باواژه

و س می آید) *dahisn* : پ ۱۲۸ ۷, ۸, ۱۵, ۲۰ ۱۵ ۴۸, ۲۲ ۵۵ پ ۱۳۱

و س ۱۳۲ : *dahisnān* : آفریدگان (ج) [م] ۵۱

پ ۱۳۳ : *dahisnqn*

۲ و س ۱۳۴ : *dāsin* : بخشش ، دین *dāsin* : پ ۱۳۳, ۱۷۴, ۱۷۵ ۲۰, ۲۱, ۲۴

پ ۱۳۷, ۱۱۷ : *dahisn* : فارسی : داشتن ، نامتر : *d'syn*

(*Mir. Man. II, 50*) زبور پهلوی : *d'sny* (*PS. 37*)

نک : و س ۱۳۵

۳ و س ۱۳۶ : *jahisn* : *jhšn* : تقدیر ۱ پ ۱۳۶ : *dahisn*

پ ۱۳۷ : *jahisn*

و س ۱۳۸ : *yazdgird* : *yzdgrt* : بزرگوار (آخرین پادشاه ساسانی) خ

و س ۱۳۹ : *dārišn* : *d'p'sn* : نگه داری ، تقویت ۱ پ ۱۳۹, ۱۹۶, ۱۹۸

پ ۱۴۰ : *dārišn*

۲ و س ۱۴۱ : نک : و س ۱۴۲

و س ۱۴۳ : *dārūg* : *d'rwg* : دارو ۱ پ ۱۴۳ : *dārū* : سنج ، نامتر

(*Man. Stud. 65*) : *d'rwg* : درخت

و س ۱۴۴ : *dām* : *d'm* : آفریده ، آفریدگان (غالباً همراه باواژه و س ۱۴۵

می آید) *dām* : پ ۱۴۴ ۷, ۸, ۱۵, ۲۰ ۱۵ ۲۶, ۲۵ ۵۱, ۱۱ پ ۱۴۵

و س ۱۴۶ : *dāmān* : آفریدگان (ج) ۱ پ ۱۴۶, ۲۶ : *dāmān*

رسیدن : *rasīdan* = ḡHMTWN-ḡt n' ||| ۱۱۱ ||| ۱۱۱

rasat : १ ५₀ ५_{1n} 10_{२५, ६n} ३₁₁ १_{२६, ३७, ४९, १२७}

Prāṇ rasāt : ६ २२.

awar rasāf : 6 २१ 1 167

rasishn : 6

۱۱۵۰ نک : ۱۱۵۱

وہ سو : *dānāqih* : دانائی : ۲۲, ۲۹, ۵۳, ۵۴

dānāī : ८

یا: *dānā* . این دانه در آغاز بهمن پرش آمده است .

٢١١ یهودان جہودان *jahūdān / yahūdān* ۱۴۱۵

dahum : ^١/_٢ ^١/_٢ ^١/_٢ : *dahom* : *dhum* ٦٥

ḡān : ١ ١٤١ ١٦٥ جان:ḡān/gyān, ḡān' ١٤٣

۱۳. عجب و یگانگی: *gyān/jān-ābespār*: یگانگی بی‌ساز، فداکار

jaṇ - awas pār : १ १

۱۵۰) گنج : gyānvar/jānvar: گنج . جمع : ۱۵۱)

janvarin : 1

$\text{būdan} = \gamma^{\text{H}}\text{W}\text{WN}-t_n'$: برون بُدن $\begin{matrix} 06 & 41 & 24 & 7 & 1 \\ & 29 & 7 & 17 & 88 \end{matrix}$

būdan : 1

1. ք: būd-kēm : ԿԻՎԱՆ-Ի՝ ԿՎԱՆ-Ի ՅԵՐ ԽՈՒՄ

bat : 6 m

: bād = yḥwwn-t' ۱۳۱۱۳۵

۱- بود (فعل ماضی) ، [م] پا : *baft*

۲- بودن (مصدر مرفوع) : *badan* : پا

١٥ *bōm* : باشم : *bauēm* = *YHWWN-m* 6115

$bavē = \text{𐭠𐭣𐭥𐭡𐭩} - \text{𐭠𐭢}$: باشی، یا: $bāf$

15,31 $bawed = \text{YHWWN-yt}$: باشد، بود

baḥōṣ : 1 v₁₇

$\text{bas} : \text{bas} = \text{yHwWN-} \text{ } \text{bas} : \text{bas} = \text{yHwWN-}$

۱۳۱۱۳۹ $bavišn = \gamma H W W N - šn'$: باید بود [۲۲۱]
 ۱ (در این مورد ۱۱۳۹ نیز درست است) ۳۸۱۱ : $bavišn$

— + —

۲ : $dō$: در (۲۵) ۲۶۷ ۴۳۱,۲ : du —
 ۱۹۲۵ : $gbyd'kyek'$: $giyāhīz ag$: گیا بهر، گیاه کوچک ۵۱۱
 ۱ : $gayā$: زبور پهلوی : gby (PS. 37)
 [۱۳۳۴۵] : $2-hw'nyk$: $dō-ax'ānīg$: دو جهانی ۱ : $du-axānī$
 ۱۳۳۴ : $2-shwn'$: $dō-saxon$: دو سخن، دورو
 ۱۳۳۴ : $dō-saxonān$: دو سخنان، کسانی که دوروستند ۱۹۰

۱ : $dō-saxunān$

۲ : $2-LGLH$: $dō-pāy$: دو پا (= آدمی) ۱۱۷ : $du-pāe$ —
 ۲ : GBR' : $mard$: مرد ۱۱۷, ۵۱ ۵۰ ۱۴۷ ۳۵۷ ۴۳۷ : پا :
 $mard$: نامتر : $myrd$ (Mir. Man. I, 42)
 ۱۱- wm : $yāzdahom$: یازدهم ۳۵۱ ۳۶۱

۱ : $yāzdahum$

— + —

۱۳۱۱۳۹ : $nišast = \gamma TY B W N - st'$
 ۱ : $nišastan$: نشست (مصدر مرفوع) = نشستن ۱۱۸ : پا :
 ۲ : $nišānišn$: ایستادگی، جایگزینی ۴۹ : پا :

نشستن : *nišastan* : $\gamma\tau\gamma BWN-stn'$ ۱۱۱۱۱۱۱۱

نشیند : *nišīnēd* ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *nišīnāf* ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱

نشستم : *nišast hēm* : $\gamma\tau\gamma BWN-st' HWH-m$ ۱۱۱۱۱۱۱۱

نشستم : *nišast hēm* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *nišast hēm*

نشستی : *nišast hē* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : $\gamma\tau\gamma BWN-st' HWH-yg$ ۱۱۱۱۱۱۱۱

نشستی : *nišast hē* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *nišast hē*

نشاند : *nišānēd* : $\gamma\tau\gamma BWN-nynd$ ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *abar nišīnēd* : QDM

نشاند : *nišānēd* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *awar nišīnāf*

نشاند : *nišānēd* : $\gamma\tau\gamma BWN-nynd$ ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱

نشاند : *nišānēd* : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د دیگر : *didīgar* : *dtgk* ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *dadīgar* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *dwdyg* (Man.Stud. 66)

د : *dad* : *dt'* ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *dadān* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *dadān* : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *ica* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *ica* : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *kāmīstan* : $\gamma\tau\gamma BHN-stn'$ ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *kāmēd* : $\gamma\tau\gamma BHN-yl'$ ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : ۱۱۱۱۱۱۱۱

د : *kāmāt* : ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *k'myst*, *k'm* (Verbam, 177, 178, 179)

۱۹۱۳۳۳ : *giṣtag : gcystr'* : گجسته . ملعون ۱۳۹ ۳۶، ۳۶، ۳۶، ۳۶، ۳۶

gaṣta : ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱

۶۴۳ : *gaḍom : gedum* : گژدم ۱، ۱، ۱، ۱، ۱

gaḍum : ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱

۶۱۴۳ : *dibirih : dpywryh* : دبری ۲۱، ۲۱، ۲۱، ۲۱، ۲۱ : *diwārī*

۵ + ۳

۱۱۱۳ : *nīdan - yD(B)LWN - tn'* : کشیدن ، رهبری کردن

۱۱۱۳ : *naḡed = yD(B)LWN - ḡt'* : می کشد ، رهبری می کند

nīet : ۱۴، ۱۴، ۱۴، ۱۴، ۱۴

۱۰ : *naḡēnd = yD(B)LWN - d* : می کشند ، رهبری می کنند

۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱ : *nīyōnd* : نایتر : *ny - nyd*

(Verbum, 181, 19, 30)

۵ + ۳

۱۱۱۳ : *sēzōmand : syčwmnd* : پرخطر ، خطرناک ۱، ۱، ۱، ۱، ۱

۱۱۱۳ : *sāzmañd* : فارسی : سنج ، سنجی . اوستا : *ioyējah*

(wb. 799)ioyējah-

۶۴۳ : *sēzdaḡom : syčdhwm* : سیزدهم ۳۶، ۳۶، ۳۶، ۳۶، ۳۶

sēzdaḡum : ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱، ۵۱

۱۱۱۳ : *ḡastan* : اتفاق افتادن ، سزدن

۵۲۷ : *ĵast* : سرزده است ، اتفاق افتاده است

پا : *ĵast āstāt*

۱۱۳۱ : *ĵahyt'* : *ĵahēd* : سرزند ، اتفاق بیفتد

پا : *ĵahāt*

۵ : *dastūr* : *dastūr* : دستور (= پیشوای دینی) م ۳۸۴

۵۱۷ : خ : *dastūr*

سیر (از خوردن غذا) : *sēr* : *sgl* پا : *sār*

سیری (از خوردن غذا) : *sērīh* : *sglyh* ۱۱۷ ۱۱۱ ۶ ۲۹

۲- وازوکی : *sārī* پا : ۲۹ ۱۱ ۶

۱۰

د + ر

۱۳۱۴ : *dastān* : *dst'n* : داستان : *daštān* پا : ۶۱ ۲۷

فارسی : داستان

۱۱۴۱ : *dast* : *dst'* : دشت : *dast* پا : ۶۱ ۲۱ ۵۱۹

۱۱۴۲ : *yast* : *yāt'* : عبادت ، پرستش : *yast* پا : ۱۱۱

۱۵

۱۱۴۳ : *yāstan* : *ystn'* : ستایش کردن ، دعا خواندن : *yāstan* ۱۵۱۷

پا : *yāstan* ۲۱ ۱۱

۱۱۴۴ : *yast* : *yāt'* : دعا خوانده شده : *yast* ۱۵۱۸

پا : *yast*

د + و

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱

nibiſtan : yktybwn-tñ' : نوشتن

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱ = nibēsem : نویسم ۱۱

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱

ōgadan : ykTLWN-tñ' : گشتن ۲۰۱۰

āwazadan : پا

awazaf : پا ۲۶۰۰۰ : گشت ۱۱۱۱۱۱۱۱

۵

awazanēnd : پا ۵۰ : بکشند ۱۱۱۱۱۱۱۱

fāter : wjñ- , wjd (Verbum, 172, 16) پاتر : wjñ-

wjd (Ghilain, 55) فارسی : اوژن (دریکب: شیراژن)

pāk = DKY' : پاك ۱۱۱۱۱۱۱۱ : pāk

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱

pāktar : پاكتر ۱۵۰۰۰ : pāktar

۱۰

fāter : p'k (Mir. Man. II, 63) پاتر : p'w'g (Mir. Man. III, 60)

y'kl' : jagar : جگر ۱۵۰۰۰ : پا : ندارد

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱

ēstādan : yk'yMWN-tñ'

نویسم ۱۱۱۱۱۱۱۱

ایستادن ، قرار داشتن

ēstād = yk'yMWN-yt' : ایستد ، قرار گیرد ۱۷۰

۱۵

ēstāf : پا

۲- با اسم مفعول افعال به صورت فعل معین به کار می رود و ماضی نقلی و بعید می سازد.

stard ēstād : stl't' yk'yMWN-t' : ۱۱۱۱۱۱۱۱

stard ēstāf : پا ۵۶۰۰ : پیوش شده بود ، وارفته بود

لست ۱۱۱۱۱۱۱۱ : $b\bar{e} \bar{e}st\bar{e}d$: $BR^2 \gamma K' \gamma MWN-yt'$
 منصرف شود ۱۱۱۱ : $b\bar{e} \bar{e}st\bar{e}t$
 لست ۱۱۱۱۱۱ : $ob\bar{a}j \bar{e}st\bar{e}$: $L^2 WHL \gamma K' \gamma MWN-yy$
 بازایستی، بازگردی، منصرف شوی ۱۱۱۱ : $aw\bar{a}j \bar{e}stae$

ر +)

داریا ۱۱۱۱ : $dary\bar{a}wih\bar{a}$: $dray\bar{a}$: $dlyd'h$
 داریا (جمع)، داریا ۱۱۱۱ : $dray\bar{a}yih\bar{a}$
 داریا : $dary\bar{a}wih\bar{a}$: $dray'b$ (Mir, Mon. I, 37)
 زبور پهلوی : $dlyw'y$ (PS. 32) نک : کلس
 ۱۱۱۱ : $dary\bar{a}-b\bar{a}r$: $dlyd'h \cdot l$: $dary\bar{a}w-b\bar{a}r$
 داریا بار، ساحل داریا ۱۱۱۱

درخت ۱۱۱۱ : $daraxt$: $draxt$: $dl'ht'$
 درخت : $draxt$: $dl'd'n'yw\bar{s}nyh$: $dr\bar{a}y\bar{a}n-jawisn\bar{h}$: سخن گفتن در
 حال غذا خوردن ۱۱۱۱ : $dr\bar{a}y\bar{a}n-j\bar{a}isn\bar{i}$
 سخن گفتن، ابریزی ۱۱۱۱ : $dr\bar{a}y\bar{i}dan$: $dl'dytn'$
 گفت، هرزه درانی کرد ۱۱۱۱ : $dr\bar{a}y\bar{i}d$
 داریا : $dr\bar{a}it'$: $dr\bar{a}y\bar{a}$: $dr\bar{a}y\bar{a}$ (Verlun, 209, 15)
 داریا : $dr\bar{a}w$: $dr\bar{a}w$ (Ghilain, 77)
 گرامی، عزیز ۱۱۱۱ : $gar\bar{a}m\bar{i}q$: $gl'mykh$: $gar\bar{a}m\bar{i}$

garāmītar : گرامی تر ۵۷ : پا : garāmītar

garāmī : گرامی ۱۱۶ : پا : garāmīgih : گرامیگیه ۱۱۶ : پا : garāmī

garān : گران ۱۲۱, ۲۸ : پا : garān : گران ۵۰ : پا : garān

garāntar : گران تر ۱۱ : پا : garāntar

garāntar : ۲۱, ۲۲ : پا :

garān-vināh : گران-ویناه ۲۶, ۲۹ : پا : garān-vināh : بسیار گناهکار، دانه گناه گران

garān-gunāh : ۲۶, ۲۹ : پا :

garān-gunāh : بسیار گناهکار ۱۱ : پا : garān-gunāh : گناه گران

garān-gunāh : ۱۱ : پا :

griřtār : گرفتار ۱۶, ۲۲ : پا : griřtār : گرفتار ۳۷ : پا : griřtār

drupuřt : درپوش ۱۱ : پا : drupuřt : درپوش

drupuřttar : درپوش تر ۱۳, ۱۹ : پا : drupuřttar

drupuřtīh : درپوشی ۱۱ : پا : drupuřtīh : درپوشی

drupuřtī : درپوشی ۱۱ : پا : drupuřtī

gurdīhā : گردی ۱۱ : پا : gurdīhā : گردی

gurdīhā : ۱۱ : پا :

gurdīdan : گردیدن ۱۱ : پا : gurdīdan

gurdīd : گرد ۱۱ : پا : gurdīd

dard : درد ۱۱ : پا : dard : درد

فلسفہ : $dilatar : dylat$: دلیرتر : $dilatar : dylat$

منسوخ ۱۹ : gristag: glystik' : سوراخ ، لانه (اہرنی) ۸

garada: ٤١. garista: ٤٢. garista: ٤٣
(wb. 522)

• شاید *drimnag; dlymnk'* : درمنه دیکه ای است

سامانی، ۶۱۲۲

dramma :

«بندش بہ صورت ملہو (ص ۱۳۱ س ۱۲) آندہ است .

طيس : daryōš : دریش : ۳۴ r, r ۱۷ : ۱۷ ov, r, v : daryōš

۱۰. دریا *drayōšān* : دریا ^{۱۴} _{۱۳, ۲۱, ۲۴} ^{۲۲} _{۲, ۶}

daryōṣqan: l

دریشتەر : *dragōstar* dr_{rr} $r_{r,t}$

daryōštar : ۱۶

طالعہ عربیہ اسلامی : *dlgwstwm* : *drayōstom* : درویش ترین

daryōštum : 1 12,

ملفوظات : نمک : ملفوظات

دریوش : drayōših : dīgawtyh 𐎠𐎼𐎷𐎡𐎴 : 𐎠𐎹𐎷𐎡𐎴

عدد ۵۰ و ۱۰۰ : *asad ud panjah* : صد و پنجاه

sat pañjāh : 6

- گرم : *garm* : *glm* مله
 گرمتر : *garmtar* : *glm'tar* مله
 گرمترین : *garmtom* : *glmtwm* مله
garmtum : پا
 گرا : *garmāg* : *glm'k* مله
 درمان : *darmān* : *dlm'n* مله
 : نك : مله
 گرمی : *garmīh* : *glm'gh* مله
 دروغ : *drōu* : *dlwb'* مله
 فاستر : *drw* (Mir.Man. II, 51) پاستر : *drw* (Mir.Man. III, 54) مله
 زبور پهلوی : *dlwby* (PS. 38) نك : و س
 درود : *drōdīh* : *dlwt'gh* مله
 گزمان ، عرش : *garōdmān* : *glwtm'n* مله
 : پا *garōdmān*
 دیو (نوعی) : *drōz* : *dlwz* مله
 : پا *drūz* ۵۷، ۴۴، ۴۰، ۲۱۳، ۱۳۴، ۵۶
 دیوان (جمع) : *drōzān* مله
 : پا *drūzān* ۱۳، ۵۶، ۴۸، ۱۳، ۱۱
 فاستر : *drwzn* : (رونگو)
 (Mir.Man. II, 51) : *drwxz* : دیو ماده (Man.Stud. ۶۹)

۱. *drōjīdan : dlwcytn'* : دروغ گفتن، فریفتن ملم ۱۱۱
drōjēd : دروغ گوید، فریبده ملم ۱۱۱
drōjēnd : ملم ۱۱۱
 نک: ملم ۱۱۱
۲. *drānǰīdan : dlncytn'* : گفتن ملم ۱۱۱
drānǰēnd : گویند ملم ۱۱۱
drānǰīnoēnd : ملم ۱۱۱
 نک: ملم ۱۱۱
drānǰīšn : dlncšn' : گفتار ملم ۱۱۱
drōzanīh : dlwcngh : دروغزنی، دروغگوئی ملم ۱۱۱
 پا: *drōzanī* : خج. فاطر: (Mir.Man. II, 51) ملم ۱۱۱
 زبور پهلوی: *dlwcngh* (ps. 38) ملم ۱۱۱
۱۰. *drōš : dlwš* : نشان، داغ، علامت ملم ۱۱۱
 پا: *drōš* : ملم ۱۱۱
 H.W. Bailey, 1903, p. 595 : خج. فارسی: دروش، درفش، نک: ملم ۱۱۱
- drōvand : dlwnd* : بدکار ملم ۱۱۱
 پا: *drōvand* : ملم ۱۱۱
 فاطر: (Mir.Man. II, 51) *drōvand* : فارسی: دروند ملم ۱۱۱
۱۵. *drōvandtīh : dlwndygh* : بدکاری ملم ۱۱۱
 پا: *drōvandtī* : ملم ۱۱۱
drōn : dlwn : نان مقدس ملم ۱۱۱
 پا: *drōn* : ملم ۱۱۱

۵. *jam : ym* : جم، جمشید ۷۸، ۵۶، پ: *jam*
 ۱۹۴۴ *jamāna : jam'nk'* : زمانه ۲۶، پ: *jamāna*
 ۱۴۴ *jamān : jam'ni* : زمان ۸۸، ۳۱، پ: *jamān* در این مورد متن پازند
jamān آمده است. این داره در K43 نیامده است. *jamān*
 فائز: *jam'ni* (Mir.Man. I, 39)
 ۱۴۴ ر سوا سوا *jam'n y'kn'lk'*
 ۷ *jamān i akanārag* : زمان بی کرانه، زمان نامحدود
 پ: *jamān i akanāra*
 ۱۴۴ *damāuand : dm'wnd* : داموند ۱۱، پ: *damāuand*
 ۱۰ *DMY' xūn* : خون ۱۵، پ: *xūn* . فائز: *xwn*
 (Mir.Man. II, 58) پ: *gwxn* (Man, Stud. 63) اوستا:
vohunt- (wb. 1434) . نک: ۱۴
 ۱۴۴ *ymyTWN'tn'* = *murdan* : مُردن
 ۱۴۴ *mīrēd* : میرد ۱۵۸، پ: *mīrēd*
 ۱۵ *mīrēnd* : میرند ۳۶، ۵۶، پ: *mīrēnd*
 ۱۴۴ *jamīg : jmyk'* : زمی، زمین ۸۸، ۱۵، ۲۱، ۳۶، پ: *jamīg*
 ۳۶، پ: *jamī* فائز: *jmyg* (Mir.Man. II, 54)
 ۱۴۴ *jmyk cyhl'lk'* : دارنده گوی زمینی (صفت)
 رسته ای از شادگان، ۸۸، پ: *jamī eihara*

زمان : *gamestān / damestān : ʃmst'n' / d'mst'n'* ۱۳۱۳

(Mir. Man. I, 37) *dmyst'n'* : نامتر : *damastān* : ۱۸, ۱۱ ۱۳, ۱۷ ۷, ۱۱

jamšit : ۲۱, ۱۱ : جمشید : *jamšed : ymšyt'* ۱۱۳۳

guftan = *YMRRWN-t'n'* ۱۱۳۱۱۱۳

۵ *guft* : ۱۰ م : گفت : *guft = YMRRWN-t'* (۱۳, ۱۱, ۱۳)

gōet : ۱۰, ۱۱ : گوید : *gōved = YMRRWN-yt'* ۱۱۳۱۱۱۳

زیر پیلوی : *gwb - , gwrty* (PS. 37)

۱ + ۱

۱۰ *ganā-mēnōg* : *gn'yy mynwag* ۱۳۱۳ : روح مغرب، لقب ابرین

ganā mainyō : ۱۰, ۱۱

ganāg : *gn'g* ۱۳ : مغرب، لقب ابرین ۱۳, ۱۱, ۱۲, ۱۱, ۱۰

ganā : ۱۰

۱۵ *ganāg-mēnōg* : *gn'g mynwag* ۱۳۱۳ : روح مغرب، لقب ابرین

ganā mainyō : ۲۱, ۱۰

gōhr : *gwhl* ۱۳ : گور، جوهر ۱۵, ۱۱, ۹, ۱۱, ۸, ۷, ۴

gōhar : ۱۰

۱۱ : نک به ۱۳ ۱۱ : زیر ۱۳

نک به ۱۳ و ۱۳

gōhrīg : *gwhlyh* ۱۳ : عرض ۱۳

گفته شده است : *guft ēstēd* ۱۰، ۱۹، ۱۸، ۱۶

یا : *guft ēstāf*

۱۱۷۵ : *gōratśāh* : *gōred* : *gawyt'* رد ابرانیج ۳۰، ۱۶

۱۱۷۵ : *gōredśāh* : *gawyt'śh* رد ابرانیج که جای او

در کشور خنیز است . ۱۱، ۳۱ : *gōratīśāh* یا :

۱۹۶ : *duz* : *duzj* : *dwcy* دزدی ۳۵، ۲۰ : *duz* یا :

۱۹۶ : *ganjag* : *gnck'* گنج (نام شهر) ۲۱، ۱۱

یا : *dōjax* (بغل)

۱۹۶ : *duz* : *duzj* : *dwc'* دزد ۳۵، ۲۰ : *duz* یا :

۱۵ : *yūan* : *jāvan* : *ywb'n'* جوان ۱۰، ۱۳، ۱۴، ۱۶ : *yūan* یا :

ج . زبرد پهلوی : *ywb'nyky* (PS. 43)

۱۱۷۵ : *judā* : *jūdāg* : *ywb't'h* جدا ۱۰، ۱۵، ۱۸، ۱۹ : *judā* یا :

۱۱۷۵ : *jūdbēs* : *ywb'tbyδ* ضد غم (صفت ۱۱۱ : *van*)

یا : *jaṭ-bēs* ۱۱، ۳۷، ۱۱

۱۵ : نک : ۱۱۷۵

۱۱۷۵ : *juttari* : *ywb'tlyh* بدی ۵، ۱۰، ۲۱، ۲۲، ۷، ۱۷ : *juttari* یا :

یا : *jatarī/vatari*

۱۱۷۵ : *jūd* : *ywb't'* جدا، جر

۱۱۷۵ : *jūd jūd* : هر يك جدا گانه ، جدا جدا ۱۰، ۱۵

۲۶. پا : *jat jat*
 ۱۱۳۵. ۱۵ : *jud az* : جُراز : بجز ، به استثنای ،
 ۲۰. ۲۵. ۳۹. پا : *jat az* : صفت نظار ، خالی از
 ۱۱۳۵. : *ywbtl juttar* : جُزان ، چیز دیگر ، با فعل
 و ۱۱۳۵. (کردن) به کار رفته است ؛
 ۱۱۳۵. : *ywbtl krt'n juttar kardan* :
 جُزان کردن ، تغییر دادن ۷. پا : *juttar kardan*
 ۱۱۳۵. : *ywbtl lystkyh jud-ristagih* : افکار
 مخالف دین زردشتی داشتن ۴. پا : *jat-rastar*
 ۱۱۳۵. : *gndkyh gandagih* : گنده گی ، بدبویی
 ۶. ۵۹. پا : *gañdar gnggy* : ماطر ؛
 (Mir. Man. I, 36) *gndgyft*
 ۲۶. : *gandarv gndlp'* : دیوی است که بهت سام گشته شد .
 پا : *gañdarv* . ارسا : *gandarowa* (wb. 493)
 ۱۱۳۵. : *gwsprnd gōsprand* : گوسفند ۴. ۱۲. ۱۵. ۲۶. ۴۳.
 پا : *gōsprandān* (جمع)
 ۱۱۳۵. : *gwsprnd.cyhllk' gōsprand.eihrag* : دارنده گوهر
 حیوانی (صفت سدهای زشت ارگان) ۴۸. پا : *gōsprand.eihara*
 ۱۱۳۵. : *dwestyh dōstih* : دوستی ۱. پا : *dōstī*

- ۱۱۴۵ $dōst : dwst'$: دوست $م_{01}$ ۱_{02} $۱۳_{1,10}$ $۱۵_{2A,11}$ ۲۰_{2}
 $dōst$: $۳۲_{1,12}$ ۳۶_8 $۵۴_{1,11}$ ۶۰_7 : ۱_4
- ۱۱۴۶ $dusravth : dwslwbyh$: برنامی ۱_1 ۱۵_{12} ۵۹_0
 $dusrūbī$: ۱_4
- ۱۱۴۷ $dusrav : dwslwb'$: برنام ۱_{01} $۲۰_{10,12,12A}$ ۴۳_{1A}
 $dusrūb$: ۱_4
- ۱۱۴۸ $stadan = YNSBWN-t'n'$: سندن ۷_1 ۱۱_7 ۲۵_8
 $stadan$: $۲۶_{1,1}$: ۱_4
- ۱۱۴۹ $stad = YNSBWN-t'$: سته، گرفت ۱_{12}
 $stadan$: ۱_4
- ۱۱۵۰ $stānēd = YNSBWN-yt'$: ستاند، گیرد
 $stānēf$: ۳۱_{10} ۱_4 ۶_{11} : $stānēf$: ۱_4
 $stānēnd = YNSBWN-d$: ستاند، بگزند
 $stānēnd$: ۲۲_1 : ۱_4
- ۱۱۵۱ $stān = YNSBWN'$: ستان ۱_7 : $stān$: ۱_4
 $abāz stad : L'WHL YNSBWN-t'$: باز ستان، باز گرفت ۲۶_{11} : $abāz stad$: ۱_4
 $awāz stad$: ۱_4 : ۲۶_{11} : ۱_4
 $duš : dwš$: دُش، دُش، بد ۱_{12A} : $duš$: ۱_4

dustar : *dwštl* : *dustar* : بدتر ۱،۱۱۱ پا :

gōš : *gws* : گوش ۱۵،۵۵ پا : *gōš* ۲۵،۷،۸

dušxēm : *dwšhym* : بدخوی ۲۵،۷،۸

duš-xīm : فاری : درخیم

duš-ēwāžih : *dwš-dw'cyh* : بی ادبی ۵۸،۱

duš-āwāžī :

dušāqāh : *dwš'k's* : نادان ۲۲، ۱۶، ۲۵، ۲۷، ۹، ۱۱

duš-āqāh : فاری : ذکاوت ۵۷، ۵۶، ۵۳، ۵۱، ۵۰

dušāqāhīh : *dwš'k'syh* : نادانی ۳۹، ۳۰، ۵۰

duš-āqāhī : ۵۸، ۵۷، ۵۳، ۵۱، ۵۰

dōšārm : *dwš'lm* : دوستی ۳۸، ۳۶، ۱۲، ۱۱۸، ۹، ۲، ۱۱

dušārm : فامتر : *(Mir. Man. II, 50) dwš'rm*

dwš'lmgh : نک : ۱۴

duš-hūxt : *dwšhwht'* : گفتار بد ۱۷۸، ۱۸۷، ۱

duš-ūxt : فامتر : *dwšwpty* : گفتار بد

(*Mir. Man. II, 50*)

dōšox : *dwšhw'* : دوزخ ۱۲، ۱۱، ۱۲۲، ۱۸۵، ۱۹۰

dōšax : ۵۶، ۱۱، ۲۲، ۴۱، ۳۶، ۱۷، ۱۱، ۱، ۵، ۰

dwšwx : فامتر : (*Mir. Man. II, 50*)

۱۷۸, ۱۸۲ : کردار بد : *dušhvarəst* : *dwəhwaləst* ۱۷۸, ۱۸۲

۱۷۸, ۱۸۲ : کردار بد (۹) : *dušwəstyh* : *duš-varəst* : سنج : نامتر :

(Mir.Man. I, 37)

۱۷۸, ۱۸۲ : حکمران بد : *duš-pādxšā* : *dwəp'thš*

duš-pādašāh : پ :

۱۷۸, ۱۸۲ : پادشاهی بد : *duš-pādxšāyīh* : *dwəp'thš'yīh*

۱۷۸, ۱۸۲ : حکومت بد : *duš-pādašāhī* : پ :

۱۷۸, ۱۸۲ : بدتر، بدخت : *dušfarrag* : *dwəp'lg*

duš-parg : پ :

۱۷۸, ۱۸۲ : نک : ۱۷۸, ۱۸۲

۱۷۸, ۱۸۲ : پاک : *yōzdahr* : *yawzdēl* : پ :

(Mir.Man.II, 56) *yawjdhr* : نامتر : *yawzdāōar*

۱۷۸, ۱۸۲ : اوستا : *yawzdāōra* - (wb¹²³⁵)

۱۷۸, ۱۸۲ : نادان (لقب اهریمن) : *dušdānāq* : *dwədn'h*

duš-daha : پ :

۱۷۸, ۱۸۲ : بد گفتار، کسی که گفتار او بد است : *duš-gəvišn* : *dwəgwbēn*

duš-gəvišn : پ : ۱۷۸, ۱۸۲

۱۷۸, ۱۸۲ : بی دین، کافر : *duš-dēn* : *dwədyn'*

۱۷۸, ۱۸۲ : بی دین و کافر : *dwək'm krt'lyh*

- : *duš kām - kardārīh* : بدخواهی کردن ۱۰۰ : پا
 : *duš - kām - kardārī*
 : *duš kunišn : dwškwšn'* ۱۵۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱ : بدکار، بدکردار ۱۰۱
 : *duš - kunišn* :
 : *dušrām : dwšl'm* : دشمن، اندوهگین ۱۵۰ :
 : *duš - rām* :
 : *duš - rāmtar* : دشمن تر ۵۰ : *duš - rāmtar*
 : *duš - rāmī : dwšl'myḥ* : اندوه ۱۷۰ : *duš - rāmī*
 : *duš - rāmišn : dwšl'mšn'* : اندوهگین ۱۵۱
 : *duš - rāmišntar* : اندوهگین تر ۲۷ : *duš - rāmišntar*
 : *duš - rāmtar* : در بند ۱۳ : *duš - rāmtar*
 : *duš - mat : dwšmt'* : اندیشه بد ۱۷۸، ۱۸۲ : *duš - mat*
 : *dwšmtyy* : فاطر (Mir.Man. II, 50)
 : *duš - menišn : dwšmynšn'* : بداندیش ۱۰۱ : *duš - menišn*
 : *duš - manišn* :
 : *dušmen : dwšmyn'* : دشمن ۱۵۰ : *dušmen*
 : *dušman* : فاطر (Mir.Man. II, 50) : *dušman*
 : *dušman : dwšmn'* : دشمن ۲۰ : *dušman*
 : *dwšmn'* : نک

- ۴۷۴ نک: ۱۳۷۵
 ۴۷۵ $duš-vahāg : dāš wāh$ بی بها: بی ارزش $duš-vahāg$ ۴۲, ۵, ۱۱
 پا: $duš-gānd$ Nyberg آن را $duš-viyāk$ *خواه است
 (Manual, ۱۵۲)
- ۴۷۶ $dušvār : dāšwār$ دشوار: ۵۲ پا: $dušvār$
 ۴۷۷ $dušvārīh : dāšwārīh$ دشواری: ۱۵, ۱۱ پا: $dušvārīh$
 ۴۷۸ $duš-virravīšnīh : dāšwārdīšnīh$ گرویش بد: افتادناست
 ۵۱, ۷, ۱۱ پا: $duš-garōišnī$
- ۴۷۹ $gugāh : gāh's$ گواه: ۳۸, ۱۵, ۲۷ پا: $gugāh$ زبورپلوی:
 ۱۰ $gāh'sy$ (PS. 37) سنج: فامتر: $gāh'sy$
 (Man. Stud. 63) پتر: $gāh'sy$ (Mir. Man. III, 63)
 ۴۸۰ $gugāhīh : gāh'sy$ گواهی: ۱۲۵, ۱۷۲, ۱۷۷ پا: $gugāhīh$
 نک: ۴۷۵
- ۴۸۱ $gugārdan : gāh'ltīn'$ گواردن:
 ۱۵ $gugārēd : gāh'lyt'$ گوارد: ۱۵, ۳۸
 پا: $gugārēd$
- ۴۸۲ $gugāndan : gāh'ntīn'$ نابود کردن:
 ۵۱, ۲۸ $gugānēm : gāh'nm$ نابودکنم
 پا: $vānōm$ فامتر: $gāh'nm$ (Verbum, 172, 30)

- ۹ : ۹ ۵۶ نک : به دو کتاب Manual, Hilfsbuch
 از Nyberg - پا : ندارد
- ۹ : ۹ *ywlt' : jōrdā* : غله ۱۱, ۲۱ پا : *jōrdāe*
 به ۱۵ *ywlt'd'n' : jōrdāyān* : غلات ۱۵, ۱۳, ۱۱, ۱۰
 ۱۰ پا : *jōrdāeān* : پاتر ۱۰, ۱۱, ۱۲ (Henning, List, 90)
 به ۹ *ywlt'h : jōrdāg* : غله ۲۰, ۲۱ پا : *jōrdāe*
 نک : به ۱۵
- ۹ : ۹ *ywlt'g : gurdih* : زرد ۴۲ پا : *gurdī*
 این داشته از بندایش ۱۷۲ نیز آمده است. Bailey: آن را از بندایش *ivar*
 ۱۰ (پرشاندن) داشته است. سنج. اوستا: *varaoa-* : ارمی: *varti-k'*
 (شلوار) *vahan* (سپر) : اوستی: *vart* (سپر). فارسی: گرد
 نک : (H.W. Bailey, JRM5, 1953, P. 110)
- ۹ : ۹ *gurg : gurg* : گرگ ۲۱ پا : *gurg*
 به ۹ *gursagih : gursagih* : گرسنگی ۵۶ پا : *gursnāi*
 ۱۰ *rwzfwc* : روز ۸۹, ۹۹, ۱۱۵, ۱۶۱ پا : *rōz* : فاطر: *rwzfwc*
 ۶ (Mir. Man. I, 46)
- ۹ : ۹ *dahom : 10-wm* : دهم ۱۳, ۲۵ پا : *dahum*
 به ۱۱ *gumārdan : gum'lt'n'* : گردان، گماشتن
 به ۱۱ *gum'lt' ym' ymwn-yt'* : ۱۱, ۱۳, ۱۴, ۱۵

گمارده شده است : gumārd ēstēd ۸۱, ۱۳, ۱۵

gumārd ēstēf : ۱

گمار (نعلابری) : gumār ۱۵۷ : ۱

گمان شک : gumānīgīh : gum'nykyh ۱۵۷

gumānī : ۱

گمان شک : gumāngarīh : gum'nklyh ۱۵۷

gumāngarī : ۱

آینختن : gumēxtan : gumyht'n' ۱۵۷

آینزد، اختلاط پیدا کند : gumēzēd : gumyct' ۱۵۷

gumēzēf : ۱ ۱۵۷

آینجی شود : gumēzīhēd : gumyctyht' [۱۵۷]

گمار : gumēzīhēf : gumyct - gumyxt ۱۵۷

(Verbum, 178, 14-15)

نک : gumēzīhēd ۱۵۷

نک : gumēzīhēd ۱۵۷

آینزش، اختلاط : gumēzīsh : gumyctsh' ۱۵۷

نک : gumēzīsh : gumyctsh' ۱۵۷

این : en = ZNH ۱۵۷

شاید : gbyd' : giyah ۱۵۷

نک : دست و دست ۱۹۱۲, ۱۶, ۱۷ روشن : واضح , روشن : *quvizār : gawc'el* ۱۴پا : *gaouazār*: *dr-īst : drwdst'* ۱۴۱- درست صحیح : *dr-īst* ۱۳, ۱۵۲- سالم , تندرست : *durust / dur-ēst* : پا : ۱۶, ۳۴, ۳۵, ۳۶فامتر : *dryst* (Mir. Man. II, 51) : پاز : *drwdst*

(Mir. Man. III, 54)

۳- نظم نگاه داشتن : *dr-īst dāstan* ۱۱, ۱۲, ۱۳, ۱۴پا : *durust dāstan* ۱۸, ۱۹۴- درست چشم , کسی که چشم او سالم است : *dr-īst xāsm : drwdst' xāsm* ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹پا : *dur-ēst-xāsm* ۲۵, ۲۶۵- درست گوهر , دارای زراد : *dr-īst-qōhr : drwdst' qw'hl* ۱۴, ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹دست : پا : *durust-qōhar* ۲۷, ۲۸۶- گوناگون : *gōnag : gwnk'* : پا : ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹۷- گوناگون : *gōnag gōnag : gwnk' gwnk'* : پا : ۱۵, ۱۶, ۱۷, ۱۸, ۱۹پا : *gūna gūna* ۵۶, ۵۷, ۵۸

Jīndār : ၆၇၁ (—အုပ်ချုပ်မှု/အုပ်ချုပ်မှု : K43)

سج . نامتر : *zyndg* (*verbum*, 169, 25) . پاتر : *zyyndg*

(Chilain, 50) . نک : یقیناً۔

۵۵۱ زندہ کنندہ : jīvenīdār : جیوینیدار

zīvinīdār : 6

۵۵۷. زنده گاهداستن : *zēnēdārēh* : *zyanygt'lyh* ۵۵۷

živinīdārī :

۳۲ ۱۸, ۱۶ ۱۵, زیستن: *zīvistan; zywstn'* ۱۱۱

zīvastan : ۱

۱۰. ۳۴، ۲۹. زید، زندگی کند : *zēd : zyzyt'* ۱۱۵۵

(verbum, 169, 25) żywystr, żyw- : ḡāw : ḡāw

(Ghilain, 50) *zyw-: 5!*

۱۵۵       $g_{in} : \frac{1}{2} \quad 2v \quad \text{زمین (مساحت)} : g_{en} : g_{yn}$

۱۱۵۱۱۱ $xarīdan$: خردن $xrīdan = ZBNN-tñ$ ۳۹

۱۰. ۱۰: زندگی : zyndagih : zywondkyh - ۱۵۱۴۵

جیندگی : K43 . حیثیت : ایک . حیثیت : ۱۰۰

$$9 + 5$$

۴۵ $\bar{a}n = zk$: آن ، دیشتر بند آمده است . یا : a_n

nar : 6 27 107 : nar = ZKL 15

پا : *garəθust* : نک : کلساس ۱۱۱۱
grāda : اوستا : *grah* : پا : ۴۲ : زره : *grēh* : *grēh* : کلس
 (wb. 1703)

پا : *grah* : نک : کلس : *grēh* : *grēh* : دریا : ۴۳ : *grah* : نک : کلس
 کلس ۱۱۱۱ : *kistan = ZLYTWN-t* : کاشتن، کشتن
 ۱۴۹ ... کلس ۱۱۱۱ : *kēn...kist : kyn' ... ZLYTWN-t'*

دخم، کین کاشت : *xin....gāt* : پا : ۲۰۷۰
 کلس ۱۱۱۱ : *kārēnd = ZLYTWN-d* : کارند : ۲۱۱۱
 پا : *kisānd* : نامتر : *kyšt, k'r* : (Verbum, 192.7)

پا : *garēn* : زرين : ۱۵۲۱ : *garēn* : *garēn* : کلس
 پا : *garēn* : سرسبزی : *garēn* : *garēn* : کلس ۱۱۱۱
 ۱+۵

پا : *gōr* : آب مقدس : ۴۱۳ : *gōr* : *gōr* : کلس
 (wb. 1654) *gōra* : اوستا : (Mir. Man. II, 54) *gōr* : نامتر

پا : *gōr-rēzistnīh* : *gōr* : *gōr* : *gōr* : کلس
 مقدس (زهر) : ۲۰۷۰ : *gōr-rēzistnīh* : *gōr* : *gōr* : کلس

پا : *gōr* : *gōr* : *gōr* : *gōr* : کلس
 عین : *gōr* : *gōr* : *gōr* : کلس
 پا : *gōr* : *gōr* : *gōr* : کلس
 ۳۵ : *gōr* : *gōr* : *gōr* : کلس

- ۵۶_{۱۱} ۵۴_۱ ۲۶_{۷۱} ۱۴_{۷۷} ۲۸ : آزار نامه بودی : *žanišn: žnšn'* کس ۱۳۱
žanišn : پا :
 ۵۶_{۱۱} ۱۵_{۵۲} : زور : نیرو : *žōr: žwl* کس ۱۳۲
 ۵۶_{۱۱} : پاتر : *ž'wr* (Mir.Man. II, 54) : پاتر : *ž'wr* ۵
 (wb. 1689) *žāvar-* : ادش : (Mir.Man. III, 64)
 : زورمند : نیرومند : *žōrōmand* : *žwl'wmand* کس ۱۳۳
 ۱۵_{۱۳} : زورمندتر : نیرومندتر : *žōrōmandtar* کس ۱۳۴
 : زورمندتر : نیرومندتر : *žōrmañdtar* : پا : نک : کس
 ۳۲ : زورمندی : نیرومندی : *žōrōmandtē* : *žwl'wmandyē* کس ۱۳۵
 : زورمند : نیرومند : *žōrmañdt* : پا :
 : زروان (خدای زمان) (معمولاً با صفت) : *žuruān* : *žwlw'n* کس ۱۳۶
 ۲۶_{۱۱} ۷۸_{۱۱۱۵} : *žuruān* : *a-kanārag* می آید : پا

$\varepsilon i k a l : \frac{1}{4} \quad \varepsilon r_{rr} : \frac{1}{4} \quad \varepsilon a k a l : 40$

4 + 23

موسسه سلتو : *sāxtār-īh* : *s'ht-lyh* : سازگاری، سازش ۱۰
 ساختار : *saxtār*

• saxt : ٤٥١٩ : سخت : saxt : ٤٥١٩ : سخته

فوس : s''m : sām : سام کشتاب، ۳۶۱، ۶۱۲

۲۶۰۰ : siyāvaṣṣ : syd'w'k
 syāvaṣṣ :

۱۰ ۱۲۱۱ ۲۲۱ ۲۱ ۱۲۲۱ ۲۲۸ گهگان، گهگان : *gəhān* : *gyhān* ۱۳

gēhān-marn jentidār : gyh'n' mhnycnyt'p

gəhəŋ marōč'inīdār : ناپودکننده جهان ۲۶.

نکت : مومیں صم

مویه ۱۱۳ : raftan = SGYTWN-tñ' رفتن :

مویه ۱۱۳ : rau = SGYTWN : رو، بره : raw : پا : ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹

مویه ۱۱۳ : raft = SGYTWN-t' رفت، بر جود آمد

۲۶ : پا : raft

مویه ۱۱۳ : raved = SGYTWN-yt' : رزد : ۲۶، ۲۷ :

انجام گیرد : پا : ۱۱ : ravst

مویه ۱۱۳ : raved = SGYTWN-d : روند : ۱۸ :

پا : ravañd

مویه ۱۱۳ : frāz raved = pr'c SGYTWN-yt' : فرازد، پیش رود

پا : ۱۱ : frāz ravst

مویه ۱۱۳ : abāz raft : L'WHL SGYTWN-t' : اداریافت

پا : ۲۶، ۲۷ : awāz raft

مویه ۱۱۳ : raviñ = SGYTWN-ñ' : رفت و آمد : ۱۱، ۱۲ :

پا : raviñ

مویه ۱۱۳ : sahñ : shñ : سهم، ترس : ۲۶، ۲۷ : (sahñ)

مویه ۱۱۳ : sahñ : shñ : سهم، ترس : ۲۶، ۲۷ : (sahñ)

مویه ۱۱۳ : sahñgan : shñkñ' : سگین : ۱۱۵ : پا : sahñgin

۱۱۵ : K43

مویه ۱۱۳ : shñ : saxon : سخن : ۵۷، ۵۸، ۵۹

saxun : پا

۱ + ۷

۵۶,۱۲ ۴۸,۱۸,۱۹ ۱۱۰ ۷,۱۸ : duāzdaḥ : دوازده

۱۳

duāzdaḥ : پا

۳۵,۱۸ : pañzdaḥom : پانزدهم

۱۳۱

۷,۱۷ : duāzdaḥān : دوازده (دوازدهم) (نهمی)

۱۳۲

duāzdaḥān : پا

۳۵,۱۰ : duāzdaḥom : دوازدهم

۱۳۳

۹/۷ + ۷

۱۱۰ ۱۱,۱۷ ۷,۱۸,۱۹ : spāḥbad : سپاهبد

۱۳۴

spāḥwat : پا

۲۷,۱۰ ۱,۱۸ : spihir : سپهر

۱۳۵

نک : مونس

spās : سپاس

۱۳۶

۱۱۰ : spās dāstan : sp's d'stn' : پاس داشتن

spās dāstan : پاس داشتن

۱۱۱ : spās dārišn : sp's dārišn' : باید پاس داشت

spās dārišn : باید سپاهگزار کرد

۵۱,۷ ۲۶,۱۱,۱۲ ۴۰ : spāsdār : سپاهگزار

۱۳۷

spāsdār : پ ۶۲، ۵۲،

موسوسلو : spāsdārīh : spāsdārīh : پاسکاری ۲۶، ۲۳، ۱۶، ۷۲

spāsdārī : پ ۵۱، ۴۲،

موسوس : spās-gōvīšnīh : spās-gōvīšnīh : پاسکاری

spās-gōvīšnī : پ ۱۸۰،

موسوس : spās-šnās : spās-šnās : قدردان

جمع : spās-šnāsqn : پ ۱۸۲،

موسوس : sc'kylh : sazāgīhā : سزاواران ۱۱،

sc'kylh : sazāgīhā : پ ۱۲، (موسوس) K43

موسو : spīhar : spīhar : سپر ۴۸، ۱۱،

موسوس : spītamān : spītm'n' : سپتمان، نام خانوادۀ زردشت

spītamān : پ ۱۲۰، [۲۱۰]

[موسو] : scylt'n' : sazīdan : سزایستادن، شایسته بودن

موسو : sazēd : سزایستادن، سزاوار است (+ مصدر یا مصدر

مترخم) : sazēt : پ ۲۸، ۲۸،

نک : sazēt : ۱۹

موسو : spāz : spāz : سبب کشته ۱۹، ۱۹،

موسو : spāz : spāz : سبب ۲۶، ۲۵، ۱۹، ۱۱، ۱۲،

پ : spāz : spāz : سبب (Mir. Man. II, 63)

spar : ل spar : س

سپردن : *spardan* ; *speltin'* . پایمال کردن ، کوفتن

سر (s) : spard : "ہم کو بید ، پامال کر" (sipard) : ۲۶۱

سرمه ۱۵۹۰ : *sparmaqūn* : اسپرغم ۱۶۱۰ : *sparhamqūn*

سپرداشتن : *spāxtan* : *spawhšn* : سپرداشتن

۳۲۹. ۱۵۸۱۴۷۷ دورکنه : *spoged:spwcyt'* دوردارد

پا : *spaxat* . فارسی : پر خشتن . سنج . نامترا : *spuxat* (Volum, 182, 35)

Հան. : *spanjānagr* : *spančnkyh* - արագ

اسپانیڈناٹ : نیک : سوره ۹۱

من ۱۹۱۵ء تک : ۱۱۱۱

” : *spōz* : *spawc'* ۱۹۱

سره و سکاوا : *spōz dāred* : دورداد ۳۵۴

۱۱ : spray darst . نک : مراد ۱۱

sabuk : 6 10, 11 : شَبَك : sbuk : spwk' 19123

سبکتار : sbuktar : سبکتار : sabuktar

7 + 9

معاد : gytyby : geti : کیتی ، جمان ، جهان مادی ، ادبیات .

۱۴۳۵ ۱۳۱۶، ۱۷ ۱۱۲ ۱۵، ۲۱، ۹۸، ۱۳۸، ۱۳۱، ۱۶، ۱۶۹ ۴۷، ۵۰

- (Mir. Man. II, 49) *gətyg* : گاتر : *gəōt* : پا : ۱۷, ۱۸, ۲۸, ۳۸
- سلسه : *gətydyd - l-y* : *gəti - arāy* : گیتی آرا، کس
که به امور دنیوی بیش از حد توجه دارد : پا : ۲۱, ۳۱, ۳۲, ۳۳
- سلسه : *gətydyd - l-y* : *gəti - arāy* : گیتی آرا، کس که به
امور دنیوی بیش از حد توجه دارد : پا : ۱, ۳۹, ۴۰
- [سلسه و سلسه] : *gətydyd dāšn* : *gəti - dahisn* : آفریده برای
گیتی : پا : ۴, *gəōt dahišnān* (جمع)
- سلسه و سلسه : *gətydydyk* : *gətiq* : جهانی، آردی : پا : ۱۵, ۵۱, ۵۲
- پا : *gəōt*
- نک : سلسه
- سلسه و سلسه : *gətyd'n* : *gətiyān* : منسوب به گیتی، مربوط به گیتی، جهانی
پا : ۴, ۲۶, ۲۷, ۴۸, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶
- سلسه : *gətydy* : *gəti* : گیتی : پا : ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰
- سلسه و سلسه : *gətydyk* : *gətiq* : مربوط به گیتی، جهانی : پا : ۲۱, ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰
- پا : *gəōyān*
- سلسه و سلسه : *st'dšn* : *stāyisn* : ستایش : پا : ۲۰, ۲۱, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۸, ۲۹, ۳۰, ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰
- پا : *stāisn* : زبور پهلوی : (PS.55) *st'dšny*
- سلسه و سلسه : *st'dyt'ē* : *stāyīdār* : ستاینده : پا : ۵۱
- پا : *stāīdār* : خ. زبور پهلوی : *st'd* : *st'dytky*

: stPt' yK'yMwN-?t' ዘይከበር ዘይወሃ

- stard astāt* : پازند ۵۶٫۱۱ : بهوش شده بود *stard estād*
- sadues : stw'dys* : سدویس (= قلب القرب یا فم الحوت) *ستدویس*
- TD₂ satavars* : پازند ۶۱٫۱۲ : *ستدویس*
- stuh* : پازند ۵۶٫۱۱ : شکست خورد، مغلوب *stōu : stwb'* *ستدویس*
- stōu kardan* : شکست دادن *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stuh kardan* : پازند ۵۶٫۱۱ : شکست دادن *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stwgym* : نامتر *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- (Hamming, List, 81) فارسی : ستور
- sedas : stws* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stōr* : پازند ۵۶٫۱۱ : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūr : stwl* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūr* : پازند ۳۸٫۱۲ : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūr rāyēnīdārīk* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- star-rānīdārī* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- J. P. de Menasce, Feux et fondations pieuses dans le droit sassanide, p. 56. نکت
- sturdan : stwlt'n* : بهوش شدن *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- sturd : stwlt'* : بهوش شد *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūrīk : stwlyk* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūrīk rāyēnīd* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stārī rānīd* : ستور *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱
- stūnag : stwnk'* : ستون (بدن) *ستدویس* ۱۱۱۱۱۱۱۱

K₄₃ : مع ۱۹۴ . شاید سلاوا 'stk' (astag) : استخوان
(Mir. Man. I, 35) . فارسی : استه

د + د

سیمین : symyn' sēmēn : ۱۵, ۲۱ پا : simTn

سیف : sēn-mur : syn' murlw' ۱۱, ۳۷

پا : sīna-mrā

د + د

sardt : ۱, ۲۷ سر : sardth : sltyh

sarda : ۵, ۲۷ سر : sardeg : slth' ۱۱, ۳۷

(wb. 1566) saradā - استا :

فارسی : سره

sard : slt' ۱۲, ۲۷ پا : sard

sardtar : ۳۹, ۱۱۰ سرتر : sardtar

sardtum : ۱, ۲۷ سرترین : sardtōm

vaf : ۳۲, ۱۰ پا : vad - sly' ۹, ۸

vaf : ۱۸, ۱۶ پا : vattar - sly'-tl' ۱۱, ۳۷

vatarq : ۱۱, ۵ پا : vattarān - sly'-tl'n' ۱۱, ۳۷

vatar : ۹, ۱۱ پا : vattar-th - sly'-tlyh' ۱۱, ۳۷

vatar/vattar : ۳۸, ۱۲ پا : vattar - sly'-tl' ۱۱, ۳۷

معلو (۱) : *vattarān - sly-ll'n'* : بدتران، بدان

vataran : پا ۱۱۱ ۱۸۷

معلو (۲) : *vattarh - sly-ll'yh* : بدتری، بدی

vatar : پا ۵۹ ۲۱۳ ۵۰۰ [۷۵] ۱۸۷

معلو (۳) : نک : معلو-

معلو (۴) : نک : معلو-

معلو (۵) : *srešk, slyšk'* : سرشک، قطره *srešk* : پا ۵۱۱

پارسی : *srsk* (Henning, List, ۵۲) ادست (wb. ۱۶۹) *sraska-*

معلو (۶) : *dē-jamān : dgl'm'n'* : دیرزمان *dē-jamān* : پا ۱۳۰ ۱۸۱

پا *dē-jamān* : زبرپهلوی : *dgl'y* (PS. 37)

معلو (۷) : *gilag : gylk'* : گلا *gilag* : پا ۱۳۰ ۱۸۵

معلو (۸) : *salm : slm* : سلم (پسر فریدون) *salm* : پا ۲۱۴

معلو (۹) : *sarmāg : slm'k* : سرا *sarmāg* : پا ۱۳۰ ۱۸۵

معلو (۱۰) : *dērang : dglng* : دیرنده، دراز *dērang* : پا ۵۱۱ ۱۸۷

سج . زبرپهلوی : *dgl'y* : دیر (PS. 37)

معلو (۱۱) : *dērang-x'adāy : dglng hwt'y* : دارای سلطنت

طالانی (صفت زردان) *dērang x'adae* : پا ۲۱۱

معلو (۱۲) : *sreš : slwš* : سروش (ایزدی که پس از مرک، همراه با بهرام و دای به روان

رانا بل چینود، همراهی می کند و به همراهی هراز روان شفاعت می کند) غابا با صفت

سلسلہ: *ahlay* می آید

burdan : بُردن = ʔBLWN-tɪ' : ٥٦١

ملک : bar = yBLWN' : بر (فعل امر) bar = yBLWN' ۱۱۱

barat 11/10/79 : barat = YBLWN-yt' 11/10/79

مطابق: YBLWN-d = barend : برند ۱۳، ۵۹

barañd : b

: yBLWN-t' yx'ymWN-yt' 1101151 1101151

burd estād : برده شده است ۶۱۱ : *burd estāf*

باریدن : *bariṣn* = *yBLWN-ṣn'* [باران]

لہذا یہ کہ قدامت و بلوچان-۳۱

۴.۲۳ : *renj abar barišn* : باید رنج برد

rañ̃̃ awar bariñ̃̃:

نک : علم ۱۱۱

sruvar : ۲۶۰. : شاخدار : **srūvar** : **slw'wl**

استا: srū: شلخ (wb.1647) ؛ srvara-: شاذار (wb.1650)

فارسی : مُرو (= شلخ)

فعل ۱۵۱

مقدمہ

6 + 9

$dast : \begin{pmatrix} 1 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \in GL_3(\mathbb{F}_2) : dast = yDH$

: dast ....barend = yDH yBLWN-d ... بعد او

دست زنند. اقدام کنند. ۳۱۰ پا : *dast barānd*

x'arrah : ۲۰۱۱ [م] : خوره، قر : *x'arrah/parrah* = GDH

دارای فروشگاه : *x'arrahōmond/parrahōmond* = GDH-*ōmond*

x'arrahmañd : ۱۱۳۹، ۱۱۴۰، ۱۱۴۱ پا :

x'arrahōmandtar/parrahōmandtar : ۱۱۴۰ پا :

دارای فروشگاه بیشتر ۱۱۴۰ پا : *x'arrahmañd*

x'arrah/parrah-pērōz : GDH-*pyrōz* : نام کاتبی که

نسخه ۴۳ از روی نسخه او استخراج شده، همچنین نام جدا. خ

dast-kārīk = YDH *k'lyh* : ساخت دست، صنعت

۱۳۴ پا : *dast kārī* : سنج، زبر پهلوی : *dstkpty*

(PS.38) . فارسی : دستکار : صانع (السی فی الاسای چاپ عکسی ص ۱۷۱)

۱ + ۲

andar = BYN : اندر، در

اصحرف اضافه به معانی : در، داخل ۱۱۲، ۸۸ نسبت به : ۲۷، ۱۱۳، ۱۱۵

۳۸۲.

۲- قید ۳۲۱۱ پا : *añdar*

۳- پیشوند فعلی :

andar abāyed = BYN *z'y't'* : لازم است

añdar awāyōt : ۱۵۸ پا :

andar āyēd : BYN Y'TWN-yt' ۱۱۱۱۱۱۱۱

añdar aēt/āet : ۱۸۶ ۲۲۸ داخل شود

dādestān = DYN' ۱۱۱۱۱۱۱۱

۲۷۶ ۲۵۸ ۷۵ ۱۵۲, ۱۲۲ ۱- قانون ، عدالت

۲- کار (همراه با واژه و س) ۱۶۸

dāestān : ۱۵۲, ۷۵ ۲- داستان ، وضع ، حالت

savah : sw'h ۱۵۱ ۳۳ سَوَه (یکی از هفت کشور)

savahi : ۱۱۱۰ ۱۱۱۰ ۱۱۱۰ (wb.1562) savahr- اوستا : savahi

sn'h'l (؟) : snahr (؟) : sn'hl (؟) ۱۶۷ ۱۶۷ ۱۶۷ یاک

gyāg : gyw'h ۱۶۷ ۱۶۷ جای : jā * ۱۶۷ ۱۶۷ فائز : gy'g

(Mir.Man.II,49) : سنج . زبرد پهلوی : gy'r'g (PS.37)

sūdōmand : swt'wmd [۱۱۱۱۱۱۱۱] سودمند

sūdōmandtar ۱۶۸ سودمندتر

sūfmañdtar ۱۶۸

sūdagīh : swt'kyh ۵۸۷ ۱۱۱۱۱۱۱۱ فرامرکاری . بی توجہی

sūdaī : ۱۶۸ در مورد این واژه نک

B.D. Dhalhar, Essays on Iranian Subjects. P. 136 ff.

sūdmand : swt'mnd ۱۱۱۱۱۱۱۱ سودمند

sūdmandtar ۱۹۲, ۱۶۸ سودمندتر

sūdmañd tar : ١٤

٥٦_{١٧} ٥١_{١١} ٣٦_{٣٥} ٢٦_{٢١, ١٦, ١٤, ١٣, ٨} سوز : sūd : swt' ١١٣٥

sūt : ١٤

: sūd-x'astārīh : swt' hw'st'lyh ١١٣٥

sūt-x'astārī : ١٤ ١٨٤ سوزخواستاری، طلب سوز ١٨٤

sōzāg : swc'h ٩٥٩٥ سوزان

٢٨ سوزان ترین : sōzāgtom ٥١١٥٩٥

sōzātum : ١٤

sālār : srd'p ١٤٥٥ سالار، سرور

٣٨ ٣٢_{٣١, ١١} ١٥_{١٨٤} ١٧_{١٧} ١٤_{١٤} sālār : ١٤ ١٨٤ نامتر : s'r'r ١٠

(Mir. Man. II, 62)

sālārīh : srd'lyh ١٤٥٥ سالاری، سروری

sālārī : ١٤ ١٥٧_{٨٧} سالاریک : ١٤٥٥

sōš(y)āns : swk'sns ١٤٥٥ سوشانس (آخرین معروف دین زرتشتی)

sōšyōs : ١٤ ٥٦_٧ ٢٦_{١٢} ١٠

sōg-dādarīh : swk'dt'lyh ١٩٥٥ سوزساندن

sawak-dādarī : ١٤ ١٧٧

٢٦_{٢٨} ١٣_{١٥} ١١_٥ ٧_{١٨} ٣_٥ م ١٦_{١٦, ٢٩} دین : dēn : dyn' ١٤٥dīn : ١٤ ٥٦_{٧١}

۱۴۰ دین سول (۱۰۱-۱۰۰) *den i špyL(-u)k* : دین به ، دین

زردشتی ۱۳۱۱ ۱۴۲۱ ۲۶۲۱ : *din i uāk*

۱۴۱ سو شاید + سو *gyāg* : *gyāg* : جا (۹۱) : شاید *sw'k* :

*sauāg : سوز سائده ازبشت *√sau* : نک :

ā : ۵۵۰ : *ā* R.C.Zachman, BSOS IX, P.103

۱۴۱ سوس *dēn-āgār* : *dyn'k's* : دین آگاه . آگاه از دین ، عالم دینی

۱۴۱ سوس (۱۰۰) *dēn-āgāhtar* : دین آگاه تر

din āgāhtar : با :

۱۴۱ رال *dēn-burdār* : *dyn' burlt-l* : دیندار

din burdār : با :

۱۴۱ رال + *dēn-bandag* : *dyn' bndk* : بند دین : خ . رنوز

L : ۱۴۱ رال آمده است .

۱۴۱ رال *dēn-padīraftār* : *dyn' ptglpt-l* : دین پذیرنده

din padīraftār : با ۲۶۱۷

۳

۴

۵ - : ش (ضمیر متصل سوم شخص مفرد) . با واژه های زیر آمده است :

مردم : نک : مردم

سر : نک : سر

سوی : نک : سوی

سوی : نک : سوی

۶ - : $hā-š$: که + ش . او (نک : س) ^{۱۵۳، ۱۵۴}

کند : نک : کند

۷ - : $abāg-iš = LwTH-š$: با ... اش

۸ : $awāš$ (نک : مردم)

۹ - : $šān : š'n'$: شان (ضمیر متصل سوم شخص جمع)

مردم : نک : مردم

۱۰ - : $hamuār-išān$: همواره + شان

۱۱ : $hamuār šān$

۱۲ - : $šand-išān$: چند (و تا آنجا که) + شان

۱۳ : $šand-išān$: نک : ش

۵

۱۰

۱۵

$$u + v$$

$\Lambda_1, \gamma_1, \theta_1$ 121, 110, 108, 107, 106 $\gamma_1: d\bar{e}u = \xi dy$ "uuu"

$$d\bar{u} : \{ \mathcal{P}_{1,2}, \mathcal{P}_{2,2,2,2,2,2} \}$$

سرسرسر (ج)

• ۱۹۲۱۲۲ : *dēu-ēzagīh* : Ժողովուրդի աստուծոյ : աստուծոյ Ժողովուրդ

दशवार्ता : ६

۳۵، دیرپرسی : *dēv-yazagīh* ; ՏԾԿ՝ պշկյիկ

dāvāzai : 1

sādī : شادی : *sādīk* : شادمانی : *sādyā*

١٠. $\text{ṣāf} : 6, 17, 10, \text{شأ} : \text{ṣād} : \text{ṣaf}$ ۱۱۳۳

سید (sādlar) : شادر

سَادَتَر : *sādtar* شَادَر : *šādar* سَادَلَر : *sādalar* شَادَلَر : *šādalar*

šāftar ,

سورة : نیک بہ پس سقراط

سین سس ۱۱۱ : *kāyistan* : *k'dsl'n'* : شایستن، ممکن بودن، توانستن

۱۵. *sayed* : *sy't* ممکن است، می‌توان *م*

sāyat : $\frac{1}{r}$ r_{12} r_{11} $\Lambda_{r,2}$ $V_{r,1r}$ r_{r1} I_{01}

: šāyid hād : s'dyl' HWH-? ۱۰۲۵

سَیَاسَتِ رَآت : مَکَن می شَدی (ماضی شرطی) ۱۹۵ : پ

:ṣāyīd ḥād : ṣdyt' HWH'-t

مکن می شدی (ماضی شرطی) : $sāyast\ hst$: ۳۶, ۳۷

نک : $sāyast\ hst$ زیر $sāyast$

س س س ی : $sāyēnd$: $s'dynd$: توانند : ۵۱, ۵۲, ۵۳

یا : $sāiīnd/sāēnd$

س س س ی : $sāyēndag$: $s'dyndh'$: شاید : ۵۴, ۵۵

یا : $sāiīnda$

س س س ی : $sāyēndagih$: $s'dyndgyh$: شایستگی : ۵۶, ۵۷, ۵۸

یا : $sāiīndaī$

س س س ی : $sānzdahom$: $s'ngzdhwm$: شانزدهم : ۳۶, ۳۷

یا : $sānzdahum$

نک : $sānzdahum$

س س س

۵ + ۶

س س س : $sabān$: $s'p'n'$: شبا (جمع س) : در ترکیب دارو

س س س : شبانروز : کار رفت است : نک به این واژه

س س س : ueh = $s'p'yl$: به : نیک : ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰

یا : ueh : ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰

س س س (ج)

س س س : $ueh-dēn$: $s'p'yl\ dyn'$: بهین دین روشنی

یا : $ueh-dēn$: ۳۲, ۳۳, ۳۴, ۳۵, ۳۶, ۳۷, ۳۸, ۳۹, ۴۰, ۴۱, ۴۲, ۴۳, ۴۴, ۴۵, ۴۶, ۴۷, ۴۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۳, ۵۴, ۵۵, ۵۶, ۵۷, ۵۸, ۵۹, ۶۰, ۶۱, ۶۲, ۶۳, ۶۴, ۶۵, ۶۶, ۶۷, ۶۸, ۶۹, ۷۰, ۷۱, ۷۲, ۷۳, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۷, ۷۸, ۷۹, ۸۰, ۸۱, ۸۲, ۸۳, ۸۴, ۸۵, ۸۶, ۸۷, ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۹۲, ۹۳, ۹۴, ۹۵, ۹۶, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰

سره سځه = *spyl-gh* *vehik* : بهی . ښکې ^{۲۶۷ ۱۵ ۲۱ ۹ ۱,۸ ۱ ۸۷}
vehik : ۴۲,۱۰ ۵۹,۲ ۵۰,۵ ۵۱,۲

۱۳ + ۱۴

سره سځه و *strywar* : ښکې *sahrēvar* : شهربور خ

سره سځه و *str* : کښور *sahr* : شهربور خ

سره سځه و *str* : کښور *sahr* : شهربور خ ^{۴۳,۶ ۳۲ ۸,۱۱,۱۶ ۲۰,۱۱ ۱۴,۱۶ ۲,۲۵}
 پا: *sakar* . خ . فامتر: *shr* (= ښا) (Mir.Mon. I, 46)

سره سځه و *str-ydēl* : شهربور (نام جید کتاب نسخ ۴۳,۶) خ
 فامتر: *shryr* (Mir.Mon. I, 46)

۱۴ + ۱۵

سره سځه و *syrysn* : *šebisn* : شېبېسکې ^{۲۱ ۱۱} پا: *šawisn*
 فامتر: *syb* - (verbum, 120, 26)

سره سځه و *histan* = *šBKWN-tn* : هښتن راکړدن ^{۱ ۱۳} پا: *histan*

سره سځه و *hild* = *šBKWN-yt* : هیلد راکند ^{۳۶,۲۱} پا: *hild*

سره سځه و *hild* = *šBKWN-ydy* : هیلد راکند ^{۲۱,۱۳} پا: *hild*

پا: *hild* . فامتر: *hyl* , *hyt* : زېږېدلوی: *hyl*

پا: *hyr* - (verbum, 169, 6-8)

سره سځه و *syl* : شېر (خوړلې) ^{۱۵} پا: *sir*

سره

سیرین : *šylyn' : širēn* : شیرین سخن، چرب زبان
 سیرینتر : *širēntar* : شیرین سخن تر ۱۵۷۸ پا : *širintar*
 سیرین : *šywn' : šēvan* : بشمون ۵۱۲ ۱۲۹ پا : *šina*

س + س

سشم : *šāšom : ššwm* : ششم ۳۶ ۳۷ ۵۹ ۳۴ ۱۰۷۱۸ پا : *šāšum*

س + و

سورستان : *šKBHWN-tn' = nibastan* : قرار داشتن
 سورستان : *šKBHWN-yt' = nibayēd* : قرار دارد ۲۱ پا : *ēstāt*

Homning برابر ایرانی این هنر وارش را - *nb'y* ، *nbst* می داند .
 سنج . پاتر : - *nb'y* (*Chilain, 70*) . فامتر : *nb'st*
 (*verbum, 188*)

سورس : *škrtyh : škrtyh* : سخنی ۵۰۲ ۵۱۸ پا : *skaftr*
 سورس : *skrt' : skift* : سخت ، شگفت

سورس : *skifttar* : سخت تر ۱۱۱۳ پا : *skafhtar*
 فارسی : شگفت . فامتر : *škyft* (*Man.Stud. 107*)

سورس : *skstn' : skastan* : شکستن ۲۶۷۱ ۵۶۱۰ پا : *skastan*

س + و

سلسله ۳۰۰ : $\text{pādi}x\text{sāyī}h = \text{šLYT}^2\text{-y}h$: پادشاهی، حکومت ۱۶۱۷

پا : $\text{pāda}x\text{sā}h$: تک : ۳۳۳۳۳۳

سلسله ۱۱۱۱۱ : $\text{vi}šādan = \text{šLYTWN-t}n$: گشوده شدن، باز شدن

سلسله ۱۱۱۱۱ : $\text{vi}šāyēd$: گشوده شود، باز شود ۲۶۱۱

پا : $\text{ku}šāēnd$

سلسله ۳۸۳۲ : $\text{šarm} : \text{š}l'm$: شرم ۶۰۷ پا : šarm

سلسله ۱۱۱۱۱ : $\text{šarm}ganih : \text{š}l'mknyh$: شرمگین، نجات ۵۴۰

پا : $\text{šarm}gini$

۶ + ۳

۱۰ : $\text{nām} = \text{šM}$: نام ۱۰۷ ۱۵۱۵ پا : nām

۱ + ۳

سلسله ۱۱۱۱۱ : $\text{snāxtan} : \text{sn}^2hln'$: شناختن ۵۶۱۸ پا : snāxtan

سلسله ۱۱۱۱۱ : $\text{snāsēd} : \text{sn}^2sy't'$

۱- شناسد ۱۱۲، ۱۱۲، ۱۵ پا : snāsāt

۱۵ : snāsāt : شناسید (فعل امر) ۳۹۲۵، ۲۷ پا : snāsāt

۲- شناسی ۲۶۱۵ : $\text{snāi}šn$: شناسی ۲۵۰ پا : snāsaī

۳۴۳ : $\text{snāi}šn$: شناسی ۲۵۰ پا : snāsaī

سلسله ۳۳۳ : $\text{snāsīh} : \text{sn}^2sy'h$: شناسایی ۲۵۰ پا : snāsīh

سلسله ۳۳۳ : $\text{sāl} = \text{šNT}$: سال ۴۳۲۰۲۲ پا : sāl

۱۳۱۲ ۱۲۹، ۱۹ ۱۵۸، ۱۶ ۲۶۱۰، ۵۱ ۳۱۵، ۸ ۴۰۶، ۱۵ ۵۹۰ ۶۱۱

کار : *kār*

۵۷۲ نک. سطر ۷ *kārāgāyih* : *k'l'k'dyh* : کار آگاه ای

۲۲۰ : *kār-āgāh* : *k'l'k's* : آگاه از کار ، دانا

فارسی : کار آگاه : کسی را گویند که از حقیقت کار آگاه و با خبر باشد و مردم صاحب فراست و منشی را نیز گویند . (بران)

۵۶۲، ۵۱۸ *kār-āgāhīh* : *k'l'k'syh* : آگاهی از کار ، دانایی

کار : *kār-āgāhī*

۴۷۱ ۵۶۱، ۲۸۱ *kālpad* : *k'l'pt'* : کالبد

کار : *kālpāt*

۳۶۲۱ : *kārdāg* : *k'l'd'h* : ساز ، گردان

۱۷۰ : *kārdakes* : *k'r'd'g* : بزانی (خیل از ایرانی) :

نک : H.W. Bailey. *Inanna II*, JRAS, 1934, 512; BSOS, vii, 79

۵۶۱۱ : *kārīzār* : *k'l'yc'p* : کارزار

۱۷۰ : *kār-raftārīh* : *k'l'l'pt'lyh* : پیشتاز کار

کار : *kār-raftārī*

۲۵۹ ۲۶۷۱ ۳۸۲ : *kām* : *k'm* : کام ، آرزو

کار : *kām*

نک : ۱۱۱۱ و ۱۱۱۱

و ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *kāmistan* : *k'mstn'* : خواستن . آرزو کردن
 و ۱۱۱۱۱۱ : *kāmēd* : بخوابد ۳۵_{۱۲} : *kāmōt* :
 فامتر : *k'myst* . زهر پهلوی : *k'm-* , *k'msty* :
 (*Verbum*, 177, 72, 78)

و ۱۱۱۱۱ : *kāmaq* : *k'mk'* : آرزو میل ۱۵_{۵۷} ۱_{۲۸} ۲_{۵۷}
 : *kāma* : فامی : کامه ۱۱ ۳۹_{۲۶, ۲۷}
 و ۱۱۱۱۱۱ : *kāmkirdār* : *k'mkr t'l* : کامکار ۲۶_۲
 : *kāmkardār* : فامکار

و ۱۱۱۱۱ : *kānsēh* : *k'nsyh* : کیانه (نام دریاچه‌ای است) ۲۶_{۴۴} : *kānsēh*

و + ۱

و ۱۱ : *vas = KBY[R]* : بس : بسیار ۲۶_{۴۴} ۲۶_{۴۴} ۱۱۱۱۱۱۱۱ : *vas* :
 و ۱۱۱۱۱۱ : *vas-x'āstaq* : *KBY[R] h'w'stk'* : شروتمند ۱۱_{۵, ۱۱}
 : *vas-x'āsta* : فامشروتمند

و ۱۱۱۱۱ : *vas-buništ* : *KBY[R] bwnyšt'* : مقعد بیکشهای مختلف

و ۱۱ : *vas-bunāšt* : فامم

و ۱۱۱۱ : *vas-kēš* : *KBY[R] kys* : مقعد بیکشهای مختلف ۲۶_{۴۴}
 : *vas-kēš* : فامم

و ۱۱۱۱ : *vas-virrauišn* : *KBY[R] w'lwdsn'* : مقعد بیکشهای مختلف

و ۱۱ : *vas-garōišnī* : فامم

9 + 9

kaptan : kptn' افتادن

و ۱۱ ص ۱۱

kapt ested : kpt' γκ'ymwn-yt' ۱۱ ص ۱۱

kapt estet : پا : افتاده بود ۱۱ ص ۱۱

kpt : (verbum, 113, 5) فاعل

kabod : kput' کبود : پا : ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

9 + 9

kadām : kt'm کدām : پا : ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

kadag afrōz/abrōz : kth' p'lw' روشن بخش خان ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

kada-awarōz : نک : پا : ۱۱ ص ۱۱

۱۰

kadag : kth' کدāg : پا : ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

mādan = KTLWN-tn' ماندن : بر جای ماندن

و ۱۱ ص ۱۱

mānēd = KTLWN-yt' : بر جای ماندن : باقی ماند

mānēt : پا : ۱۱ ص ۱۱

L'WHL KTLWN-t' HWH'yγ — پای و ۱۱ ص ۱۱

۱۰

abāz mānd kē : بازی ماند (ماضی شرطی) : پا : ۱۱ ص ۱۱

9 + 9

kayxusrav : kyhwsrw' کیخسرو : پا : ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

kayxusrō : kyhwsrw' کیخسرو : پا : ۱۱ ص ۱۱

و ۱۱ ص ۱۱

- ۱۴۹ $kēn : kyn'$ کین : ۳۸_{۲۰} ۳۶_{۱۹} ۲۶_{۱۲} ۲۰_{۲۱,۲۰} ۹_۰ $kēn : kyn'$ (Mir. Man. I, 42) xyn : نامتر : $xīn$: پا :
- ۱۵۰ $kēnvar : kynwl$ کینه در کینه جو : ۱_{۰۱} (رنخ K43) $xīnvar$: پا : ۴۴_{۱۱} ۳۸_{۲۷} ۲۰_{۰,۱۹} (آمده است) ۱۵۱ $kēnvarīh : kynwlyh$ کینه دوی کینه جوی ۱_{۰۱} ۵۸_{۲۲} ۳۰_{۲۲} $xīnvarī$: پا :
- ۱۵۱ $ahē = KZY$: برودی . فوراً : ۱_{۰۱} ۲۱_۰ : hae : پا : نامتر : hy . : hs : (Man. Hymn cycles, 789)
- ۱۵۲ $keh : hs$: که . کوچکتر : ۱_{۰۱} : kah : پا :
- ۱۵۳ $sag = KLB'$: سگ : ۵۲_۲ ۶_{۲۹} ۱_{۱۱۲} : sag : پا : ولست
- ۱۵۴ $sag-sardag = KLB' sllt k'$: سگ : ۵۲_۲ : $sag-sardag$: حیواناتی که از نژاد سگ : ولست
- ۱۵۵ $kirb : klp'$: شکل . صورت : ۱_{۰۱} ۱۴۹_{۲۰} : $karaf$: نامتر : $sag-sardag$: سگ : ۵۲_۲ : پا : ولست
- ۱۵۶ $karīhist : klyhst$: کرده شد (فعل مجهول برتر شخص : (Mir. Man. I, 41) $kyrb$: مفر از فعل ماضی از ۱۱۱۳ : ۵۶_{۱۰} : $hard āstāt$: نامتر : $kyrb$: ۱۰۵, ۱۰۵ : $xāndan$: خواندن : $xāndan$: نامیدن : ۱۱۳

ولید ۱۱۱ = x^uānēnd : خوانند، نامند ۲۶۰ پا: x^uānēnd

kirrēnīdan : klynytn' : آفریدن

ولید ۱۱۱

klynyt' γκ'γmwN-yt' : ۱۱۱ ۱۱۱ ۱۱۱

kirrēnīd ēstēd : آفریده شده است ۵ پا: xarnīf

kirrēnīdan : klynytn' : پاره پاره کردن . دیدن

ولید ۱۱۱

kirrēnēnd : پاره پاره کنند ۱۱ پا: xarēnīnēnd

raḡ = KLM² : رز، انکور ۱۵ پا: aṅgūr

ولید

karmāhīg : klm'hyk : نام ماهی است که پیرامون دریاچه درکش

ولید ۱۱۱

xar-māhī : می گردد ۱۱ پا: ۱۱

۱۰

6+9

kamār : km'l : سرد (در مورد موجرات اهریمنی) ۱۰۸ پا:

ولید

kamār : نامتر: ۱۱۱ (Man. Stud. 90)

kamārēda- : استا- (wb. 440)

kamān : km'n' : کان ۲۲ پا: kamān

۱۱۱

kamaq : kmk' : نام مرغی است که به دست سام (و کرشاب)

۱۹۶۹

kamak : کشته شده است ۲۱۰ پا:

1+9

har = KR² : هر ۱۰۱، ۱۱۱، ۱۱۰ پا: har

۱۱۱

har gāh : KR² q's : هرگاه ۱۱ پا: ۱۱

- ۱: *hargāh*
 ۱۵۴۵: *har jamān*: KR' *jamān*: همیشه ۱: *har jamān*
 ۱۱۳: *kōsīdan*: *kwkšyt'n*: ستیز کردن، جنگیدن ۲۲
 ۱: *kōsīdan*
 ۱۵۳: *kōs*: *kwkš*: جنگ کن، مبارزه کن ۱۰۲
 ۱: *kōs*: نامتر: *qawšydn* (Verbum, 184, 30)
 ۱۵۳: *kōsīšn*: *kwkšēn*: ستیز، جدال ۱۱، ۵۶
 ۱: *kōsīšn*: نامتر: *kwšyšn* (Verbum, 184, 29)
 ۱۵۱: *kanār*: *kn'l*: کنار ۵۵، ۱: *kanāra*
 ۱۵۱: *kardār*: *kr't'l*: نیرومند، صاحب قدرت
 ۲۲، ۱: *kard-kār*: نیزک: *amz* ۱۵۱
 ۱۵۱: *kardārīh*: *kr't'lyh*: عمل، کوشش ۱۰۲
 ۵۷، ۱: *kardārī*: نیزک: *amz* ۱۵۱
 ۱۵۱: *kirdagār*: *kr'tk'l*: نیرومند، صاحب قدرت ۱۰۰
 ۱: *kard kārān*: نامتر: *qyrdg'r* (Man. Stud. 90)
 ۱۵۱: *kirdagān*: *kr'tk'n*: عمل ۲۶، ۱: *kardagān*
 نامتر: *kyrdg'n* (Man. Stud. 89)
 ۱۵۱: *kirbagīg/kirbagīg*: *krpkyk*: درست، ثواب ۱۰۰، ۱: *karbaī*
 ۱۵۱: *kirfakkar / kirbaggar*: *krpkyk*: ثواب کار

کرہشت : karīhist : 'Rlyhyst' رولہ سٹ

۵۱۲. کوشش کنند *kōšišniq : kwššnyk* وارس سبزو

kōsi:n : | ١٦٥ تلاش : *kōsi:n* : *kwa:sən* واپس آنا

$k\bar{o}r-\dot{c}a\dot{s}m$: ۲۰ کورچشم : $k\bar{o}r\dot{c}a\dot{s}m$: $k\bar{w}l\dot{c}sm$ ۳۵۱

نامتر: *hwr* (Henning, 888.111) اوستا:

والصلوٰی۔ نکت : یہ۔ و سہ واصلوٰی۔

kör-dil : کور دل : kördil : کوردیل

119 $n\bar{u}n = K^c N$: اکنون m_{Γ_A} 109

۱۳۱۱۹ *kunišn* : *kwnšn'* کنش. عمل کردار

Punish: 1 10₀ 1A 10_{iv} 12₇

kūn-marg: 1 rō v. b'j: kūn-marg: hwnmlc' 126119

)

man = L : من ۱۷۱ ۳۹۲۵ ۱۷۱ ۳۹۲۵ : ۱۷۱ ۳۹۲۵

۷۴)

nē = L : نه (مرتفع) ۱۷۱ ۳۹۲۵ ۱۷۱ ۳۹۲۵ : ۱۷۱ ۳۹۲۵

۷۵

nē : نه + نیز ۱۷۱ ۳۹۲۵ : ۱۷۱ ۳۹۲۵

rah; l'h : راه ۱۷۱ ۳۹۲۵ : ۱۷۱ ۳۹۲۵

۷۶

vīst ud naḥom : 25-wm : بیت ۳۵۲۲ ۳۶۲۲

۷۷

vīst-naḥum : ۱۷۱ ۳۹۲۵

vīst ud šašom : 26-wm : بیت ۳۵۲۲ ۳۶۲۲

۷۸

vīst-šašum : ۱۷۱ ۳۹۲۵

vīst ud pañjom : 25-wm : بیت ۳۵۲۲ ۳۶۲۲

۷۹

vīst-pañjum : ۱۷۱ ۳۹۲۵

vīst ud sevom : 23-wm : بیت ۳۵۲۲ ۳۶۲۲

۸۰

vīst-sevum : ۱۷۱ ۳۹۲۵

lābaggarīh : لایگری ۱۷۱ ۳۹۲۵

۸۱

rāwagari : راور : ۱۷۱ ۳۹۲۵

۱۵

لہو و لہو : l'p'h'k'lyk' : labaggarrhā : لہو آئینہ ۱۱۰

رہاگاری کا : رہو و رہو

۲۸ ۳۶ ۳ ۲ ۱۷ : رادی بخشنده $rādi kh̄shnāde$ -

۲۵ ray, rd : برای (صرف اضافه متغیر) . به معانی زیر به کار رفته است.

۱- برای مخاطب ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴، ۴۵، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۵۳، ۵۴، ۵۵، ۵۶، ۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳، ۶۴، ۶۵، ۶۶، ۶۷، ۶۸، ۶۹، ۷۰، ۷۱، ۷۲، ۷۳، ۷۴، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸، ۷۹، ۸۰، ۸۱، ۸۲، ۸۳، ۸۴، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۲، ۹۳، ۹۴، ۹۵، ۹۶، ۹۷، ۹۸، ۹۹، ۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۰۹، ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۴، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۳۰، ۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۴، ۱۳۵، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۴۴، ۱۴۵، ۱۴۶، ۱۴۷، ۱۴۸، ۱۴۹، ۱۵۰، ۱۵۱، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۴، ۱۵۵، ۱۵۶، ۱۵۷، ۱۵۸، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۱، ۱۶۲، ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۱، ۱۷۲، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۵، ۱۷۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۷۹، ۱۸۰، ۱۸۱، ۱۸۲، ۱۸۳، ۱۸۴، ۱۸۵، ۱۸۶، ۱۸۷، ۱۸۸، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۱، ۱۹۲، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۵، ۱۹۶، ۱۹۷، ۱۹۸، ۱۹۹، ۲۰۰، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۰۳، ۲۰۴، ۲۰۵، ۲۰۶، ۲۰۷، ۲۰۸، ۲۰۹، ۲۱۰، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۱۳، ۲۱۴، ۲۱۵، ۲۱۶، ۲۱۷، ۲۱۸، ۲۱۹، ۲۲۰، ۲۲۱، ۲۲۲، ۲۲۳، ۲۲۴، ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸، ۲۲۹، ۲۳۰، ۲۳۱، ۲۳۲، ۲۳۳، ۲۳۴، ۲۳۵، ۲۳۶، ۲۳۷، ۲۳۸، ۲۳۹، ۲۴۰، ۲۴۱، ۲۴۲، ۲۴۳، ۲۴۴، ۲۴۵، ۲۴۶، ۲۴۷، ۲۴۸، ۲۴۹، ۲۵۰، ۲۵۱، ۲۵۲، ۲۵۳، ۲۵۴، ۲۵۵، ۲۵۶، ۲۵۷، ۲۵۸، ۲۵۹، ۲۶۰، ۲۶۱، ۲۶۲، ۲۶۳، ۲۶۴، ۲۶۵، ۲۶۶، ۲۶۷، ۲۶۸، ۲۶۹، ۲۷۰، ۲۷۱، ۲۷۲، ۲۷۳، ۲۷۴، ۲۷۵، ۲۷۶، ۲۷۷، ۲۷۸، ۲۷۹، ۲۸۰، ۲۸۱، ۲۸۲، ۲۸۳، ۲۸۴، ۲۸۵، ۲۸۶، ۲۸۷، ۲۸۸، ۲۸۹، ۲۹۰، ۲۹۱، ۲۹۲، ۲۹۳، ۲۹۴، ۲۹۵، ۲۹۶، ۲۹۷، ۲۹۸، ۲۹۹، ۳۰۰، ۳۰۱، ۳۰۲، ۳۰۳، ۳۰۴، ۳۰۵، ۳۰۶، ۳۰۷، ۳۰۸، ۳۰۹، ۳۱۰، ۳۱۱، ۳۱۲، ۳۱۳، ۳۱۴، ۳۱۵، ۳۱۶، ۳۱۷، ۳۱۸، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲، ۳۲۳، ۳۲۴، ۳۲۵، ۳۲۶، ۳۲۷، ۳۲۸، ۳۲۹، ۳۳۰، ۳۳۱، ۳۳۲، ۳۳۳، ۳۳۴، ۳۳۵، ۳۳۶، ۳۳۷، ۳۳۸، ۳۳۹، ۳۴۰، ۳۴۱، ۳۴۲، ۳۴۳، ۳۴۴، ۳۴۵، ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۴۸، ۳۴۹، ۳۵۰، ۳۵۱، ۳۵۲، ۳۵۳، ۳۵۴، ۳۵۵، ۳۵۶، ۳۵۷، ۳۵۸، ۳۵۹، ۳۶۰، ۳۶۱، ۳۶۲، ۳۶۳، ۳۶۴، ۳۶۵، ۳۶۶، ۳۶۷، ۳۶۸، ۳۶۹، ۳۷۰، ۳۷۱، ۳۷۲، ۳۷۳، ۳۷۴، ۳۷۵، ۳۷۶، ۳۷۷، ۳۷۸، ۳۷۹، ۳۸۰، ۳۸۱، ۳۸۲، ۳۸۳، ۳۸۴، ۳۸۵، ۳۸۶، ۳۸۷، ۳۸۸، ۳۸۹، ۳۹۰، ۳۹۱، ۳۹۲، ۳۹۳، ۳۹۴، ۳۹۵، ۳۹۶، ۳۹۷، ۳۹۸، ۳۹۹، ۴۰۰، ۴۰۱، ۴۰۲، ۴۰۳، ۴۰۴، ۴۰۵، ۴۰۶، ۴۰۷، ۴۰۸، ۴۰۹، ۴۱۰، ۴۱۱، ۴۱۲، ۴۱۳، ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۱۷، ۴۱۸، ۴۱۹، ۴۲۰، ۴۲۱، ۴۲۲، ۴۲۳، ۴۲۴، ۴۲۵، ۴۲۶، ۴۲۷، ۴۲۸، ۴۲۹، ۴۳۰، ۴۳۱، ۴۳۲، ۴۳۳، ۴۳۴، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۳۷، ۴۳۸، ۴۳۹، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲، ۴۴۳، ۴۴۴، ۴۴۵، ۴۴۶، ۴۴۷، ۴۴۸، ۴۴۹، ۴۵۰، ۴۵۱، ۴۵۲، ۴۵۳، ۴۵۴، ۴۵۵، ۴۵۶، ۴۵۷، ۴۵۸، ۴۵۹، ۴۶۰، ۴۶۱، ۴۶۲، ۴۶۳، ۴۶۴، ۴۶۵، ۴۶۶، ۴۶۷، ۴۶۸، ۴۶۹، ۴۷۰، ۴۷۱، ۴۷۲، ۴۷۳، ۴۷۴، ۴۷۵، ۴۷۶، ۴۷۷، ۴۷۸، ۴۷۹، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۲، ۴۸۳، ۴۸۴، ۴۸۵، ۴۸۶، ۴۸۷، ۴۸۸، ۴۸۹، ۴۹۰، ۴۹۱، ۴۹۲، ۴۹۳، ۴۹۴، ۴۹۵، ۴۹۶، ۴۹۷، ۴۹۸، ۴۹۹، ۵۰۰، ۵۰۱، ۵۰۲، ۵۰۳، ۵۰۴، ۵۰۵، ۵۰۶، ۵۰۷، ۵۰۸، ۵۰۹، ۵۱۰، ۵۱۱، ۵۱۲، ۵۱۳، ۵۱۴، ۵۱۵، ۵۱۶، ۵۱۷، ۵۱۸، ۵۱۹، ۵۲۰، ۵۲۱، ۵۲۲، ۵۲۳، ۵۲۴، ۵۲۵، ۵۲۶، ۵۲۷، ۵۲۸، ۵۲۹، ۵۳۰، ۵۳۱، ۵۳۲، ۵۳۳، ۵۳۴، ۵۳۵، ۵۳۶، ۵۳۷، ۵۳۸،

۲. بعثت به سبب [۲۱۱۸ م] ۱۱۷۱ ۲۰۸۱

۲۷ ۲۵ ۲۰ ۱۵ ۱۰ ۵ ۱۹۶۷ - دربارهٔ، در مورد

پا : rā . زبور پہلوی : pdy (PS. 46)

۳۶ ۳۵ ۳۴ ۳۳ ۳۲ ۳۱ ۳۰ ۲۹ ۲۸ ۲۷ ۲۶ ۲۵ ۲۴ ۲۳ ۲۲ ۲۱ ۲۰ ۱۹ ۱۸ ۱۷ ۱۶ ۱۵ ۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

vīst kaptum : 6

سر ۱۶

vist Rastum; ۳۶ ۳۵ ۳۰ بستم vist ud Rastom; 28-wm

سراف ۲۴-۷۷۸ : *uist ud zahārom* : بیت چهارم ۳۵ ۳۶

vīst cihārum : 6

$d\bar{u} = \frac{1}{\rho} \left(\frac{\partial p}{\partial T} + \frac{1}{T} \left(p - \frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial \ln \rho} \right) \right) dT + \frac{1}{\rho} \left(\frac{\partial p}{\partial \ln \rho} + \frac{1}{T} \left(p - \frac{1}{\rho} \frac{\partial p}{\partial \ln \rho} \right) \right) d \ln \rho$: $d\bar{u} = LHYK$ (سو)

لسو و سوهو 1151-*y*t' ʎhSNN LHYK *dūr dāred* = دورخه دار:

dūr dārāf ۱۶ ۱۰ ۱۱۹

سواء : $ra\dot{h}$: راه، طریق

(Mir. Man., II, 67) r'h : فاطر : rāh : پا : ۴۸_{۱,۱۴} ۴۰_{۳,۱۲}

زبر پهلوی : l'sy (PS. 47)

لستون : l'styh : rāstih : راستی : م_{۲۹} ۱_{۱,۱۰} ۳_۴ ۱_{۶,۷,۲۳,۱۲۰}

rāsti : پا : ۳۶_۵ ۱۱_{۱۲}

لستون : l'styh : rāstihā : بطور درست ، عادلانه : ۱۱_۷

rāstihā : پا :

لستون : l'stk' : rāstag : رسته ، روش ، قاعده : ۱۴_{۲۸}

(rīsta) : پا :

لستون : l'st' : rāst :

۱- راست ، درست : ۱_۹ ۱۱_{۳,۴} ۱۲_{۱۰} ۱۴_{۱,۲,۲۸} : rāst

۲- عادل (صفت رشن) : ۱_{۱۱,۹,۱۲,۲} : rāst

عادلانه : ۱_{۱۷,۶} ۳۸_{۱۰} : rāst

۳- برابر : ۱_{۱۲,۲} ۱۱_{۱۱} : rāst

لستون : rāsttar : راست تر : ۳۸_{۱۰} : rāsttar

لستون : l'st'gawšn' : rāst-gōvīšn : راست گفتار ، راستگو

۱_۱ ۴_۴ ۷_۷ : rāst-gavīšn

لستون : l'dyn'k : rāyēnāg : اداره کننده ، ترتیب دهنده ، منظم کننده

۷_۷ ۵۵_۵ : rāinā

لستون : l'dynyt'lyh : rāyēnīdārīh : اداره ، ترتیب دادن

لهجی $abag = L^*WHL$: باز، دوباره $۱۰، ۷، ۱۴، ۲۶، ۴۳، ۴۳، ۴۳$

پا: $away$ ، نامتر: b^2c (Mir.Man. II, 43)

لهجی و سه‌لهجی $L^*WHL d^*st^*p$: $abag - dastar$: بازداشته

پا: $away dastar$

(+ -)

لهجی $dil = LBBH$: دل $۱۷، ۳۹، ۳۸، ۱۱، ۱۱$ پا: dil

نامتر: dyl (Man.Stud. 67)، پاتر: $gyrd$

(Mir.Man. III, 65)

لهجی $ust udehom$: دست‌یکم $۳۶، ۳۵، ۱۱$

پا: $ust yahum$

(+ -)

لهجی $radrk$: سرری $۱۵، ۱۵$ پا: $radrk$

لهجی rad : سر، سرور، سرکرد $۱۳، ۱۵، ۱۵، ۱۵، ۱۵، ۱۵$ پا: rad

در این‌ها نیز این واژه آمده است Henning آن را شناسه کاتب دانسته است:

(GGA., 1933, Nr. 2, 8, 18)

(+ -)

لهجی $ryākrīk$: رخ $۱۵، ۱۵، ۱۵، ۱۵، ۱۵، ۱۵$ پا: $ryākrīk$

پا: $ryārī$ ، رخ: ryl (Henning, List, 37)

لهجی $ryākrīk$: رخ: ryl ، پاتر: $ryārī$

لهجی

ریمانی : *rīmanīh* : *lymnyh* کثفت : ۱۱_{۱۷} پا : *rīmanī* لیمو
 ریمان : *rēman* : *lymn'* کیف : ریمن : کثیف لیمو
 ریمانتم : *rēmantom* : ۱۱۳_{۱۸} پا : *rīmantum* کثیفترین : ریمن فارسی : ریمن

(+ د)

راستن : *rastan* : *lstn'* رستن ، راشدن : ۱۲_{۳۰} پا : *rastan* لوستو
 زبور پهلوی : *lsty* (PS. 48)

راک : *rahīg* : *lsyh* کودک : ۲۸_{۲۷} پا : *rādak* لرو
 فارسی : رهی . فامتر : *rhyyg* (Mir. Man. II, 68) زبور پهلوی :
lsykyhy (PS. 48)

(+ د)

راشن : *rašn* : *lšn'* راشن (ایزدی که بر سر جینودیل کارهای نیک و گناهان را می بخیم) لرو
rašn ۱۱۸ ، ۱۱۲ پا :

(+ د)

هزار : *hazār* : ۱۰۰۰ ۵۱_{۲۱} ، ۲۹ پا : *hazār* لرو
 هزاره : *hazāraq* : ۱۰۰۰-*h'* ۱۱۰ پا : *hazāra* لرو

(+ د)

تو : *tō* = LK ۱_{۱۲۸} ، ۱۳۰ پا : *θō* لو
 سی : *sīh* : ۳۰ ۲۱_{۲۲} پا : *sī* لو

- [لو ۱۱۳] ۹ : ۹ : *añdāšīdan* : پ
- [لو ۱۱۴] *sī-yaḥum* : پ ۳۱_{۲۱} : سى وىكم : *sī ud ēkom* : 31-wm
- [لو ۱۱۵] ۳۱_{۲۱} : سى وىسوم : *sī ud seḡom* : 30 w 3-wm
- sī- u -sāum* : پ
- ۳۱_{۲۰} : سى وىوم : *sī ud dōvom* : 30 w ۲-wm [لو ۱۱۶]
- sī u duam* : پ
- šumā* : پ ۵۱_{۱۸} : شما : *šmāh* = LKWM [لو ۱۱۷]
- sīum* : پ ۳۱_{۲۲} ۳۵_{۲۲} : سى اوم : *sīom* : 30-wm [لو ۱۱۸]
- [لو ۱۱۹] ۱۰ : *larzīdan* : *llcytn'* : لزيدين
- [لو ۱۲۰] *larzēnd* : *llcynd* : لزيئد : پ ۱_{۲۱} : لزيئد : *larzēnd* : *llcynd*
- (Henning, List, 87) *rrz* : فامتر
- [لو ۱۲۱] ۱۰ : *ramagōmand* : *lmk'wmnd* : داراى مره
- ramaōmañd* : پ
- [لو ۱۲۲] ۱۰ : *ravāg* : *lwb'h* : رايغ : پ ۱۴_{۱۱} ۱۴_{۱۱} : رايغ : *ravāg* : *lwb'h*
- [لو ۱۲۳] ۱۵_{۱۱} : رايغ تر : *ravāgtar* : پ ۱۵_{۱۱} : رايغ تر : *ravāgtar*
- [لو ۱۲۴] ۱۴_{۲۰} ۱۱_{۱۲} ۱_{۲۱} ۲۱_{۲۲} ۱۱_{۱۲} ۱_{۲۱} : روان . روح : *ravān* : *lwb'n'*

ruan: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

۳ (۱۳) *raogan*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *rovan*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *rwbn*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

rovan صورت جنوی داژو *rovan* (فارسی: روغن) است.

سج: پهلوی ۱ (۱۵) *ron* (روغن) (خسرو در یک قنای آسانا بس ۱۵)

س ۱۵: ۱۵ (۱۵) (دخت آسری: قنای پهلوی آسانا بس ۱۵)

۱۵ (۱۵) *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

ruan baxtar: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

۱۵ (۱۵) *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

۱۵ (۱۵) *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

۱۵ (۱۵) *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶ *ruan baxtar*: ۱۵, ۱۶, ۲۶, ۳۶, ۴۶

abag = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۱۵ (۱۵) *abag* = LWTB

۹۱ رانج دستان : *ranj-dastārīk* : *lnc d'at'lyh* : رانج بردن

ranj dastār پا

۹۲ رانجیدن : *ranjidenārīk* : *lucnynt'lyh* : رانج کردن

۹۳ رانج : *roj-saban* : *luc sp'n'* : شبانروز

roj-sawan پا

۹۴ رانج : *rojag-saban* : *luc k' sp'n'* : شبانروز

roj-sawan پا

۹۵ رانج : *rang* : *lnc* : رانج

۹۶ رانج : *nost* : *L'yt'* : رانج

۹۷ رانج : *sar* : *L'ysh* : رانج

۱۰۱ رانج

۱۰۲ رانج : *sar* : رانج

۱۰۳ رانج : *roytan* : *ludan'* : رانج

۱۰۴ رانج : *rotan* : *ludan'* : رانج

۱۰۵ رانج

۱۰۶ رانج : *ros* : *L'yn'* : رانج

۱۰۷ رانج : *rostaq* : *lucst'h* : رانج

۱۰۸ رانج : *rudyst'g* : *lucst'h* : رانج

۱۰۹ رانج : *rostaqm* : *lucst'h* : رانج

- rustan : lwstn' : رُستن ، روئیدن   ل ۱۱۵۵
 rōdāf : رَوید : rōyēd : lwdyt'   ل ۱۱۵۶
 : rust ēstēd : lwst'γk'γmwN-yt' : رُست است   ل ۱۱۵۷
 rust ēstēf : رُست است   ل ۱۱۵۸
 rōšanī : روشنی : rōšnīh : lwšnyh   ل ۱۱۵۹
 rōšn : روشن : rōšn : lwšn'   ل ۱۱۶۰
 rōšntar : روشن : rōšntar : lwšntl'   ل ۱۱۶۱
 rōšntar : روشن   ل ۱۱۶۲
 rōšanī : روشنی : rōšnīh : lwšnyh   ل ۱۱۶۳
 vīstum : وِستم : vīstom : 20-wm   ل ۱۱۶۴
 amā : امāh = LNH   ل ۱۱۶۵
 rōn : رون : رون اضافی مؤخر ، با حرف اضافه ۱۱۰ : در ناحیه ،   ل ۱۱۶۶
 ruñ : رُطف   ل ۱۱۶۷
 ۱۱۶۸ : در ناحیه ، رطف ، ...   ل ۱۱۶۹
 رخ ، فامتر : rwn ..... w (Mir.Man. I, 46)   ل ۱۱۷۰
 زبور پهلوی : L ..... lwny (PS. 47)   ل ۱۱۷۱

6° m : m - : m (ضمير متصل، أول شخص مفرد) ١٢٨، ١٤٢
به صورت متصل با کلماتی مانند : سو ، سه ، سه ، سه
آمده است .

۲۱. māyāñdar : نک : مسالط
۲۲. mār : m' : مار : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۲۳. māñdan : m'lytn' : حس کردن ، دست زدن
۲۴. fraj mālēd : فرج مالد : فرج مالد : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۲۵. māñen : m'len : حس (برائی) : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
- نک : H.W. Bailey, Zor. prob. p. 97.
۲۶. māñist : m'nyšt' : آتاشگاه ، جایگاه : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۲۷. māñastan/māñist : نک : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۲۸. ābgēnag - m'y-kyñk' : آبگینه : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۲۹. āwgīna : نک : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۰. H.W. Bailey, Zor. prob. p. 131
۳۱. māñevak : آن را : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۲. māñstikar : māñstikr m'n[w]šcyhl : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۳. māñšn : m'nšn' : آمان ، اقامت جایگاه : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۴. māñšn/māñšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۳۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۴۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۵۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۶۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۷۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۸۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۱. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۲. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۳. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۴. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۵. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۶. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۷. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۸. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۹۹. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱
۱۰۰. māñšn : m'nšn' : ۱۲۲ ۲۶. ۱۹۱

۹+۶

$mī\tilde{g}a$: ۱۲, ۵۱, ۱۲ : $mī\tilde{g}ag$: $mēk'$ ۱۹۷۶

۲/۳+۶

$\bar{a}w$: ۱۲, ۲۱, ۲۱, ۱۵, ۸, ۸ : $\bar{a}b = my'$ ۷۶

$mēh\ a\tilde{o}\tilde{g}i$: ۱۲, ۵۱, ۱۲ : $mēh\ a\tilde{o}\tilde{g}i$: $myh\ \tilde{w}cyh$ ۷۶-۷۹

$mēh\ k\tilde{u}n$: $myh\ k\tilde{u}n$: $mēh\ k\tilde{u}n$: $myh\ k\tilde{u}n$ ۷۶-۱۱۵

F. Müller, Beiträge zu Kritik und Erklärung des Minäer Chrest., P. 30: نک

$mit\tilde{o}xt$: $myt\tilde{w}ht'$: ۱۲, ۲۱, ۱۸, ۹, ۹ : $mit\tilde{o}xt$: $myt\tilde{w}ht'$ ۱۱۵-۱۱۷

$mit\tilde{o}xt\ menišn$: $myt\tilde{w}ht' mynšn'$: ۱۲, ۲۱, ۱۸, ۹, ۹ : $mit\tilde{o}xt\ menišn$: $myt\tilde{w}ht' mynšn'$ ۱۱۷-۱۱۹

$mit\tilde{o}xt\ manišn$: ۱۲, ۲۱, ۱۸, ۹, ۹

$māzd$: ۱۲, ۳۱, ۱۲ : $māzd$: $māzd$ ۱۱۹-۱۲۱

: $abar = QDM$ ۱۲۱

۱- بر (حرف اضافه) : ۱۲, ۳۱, ۱۲

۲- حرف اضافه برتر : ۱۲, ۳۱, ۱۲

۳- پیشوند فعلی : ۱۲, ۳۱, ۱۲, ۱۲, ۱۲

$sakīstan = MDMHN-stn'$: اندیشیدن، تصور کردن، پنداشتن، پسندیدن ۱۱۹-۱۲۱

$sakīst$: $MDMHN-st'$: $sakīst$: $MDMHN-st'$ ۱۱۹-۱۲۱

: $sakīd = MDMHN-yt'$ ۱۱۹-۱۲۱

- ۱- گمان کند، پندارد، اندیشد šihət : پا: ۳۹, ۲۲ ۷, ۲۲
- ۲- انتظار دارد šihət : پا: ۳۹ ۱۱, ۲۴, ۲۶
- بایدانگارد، بایدانیشد $\text{šahišn} = \text{MDMHN} - \text{šn}'$: پا: ۲۱, ۱۱
- šahišn : پا: ۲۱, ۱۱
- فامتر : sh- (Verbum, 171, 8)
- ساخته $\text{šahišn} = \text{MDMHN} - \text{šn}'$: پا: ۱۱, ۱۱ : پسند، نظر
- پنجین نک : ساخته
- منتداند : $\text{mentdan} : \text{myntn}'$: اندیشیدن، تفکر کردن، در نظر گرفتن
- $\text{minītan} / \text{minīdan}$: پا: ۵۱, ۳۸ ۱۷, ۱۲ ۱۷, ۲ ۱, ۸۹
- ۱۰ $\text{menīd} \dots \dots \text{u-t}$: اندیشیدی
- بنکر .... بودی minīf : پا: ۱, ۱۲
- ۱۱ menēd : اندیشد minēf : پا: ۱۵, ۹ ۵, ۶ ۷, ۲۲
- ۱۱ $\text{mynšn}' : \text{menišn}$: اندیش، تفکر menīšn : پا: ۱۴, ۱۲ ۱, ۸ ۴, ۵
- ۱۵ manišn : فامتر : mnyšn : پا: ۵۲, ۳۸ ۳, ۱, ۱۵ ۲, ۱۱
- (Verbum, 172, 13)
- ۱۹ $\text{mywkh}' : \text{mēvaq}$: میوه mīwa : پا: ۱۵ ۱۱, ۱۷
- فامتر : myw (Mir. Man. I, 42)
- ۱۱ $\text{myhwq} : \text{mēnōq}$
- ۱- مینو، جهان دیگر، بهشت mīnō : پا: ۲۳, ۲۱ ۲, ۱۰ ۱۱ ۲, ۱۱ ۱, ۱۷ ۴, ۸, ۲۱

mainyō : پ

۷۱۰ ۲- روح

۱۱۴۶ د ۱۱۴۷ : mēnōg ī xrad مینوی خرد ، روح خرد

mainyō ī xrad : پ ۷۲ ۲۰۱، ۵۲، ۵۳، ۵۶، ۶۲.

۲- مینو ، امور مربوط به مینو ، امور معنوی (دربار کیتی ، امریادی) . م

۵۶ ۱۴۲ ۱۳ ۱۶، ۱۷ ۱۵، ۱۱

۳۷ ۲، ۶ ۱۷ : mēnōgān : mynawg'n' جهان دیگر

۱۱۴۷ ۱۱۴۸

mainyuaan : پ

mainyuaan : پ ۵۶ ۱۴۲، ۱۴۳، ۱۵۰ معنوی ، غیرادی ۱۴۱

۱۱۴۷ ۱۱۴۸ : mynawg'n' yazd'n' ۱۴۱

mēnōgān yazdān : ایزدان مینوی ۱۵۶

۱۱۴۷ د ۱۱۴۸ : yazd'n' γ mynawg'n' ۱۴۱ ۱۱۴۷

yazdān ī mēnōgān : ایزدان مینوی ۲۶ ۷۲ ۱۲

۱۱۴۷ ۱۱۴۸ : mēnōg-dahišn : mynawg dhišn' آفریده

mainyō-dahišn : پ ۴۶ آفریده برای جهان مینوی

۱۱۴۷ ۱۱۴۸ : mēnōg-višōb : mynawg wšw'n' برهم زنده مینو

mainyō-vašōw : پ ۲۹ ۱۸ ۲۰، ۲۱، ۱۱ تباہ کننده امور معنوی ۱۴۱

5+6

mzgd : mzgd : مز ۱۴۱ : mazd : مزبور پهلوی (ps. 50) = mazd

۱۱۴۶

۱۱. padirift = MKBLWN-t' : پدیرفت

padirāft : ۲۵, ۱۲, ۱۰

۹. padired = MKBLWN-yt' : پدیرد

padirāf : ۵۹, ۲۸, ۲۰, ۲۰

۲. padirēnd = MKBLWN-ydy : پدیرند

padirānd : ۱

padirišn = MKBLWN-šn : باید پدیرفت

padirišn : ۳۸, ۱۰, ۲, ۷

نک : ۱۱

۱۱

۱+۶

mar : ml : حساب : ۴۸

۱. pad hēt mar-iz : پاد هت مار-یز

mar-iz : mlc : نک : ۹

mard : mlt' : مرد : ۲, ۱, ۱, ۱

(Mir.Man, II, 60) myrd : ناز

mardum : mardēm : مردم : ۸, ۷, ۲, ۱

mrdwkm : (Mir.Man. II, 60) ناز پهلوی : mrdwkm (P. 550) نک : ۱

mardum : mardēmih : مردی : ۵۷

mardēm-zōdagih : mltwm z'tkyh : مردم زدی

۱۱

۱۱

۱۱

۱۱

۱۱

۱۱

زاده مردم بودن : mardum-jadai پا : ۴۱, ۱۲
 ۳۹ ۲۰ ۱۸ ۱۷ ۷ ۱۱۱ : $\text{margih} : \text{mlgyh}$ مرگ : ۶۱۳

پا : margi

شاه : $\text{sah} = \text{MLK}$ ۶۱۴

شاهشاه : $\text{sah-an-sah} = \text{MLK}^n \text{MLK}$ ۶۱۵

خ : پا : sahqan sah ۶۱۶

شماره ، تعداد : $\text{maraq} : \text{mlh}$ پا : ۴۸ ۶۱۷

موسدیس : $\text{malkusan} : \text{mlkwsn}$ ۶۱۸

رسال برت و باران درم ایجاد می کند . : پا : malkosan ۶۱۹

نابودکننده : $\text{marojenidar} : \text{mlncyntl}$ پا : ۲۶ ۶۲۰

نابودی : $\text{marojenidarih} : \text{mlncyntlyh}$ پا : ۶۲ ۵۷, ۴۱ ۶۲۱

پا : marojenidari

6+6

: $\text{se} = \text{MH}$

۶۲۲

۱- چه (استفهام) : پا : ۲۶ ۱۱۲

۲- چه (نیز که) : پا : ei ۲۳ ۱, ۱۷, ۱۸, ۱۷۲ ۶۲۳

۶۲۴ : $\text{eira} : \text{MH l'd}$ برای چه : پا : ۱۷, ۱۲ [م] ۶۲۵

۶۲۶ : $\text{eira ka} : \text{MH l'd}^n \text{MT}$ برای چه : پا : ۱۱, ۶۲۷

پا : eira ka

(Mir.Man. II, 59)

۱۸۹ : نابودی : *murnjēnīdārīh* : *mwlnčyngyt'lyh* - ۱۳۱۶

۱۹۰ : ناک : *marōēnīdārī* : ۱۳۱۷

۱۹۱ : مرغ : *murv* : *mwlv'* ۱۳۱۸

۱۹۲ : فامتر : *murw* : *murū* : ۱۳۱۹

۱۹۳ : بند ۱۰ : *murvañ* : *murq* (Mir.Man. III, 58) (ج) ۱۳۲۰

۱۹۴ : *kē* = MNW ۱۳۲۱

۱۹۵ : کسی (استفهام) ۱۳۲۲

۱۹۶ : کسی که ۱۳۲۳

۱۹۷ : *ka* : ۱۳۲۴

۱ ud = w : و (حرف عطف) . در اغلب بندها آمده است . پا : u

۱ + w

۱۷. ۵۶.۱۱ : viyāuānīh : wyd'p'nyh اس ۱۳۵

پا : vyāwānī :

۲۶. : viyāuānīg : wyd'p'nyh اس ۱۳۵

پا : vyāwānī :

نیازمندی ، احتیاج : niyāzōmandīh : nyd'c'wamndyh اس ۱۳۵

پا : nyāzōmandī :

۲۲. ۵۶.۱۱ : viyāuān : wyd'p'n' اس ۱۳۵

پا : vyāwān :

نخ . زبر پهلوی : wyd'p'n' (ps. 39)

۵۶.۱۱ : viyāuīhīst : wyd'pyhīst' اس ۱۳۵

پا : (vyāwīhīst)

اس ۱۳۵ (نک : اس ۱۳۵)

اس ۱۳۵ (نک : اس ۱۳۵)

۱۶. : niyāyīšn : nyd'd'sh' اس ۱۳۵

۴۳ K : اس ۱۳۵

پا : nyāyīšn :

۱ اس ۱۹۰ : *nyd-k' : niyāg* : نیا ۲۶، ۲۷، ۲۸ : *nyāk* : پا

پهلوی کتبی: *nyd-k'* (R. Frye, *Acta Orientalia*, xix (1966), p. 27, l. 20)

۲ اس ۱۹۴ : *wh-k' : vahāg* : وا ۲۹، ۳۱ : *vahā* : پا

ناتر: *wh-g* (Mir. Man. II, 52)

اس ۱۹۵ : *wh-l'm : vah-rām* : بهرام (یکی از ایزدان) ۱۱۵

: *vaharām* : پا

اس ۱۹۶ : *wh-l'm mndyh : vah-rōmandih* : بهرامندی، استفاده

: *bahar mādī* : پا ۴۸۶

اس ۱۹۴ : *wh-n'h' : vahānag* : بهانه، وسیله، برب ۳۸، ۳۹

: *vahāna* : پا ناتر: *wh-ng* (Mir. Man. II, 52)

نکت: ۱۹۳

اس ۱۹۷ : *wh-c'h' : vāfag* : واژه، خ

اس ۱۹۸ : *wh-c'kyh' : vāfagīhā* : واژه‌ها (ج)

اس ۱۹۹ : *wh-t' : vād* : باد ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۲، ۶۳ : *vāf* : پا

اس ۱۹۹ : *wh-t' hngyht' : vād hangextār* : باد انگیرنده، برانگیزنده، باد

: *vāf anasaxtār* : پا ۵۵

اس ۲۰۰ : *wh-y : vāy* : پرند، ۱۱۳ : *vae* : پا

اس ۲۰۱ : *wh-y : vāy* : نسیم، باد

اس ۲۰۲ : *wh-y : vāy* : نسیم خوب (ده ایزدی که پس از مژگ به استقبال نیکوکاران می‌آیند) ۱۱۵

unabhängig : 1

الله د فطرحا) *vāy ī vattar*: نسیم بد (دیومرک) ۱۱۵

یا : uat̃ i uat̃ ar (شن uat̃)

nāirīk : نایریک : *nārīg* : ناریگ : *n'ylyk* : نیلیک

اوستا : - *nāirīkā* (wb. 1065) نک : اسلو

اسماء : کہ :

اس کا اردو = 'BYDWN-In' kardan : کردن

اس ۱۱۵ kun = 'BYDWN' : کن (فعل امر) kun

اس کا لفظ 'BYDWN-t' kard = کرو : 07

hard : 1

اسماء (11) = *BYDWN-yf* *kunēd* : کنه [م] ۲۱۲

kunōt : 1

اسماء و BYDWN-d = kunēnd : کتد ۴۳

Runāñd : 6

۱۵ $karikand = BYDWN.glynd$: کرده شترند بخاک

۱۱. *sāiñd kardan* : نیک : و نیکو کردن

۳۴۱ یادکرد: *kunišn* = 'BYDWN-šn' 𐎧𐎠𐎢𐎵

Ruiz : 6

giriftan : گرفتن : griftan = 'DOWN-tn' ۱۱۵۱۱۱

اس ۱۱۱۱۱ = *gīrēm* : کیرم ۱۰۹ : *kunōm* پا :

اس ۱۱۱۱۱ = *gīrēd* : کیرد ۳۱ : *kunāt* پا :

اس ۱۱۱۱۱ = *L'WHL* 'HDWN-d' : *abāz gīrēnd* :

بازگیرند (از شیر) ۱۵ : *awāz kunēnd* پا :

اس ۱۱۱۱۱ : *vahist* : بهشت ۱۱۱, ۱۱۵ : *vahist* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

۱۵ : *vahēst* پا : ۵۶, ۱۳, ۱۴, ۴۲, ۵, ۱۱

اس ۱۱۱۱۱ : *vahist-bahr* : بهرمن از بهشت، بهشتی ۱۱۱, ۱۱۵ : *vahist-bahr* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

خ

اس ۱۱۱۱۱ : *vixsayišnīg* : متخل، بردبار ۱۱۱, ۱۱۵ : *vixsayišnīg* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

اس ۱۱۱۱۱ : *vixsayišnīgтар* : متخل تر، بردبار تر ۲۷, ۲, ۸

پا : *vāxūnlar* : واژه پهلوی از ریشه *vaxšad* است .

نک : *K43* . R.C. Zaehner, BSOS, IX, P. 107 : اس ۱۱۱۱۱

اس ۱۱۱۱۱

اس ۱۱۱۱۱ : *vixsayišnīh* : متخل، بردباری ۲۷, ۲, ۸ : *vixsayišnīh* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

پا : *vāxūnī* : نگاه کننده، واژه قبلی . *K43* : اس ۱۱۱۱۱ .

اس ۱۱۱۱۱ : *vaxšandag* : درخشان ۲۱ : *vaxšandag* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

اس ۱۱۱۱۱ : *vāspuhragān* : خواص، اهل زادگان ۲۷ : *vāspuhragān* ۳۶, ۳۰, ۱۱, ۷, ۱۶

vāspuhragān

اس ۱۱۱۱۱ : *vāstaryōš* : کشاد ۳۰, ۱۱ : *vāstaryōš* ۵۱, ۱, ۹

vāstryōḥ : १

7.17 7.18 7.19 7.20 : wāyōndag : w'dyndk'

vāiñda : १

۱
vākṛām: wāḥl'm : بهرام (نوعی آتش) ، ۵۲ : السلس

vārān : ١١ ٢١ ٢٨ : باران : vārān : wārān'

باریدن : *vārīdan* : w'lytn'

varāf : باران : *varēd* : *w'lyt'* اسوداد

vārāṣṭ: *vārād* : w^al't' | ॥ १८ ॥

nāirīk : 1 r_{IV} 21. 22 : nārīg : n'lyk'

نک : اسلوب

۳۲ ۱۳ : نام بردار : nām-burdār : n²mbwll t²l

namburdār 16

nāmēist : n'ncst' : بوره، مخصوص : یا : nāmēist

۱۵ || ۱۲۹۳۱۱ pad nāmēḡt : بوڙه : مخصوص ۱۳، ۱۴

pa namēist : 1

نهان کردن : *nihūftan* : *nħwɾtɒ'* : نهفتن

۱۳۶۱ : *nihumbūd* : *nḥumbwt'* : نهف : پنهان کردن

(Volum. 200.7.9) nkwpt , nkwmb-: 76

напи́бат : 6 17₁₁.

$\bar{o}$ x³ss kardān : پا ۴۲,۵ ۳۵,۲۲ ۳۱,۲۱

۱۵ x³ss kardān : خیشتن : x³ssstan = NPŠH-tñ' ۱۱۱

x³ssstan : پا ۳۸,۲۲ ۳۱,۲۱ ۳۴,۱۷

: x³ssstan-šnāstñ : NPŠH-tñ' šn³syh ۱۱۱

x³ssstan šnāstñ : خیشتن شاستی : پا ۱۹

x³ssstan : NPŠH-yh : ملکیت : پا ۱۹

x³ss kāmīhā : NPŠH k³myh' : بیل خویش : پا ۱۹

x³ss kāmīhā : خورانه (قد) : پا ۱۹

x³ss kardārīh : NPŠH hr-t³lyh : به خوراج : پا ۱۹

۱۰ x³ss kardārī : کردن ، به خورزدیک کردن : پا ۱۷

vafr : wpl : برف : پا ۱۷

nibard : npl't' : نبر : پا ۱۷

nibard ma bar : npl't' L YBLWN' : نبرد من : پا ۱۷

نبردکن : پا ۱۷

۱۵ nibard bared : npl't' YBLWN-yt' : نبرد : پا ۱۷

نبردکن : پا ۱۷

naward : npl't' : نبرد : پا ۱۷

(Ghilain, 55)

obestan = NPLWN-stn' : افتادن : پا ۱۷

۱۳۹۱ : *uadagān / uadaγān : wtlk'n* : نام حکمران ظالمی که با ضحاک

یکی دانسته شده است . ۵۶_{۲۵} پا : *uadagān* نک :

(Nyberg, Hållfölsuch, II, 237)

۱۳۹۲ : *uidardag : wtltk'* : گذشته . سابق ۲۶_{۱۲}

پا : *uadarda* . نک : ۱۱۳۱۱

۱۳۹۳ : *uidard : wtlk'* : گذشته ، از میان رفته ۳۵_{۲۰} ۳۶_{۲۳}

پا : *uadard*

۱۳۹۴ : *uidardan : wtltn'* : گذشتن ، عبور کردن

۱۱۳۱۲ : *uiderēd : wtylyt'* : گذرد ، عبور کند ۱۱۲۳، ۱۱۲۴

۱۰ پا : *uadirēf* . فاستر : *wdyr-* ، زبور پهلوی : *-wtyl* ، *wtly*

(Verbum, 206, 16-17)

۱۳۹۵ : *uidarg : wtlg* : گذر ، معبر ۱۱۸۹ ۴۸_{۱۲، ۱۳، ۱۴} ۵۱_{۱۳}

پا : *uadarg* فاستر : *wdr* (Mir. Man. II, 52)

۱۳۹۶ : *uidargīhā* : گذرگاه (ج)

۱۰ ۱۳۹۷ : *pādan = NTLWN.tn'* : پایدار ماندن ، ماندن . ایستادن

۱۳۹۸ : *pāyēd = NTLWN-yt'* : پایدار ماندن ۱۱۱۱ پا : *pāet*

۱۳۹۹ : *pād ēstēnd = NTLWN.t' yk' ymwn- d* ۱۱۱۳

مانده اند ، ایستاده اند . ۱۱۱۶ پا : *pāt ēstēnd*

۱۴۰۰ : *uad : wt'* : بد ۳۶_{۱۹} پا : *uaf* . نک . معلوم

۹+۱

۵۲۹ : *uizārišn : wcl'sn'* : تبرزه ، برانت ازگناه

۱۵۹۱

۱۱۹۱ : *guzārišn* : فامتر : *wyc'ryšn* (Verbum, 192, 19)۱۱۹۱ : *uizīdār : wcyt'p* : برگزینده ، تمیزدهنده

[۱۵۹۱]

۱۱۹۱ : *vajīdār* : نک : ۱۵۹۱۱۱۹۱ : *uizīdan : wcyt'n'* : گزیدن ، انتخاب کردن

۱۱۵۹۱

۱۱۹۱ : *uizīn : wcy'n'* : گزین ، انتخاب کن۱۱۹۱ : *wcyd-* (Verbum, 182, 3) فامتر :۱۱۹۱ : *vičer/vižer : wcy'p* : رای حکم

۱۵۹۱

۱۱۹۱ : *vižerōnīdan : wcylynyti* : رای دادن ، توضیح دادن

[۱۵۹۱]

۱۱۹۱ : *wcylynyti' ym'ymwn-yt'* [۱۵۹۱]۱۱۹۱ : *vižerōnīd ēstēd* : توضیح داده شده است۱۱۹۱ : *vajirōnīš ēstēš* :

نک : ۱۵۹۱

۱۵۹۱

۱۱۹۱ : *vižin : wcy'n'* : گزین

۱۵۹۱

۱۱۹۱ : *rad vižintar* : گزیده تر۱۱۹۱ : *vajintar* : نک : ۱۵۹۱۱۱۹۱ : *vičer / vižer* : قوی ، رای

)۹۱

فارسی : دجر ، دجر ، نک : ۱۵۹۱

۱۵۰۰ : *uizustan : wɛwstn'* پژوهیدن : تحقیق کردن
 پا : *vazōstan* : فارسی : پژوهیدن نک : *Harnung, GGA, 1935, Nr. 1, p. 19*
 نک : ۱۱۵۹۱

۱۵۱۰ : *vazurg : wɛwlg* بزرگ : ۱۰۰۰ ۲۶۰۱ ۵۰۲
 پا : *guzarg / guzurg* : نامتر : *wzrg* (Mir. Man. II, 52)
 ۱۵۱۱ : *wɛwlgswāyih* : *vazurg-sūdih* : سوبزرگ داشتن
 پا : *guzurg sūdat* : ۲۰۱

۱ + ۵/۵

۱۵۲۰ : *ta = 'D* : آ (حرف اضافه) : ۲۴ ۱۰۸, ۱۱۱, ۱۱۲ پا : *ānā*
 ۱۵۳۰ : *wyḥ : ueh* : ی : نیک : ۱۰۳۲ پا : *ueh* : نک : *ueh*
 ۱۵۳۱ : *wyḥ'n* : *uehān* : نیکان (ج) : ۱۰۸۷ پا : *uehān*
 ۱۵۳۲ : *wyḥ'nyk* : *niḥānīg* : نمانی : ۵۱۰۷ پا : *niḥānīg*
 نک : ۱۵۳۳

۱۵۳۴ : *wyḥyryt* : *viḥēbēd* : لواط کند : کسی را دادار بر لواط کند : ۲۵۰
 پا : *uehōvinīda* : *K₄₃* : ۱۱۵۳۵

۱۵۳۶ : *wyḥtn* : *uextan* : بیختن : ۵۶۰۱ پا : *uextan*
 ۱۵۳۷ : *wyḥyh* : *uehth* : بی : نیک : ۱۰۲۰ ۱۵۰۲ ۲۰۱۳ پا : *uehth*
 ۱۵۳۸ : *wyḥyck* : *viḥēzaz* : گردش : حرکت : ۴۸۰۷
 پا : *uehēza* : نامتر : *wyḥz* : حرکت کردن (Verbum, 178, 37)

پا : *utāiṣṇ* . نکت : املس

املس : *utāiṣṇ* : *wyl'stn'* : پاکن کردن ، درست کردن ، منظم کردن

پا : *utāiṣṇ* : ۱۵، ۲۰

املس : *utāiṣṇ* : *wyl'dyt'* : مرتب کند ، منظم کند

پا : *utāiṣṇ* : ۱۰

املس : *utāiṣṇ* : *wyl'dynd* : مرتب کند ، منظم کند

پا : *utāiṣṇ* : *wyl'dyt'* : نامتر

(*Verbum*, 187, 21, 22) . زبور پهلوی : *wyl'dyt'* , *wyl'stn'* (PS 39)

املس : *utāiṣṇ* : *wyl'stn'* : زیر سنگ نام پدر کاتب نسخ

۲۲

املس : *utāiṣṇ* : ۱، ۲، ۳

[املس : *utāiṣṇ*] : *nīrmaḍōmand* : سازش

املس : *utāiṣṇ* : *nīrmaḍōmandtom* : سازش ترین

پا : *nīrmaḍmaṇḍtum* . نکت : *H.W. Bailey, BSOS, II. 1934, p. 135*

املس : *utāiṣṇ* : *nīrmaḍ-viṇḍiṣṇīh* : سوزایی

سوز پست آوردن : پا : *nīrmaḍ-viṇḍiṣṇīh*

املس : *utāiṣṇ* : *nīrmaḍ* : نیر

پا : *nīrmaḍ* : ۵، ۶

املس : *utāiṣṇ* : *nīrmaḍ* : نیر

- پا : *pa ntrōtar*
 اکتس : *uimār : wym^l* : یار : ۳۶,۲۲ پا : *uimār*
 اکتس : *uimārth : wym^llyh* : یاری : ۱۵,۱۰ ۴۳,۲۷ ۵۶,۱۸
 پا : *uimārī*
 اکتس : *nēm-mardōm : nym^lNSWT* : نیم مردم . کسی که رفتار او
 گاهی انسانی و گاهی دیوی است . پا : *nīm-mardum*
 اکتس : *nīm-tan : nymtn^l* : نیم تن : ۶۱,۲۲ پا : *nīm-tan*
 اکتس : *nēm-dēu = nym šdy³* : نیم دیو . کسی که رفتار او دیوی است .
 پا : ۱۰,۱۲ ۱۱ پا : *nīm-dēu*
 اکتس : *nīm-rōz : nymrwc* : نیمروز ، ظهر : ۵۲ پا : *nīm-rōz*
 اکتس : *nēm-mardōm : nymmltwm* : نیم مردم . کسی که رفتار او
 گاهی انسانی و گاهی دیوی است . پا : ۱۱ پا : *nīm-mardum*
 اکتس : *uimand : wymnd* : سرحد : ۶۱ پا : *uimand*
 فامتر : *wymnd* (Mir. Man. II, 52)
 اکتس : *uinārdan : wyn^lltⁿ* : مرتب کردن ، ساختن : ۲۶,۲۲
 پا : *uinārdan*
 اکتس : *uinārd* : مرتب کرد ، ایجاد کرد : ۲۶,۱۵ پا : *uinārd*
 اکتس : *wyn^lltⁿ yn^lymwn-yt^l* : ۱۱,۱۲ ۱۱,۱۳ ۱۱,۱۴
 ۴۳,۲۹ : *uinārd ēstēd* : مرتب شده است ، نهاده شده است .

uīnārd satsf : پا

فامتر: -wynr- , wynr-d , زبور، پهلوی: wn²lty

(Verbum, 193, 20-22)

۵۱ سل ۵۱ : wyn²lkn' : uīnārišn : ترتیب، قرار داشتن ۵۱_{۱۲,۱۳} ۴۳_۴

uīnārišn : پا

۵۱ سل ۵۱ : wgwrtkyh : uigwrtagih : تناقض ۴۱_{۱۸}

uīnāftai : vi - vgaub

۵۱ سل ۵۱ : ngws² : nigōsār : سرنگون، نابود ۵۱_{۲۸}

پا: nazār . فارسی: نگوسار . K۴۳ : ۵۱ سل ۵۱

۱۰ Nylog آن را : ngnys² : nignē-sār خوانده است (Manual, 100)

۵۱ سل ۵۱ : ndwšytn' : niyōšīdan : نیوشیدن، کوش کردن

۵۱ سل ۵۱ : niyōšēd : نیوشد، کوش کند ۴۱_{۱۸} پا: nyōxšāf

فامتر: -nyws- . پاتر: -ngws- ، زبور، پهلوی: nydwhšyt

(Verbum, 185, 2-5) نک: ۵۱ سل ۵۱

۱۵ ۵۱ سل ۵۱ : wynšn' : vōnišn : دیدار، بینائی ۴۲_{۱۱} ۲۹_{۲۲} ۱۰_{۱۰,۵۵} ۶_{۱۱,۲۱}

۵۱ سل ۵۱ : vīnišn : پا: ۶۱_{۲۷} ۵۶_{۱۵}

۵۱ سل ۵۱ : ndwkhšytn' : niyōšīdan : نیوشیدن،

کوش کردن

۵۱ سل ۵۱ : niyōšēd : نیوشد، کوش کند ۵۶_{۲۷}

nizist : ۱۱۰ ۱

vazañd : ۵۱ ۱۰ ۱۲۱ : vizand : wɣnd

اکد

vizandgar : wɣndgɹ : گزدرسان ، آزاررسان

[اکمبلا]

vazañdgār : ۱

vizand-kardār : wɣnd krtɹɹ : گزدرسان

اکم واصل

vazañd-kardār : ۱

vazra : ۴۲ ۱ : vɹzr : wɣɹ

اکل

sudan : ۴۱ ۱۸ ۱ ۲۶ : sudan = 'ZLWN-tɹ'

اکلم واصل

sō : ۱۰۸ ۱ : sav = 'ZLWN

savēd = 'ZLWN-yt' : ۴۲ ۲۹ ۲۵ ۲۷ : رود

۱۰

sahōt : ۱

savōm : ۱۰۹ ۱ : savēm = 'ZLWN-m

: frōd savēd : pɹwt 'ZLWN-yt' : ۱۱۰ ۱۱۱

frōt sahōt : ۴۲ ۱۱

: andar savēd = BYN 'ZLWN-yt' : ۱۱۰ ۱۱۱

۱۰

añdar rōvst/zarōvst : ۱۱۸ ۱ : وارد شود ، داخل شود

۱ + ن/و

vas : ۱۱۲ ۱ : vas : wɹs

وا

vidadafɹ : ۱۰ ۱۵۱ : دیدارش (یکی از کشته‌های جنگ)

امرو

vasyār : wasyk'el بسیار : ۳۲,۲ پا : ۱
 añbarišn : nswb'lsn' حرکت : ۳۱,۲ پا : ۱
 (ohilain, 74) nydfr- باثرا (volum, 192, 23) nyxw'r- باثرا

۱+۷

• : wisād-duārisnīh : wst'-dwb'lsnyh بدون گسی (که کمربند زردشیمان، راه رفتن) : ۱۰,۲ پا : ۱
 kusāf-duārisnī : nisāstan : nš'stn' نشاستن : نشاندن : ۱۱,۲ پا : ۱

nišāstan : ۵۱,۱۱ ۳۸,۲۲ پا : ۱

nišānīd : nš'nyl' نشاند : نشاند : ۱۰,۲ پا : ۱

۱۰

nizānīf : پا : ۱

vištāsp : wst'šp' گشتاسب : ۲۶,۲۱۸ ۱۳,۱۵ ۵۱,۲۱,۲۱ پا : ۱

guštāsp : پا : ۱

x'ardan = 'ŠTHN-t'n' خوردن : ۱۱,۲ پا : ۱

x'ard = 'ŠTHN-t' خوردن (مصدر مرفوع) : ۱۱,۲ پا : ۱

۱۵

x'ardan : ۱۵,۱۱ پا : ۱

: 'MT-š'n' 'ŠTHN-t' ۱۱,۲ پا : ۱

x'ardan : ha-šān x'ard هنگامی که خوردند : ۱۵,۱۱ پا : ۱

x'ar : x'ar = 'ŠTHN خور (فعل امر) : ۱۱,۲ پا : ۱

x'arzd = 'ŠTHN-yt' خورد : ۳۱,۲ ۱۱,۱۱ پا : ۱

$x^v ar \bar{a} t$: پا ۳۵_{۱۲} ۲۰_{۲۲} ۱۴_{۱۱}

۱۵_۲ : $x^v ar \bar{e} n d = ' \check{S} T H N - d$ ا س س ا س

$x^v ar \bar{e} n d$: پا

$ni \check{s} i m$: $n \check{s} d m$: جای نشستن ۵۵ : پا $ni \check{s} i m$ ا س س ا

فارسی : نشیم

$ni \check{s} i m a n$: $n \check{s} d m n$: نشین، جای نشستن، آفاستگاه ۴۷_۹ ا س س ا

$na \check{s} i m$: پا

$ni \check{s} a s t$: $n \check{s} s t$: نشت (مصدر مرفوع) (نشستن) ۶_{۱۷} ۴۳_{۱۶} ا س س ا

$ni \check{s} a s t a n$: پا ۵۹_۲

$a \check{s} n \bar{u} d a n = ' \check{S} M H N - t n$: شنیدن ا س س ا س

$k a s . . a \check{s} n \bar{u} d = ' M T - s$ ' $\check{S} M H N - t$ ا س س ا س

$ny \bar{o} x s i t$: پا ۵۱_{۱۹} : هنگامی که شنید

$a \check{s} n a v i \check{s} n = ' \check{S} M H N - \check{s} n$: شنوائی ۱۵_{۱۰، ۵۵} : پا $\check{s} n a w i \check{s} n$ ا س س ا س

$vi \check{s} u f t a n$: $w \check{s} w p t n$: از میان بردن . برهم زدن ا س س ا س

$vi \check{s} u f t$: برهم زد . خراب کرد ۲۶_{۱۶} : پا $(v a \check{s} \bar{o} f t)$ ا س س ا س

$vi \check{s} \bar{o} b \bar{e} d$: برهم زد از میان برد ۳۵_۷ ۱۵_{۲۴} ۱۴_{۱۲، ۲۰} ا س س ا س

$v a \check{s} \bar{o} w \bar{a} t$: پا

فارسی : گفتن . فاستر : $w \check{s} w b$ (Volum, 184, 22)

$vi \check{s} \bar{u} d a g$: $w \check{s} w t k$: فرزند ابروی ۹_۲ ۲۶_{۱۷} ۵۱_۶ ا س س ا

پا: *vasūdagan* (ج)، شاید *vasū* ۱۱۳۱۱۳۱ (پیش یابند یا نیز تصحیفی از *vasū* ۱۳۱۱۳۱۳۱ باشد چنانکه از صورت پازند برمی آید).

۱۱۳۱۳۱ *vasūftan* : *visūdan* : *wswt'n* : زاییدن (اهریمنی) ۱۱۳۱ : پا: *vasūftan*

۱۱۳۱۳۱ *vasūft* : *visūd* : *wswt'* : زایید ۲۱۱ : پا: *vasūft*

۱۱۳۱۳۱ *visūd hēnd* : *wswt' HWH'd* : زاییدند

۲۱۱ : پا: *vasūft hēnd*

۱۱۳۱

۱۱۳۱ *nigāhdārīh* : نگه داری، خانت ۳۵۱۱ : *nigāhdārīh*

پا: *nigāhdārī*

۱۱۳۱ *nigān* : *nk'n'* : پنهان، مدفون پا: *nigān*

۱۱۳۱ *nk'n' krt' yn'ymwn-yl'* : *nk'n' krt' yn'ymwn-yl'*

۱۱۳۱ *nigān hard estēd* : مدفون کرده است ۵۱

۱۱۳۱ *pwn nk'n' d'st'* : *pwn nk'n' d'st'*

۲۶۱۱ : *pad nigān dāst* : پنهان داشت

۱۱۳۱ *nigārāy* : *nkyl'y* : نگرشونده، انگارکنده ۳۵۱۱ : پا: *nigārāy*

۱۱۳۱ *nigerīdan* : *nkdl'tn'* : نگریدن، نگرستن

۱۱۳۱ *abar nigerīd* : *adm nkdl't'* : *abar nigerīd*

۲۱۱ : *awar nigerīd* : نگریدن، نگرستن

۱۱۳۱ *nigerīzn* : *nkdl'zn'* : توجّه، مراقبت ۳۰، ۳۱، ۵۶۱۱

۱۱۵۴۱۵) *wardēnīd : wltynyt'* : گردانید، تغییر داد. عوض کرد

wardinīš : پ ۷۸,۲۰

۱۵۰۰) *wardēnād : wltynyt'* : گرداند، تغییر دهد

wardināš : پ

۱۷۰۰) *wardišnīgīh : wltšnykyh* : گذران بودن. بی ثباتی

wardišnī : پ

۱۱۵۱۱۱) *varēxtan = 'lyhwn-tn* : کرختن ۱۶,۱۸ : پ *varēxtan*

۱۱۵۱۱۲) *varišn : wlsn'* : رفتار ۵۶,۲۶ : پ *barišn*

در پهلوی لش نیز به این معنی یکا رفته است. نک :

R.C. Zaehner, *Xuwan*, P. 466

۱۰۰۰) *varkaš : wlkš* : نام دریایی است افسانه‌ای و در ادبیات پهلوی به نام فراتکرت.

نیز آمده است. ۱۶,۱۸ : پ *varkaš*

اوستا : *varu.kaša-* (wb. 1429)

۱۱۵۱۱۳) *normāhān : nlm'h'n'* : پرنزاه (۱۶) *z(māhwindād*

۱۱۰,۱۹ : پ *ōi* : *ōy = 'LH*

۱۱۵۱۱۴) *ōyšān : 'LHš'n'* : ایشان ۱۰, ۱۱۰

ōšqn : پ

[۱۱۵۱۱۵) *uirravīšnīh : wldwšng* : گرویش، افتاد ۱۸

garōišnī : پ

- ۱۲۱۱، ۱۷ ۲۲، ۲۸ : اقعد ، کروش : *vir-rauišn* : *wlwdšn'* ۱۲۱۱
 ۴۱۸ : *garōišnī/garōišn* : زبور پهلوی : *wlwyšny* (PS.33)
 ۱۲۱۱ : *varanīgīh* : *wlŋkyh* : شهوت پستی ۱۲۱۱ : *varunī*
 ۱۲۱۱ : *varan-kāmagīh* : *wln k'mkyh* : شهوت پستی ، میل شهوت
 ۳۱، ۳۱ : *varun-kāmaī*
 ۱۲۱۱ : *varan* : *wln'* : شهوت ۱۵ ۲۱، ۲۲ ۴۰ : *varun*

6+1

- ۱۲۱۱ : *namāz* : نماز ، عبادت ۵۲، ۵۱ ۱۵، ۵۲ : *nm'c'*
 ۱۲۱۱ : *namāz* : نکت : انصاف
 ۱۲۱۱ : *nm'c'* : نکت : ۱۱۱۱
 ۱۲۱۱ : *nm'c'* : نکت : ۱۱۱۱
 ۱۲۱۱ : *nm'c'* : نمون نشان دادن ۳۸ : *namūdan* : *nmwt'n'*
 ۱۲۱۱ : *nm'yt'* : *nimāyēd* : نماید ، نشان دهد ۱۵، ۳۱
 ۱۲۱۱ : *namāc't*

1+1

- ۱۲۱۱ : *wn'sytn'* : *vināhīdan* : آزار رساندن ، تباہ کردن
 ۱۲۱۱ : *wn'syt'* : *vināhēd* : آزار رساند ، تباہ کند ۱۵، ۱۱۱
 ۱۲۱۱ : *vanāsāt*
 ۱۲۱۱ : *wn'synd* : *vināhēnd* : آزار رسانند ۲۱، ۲۲

vanāsāñd : 1

۱۱ سو : wn's : *vināh* : گناه

gunāh : 1. 11. 18. 19.

(Mir, Man. I, 38)   ڦاٽر : *wygh*

۲۶. گن: *vināh kār* : *wn'sk'l* ۱۱ سوسو

qunāh kār : l

اسو سولہ : *wn'sk'lyh* : *wināh kārīh* : گن ہکاری گن ہکاری رہودن

gunāh kārī : 6 no.

: nang : ng

نام و تنگ. شهرت

۲۔ ننگ، عیب *naṅg* : ننگ

३१ नमः नोऽदहोम : नऽदहोम ६५॥

nōzdaḥum : 1

7: nōq : nwk' 1911

[۱۹۱۱] $n\bar{o}g. n\bar{o}g$: نونو، پی پی پا: $n\bar{o} n\bar{o}$ م

$a\check{z}n\bar{o}$: $\frac{1}{4}$: $\frac{1}{2}$: $a\check{z}n\bar{o}g$: $MN_{nw}k'$ 1911

حُتْ : uan : wn' |||

van; Jud-ber; wn' y ywbthys: וְיָבֹחֵם 11

«دخت ضد غم» (نام دختری است افغانه ای) ۶۱ ۲۷، ۴۱ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶ ۱۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸

۱۱۱ و : *vanand* : وند (ساره نسر واقع) ۴۸ ۱۲

پا : *vanant*

یک واژه اوستائی

۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ : *maidyožarm* : نام کاهنار بهاری . در این جا به معنی بهاری است .

۱۵۲، ۱۵۱ : پا : *maidyožarm* . اوستا : *maidyožarəmayə-* ۵
(wb. ۱۱۱۳)

اعداد

در خط پہلوی اعداد با حروف ہم شکل اند . بنا بر این به ترتیب الفبا در ردیف حروف قرار گرفته اند .

در اینجا نیز صورتی جداگانه از آنها می آید .

۱۹	و س س س	۱	ل	
۲۰	د	۳	س	
۲۱	ل	۵	س س	۵
۲۲	ل د	۶	س س	
۲۳	ل س	۹	س س س	
۲۴	ل س	۱۱	و ل	
۲۵	ل س س	۱۲	و ل	
۲۶	ل س س	۱۳	و س	۱۰
۲۷	ل س س س	۱۴	و س	
۲۸	ل س س س	۱۵	و س س	
۲۹	ل س س س	۱۶	و س س	
۳۰	لو	۱۷	و س س	
۳۱	لو و	۱۸	و س س س	۱۵

لواس ۳۲

لواس ۳۳

و ۴۰

ققو ۹۰

سس ل ۶۰۰

سس ل ل ۹۳۰

ل ۱۰۰۰

سس ل ۹۰۰۰

سس ل ققو سس ل سس ل سس ل

لغائی که خواندن و معنی دقیق آنها روشن نیست

۴۱۹	لو ۳۱۱۱۱۱
۱۱۶	اطل
۵۶۱	پا لیا ملو
۵۸۸	وس سوه

یادداشت‌ها

ص ۴ س ۳ لغت *ax^vān* اصولاً جمع *ax^v* (جهان، وجود) است ولی به صورت جمع نیز همین معنی را دارد. مقایسه شود با *gēhān* (گیهان، جهان) که از صورت جمع حالت اضافه مشتق شده است.

ص ۲۱ س ۱۲ *ādarōg* (در متنهای دیگر *𐬀𐬚𐬭𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀* هم آمده است) به آتشی که از نظر اهمیت در درجه سوم قرار داشته‌اند اطلاق می‌شده است. همین نوع آتش بعدها معروف به آتش دادگاه شده است. در عبارت مینوی خرد *ādarōg* در برابر آتش بهرام (شاه آتشی) به انواع دیگر آتش اطلاق شده است. برای توضیحات بیشتر رجوع کنید به مقاله اخیر پروفیسور مری بویس:

M. Boyce, *On the Sacred Fires of the Zoroastrians*, BSOAS, Vol XXXI, Part 1, 1968, pp. 52-68.

ص ۳۵ س ۱۴ صورت پازند این فعل *vañdāi* است.

ص ۲۲ س ۳ در مورد املاء کلمه *barvisp* باید این نکته را ذکر کرد که گاهی حرف *و* و *ا* در آخر کلمات به صورت متصل *𐬵𐬀* نوشته می‌شود و این ترکیب از نظر شکل با حرف (ت) پهلوی یکسان است. از همین قبیل است املاء کلمه *tabmurip* (ص ۱۱۱ س ۵ این واژه‌نامه) که به صورت *𐬵𐬀𐬢𐬭𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀* نوشته می‌شود و این املاء سبب شده است که این کلمه را به غلط تهمورت، تهمورث بخوانند.

- ص ۴۴ س ۵ در ۱۳۴ صورت پازند *māraspāñd* آمده است .
- ص ۵۳ س ۴ کلمه *پیر* در دینکرد (DKM.527.12) نیز آمده است و از فحوای عبارت معنایی مانند « آسودگی ، آسایش » از آن بر می آید ، بنابراین در این مورد احتیاجی به تصحیح کلمه به *an-āvāmīh* نیست . قرائت کلمه شاید *hu-bāmīh* باشد .
- ص ۸۰ س ۸ *bē ka* در فارسی به صورت بیک (لیکن ، ولی) به کار رفته است . (نک : شمس قیس رازی ، المعجم به تصحیح محمد قزوینی ۱۳۲۷ هجری س ۲۸۱) .
- ص ۹۳ س ۴ صورت پازند کلمه *patūi* است .
- ص ۹۸ س ۹ در نسخه K43 *پا* آمده که صورت درستی است و باید *(pašen) pšyn'* خوانده شود .
- ص ۱۱۱ س ۵ در مورد املاء تهمورث رجوع کنید به یادداشت مربوط به ص ۴۲ س ۳ .
- ص ۱۳۴ س ۱۸ علاوه بر مراجع ذکر شده این لغت در ۲۵ نیز آمده است .
- ص ۱۴۷ س ۱۹ کلمه *gōhrīg* اصولاً به معنی « بیعانه یا وجه الضمان » به کار رفته است . نک : H.K.Mirza, Sir J.J. Zarthoshti Madressa Centenary Volume, Bombay, 1967, p.56 n .
- همین لغت به معنی « در عوض ، بجای » (بیشتر با کلمه *pad* : به) به کار رفته است . مثلاً ، DKM.513.22 (*pad gōhrīg ī*) , DKM.512.12 (*gōhrīg rāy*) ,
- Zd.Sp. III.86 (*gōhrīg*) , Gr.Bd.218.4 (*pad gōhrīg*)
- (واژه نامه بندهش تألیف مهرداد بهار، ص ۱۴۱ س ۱۸ اصلاح شود).

همین لغت با حرف اضافه *az* به معنی «عوض شدن، تغییر سمت دادن» است:

REA. V.18.

فعل *gōbrīdan* به معنی «عوض کردن (لباس)» در شایست نشایست به کار رفته

امیت:

Tavadia, ŠnŠ. III.6 (p.74) West, *SBE, Publ. Texts*, Part I.p.277

همین فعل به صورت «گوهریدن» دربرهان قاطع آمده و چنین معنی شده است:

« چیزی را به چیزی عوض و بدل کردن ».

ص ۱۵۷ س ۱۹ این کلمه را Müller به صورت *drwāi* می خواند و آن را با

کلمه اوستائی - *dru* (بار تولومه *Air. Wb. 738* . سنج. فارسی: دار به معنی درخت)

Beiträge zu Kritik und Erklärung des Mīnōig Chrat.

یکی می داند:

ص ۱۷۸ س ۱۵ کلمه پازند به صورت *Saojyōs* هم آمده است.

ص ۲۰۵ س ۱ این لغت در مقدمه (بند ۱۹) آمده است. لازم به توضیح است

که بندهای ۱ تا ۲۸ مقدمه در نسخه K43 مینوی خردنیست و صورت پهلوی این

قسمت از روی صورت یازند در زمانهای متأخر ساخته شده است.

ص ۲۲۵ س ۱۶ کلمه نه‌می‌یده ، نه‌نین فارسی مرتبط با همین کلمه پهلوی است.

ص ۲۲۹ س ۱۹ به جای این سطر جمله زیر افزوده شود:

۱۳۱. *vad-dōšārmīh: wi' dwš'lmv* : کینه ، دشمنی ۳۶ پا :

vaṭ - duṣārmī

ص ۲۴۰ ص ۹ در ۵ و ۵۹ صورت پازند *vāṣast* است.

ص ۲۴۱ س ۱۵ در مورد این کلمه رجوع کنید به :

C. Bartholomae, ZSR, II, 38.

فهرست لغات فارسی*

۱۹-۱۳ و ۴۹-۴	آزرم	آ	
۶۳-۲	آزمایش		
۲۱-۴	آزور	۲۰-۱۴ و ۲۱۳-۴	آب
۳۰-۱۰	آسانی (= آسایش)	۷-۱۸	آبادان
۳۲-۱۷	آسمان	۷-۱۷	آبادانی
	آسموغ - آشموغ	۱۱-۴	آبان
۳۴-۲	آسودن	۱۵-۱۸	آبسالان
۳۴-۱۸	آشتی	۲۱۱-۹	آبگینه
۳۵-۱۱	آشکاره	۱۴-۴	آبی
۳-۴	آشموغ*	۲۱-۱۰	آتش
۳۶-۵	آشنا	۳۷-۱۱	آراستن
۳۴-۱۴	آشیان	۱۸-۱۰ و ۲۰-۱۵	آز
۳۲-۶	آغشته	۸-۲	آزادی (= سپاس)
۲۱-۳	آفرین	۹-۱۵	آزار
۳۶-۸	آگاه	۱۹-۷	آزردن

* این فهرست اسامی خاص را نیز در بر دارد .

آگاهانندن	۳۶-۱۰	ازش	۱۸-۵
آمار	۴۳-۱۵	ازگان	۳۵-۸
آمدن	۱۲۶-۱۹ و ۲۱۲-۲	ازگهان	۳۵-۸
آمرزیدن	۴۷-۱۷	ازگهن	۳۵-۸
آموختاری	۴۶-۱۷	اسب	۳۰-۱۹
آموختن (= یاد دادن)	۴۶-۱۹	اسپرغم	۱۶۹-۵
آموزش	۴۷-۸	است	۲۳-۱۷
آن	۱۶۱-۱۸	استاد	۶۴-۴
آوار	۲۸-۹	استام	۱۶-۱۶
آواز	۲۸-۷ و ۵۰-۵	استان	۶۴-۷
آوردن	۱۲۷-۱۴	استخوان	۳۱-۶
آهو (= عیب)	۴-۹	استوار	۶۴-۱۲
آیفت	۲۲-۶	استه	۱۷۳-۲
آیین	۲۸-۱۸	اسکندر	۳۹-۱۹
		افتادن	۲۲۷-۱۹
		افد	۱۲-۱۱
ابر	۱۸-۱۸	افدم	۱۴-۱۴
اختر	۱-۵	افراسیاب	۹۹-۱۵
ارجمند	۳۸-۴	افروختن	۲۰-۱
ارجمندی	۳۸-۷	افزار	۱۵-۱
ارزانی	۳۷-۱۸	افزایش	۱۴-۱۷
ارزه	۳۹-۱۱ و ۱۳	افزودن	۱۵-۵
اروند	۴۲-۶	افسوس (استهزاء)	۱۷-۱۰
از	۲۱۹-۲	اگر	۲۱-۸

۵۴-۱۸	اوباردن	۳۷-۱۶	البرز
۶۸-۲	اورشلیم	۴۰-۱۸	الماس (= فولاد)
۵۲-۱۵	اورمزد	۴۲-۱۴	ام (درامروز، امسال، امشب)
	اوژن ← شیراوژن	۴۸-۱	امرداد
۶۳-۱۳	اوسانیدن	۴۴-۳	امشاسپند
۱۶-۱۳	اوستا	۴۴-۳	امهرسپند
۳-۵	اهریمن	۲۷-۱۶	امید
	اهلبوب ← اهلوب	۴۴-۱۰ و ۵۳-۱	انبار
۳-۱۱	اهلوب ^۵	۴۴-۸	انباز
	ایخشت ← ایخشت	۵۳-۱۵	انبسان ^۵
۲۹-۱۱	ایخشت	۵۷-۱۱	انجمن
۲۴-۴	ایدون	۵۷-۱۸	انداز
۲۷-۲	ایران شهر	۵۲-۶	اندام
۲۷-۶	ایرانویج	۱۷۶-۱۳	اندر
۲۷-۴	ایرانی	۶۱-۵	اندروا
۲۷-۸	ایرج	۶۰-۱۰	اندک
۱۲۵-۱۶	ایزد	۶۱-۷	اندوختن
۱۲۳-۹	ایزدان	۶۴-۱۹	اندیشیدن
۱۴۰-۱۴	ایستادن	۵۸-۴	انگاردن
۱۵۷-۱۸	این	۵۸-۱۱	انگاره
۳۰-۱۸	ایوار ، ایواره	۶۱-۱۶	انگشت
		۶۲-۸	انگور
		۶۳-۵	انگیزنده
۲۰۶-۱۲	با		انسان ← انبسان

۱۹-۱۲	برتنی	۲۲۲-۱۴	باد
۱۷۵-۲	بردن	۷۵-۱۳	بار (= دفعه)
۶۷-۱۴	برزگر	۲۲۵-۵	باران
۸۰-۱	برشم	۷۵-۱۹	بارنده
۲۲۷-۱۱	برف	۷۵-۱۸	باره (= اسب)
۲۰-۷	برنا	۲۲۵-۶	باریدن
۹۷-۱۷	بریدن	۲۰۲-۱	باز
۲۳۱-۴	بزرگ	۷۵-۱۶	بالش
۷۶-۱۲	بزه	۷۵-۱۴	بالین
۱۸۹-۱۱ و ۲۳۷-۱۸	بس	۱۰-۸	بام (= وام)
۲۳۸-۱۶	بستار	۷۶-۱	بامداد
۲۳۸-۱۷	بستر	۹-۳	بایستن
۳۲-۱۱	بستن	۷۶-۱۰	بَبَر، وَبَر
۲۳۹-۱	بسیار	۷۵-۷ و ۸	بخت
۷۶-۱۵	بغ	۹-۱۰	بخشایش
۷۶-۱۵ و ۷۸-۱۴	بغان	۴۰-۱۵	بخشش
۸۳-۳	بلند	۱۷۳-۱۵	بد
۸۲-۱۶	بلندگوش	۲۲۸-۹	بدخواهی
۸۳-۶	بن	۲۲۸-۷	بدخیم
۸۱-۷	بند	۲۲۸-۱۱	بددل
۸۲-۳	بنده	۲۲۸-۱۶	بدگوهر
۸۴-۷	بنه	۷۸-۱۸ و ۱۹	بر
۸۰-۱۸ و ۱۳۵-۸	بودن	۲۱۳-۱۳	بر (حرف اضافه)
۸۲-۶	بوشاسب	۷۹-۱	برادر

۲۵۴-۶	بيک	۸۳-۴	بوم
۳۶-۱۸	بی کرانه	۸۰-۵	به (پیشوند فعلی)
۱۰-۱۸	بی گزند	۱۰۸-۸	به (حرف اضافه)
۸-۱۴	بی گمان	۱۸۲-۱۵ و ۲۳۱-۱۰	به (= نیک)
۸-۱۰	بی گمانی	۲۲۲-۳	بها
۷۱-۱۶	بی گناه	۷۴-۱۰	بهار
۷۷-۱۳	بیم	۷۵-۴ و ۲۲۲-۹	بها نه
۲۳۴-۲	بیمار	۲۳۲-۱	به‌دین
۲۳۴-۳	بیماری	۷۴-۴	بهر
۱۰-۹	بی‌مزه	۲۲۲-۵	بهرام (ایزد)
۷۷-۱۷	بیمگن	۲۲۵-۴ و ۲۴۲-۱۲	بهرام (آتش)
۹۲-۱۹	بی‌واژ	۲۲۲-۷	بهره‌مندی
۷۸-۱	بیور	۷۵-۲	بهره‌وری
۷۸-۲	بیوراسب	۲۲۴-۵	بهشت
پ		۱۸۳-۱۵ و ۲۳۱-۱۷	بهی
		۷-۱۱ و ۱۲-۱۹	بی‌بر
۲۰۳-۱۹	پا	۷-۵	بی‌بیم
۸۸-۴، ۱۰	پاداش	۲۳۱-۱۶	بیختن
۸۸-۴	پاداشن	۱۳-۴	بیشه (= ویژه)
۸۶-۱۴ و ۸۷-۱۵	پادافراه	۲۰۸-۱۰-۲۳۲-۹	بیستم
۸۷-۴	پادشاه	۱۲-۱۶	بی‌سود
۱۸۵-۱	پادشاهی	۲۳۲-۱۴	بیش (= زهر)
۸۸-۱۴	پاره (= رشوه)	۲۳۲-۱۱	بیش
۹۷-۶	پاسخ	۵۲-۱۳	بی‌شمار
۱۴۰-۹	پاک		

۸۵-۹	پرهیختن	۸۸-۱۷ و ۱۶۷-۵	پانزدهم
۸۵-۹	پرهیز	۸۸-۱۲	پایه
۱۰۲-۸	پری	۸۷-۱۹	پائیز
۸۱-۴ و ۲۳۱-۱	پژوهیدن	۹۵-۱۱	پت
۲-۹	پس	۱۱-۸ و ۱۳-۷	پتیاره
۹۷-۱۱	پسند	۹۲-۱۶	پدر
۹۷-۱۵	پسندیدن	۸۹-۱۳	پدشخوارگر
۱۰۷-۷	پشت	۸۹-۱۶	پذیرائی
۱۰۷-۸	پشتیبانی	۲۱۶-۱۸	پذیرفتن
۹۸-۵	پشیمان	۹۰-۵	پذیره
۹۸-۳	پشیمانی	۱۰۷-۱۰	پُر
۱۰۶-۱۵	پل	۱۰۲-۱۰	پراگندن
۱۰۵-۱۹	پناه	۱۰۲-۱۴	پراگنده
۱۰۵-۱۷	پنبه	۱۰۱-۴، ۱۱	پرداختن
۵-۱۷	پنج	۱۰۲-۱۸	پرستار
۱۰۶-۱۸	پنجم	۱۰۳-۵	پرستش
۱۰۷-۱	پود (= پوشیده)	۱۰۳-۱	پرستیدن
۸۶-۹	پهنا	۱۰۹-۱	پرسیدن
۹۴-۴	پیچیده	۱۰۲-۷	پرغس
۹۴-۱۲	پیدا	۱۰۲-۷	پرگس، پرگست
۹۶-۶	پیر	۱۰۵-۱۰	پرنیان
۹۶-۸	پیرامون	۱۰۵-۳	پروانه (= اجازه)
۹۶-۱۴	پیروزگر	۱۰۴-۱۴	پروردن
۹۶-۱۱	پیروزی	۱۰۴-۱۸	پرورش

۱۱۵-۱۸	ترك	۹۶-۱۰	پیری
۱۱۲-۴	تشنگی	۲۰۷-۱۶	پیش
۱۱۶-۷	تن	۹۵-۱۹	پیشداد
۱۱۶-۱۸	تندرست	۹۶-۴	پیشکار
۱۱۶-۱۶	تندرستی	۹۶-۵	پیشه
۱۱۶-۱۵	تندی	۹۵-۱۶	پیشیار
۲۰۴-۱۸	تو	۹۶-۱	پیشینیان
۱۱۵-۹، ۱۰	توان	۹۱-۱	پیکار
۱۱۵-۲	توانگر	۹۶-۷	پیل
۱۱۵-۶	توانگری	۹۱-۱۵، ۱۹	پیمان
۴۵-۱۰	توختن	۹۳-۵	پیوستن
۱۱۵-۱۷	تور (= تورانی)	۹۳-۱۹	پیوند
۱۱۵-۱۴	تور (پسرفیدون)		ت
۱۱۱-۵ و ۲۵۳-۱۴	تهمورث	۱۱۰-۱	ت (ضمیر متصل)
۱۱۴-۴	تهی	۲۳۱-۹	تا (حرف اضافه)
۱۱۲-۵	تیر	۱۱۰-۱۲	تا (= تارمو)
۱۱۱-۱۹	تیز	۱۱۰-۸	تابستان
۱۱۲-۲	تیشتر	۱۱۰-۱۴	تاریک
۱۱۲-۷	تیمار	۱۱۱-۴	تاریکی
		۱۱۱-۱۵	تباه
		۱۱۴-۸	تُخشا
	ج		
۱۲۶-۱۳	جادوگر	۱۱۴-۱۶ و ۱۱۶-۱	تخم
۱۳۳-۱۱	جام	۱۱۴-۱۸	تخمه
۱۳۵-۳	جان	۱۱۳-۶	ترازو

۳۷-۱۵	چهار	۱۳۵-۴	جان سپار
۱۱۹-۲ و ۱۲۷-۱۲	چهاردهم	۱۳۵-۶	جانور
۱۱۹-۴	چهارم	۱۷۷-۱۰	جای
۱۶۵-۱	چهل	۱۴۹-۱۲	جدا
۱۲۰-۴	چیچست	۱۴۹-۱۸	جز
۱۲۰-۶	چیدن	۱۴۰-۱۲	جگر
۱۲۰-۱۸	چیری	۱۴۶-۱	جم
۲۱۹-۱۰	چیز	۱۴۷-۳	جمشید
۱۲۱-۸	چینورپل	۱۴۹-۱۰	جوان
		۱۳۲-۹	جهش
		۱۳۳-۱۸	جهود
	خ		
۱-۱۱	خاستن		
۱۹-۲	خاك	چ	
۲-۴	خایه (= تخم مرغ)	۱۱۸-۱۳ و ۱۱۹-۱۲	چارپا
۲-۳ و ۵۶-۱۰	خایه دیس	۱۱۹-۱۱، ۱۴	چاره
۵۶-۱۰	خجیر	۲۱۸-۱۷	چرا
۵۵-۱۱	خدا	۱۲۲-۳	چرب
۴۶-۱۶	خر	۱۲۲-۲	چربی
۳۸-۱۱	خراستر	۱۲۱-۱۰	چشم
۳۸-۱۷	خرد	۱۲۰-۱۹	چم
۷۲-۱	خرداد	۱۲۲-۶	چند
۳۸-۱۳	خردمند	۱۲۰-۸	چون
۶۷-۱۵	خرده	۱۲۰-۱۶	چونی (= چگونگی)
۶۷-۱۸، ۱۹	خرده نگرشنی	۲۱۸-۱۴	چه

۶۶-۲۷۸-۱۲	خوشی	۷۲-۱۱	خرسند
۷۳-۸۷۱۴۶-۱۰	خون	۳۹-۱۰	خرگوش
۷۲-۳	خونیرث ، خونیرس	۱۱۱-۱۸	خرما
۶۷-۳	خوی	۱۶۱-۱۴	خریدن
۲۲۶-۱۵	خویش	۳۸-۱۱	خستر
۵۹-۱۴	خویشاوند	۳۱-۱۵	خستو ، خستوان
۲۲۷-۲	خویشتن	۳۵-۱۶	خشم
۲۲۷-۵	خویشتن شناسی	۳۶-۴	خشمن
۲۷-۱۵۷۵۰-۲	خیم	۶۶-۱۷۱۹	خشنود
		۶۶-۱۳، ۱۵	خشنودی
		۴۱-۶	خفتن
۱۲۵-۱۵	داد	۷۱-۱۹	خماهن
۱۲۵-۲	دادار	۷۲-۴	خنرث ، خنرس ، خنیرث
۱۲۴-۵	دادن	۵۰-۶	خواسته
۱۳۲-۱۵	دارو	۱۹۲-۱۹۷۱۹۶-۸	خواندن
۱۷۷-۶	داستان	۵۰-۱۰	خواهش
۱۲۹-۸۷۱۳۱-۵	داشتن	۵۵-۵	خوب
۱۳۲-۶	داشتن	۸۰-۱۷	خود
۱۳۳-۱۶	دانا	۲۳۹-۱۳	خوردن
۱۳۳-۱۴	دانائی	۶۸-۱۱	خوردنی
۵۹-۶	دانستن	۶۸-۱۲	خورش (= غذا)
۱۳۴-۱۸	دانش	۶۷-۶۷۶۸-۶	خورشید
۱۳۴-۱۶	دانشمند	۱۷۶-۲	خوره
۱۲۶-۷	داور	۶۵-۷۷۸-۷	خوش

۱۵۱-۱۹	دژ ، دش	۱۲۶-۹	داوری
۱۵۲-۸	دژ آگاه	۱۳۸-۵	دبیری
۱۵۲-۴	دژخیم	۱۳۷-۱۳	دد
۱۷۵-۱۸	دست	۱۳۷-۱۱	ددیگر
۱۷۶-۱۱	دستکار	۷۶-۶	در
۱۳۹-۵	دستور	۱۴۱-۱۵	دراییدن
	دش ← دژ	۱۴۱-۱۲	درخت
۱۳۹-۱۳	دشت	۱۴۲-۱۹	درد
۱۳۹-۱۲	دشتان	۱۵۸-۵	درست
۱۵۴-۱۶، ۱۸	دشمن	۱۴۵-۱۲	درفش
۱۵۵-۵	دشوار	۱۴۴-۶	درمان
۲۰۲-۶	دل	۱۴۳-۵	درمنه
۱۴۳-۱	دلیرتر	۱۴۴-۱۲ و ۱۸۶-۲	درود
۱۴۶-۹	دماوند		دروش ← درفش
۱۱۳-۸ و ۱۳۶-۴	دو (= ۲)	۱۴۴-۹ و ۱۹۱-۳	دروغ
۱۶۷-۳	دوازده	۱۴۵-۸	دروغزنی
۱۴۸-۳، ۱۶۷-۸	دوازدهم	۱۴۵-۱۵	دروند
۱۳۶-۱۱ و ۱۴۸-۱۵	دوپا (= انسان)	۱۴۳-۹	درویش
۱۹۹-۱۶	دور	۱۴۳-۱۷	درویشی
۱۵۲-۱۷	دوزخ	۱۴-۹	درو کردن
۱۵۱-۱	دوست	۱۴۱-۶	دریا
۱۵۰-۱۹	دوستی	۱۴۱-۱۰	دریابار
۱۲۳-۵	دِه	۱۴۹-۹	دزد
۲۱۱-۱۸	دِه ، دیه	۱۴۹-۶	دزدی

۳۹-۹	رشکن	۱۰۸-۷	دهان
۲۰۴-۱۲	رشن	۱۲۳-۸ و ۱۳۵-۲ و ۱۵۶-۱۷	دهم
۱۶۶-۱	رفتن	۳۱-۱۶	دیدن
۲۰۵-۱۴	رمه (درتر کیب رمه مند)	۱۷۴-۹	دیر زمان
۲۰۶-۱۵	رنج	۱۷۴-۱۴	دیرنده
۲۰۷-۸	رنگ	۱۷۸-۱۸	دین
۲۰۵-۱۹	روان	۱۸۱-۲	دیو
۱۵۶-۱۵	روز		دیه ← ده
۲۰۷-۱۸	روستا		
۲۰۶-۹	روش (= حرکت)		
۲۰۸-۶	روشن	۱۹۹-۶	را
۲۰۸-۵، ۹	روشنی	۱۹۹-۴	رادی
۲۰۶-۲	روغن	۲۰۰-۹	راست
۴۲-۴	رومی	۲۰۰-۳	راستی
۲۰۸-۱۲	رون (= جهت)	۲۰۱-۱۶	رامش
۲۰۷-۱۳	رویش	۱۹۸-۵ و ۱۹۹-۱۹	راه
۲۰۴-۹	رهی	۲۰۱-۸	راهنما
۲۰۲-۱۹	ریختن	۲۰۲-۱۳	رد
۲۰۳-۷	ریزش	۱۹۳-۷	رز
۲۰۴-۴	ریمن	۲۰۳-۱۰	رستاخیز
		۲۰۸-۱	رُستن
		۲۰۴-۶	رَستن
		۲۰۰-۷	رَسته
۱۶۲-۶	زادن	۱۳۳-۲	رسیدن
۱۶۲-۱۳	زایش	۳۹-۲	رشک

۱۶۱-۸	زیستن	۶۳-۳	زبان
۱۶۱-۱۳	زین (= اسلحه)	۱۱-۵	زبر
	من	۱۶۰-۱، ۲۱۰-۸	زدن
		۱۶۲-۱۷، ۱۹	زردشت
۱۸۵-۱۹	سال	۱۶۲-۱۶	زرده (تخم مرغ)
۱۷۸-۹	سالار	۱۶۳-۱۱	زرگونی
۱۷۸-۱۲	سالاری	۳۰-۵	زرمان
۱۶۵-۶	سام (= گر شاسب)	۱۶۴-۱۲	زروان
۱۶۹-۱۵	سبك	۱۶۳-۲	زره
۱۶۷-۱۴	سپاس	۱۶۳-۱۰	زرین
۱۶۷-۱۰	سپاهبد، سپهبد	۱۶۰-۱۴	زشت
۱۶۹-۲	سپر	۱۵۹-۱۰	زفر (= دهان)
۱۶-۵	سپردن	۱۴۶-۳	زمان
۱۶۹-۳	سپردن	۱۴۶-۲	زمانه
	سپرگی ← سپزگی	۱۴۷-۱	زمستان
۱۶۹-۱	سپزگی	۱۴۶-۱۶	زمی
۳۱-۲	سپنج	۲۳۲-۱۵	زن
۱۶۹-۸	سپوختن	۱۶۰-۱۹ و ۱۶۱-۱۵	زندگی
۱۶۷-۱۲، ۱۶۸ و ۱۰	سپهر	۱۶۳-۱۹	زندیقی
۱۶۸-۱۱	سپیتمان	۱۶۴-۴	زور
۱۷۱-۲	ستاره	۱۶۴-۷	زورمند
۱۷۰-۱۶	ستایش	۱۵۹-۲	زهر
۱۵۱-۷	ستدن	۱۵۹-۷	زیان
۱۷۱-۳	ستم	۱۵۹-۴	زیانکار
۱۷۲-۹	ستور	۱۴-۵	زیر

۱۶۵-۸	سیاوخش ، سیاوش	۱۷۲-۱۹	ستون
۲۵-۱۴ و ۱۳۸-۱۵	سیج ، سیز	۱۷۲-۷	ستوه
۱۳۹-۷	سیر	۱۶۵-۵، ۱۵	سخت
۱۳۹-۸	سیری	۱۶۶-۱۹	سخن
۱۲۴-۳ و ۱۳۸-۱۷	سیزدهم	۱۷۲-۲	سدویس
۱۳۸-۱۵	سیزگی	۱۷۱-۱۳	سدیگر
۶-۱۳	سیصد	۲۰۷-۱۰	سر
۱۷۳-۵	سیمرغ	۱۷۳-۱۲	سرد
۱۷۳-۴	سیمین	۱۷۳-۱۱	سرده
	ش	۱۷۳-۸	سردی
		۱۷۴-۷	سرشك
۱۸۰-۱	ش (ضمیر متصل)	۱۷۴-۱۳	سرما
۱۸۱-۱۰	شاد	۱۷۵-۱۶	سرو (= شاخ)
۱۸۱-۹	شادی	۱۷۴-۱۸	سروش
۳۴-۱۶	شاگرد	۱۹۲-۱۲	سگ
۱۲۴-۲ و ۱۸۲-۹	شانزدهم	۱۷۴-۱۲	سلم (پسرفریدون)
۲۱۸-۴	شاه	۱۷۸-۲	سود
۲۱۸-۵	شاهنشاه	۱۷۷-۱۲، ۱۸	سودمند
۱۸۱-۱۴	شایستن	۱۷۷-۷	سوه
۲۰۷-۴، ۶	شبانروز	۵-۵ و ۱۱۳-۷	سه (= ۳)
۶۵-۱۸	شتافتن	۶-۸	سه‌شبه
۲۳۷-۸	شدن (= رفتن)	۱۶۶-۱۵	سهم
۱۸۵-۶	شرم	۱۶۶-۱۷	سهمگن
۱۸۵-۷	شرمگنی	۲۰۴-۱۹	سی (= ۳۰)

۱۹۶-۱۱	کنگدژ	۱۸۸-۳، ۷	کار آگاهی
۱۹۷-۵	کور چشم	۱۸۸-۱۴	کارزار
۱۹۷-۸	کوردل	۱۸۷-۹	کاستن
۱۹۴-۷ و ۱۹۷-۳	کوشش (جدال، تلاش)	۱۸۸-۹	کالبد
۱۹۴-۳ و ۱۹۶-۱۹	کوشیدن (ستیز کردن)	۱۸۸-۱۷	کام
۱۹۵-۹	کوه	۱۸۹-۶	کامه
۱۹۲-۱۰	که	۱۸۷-۷	کاوس
۲۶-۵ و ۴۴-۱۵، ۲۲۰-۷	که	۱۸۷-۵	کاهش
۱۹۱-۲	کیان	۱۹۰-۶	کبود
۱۸۹-۹	کیانسه	۱۹۰-۸	کدام
۱۹۰-۱۸، ۱۹	کیخسرو	۱۹۰-۱۱	کده
۱۹۱-۶	کیش	۱۹۵-۱۳ و ۲۲۳-۷	کردن
۱۹۱-۱۳	کیقباد	۱۹۵-۶	کرفه
۱۹۱-۱۹	کی گشناسب	۱۳۸-۳	کژدم
۱۹۱-۱۴	کی لهراسب	۲۵-۱۷	کس
۱۹۲-۱	کین	۱۸۷-۱۴	کس و کار
۱۹۲-۳	کینه‌ور	۱۶۳-۵	کشتن
۱۹۲-۵	کینه‌وری	۱۹۱-۱۱	کشور
گ		۱۹۱-۸	کشیدن
		۱۹۱-۱۶	کم
۱۳۳-۱	گام	۱۹۳-۱۴	کمان
۱۱۶-۱۲	گاو	۱۹۴-۹	کنار
۱۲۸-۱۶	گاه (جای)	۲۰-۹	کنند
۱۲۹-۲	گاه (زمان)	۱۹۷-۱۱	کنش

۷۶-۲	گریستن	۱۲۹-۴	گاه (تخت)
۲۳۷-۲	گزند	۱۲۹-۶	گاهنبار
۲۳۰-۶	گزیدن	۱۳۸-۱	گجسته
۲۳۰-۱۵	گزین	۲۲۹-۱۲	گذر
۲۳۸-۱۲	گستاخ	۲۲۹-۸	گذشتن
۲۳۹-۱۱	گشتاسب	۲۲۹-۴	گذشته
۲۴۰-۱۸	گشفتن	۱۴۱-۱۹	گرامی
۱۸۵-۳	گشودن	۱۴۲-۳	گران
۱۴۷-۴ و ۱۴۸-۱۸	گفتن	۶۰-۱۷	گراییدن
۱۷۴-۱۱	گله	۱۵۶-۱۱	گرد
۱۵۶-۱۸	گماردن	۲۴۳-۱۸	گرداندن
۱۵۷-۴	گمان	۱۴۲-۱۷ و ۲۴۳-۱۱	گردیدن
۲۴۶-۲	گناه	۲۳۷-۷	گرز
۲۴۶-۵	گناهکار	۱۴۴-۱۳	گرمزمان
۲۴۶-۷	گناهکاری	۱۵۶-۱۴	گرسنگی
۱۴۹-۷	گنجه	۱۴۲-۱۰	گرفتار
۲۲-۱	گندم	۲۲۳-۱۹	گرفتن
۱۵۵-۱۴	گواردن	۱۵۶-۱۳	گرگ
۱۵۵-۹	گواه	۱۴۴-۱	گرم
۱۵۵-۱۲	گواهی	۱۴۴-۵	گرما
۱۵۰-۱۵	گوسفند	۱۴۴-۸	گرمی
۱۵۲-۲	گوش	۲۴۴-۱۸ و ۲۴۵-۱	گروش
۱۵۸-۱۵	گونه	۲۸-۴	گرویدن
۱۵۸-۱۶	گونه گونه	۲۴۴-۷	گریختن

۱۴۶-۱۳	مردن	۱۴۷-۱۵	گوهر
۲۲۰-۴	مرغ	۲۵۵-۶	گوهریدن
۲۱۸-۲	مرگی	۱۵۷-۱۹	گیاه
۲۱۹-۱۹	مروا	۱۳۶-۵	گیاچه
۲۱۳-۱۲ و ۲۱۵-۱۹	مزد	۱۶۹-۱۸ و ۱۷۰-۱۳	گیتی
۲۱۶-۳	مزدور	۱۶۵-۱۰	گیهان، جهان
۲۱۰-۱۷	مزدیسن	۱۲۸-۱۴	گیومرث
۲۱۰-۱۴	مزدیسان		ج
۲۱۳-۲	مزه		
۱۰-۱۳ و ۲۱۹-۱۶	مست	۱۹۸-۱۴	لابه گری
۲۱۶-۸	مست	۲۰۵-۱۰	لرزیدن
۲۱۶-۲	مغز		م
۱۹۸-۱	من		
۲۱۴-۱۳	منش	۲۰۹-۱	م (ضمیر متصل)
۲۱۱-۱۳	منوچهر	۲۰۸-۱۱	ما
۲۱۹-۶	موزه	۴۵-۱۲ و ۲۱۰-۶	مادر
۲۱۹-۷	موی	۲۱۱-۲	مار
۲۱۹-۸	مویه	۲۱۰-۱ و ۱۹	مازندر
۳۷-۷	مه (حرف نهی)	۱۹۰-۱۲	ماندن
۲۱۶-۵	مه (= بزرگتر)	۲۰۹-۵	ماه (= قمر)
۲۱۲-۹	مهر (ایزد)	۲۰۹-۸	ماهی
۲۱۲-۱۱	مهر (= دوستی)	۱۳۶-۱۲ و ۲۱۷-۱۴	مرد
۲۱۲-۱۲	مهر (= خورشید)	۶۶-۷ و ۲۱۷-۱۶	مردم
۲۱۶-۱۲	مهست	۲۱۷-۱۸	مردمی

۲۴۰-۵	نشیم	۲۰۹-۱۱	مهمان
۲۴۰-۶	نشیمن	۳۰-۷	می
۲۴۱-۸	نگاهداری	۲۰۹-۱۳	میان
۲۴۱-۱۶	نگریدن	۲۰۹-۱۲	میانجی
۲۳۵-۹	نگوسار	۲۱۴-۱۹	مینو
۲۳۲-۱۰ و ۲۴۵-۸	نماز	۲۱۴-۱۶	میوه
۲۴۵-۱۲	نمودن		
۲۴۶-۹	ننگ	ن	
۲۴۶-۱۴	نو	۴۸-۱۵	ناآبادان
۳۲-۹	نود (۹۰)	۵۱-۱۷	نا ارزانی
۱۲۴-۱۰ و ۲۴۶-۱۲	نوزدهم	۵۲-۱۷	نا امید
۱۴۰-۱۰ و ۲۲۶-۱۲	نوشتن	۶۳-۱۶	نا سپاس
۱۹۸-۳	نه (حرف تقی)	۶۳-۱۹	نا سپاسی
۵-۷	نه (۹)	۱۸۵-۱۰	نام
۲۳۱-۱۲	نهانی	۲۲۵-۱۱	نامبردار
۲۲۵-۱۶	نهفتن	۲۰۱-۱۱	نان
۵-۱۲ و ۲۲۶-۱	نهم	۲۲۷-۱۲	نبرد
۲۲۲-۱	نیا	۲۲۶-۱۱	نبی (= کتاب)
۲۲۱-۷	نیازمندی	۱۶۱-۱۹	نر
۲۲۱-۱۵	نیایش	۲۳۶-۱۶	نزدیک
۲۳۳-۱۷	نیرو	۲۳۶-۱۷	نزدیکی
۲۳۲-۵	نیزه	۲۳۹-۷	نشاستن
۲۰۷-۹	نیست	۱۳۶-۱۸ و ۲۴۰-۸	نشست
۲۳۶-۱۲	نیک	۱۳۷-۱	نشستن

۳۶-۱۵	هرگز	۲۳۶-۲	نیکي
۲۰۴-۱۵	هزار	۲۳۴-۱۰	نیمروز
۲۰۴-۱۶	هزاره	۲۳۵-۱۱ و ۱۷	نیوشیدن
۵۷-۴ و ۶	هزینه		
۲۳-۱۷	هست	و	
۲۳-۱۶	هستی	۶-۱۶ و ۲۲۱-۱	و
۱۱۶-۶	هشت (۸)	۲۲۲-۱۲	واژه
۲۳-۶ و ۳۵-۲	هشتم	۱۰-۸	وام ، بام
۱۸۳-۱۳	هشتن	۲۳۰-۱۹	وجر ، وچر
۱۱-۱۶ و ۲۳-۳	هفت	۲۴۳-۹	ورز (= زراعت)
۲۳-۴	هفتان	۶۷-۱۴	ورزیدن
۱۱-۱۰	هفت اورنگ	۲۲۶-۴	وروبرش
۱۲-۶	هفتم	۲۲۶-۶	وروجرش
۱۱-۱۲	هفدهم	۲۴۲-۴	وك
۳۶-۱۵	هگز	۲۴۷-۱	ونند
۴۲-۱۱	هم	۲۳۷-۱۹	ویددفش
۴۲-۱۷	همال	۲۳۲-۱۷	ویر
۶۹-۱۲	همانا	۶۱-۳	ویران
۴۵-۴	همتا	۱۳-۴	ویژه
۴۶-۱۰	همکار	و	
۴۷-۶	هموار ، همواره	۳-۱۶	هاموار
۴۳-۱۰	همه	۳۵-۱ و ۱۲۷-۱۰	هجدهم
۴۳-۱	همی	۳۹-۱۸	هرزگی
	همیز ← همین	۴۰-۱	هرزه

همیشه	۴۶-۱	ی	ی
همین	۴۶-۷	ی	۱-۱۲۷۴-۱۲۷۴-۲۲
هندوستان	۶۲-۷	یا	۲۸-۱۰
هنر	۷۲-۱۹	یاد	۲۴-۱۰
هنرمندی	۷۳-۲	یار	۲۵-۴
هنیره	۷۲-۳	یاری	۲۵-۷
هوش (= مرگ)	۴-۷	یازدهم	۱۳۶-۱۴
هوشنگ	۶۵-۱۱	یافتن	۲۲-۱۰
هوشیار	۶۵-۱۰	یزدگرد	۱۳۲-۱۱
هوشیدر	۶۶-۳	یک	۲۹-۲
هوشیدر ماه	۶۶-۵	یکتا	۲۸-۱۲
هوم	۶۹-۱۰	یگانه	۲۹-۱۲
هیچ	۲۳-۱۴	یگانگی	۲۹-۱۴
		یهود ، جهود	۱۳۳-۱۸

viša- 232-13*vohunī-* 73-9, 146-12*vouru-kaša-* 244-13*xrvi-drav-* 68-4*xrvidruš* 68-5*xvāpara-* 49-1*yaθā ahu vairyō* 5-2*yaoždāera-* 153-13*zaōθra-* 163-14*zbā/zav* 30-2*zrāda-* 163-2*zrayah-* 162-4

فارسی باستان

kāra- 187-13*uta* 6-16

اوستائی

āaṭ 1-1

a-iəyaṭah- 25-14

arəzahī 39-12

arəzūra- 39-16

armaēšta- 41-2

auruša- 42-8

baēšaza- 77-11

bawra- 76-10

dab- 101-18

dərəzi-takaəra- 171-12

drayah- 162-5

dru- 255-9

dvaēšah-/*ṭbaēšah*- 77-1

fradaḍaṭšū- 101-10

gandarəwa- 150-14

gərəḍa- 143-3

hunav- 72-7

hu-raəḍa- 68-18

hvaəwa- 68-16

iəyeṭah- 138-15

kamərəḍa- 193-13

kurō (?) 197-7

maiḍyōi-zarəmaya- 247

miəaoxta-/*miəōxta*- 213-9

miərō-drug- 212-16

nāirīkā- 223-5

paēman- 96-17

paitita 95-11

raod- 41-12

sav- 179-4

sarəḍa- 173-10

savahī- 177-8

sraska- 174-8

srū- 175-15

srvara- 175-15

šud- 33-19

taxma urupay- 111-6

ṭbišta- 77-6

uš- 65-9

ušah- 65-17

ušastara- 65-14

vərəəa- 156-10

apartanēr 19-12*apsparem (apasparem)* 16-9*aspnjakan* 31-2*ir* 26-16*dašn* 88-5*nštvn*³ (*ništavān*) 126-5*vahan* 156-11*varti-k*^c 156-10

عربی

آبسال ۱۵-۱۸

اُپسال ۱۵-۱۸

برنگان ۱۰۵-۱۱

بیش ۲۳۲-۱۴

فرواق ۱۰۵-۳

هنداز ۵۲-۱۹

هنزمن ۵۷-۱۴

mzdy 215-19

nydʔk 222-2

nydwhšyt 235-13

pʔthšʔdy 87-3

pʔthšʔdyhy 87-11

pʔtwplʔsy 86-15

phkʔpty 91-7

plʔy 99-7

plcndy 107-5

plmwšyt 104-8

plmw- 92-11

stʔd- 170-19

stʔdšny 170-17, 171-1

stʔdytky 170-19

twmy 116-5

wld- 243-17

wlwyšny 245-2

wnʔlty 235-2

wstʔhwy 238-13

wtlty, wtyl- 229-10

wydʔpʔn 221-10

wylʔsty, wylʔd- 233-8

ywbʔnyhy 149-11

yzdty 125-17

پهلوی کتیه‌ای

ʔywp 28-11

hwytwdʔhy 59-3

plmʔt 104-3

tgl 112-5

سغدی

xwsndyʔ 4-19

ختنی

pasāla 15-19

آسی

nystván/nistáuæn 126-5

vart 156-11

پشتو

psarlai 15-19

اصفهان‌ای

heyyār 25-6

لغات قرصی ایرانی در زبانهای دیگر

یونانی

karðakes 188-12

سریانی

ʔšpʔ 31-3

hanzaman 57-13

ارمنی

apartanakan 19-12

زبور پہلوی

byʔt 24-10

cšy 18-7

dwyyny 29-1

hsty, hyc- 1-13

knyn 37-5

lšk 39-3

ncwmnyhʔy 57-15

ndʔc- 57-18

ndley 60-15

pʔlwny 10-3

phšʔdšny 20-19

sʔdšny 34-6

wbʔm 53-3

wbšy 54-4

wgwn 62-11

wstyknyhy 64-16

wzdysy 56-18

wzwʔn 63-4

dʔšny 132-7

dgly 174-10,15

dlwby 144-11

dlwcnny 145-10

dlywʔy 141-9

dstklty 176-10

gbyʔ 136-6

gwkʔdyhy 155-10

gwpty, gwb- 147-7

gyrʔg 177-11

hyl- 183-17

kʔmsty, kʔm- 189-3

klpk 195-5

kwpny 195-11

kyšwbly 191-12

lʔdy 199-10

Psy 200-2

lncy 206-16

lsty 204-7

lsykyhy 204-10

lwny 208-16

mʔhmʔn 209-10

mʔnšny 211-15

mldwny 217-17

<i>nbʔy-</i> 184-12	<i>rwɔdystʔg</i> 207-18
<i>nbrdʔd, nbrd-</i> 227-17	<i>ryl</i> 202-18
<i>ngwš-</i> 235-13	<i>sʔn-</i> 63-11
<i>nydfʔr-</i> 239-3	<i>srsk</i> 174-8
<i>pʔdgws</i> 88-8	<i>tʔbʔn</i> 110-9
<i>pdkʔr-</i> 91-2	<i>twsyg</i> 114-6
<i>pdmʔn</i> 91-18	<i>wxybyh</i> 226-17
<i>pdmwc-</i> 92-10	<i>wxʔšt, wxʔz-</i> 81-19, 82-1
<i>pdmwcn</i> 92-15	<i>wyfrʔs</i> 19-5
<i>pdwʔc-</i> 93-1	<i>wygʔh</i> 155-11
<i>prywj/prywg</i> 96-12,13	<i>xwmbwyg</i> 54-10
<i>ptwd, ptʔw-</i> 11-19, 93-3	<i>ywʔrdʔw</i> 156-5
<i>pwʔg</i> 140-11	<i>zʔwr</i> 164-5
<i>rnj</i> 206-17	<i>zyrd</i> 202-7

Z

zhr 159-2

zm³n 146-5

zmyg 146-17

zn 232-16

zryh 162-4

zwhr 163-14

zwr 164-5

zyndg 161-2

zywystn, zyw- 161-11

پارتی

ᵛPb/Pb 198-15

ᵛbwyn- 62-5

ᵛbx³h- 20-19ᵛby³d 24-11ᵛby³s- 25-3ᵛbysp³r- 16-8

ᵛdr 27-12

ᵛdy³wr 25-6

ᵛgs 36-9

ᵛhy³ng 34-15ᵛmb³g 44-9

ᵛmwc- 47-4

ᵛndrz 60-15

ᵛndrw³z 61-5

ᵛndrxtn 27-1

ᵛnjmn 57-13

ᵛw³gwn 62-11

ᵛwjd, ᵛwjn- 56-7, 140-8,9

ᵛwsnyndyft 63-12

ᵛwwd 114-1

ᵛwyst³m 64-7

ᵛz 70-5

ᵛstwb 172-6

bg 76-16

bwd[yst³n] 54-8

bwj- 81-3

cw³gwn 120-14cwhrb³d 119-1

cwhrm 119-6

cwhrwm 119-7

cyš 219-11

dr³w- 141-18

drwg 144-10, 191-4

drwšt 117-1, 158-7

drwxtmyhr 212-16

gndgyft 150-12

gwxn 146-11

hnd³m 52-7

hs 192-8

hyrz- 183-18

jhr 159-3

jyw- 161-12

jywndg 161-2

kr- 196-7

Pb 198-15

msyšt 216-13

mwrg 220-6

šyb- 183-12

T

tʔryg 110-15

trw- 113-16

tsbʔy 118-15

tswm 119-6

twʔn 115-9,11

twʔngr 115-3

twhm 114-17

twhyg 114-6

twxm 114-17

tys 219-11

.W

wcyd- 230-8

wdr 229-13

wdyr- 229-10

whʔg 222-4

whʔng 222-10

whʔr 74-11

whyz- 231-19

wnybwf 6-4

wšwb- 340-18

wycʔryšn 230-3

wymnd 234-14

wynʔh 246-4

wynʔrd, wynʔr- 235-2

wynd- 35-13

wyrʔst, wyrʔy- 233-7

wystʔhyh 238-12

wzrg 231-5

X

xwʔbr 49-1

xwʔryy 52-4

xwʔst, xwʔh- 81-19

xwb 55-8

xwdʔwn 55-14

xwdʔwy 55-16

xwdʔy 55-13

xwmbwyg 54-10

xwn 146-10

xwrn 69-9

xwrxšyd 67-7

xwybš/xwyš 226-16

xyn 192-2

xyr 26-15

xyšm 35-17

Y

ywjdh 153-12

yz- 23-10

p³dyxš³yy 87-11
p³dyz 88-1
p³k 140-11
pd 108-14
pdrypt, pdyr- 217-8
pdyš 90-9
phlwm 86-7
phryz- 86-1
phyk³r 91-2
phykl- 91-6
pnzwm 5-18, 106-19
pr³mwš 104-6
pr³mwšt 104-8
pr³mwšyy 104-6
pr³y 99-7
prgn- 102-12
prm³y- 104-3
prng³n 105-11
prnpt, prnm- 105-6
prtwm 101-6
prw³ng 105-2
prwrd, prwr- 104-16
prwxyy/prwxyh 100-8
pry³d- 98-19
prz³pt 100-11
pswx 97-7
pt³y- 11-18, 93-3
pty³r 11-8
pym³n 91-17
pymwcn 92-14
pymwxt, pymwc- 92-9

pyrwzyh 96-12
pyw³z- 92-19
pywn 93-19
pywst 93-13

R

r³b 198-15
r³h 200-1
r³yn- 201-5
rhyg 204-9
rnz 206-16
rrz 205-12
rwn 208-15
rwyyšn 207-14
rwz/rwc 156-15
ryz- 203-2

S

s³r³r 178-10
sh- 214-5
swyg 33-19

S^y

šhr 183-7
šhry³r 183-9

hmbʔr- 53-2
hmbʔw 44-9
hmwxt, *hmwc*- 47-3
hmyw 43-3
hnʔm 52-7
hndʔc- 57-18
hngʔr- 58-11
hnzmn 57-12
hrwysp 41-17
hšʔgyrd 34-17
hwmbwy- 54-9
hwnsnd 4-19, 72-12
hwstyɡʔn 64-15
hwšnwd 67-1
hyʔr 25-5
hyšt, hyl- 183-17

K/Q

kʔhyšn 187-6
kʔrdʔg 188-12
kʔmyst 189-3
kʔmyst, *kʔm*- 137-19
qmʔr 193-12
kwf 195-11
kwr 197-6
qwšydn 194-6
kwšyšn 194-8
qyrb 192-16
kyrbg 195-5

kyrbkr 195-1
kyrd, *kwn*- 196-6,7
kyrdgʔn 194-17
qyrdgʔr 194-15

M

mhystg 216-13
mnyšn 214-14
mrđwhm 66-8, 217-17
mwrw 220-5
mwrwʔ 219-19
myhr 212-10
myrd 136-13, 217-15
myw 214-17

N

nbʔst 184-12
nbyg 226-10
nbyšt, *nbys*- 226-14
nwwm 226-2
nywš- 235-13
nyxwʔr- 239-3
nyyd, *ny*- 138-11

P

pʔdʔšyn 88-4

bn 81-10

bnd 81-11

bwxtʔr 80-14

bwxtn 80-18

bwy 54-8

bwz- 81-3

by 76-16

bzg 76-13

C

cʔwn 120-14

cʔwnyh 120-17

D

dʔdystʔn 125-10

dʔrwg 132-16

dʔšyn 132-6

dmystʔn 147-2

drʔyst, drʔy- 141-17

drw 144-10, 191-4

drwnd 145-15

drwxš 144-19

drwzn 144-18

dryʔb 141-8

dryst 116-19, 158-7

dwʔryyšn 148-10

dwdyg 137-12

dwšʔrm 152-12

dwšmyn 154-17

dwšwštyh 153-2

dwšwx 152-19

dwšxwpty 152-15

dyl 202-7

F

frysti 38-12

G

gʔh 128-17, 129-5

gngyy 150-11

gryw 122-14

gryyst, gryy- 76-4

gwgʔn- 155-19

gwgʔyy 155-10

gwmyxt, gwmyz- 157-12

gyʔg 177-10

gytyg 170-1

H

hʔmyn 46-7

hmʔg 43-11

hmbʔr 44-11

ʔn 70-4	ʔwzyd, ʔwzyh- 56-13
ʔnʔgyh 50-16	ʔyʔb 28-11
ʔndrz 60-15	ʔyʔd 24-11
ʔngwšydg 52-11, 61-18	ʔyʔpt, ʔyʔb- 22-11
ʔnwh 114-1	ʔyʔst, ʔyʔs- 25-2,3
ʔny 4-13	ʔyg 33-1
ʔpr 19-1	ʔyr 27-11
ʔpwrđ, ʔpwr- 134-12	ʔyrnz- v. ʔyrxt
ʔrmʔs 40-19	ʔywyn 29-1
ʔrwy 41-13	ʔz 210-3
ʔrʔšk 39-3	ʔzyš 18-9
ʔrzʔn 38-1	
ʔstʔr 31-8	
ʔstg 31-11	
ʔw- 6-17	
ʔwʔm 53-6	ʔspggyh 168-19
ʔwbʔrd 55-3	ʔspwxt 169-8
ʔwbyst 228-3	ʔstwyqwn 172-6
ʔwptʔd 228-3	ʔškyft 184-17
ʔwrwr 69-2	ʔyg/ʔy 123-3
ʔwsʔn- 63-10	ʔym 42-16
ʔwš 17-19	ʔyr 26-16
ʔwšybʔm 65-16	ʔyrxt, ʔyrnz- 26-19, 50-1
ʔwt 11-15	ʔyw 22-2, 74-2
ʔwystʔm 64-7	ʔzwʔn 63-4
ʔwyš 54-4	
ʔwyštʔb- 66-1	
ʔwzd, ʔwzn- 56-6, 140-7	
ʔwzdys 56-16	
ʔwzdyšcʔr 57-2	
ʔwzdyspryst 56-17	
	bʔ 80-5,9,11
	bhr 74-5

C

B

فارسی میانہ ترفان

))

gnyn, gnyn 37-5

prh 19-4

stwn 31-15

št 34-19

wn 62-10

z 20-15

zr-, zyrđ 19-10

)

b 20-14

bċ 202-2

bmyh 10-7

bñ 11-4

bryg 10-15

bysñ 8-9

bdwm 14-13

brwxt, brwc- 20-3

bxšy- 9-11, 20-18

bywš 65-9

bycg 13-3

bydġ 13-8

bysyh- 13-19

bywzynd 11-1

bywzyndyh 11-2

bywznd 11-2

bzy- 15-11

bzw- 15-11

c/z 219-3

g 36-9

gnyn 37-5

gr 21-9

gyrd 37-2

hlw 3-12

hrpt, hrñm- 2-14

hy 192-8

igñnyy 35-8

-whrspnd 44-6

mwrz- 47-19

yašqn 160-11
*yašt 139-14,
*yašt 139-18
yaštan 139-16
yat 160-7
yazať 125-16
yazdqn 123-11, 146-4
yāzdahum 136-15
yazišn 23-10
yazišngarī 23-13
*yax 177-9
yūqn 149-10

Z

zadan 160-2
zadār 159-13
zadārī 159-15
zāeñd 162-10
zāeť/zāēť 162-8
zafar 159-10
zahar 159-2
zahišn 132-10
zāišn 162-14
zāišnqn 162-15
zāišnī 162-12
zamqn 146-4
zami 146-17
zami-čihara 146-19
zan 232-16

zāñdīkī 164-1
zanēť 160-4, 210-12
zanišn 164-3
Zaraθušt 162-18, 163-1
zarda 162-16
zarīn 163-10
zarīnī 163-11
zarōvēť 237-16
zať 160-3
zāť 163-7
zīn 161-13
zīñdai 161-1, 16
zīšt 160-14
zīšttar 160-15
zīvastan 161-9
zīvēť 161-11
zīvinīdār 161-5
zīvinīdārī 161-7
zōr 163-13, 164-4
zōrdāe 156-3, 4, 6
zōrdāeqn 156-5
zōrmañdī 164-11
zōrmañdtar 164-9
zōr-rēžīšnī 163-16
*zrəh 162-2, 4, 163-4
*zrəh 163-2
zufurtum 163-18
Zurvqn 164-13
zyqn 159-8
zyqngartar 159-6

xvaItangāh 75-16*xvaItē* 41-8*xvāh* 81-17*xvāhānd* 81-16*xvāhē* 81-14*xvāhišn* 50-10*xvānānd* 81-16, 193-1, 196-10*X^vaniras* 72-4*xvar* 239-18*xwardan* 239-15, 17*xvarəh* 176-2*xvarəhmañd* 176-4*xvarəhmañdtar* 176-6*xvarəñd* 240-3*xvarē* 240-1*xvārī* 48-14, 52-4*xvarišn* 68-13*xvarišnī* 68-11*xvarsañd* 72-12*xvarsañdī* 72-15*xvarsañdihā* 72-18*xvaršē* 67-7, 68-6*xvaršē-(pāya)* 68-9*xvaspāñd* 41-10*xvāsta* 50-7*xvāstan* 81-12, 19*xvastvār* 64-9, 10*xvastvārī* 64-11*xvaš* 65-7*xvašī* 66-2, 78-12*xvašnūda* 66-18, 67-1*xvašnūdī* 66-14, 16*xvaštar* 78-9*xvaštum* 78-11*xvaṭ* 80-17*xvaṭ-dōšaihā* 62-2*xvaṭ-dōšī* 55-19*xvāwarī* 48-19*xvazīna* 57-4, 6*xvazī* 56-13*xvāš* 226-16, 227-1*xvāšāvañd* 59-15*xvāšī* 59-18*xvāšīnīdārī* 60-7*xvāš-kāmaihā* 227-8*xvāš-kardārī* 227-10*xvāškārī* 60-9*xvāštan* 227-3*xvāštan-šnāsaī* 227-5*xvāš-xardaihā* 59-17

Y

Yahūtān 134-1*yak* 29-3*yak yak* 29-5*yak añdar di* 29-7*yak awā di* 29-9*yam* 160-12*yaozdāθar* 153-12*yaš* 160-9

vīst yakum 202-10
l'ivanqn 236-14
l'izarš 232-8
l'ōurubaršt 226-5
l'ōuruzaršt 226-7
vyāwqn 221-9
vyāwqnī 221-4,6
vyāwihast 221-12

X

xāea 2-4
xāhōt 187-11
xāhinōt 187-4
xāhišn 187-6
xākī 19-2
xāñdan 20-9
xanāñd 20-13
xar 46-16
xarānināñd 193-6
xard 38-18
xardmañd 38-13
xard-xvāstārī 39-1
xargōš 39-10
xarīdan 161-14
Ḫarmāhī 193-9
xarnīt 193-4
xarwastar 38-11
xasašta 32-7
xašm 35-17

xāšmgn 36-3
xāšmgnī 36-2
xāšm-kāñhā 36-1
xat hāt 20-12, 70-17
xīm 27-15
xīn 192-2
xīnvar 192-4
xīnvarī 192-5
xīr 26-14, 119-17
xruī-draoš 68-4
xūb 55-6
xūb-drəñžišnī 55-10
xūbihā 55-4
xūbtar 55-7
xūn 73-8, 146-10
xūnāhin 71-19
xunar 73-1
xunarmañdī 73-3
xūram 67-12
xūrdak nigirišnī 67-18
xurdatum 67-16
xurmā 111-18
xusānōt 63-10
xusrūb 65-4
xusrūbī 65-3
xusrūbtar 65-5
xuštāwōt 66-1
xuzina 57-5
xvadāe 55-13
xvadāī 55-16
xvāētvōdao 58-18, 59-2

<i>vaṭ</i> 173-15	<i>vəšast</i> 255-19
<i>vāṭ</i> 222-14	<i>vəxtan</i> 231-16
<i>vāṭ-anasaxtār</i> 63-7, 222-16	<i>Viḍadafš</i> 237-19
<i>vatar</i> 173-19	<i>vīmañd</i> 83-4, 234-13
<i>vatarqn</i> 173-17, 174-2	<i>vīmār</i> 234-2
<i>vatarī</i> 149-17, 173-18, 174-4	<i>vīmārī</i> 234-4
<i>vaṭ-dil</i> 228-11	<i>vīnaē</i> 32-5
<i>vaṭ-dušārmī</i> 255-8	<i>vīnaftai</i> 235-7
<i>vaṭ-gōhar</i> 228-17	<i>vīnārd</i> 234-17
<i>vaṭ-gōharī</i> 228-19	<i>vīnārdan</i> 234-16
<i>vaṭtar</i> 173-16, 19	<i>vīnārd</i> ēstāṭ 235-1
<i>vaṭ-xīm</i> 228-8	<i>vīnārišn</i> 235-5
<i>vaṭ-xvāhī</i> 228-10	<i>vīnastan</i> 31-16
<i>vaxšiñda</i> 224-16	<i>vīnāṭ</i> 32-3
<i>vāxūñī</i> 224-15	<i>vīnišn</i> 235-16
<i>vāxūñtar</i> 224-11	<i>vīr</i> 232-18
<i>vazañd</i> 237-2	<i>vīrāeñd</i> 233-7
<i>vazañdgār</i> 237-4	<i>vīrāeṭ</i> 233-5
<i>vazañd-kardār</i> 237-6	<i>vīrāišn</i> 233-1
<i>vazar</i> 230-9, 18	<i>vīrāstan</i> 233-3
<i>vazīntar</i> 230-17	<i>vīspa-vəh</i> 238-10
<i>vazōstan</i> 231-2	<i>vīspqn-sūṭ</i> 238-6
<i>vazra</i> 237-7	<i>vīst</i> čihārum 199-15
<i>vəh</i> 182-16, 231-10	<i>vīst</i> duam 203-4
<i>vəhqn</i> 76-16, 231-11	<i>vīst</i> haptum 199-12
<i>vəh-dīn</i> 182-19, 232-2	<i>vīst</i> haštum 199-13
<i>vəhēfta</i> 238-7	<i>vīst</i> nahum 198-7
<i>vəhəviñīda</i> 231-15	<i>vīst</i> pañjūm 198-11
<i>vəhī</i> 183-2, 231-17	<i>vīst</i> səum 198-13
<i>vəh-zīvišnī</i> 232-4	<i>vīst</i> šašum 198-9
<i>vəš</i> 232-12	<i>vīstum</i> 208-10, 232-9

<i>Vahrqm</i> 242-13	<i>varunī</i> 245-3
<i>vāiñda</i> 225-3	<i>varun-kāmai</i> 245-5
<i>vajīdār</i> 230-5	<i>varz</i> 243-1,8,10
<i>vajīn</i> 230-7	<i>varzē</i> 243-4
<i>vajirini</i> ēstē 230-13	<i>varzīdārī</i> 242-17
<i>vajōst</i> 81-5, 231-3	<i>varzišn</i> 243-6
<i>vak</i> 242-4	<i>vas</i> 189-11, 237-18
<i>val</i> 127-9	<i>vas-anāi</i> 238-4
<i>Vanañt</i> 247-2	<i>vas-bunēšt</i> 189-15
<i>vanāsēñd</i> 246-1	<i>vas-garōišnī</i> 189-19
<i>vanāsē</i> 245-18	<i>vas-kēš</i> 189-17
<i>vandā</i> 253-11	<i>vas-mēh</i> 18-14
<i>vqnginē</i> 76-4	<i>vāspuhargqn</i> 224-18
<i>van i</i> ōt-bēš 246-19	<i>vastarg</i> 238-17
<i>vānōm</i> 155-19	<i>vastārī</i> 238-16
<i>var</i> 242-8,11	<i>vastāx</i> 238-12
<i>var i Jamkard</i> 242-10	<i>vāstryōš</i> 225-1
<i>vārāmē</i> 79-3	<i>vas-xvāsta</i> 189-13, 238-3
<i>vārqn</i> 225-5	<i>vasyār</i> 239-1
<i>vardē</i> 142-18, 243-13,16	¹ <i>vaš</i> (= * <i>viš</i>) 232-13
<i>vardinēñd</i> 243-14	[*] <i>vaš</i> 18-1,9
<i>vardinē</i> 244-4	<i>vašqn</i> 18-3
<i>vardinīdan</i> 243-19	<i>vaš-kēhqn</i> 18-13
<i>vardini</i> 244-2	<i>vaš-mēhqn</i> 18-17
<i>vardišnī</i> 244-6	<i>vašōft</i> 240-15
<i>vārē</i> 225-7,8	<i>vašōftan</i> 241-3
<i>varēxtan</i> 244-7	<i>vašōwē</i> 240-17
<i>vāriñda</i> 75-19	<i>vašūdagqn</i> 126-17, 241-1
<i>Varkaš</i> 244-12	<i>vašū</i> 241-4
<i>varōmañd</i> 242-15	<i>vašū</i> hēñd 241-6
<i>varun</i> 245-6	<i>vat</i> 11-15

tuqn 115-9,11
tuqngar 115-3
tuqngarqn 115-1,4
tuqngari 112-15, 115-7
tuqngartar 115-5
tuqn-sāmānaihā 115-13
tum 116-2
Tūr 115-17
Turūkqn 115-19
tuxm 114-16, 116-4
tuxma 114-18
tuxšā 114-9
tuxšāi 114-12
tuxšātar 114-10
tuxšāf 114-14,15

Θ

θagī 112-15
θagītar 112-13
θis 219-11
θis-iča 26-2, 219-14
θō 204-18
θōž 115-14
θūm 116-2,3,4
θuñdī 116-15

U

u 221-1

ūl 127-9
Ūrāšlim 68-2
urvar 69-2
urvar-čihara 69-4
uzdēst 62-12
uzdēst-parastqn 56-16
uzdēst-parastišnī 62-16
uzdēžār 62-18
uzdēžār 57-1, 62-19

V

Vadagqn 229-2
vadard 229-7
vadarda 229-5
vadarg 229-13
vadīrašnī 228-14
vadīrēf 229-10
vadīrišnī 228-15
vae 222-17
vae i vatar 223-3
vae i vāh 223-1
vafr 227-11
vahā 222-3
vahāna 75-4,6, 222-10
vahār 74-10
Vaharqm 222-6
vahāšt 224-6
vahāža 231-19
vahī 131-1

šāyast hāṭ 181-18

šāyast hāṭ 71-2, 182-1

šāyaṭ 181-16

šqzdahum 182-10

šqzdahum 124-2

šēwišn 183-11

šīhast 213-18

šīhāṭ 214-1,2

šīhišn 214-4,6

šīna 184-3

šīr 183-19

šīrintar 184-2

škaftī 184-14

škafttar 184-16

škandan 111-10

škanōṭ 111-12,13

škastan 184-18

šnāišn 185-17

šnāsaī 185-18

šnāsōṭ 185-14,15

šnawišn 240-13

šnāxtan 185-12

(šnūmagqn) 186-4

šō 237-9

šudan 237-8

šūi 186-1

šumā 205-7

Tahmuraf 111-5

tāk 110-12

tāk 110-13

tan 116-8

tandurēst 116-19

tandurēstī 116-17

tandurēsttar 117-3

tandurustī 116-17

tañgītar 114-5

tan i pasīn 116-11

tanōmañdī 116-14

tar 112-19, 113-1

tarāža 113-6

tarāzinīdārī 113-5

tārīk 110-14

tārīkī 111-4

tārīktar 111-1

tārīktum 111-2

tarmanišn 113-13

tarmanišni 113-9,11

tarvināñd 113-15

tāšīṭ 110-11

tawāh 111-15

tawāhihōṭ 111-16

tāwastqn 110-8

tēž 111-19

tēžtar 112-1

tīmār 112-9

tīr 112-5

tišnai 112-4

Tištar 112-3

T

spāsdār 168-1
spāsdārī 168-3
spās-gavišnī 168-5
spās-šnāsqn 168-7
spazg 168-17
spazgī 168-19
spihir 167-12, 168-10
Spitamqn 168-12
spōž 169-14
spōžēž 169-8
srēšk 174-7
Srōš 175-1
sruvar 175-14
stadan 151-8, 10
stait-θak 171-11
stahm 171-4
stahmai 171-6
stahmatar 171-8
stāidār 170-19
stāišn 170-17
stan 151-15
stanānd 151-14
stanēž/stānēž 151-12
star 172-10
stāra 171-2
stard 172-15
stard ēstāž 140-19, 172-1
stardai 171-17
starī 172-18
star-pāya 171-16
star-rāinīdārī 172-14

staž 151-17
stawarihā 171-9
stōr 172-9
stuh 172-4
sūdaī 177-16
sūdmañdtar 178-1
sūž 178-3
sūžmañdtar 177-14
sūž-xvāstārī 178-5
Syāvaxš 165-9

^Y S

šādī 181-9
šādtar 181-11
šāeñd 182-4
šahar 183-7
šāhqn-šāh 218-6
šahōž 237-11, 14
šāiñd 182-4, 223-16
šāiñda 182-6
šāiñdaī 182-8
šarm 185-6
šarmginī 185-8
šaš 5-6
šaš-saž 5-13
šašum 5-14, 184-6
šāž 181-10
šāžtar 181-12
šavōm 237-12

ruqn-bōxtārī 206-7*ruñ* 208-13*rust* 208-4*ryārī* 202-18

S

sabuk 169-15*sabuktar* 169-16*sadīgar* 171-14*sag* 192-12*sag-sardag* 192-14*sahm* 166-15*sahmgin* 166-17*sāl* 185-19*sālār* 178-10*sālārī* 178-13*Salm* 174-12*Sqm* 165-7*Sāmqn* 165-7*Saošyōs* v. *Sōšyōs**sar* 207-12*sard* 173-12*sarda* 173-9*sardī* 173-8*sardtar* 173-13*sardtum* 173-14*sarmā* 174-13*Satavaes* 172-3*saṣ pañžāh* 143-19*Savahi* 177-8*savak-dādārī* 178-17*saxt* 165-5, 14*sāxtārī* 165-4*saxun* 167-1*sažāihā* 168-9*sazēṣ* 168-15*sažēṣ* 59-9*sē* 5-5, 113-7*sēdōš* 172-8*sē-pāe* 5-16*sēr* 139-7*sērī* 139-9*sē-saṣ* 6-12*sē-šawa* 6-9*sēzdahum* 124-3, 138-18*sēžmañd* 138-15*sī* 204-19*sīmīn* 173-4*Sīnamrū* 173-6*sipard* 169-4*sī u duam* 205-6*sīum* 205-8*sī u sēum* 205-4*sī yakum* 205-2*Sōšyōs* 178-15, 255-11*sōžātum* 178-8*spāhwaṣ* 167-11*spar* 169-2*sparhamqn* 169-5*spās* 167-16

R

- rā* 199-10
radī 202-12
rādī 199-5
raft 166-4,12
rāh 200-1
rāh-namāe 201-8
rāinā 200-18
rāinēŋ 201-5
rāinīdan 201-3
rāinīdārī 201-1
rāinišn 201-7
ramaōmañd 205-15
rāminīdan 201-15
rāminīdārī 201-13
rāmišn 201-17
rāmišn-ayār 201-19
rañg 207-8
rañž 206-15
rañž-dāštārī 207-2
raogan 206-2
rasēŋ 133-4,6,8
rasišn 133-10
rāst 200-10, 13
rastan 204-6
rāst-gavišn 200-16
rāstī 200-4
rāstihā 200-6
rāsttar 200-14
Rašn 204-13
raŋ 202-13
ravā 205-17
ravāñd 166-8
ravēŋ 166-6,10
ravišn 166-14, 206-9
raw 166-2
rāwagarī 198-15
rāwagarihā 199-3
rēdak 204-8
rēžēŋ 203-1
rēžīšn 203-7
rīmanī 204-1
rīmantum 204-3
rist 203-13
rīsta 200-8
rist-ārāstār 203-16
ristāxēž 203-11
ristāxēžīšnī 203-9
rist-vīrāstār 203-18
rōdēŋ 208-2
rōišn 207-14
rōstāg 207-17
rōšanī 208-5,9
rōšantar 208-8
rōvēŋ 237-16
rōž 156-15
rōžinīdārī 207-3
rōž-šawqn 207-5, 7
ruqn 206-1

pasañdašnitar 97-14

pasañdē 97-16

pāsux 97-6

pašəmqn 98-5

pašəmqnī 98-4

pašəmqntar 98-8

pā 98-18

patit 95-11

patitī 95-8,9

pā 87-14

patkār 91-1

patkōs 88-7

patkōwē 91-6

pa 92-14

pa 92-9

patūi 254-8

patyāra 89-8, 94-9

patyārai 94-7

paya 88-12

pa 97-1

pa 97-4

pa 88-18, 167-5

pā 94-5

pā 94-13

pā 94-15

pā 95-7

pā 95-3

pā 95-5

pā 95-1

Pāhan 98-9

pārāmūn 96-9

pārōžgarī 96-11

pā 207-16

pā 96-5

Pā 95-19

pā 96-2

pā 96-4

pā 95-15

pīm 96-16

pīr 96-6,7

pīrī 96-10

pīrōžgar 96-15

pi 92-16

'puhal 106-15, 17

*puhal 106-17

Puitik 107-2

pur-āsqn 107-15

pur-nēkī 108-6

pur-ōmēdī 107-13

pur-rāmišn 108-4

pursaē 109-7

pursēnd 109-9

pursē 109-4

pursidārī 108-19

pursī 109-3, 5

purtar 107-11

pur-xardī 107-17

pur-xʷarəh 107-19

Pušt-Guštāspqn 95-18

pušt-pānai 107-9

pū 107-1

padaš 90-8
pāaašāh 87-1,8
pādašāhqn 87-5
pādašāhī 87-10, 185-2
pādašāhtar 87-3
Padašxvārgar 89-14
pādēž 87-19
padīra 90-5
padīraft 217-2
padīraftan 216-19
padīraftūri 89-17, 216-17
padīrānd 217-6
padīrēš 217-4
padīrišn 217-8
padīxvi 89-10
padīxvinīdan 89-12
padmōžan 92-14
padmōžand 92-8
padvāžēš 92-19
pādyāvañdatar 86-12
pāe/pāē 203-19
paemqn 91-15
paemqnaihā 91-13
paēmqn-gavišni 92-4
paēmāni 91-9
paēmqni-xvarišni 91-11
pāeš 229-16
paevañd 93-15,18
paevañdēš 93-8,13
paevast 93-10
pahalum 86-3,7

pahalumtar 86-5
pahalumtum 86-7
pahanāe 86-9
paharēxtan 85-5
paharēxtār 85-3
paharēž 85-8,12, 86-1
paharižēš 85-7
pāk 140-9
pāktar 140-10
panāh 105-19
panāhi 106-5
pānāi 89-1
pānāi-kardāri 89-3
pānātar 89-5
pañba 105-17
pañš 5-17
pañšum 106-19
paoiryō-dkaeši 108-2
pāra 88-13
pāra-stānišni 88-16
parastār 102-18
parastēš 103-2
parastīdan 103-1,4
parastišn 103-6
pardāzišni 101-4
pargañda 102-14
pargast 102-6
parvārd ēstēš 104-16
parvarišn 104-19
pas 2-9,10
pasañd 97-11

nāki-kāma 236-8

nāst 207-9

nāža 232-5

nīeš 138-9

nigārāe 241-15

nigirišn 242-1

nigiriš 241-18

nihqnī 231-12

nīm-dēv 234-9

nīm-mardum 234-6,12

nīm-rōž 234-10

nīm-tan 234-7

nirmašmañdtum 233-14

nirmaš-vañdišnī 233-16

nīrō 108-17, 233-18

nišānīš 239-10

nišastan 136-18, 240-9

nišāstan 239-8

nišast haē 137-6

nišast hōm 137-4

nišīm 240-4

nišīnāñd 137-10

nišīnēš 137-2, 8

nišīnišn 136-19

niwē 226-9

nīyāñd 138-11

Nīzišt 237-1

nō nō 246-15

nōždahum 124-1, 246-13

nuh 5-7

nuh-hazār 5-11

nuñ 197-10

nyāišn 221-16

nyāk 222-1

nyāžmañdī 221-8

nyōxšēš 235-12

nyōxšīš 236-1, 240-12

O

ō 71-12, 242-7

ōča-ōi 122-13

ōftāñd 228-2

ōftēš 228-1

ōgqm 53-3

ōgqmqn 53-11

ōgqmi 53-5

ōi 244-15

omən 70-3

ōmēš 27-16

ōstādqñ 64-5

ōstāš 64-4

ōstyqn-gavišnī 64-15

P

pa 108-14

pādabaxšnihā 88-4

pādafrāh 86-15, 87-16

pādāišn 88-2,10

məhdāestqniḥā 216-10*məh-sūdaī* 216-14*mən* 51-14, 198-1*mīdōxt* 213-8*mīdōxt-manišn* 213-10¹*mihir* 212-11, 12^{*}*Mihir* 212-9*mihirqn-drūž* 212-16*mihirqn-drūžī* 212-19*minōt* 214-12*minīdan/miniṭan* 214-9*miniṭ* 214-11*mīrənd* 146-15*mīrēt* 146-14*mīwa* 214-16*mīža* 213-2*mōža* 219-6*mū* 219-7*mūrd* 157-19*murū* 220-5*murvqn* 220-6*must* 219-16*mustāwarmqnd* 219-18*mustmañd* 219-15*mūyaī* 219-9*myqn* 209-13*myqnžī* 209-12

N

nagāhdārī 241-9*nagqn* 241-10*nahum* 5-12, 226-2*nahuñbaṭ* 225-19*nāirīk* 223-4, 225-9*nqm* 185-10*namāet* 245-14*namāž* 232-10, 245-9*nqmburdār* 225-12*nqmčīšt* 225-13, 15*namūdan* 245-12*nqn* 201-11*nañg* 246-10, 11*nar* 161-19*nasāe* 238-1*našīm* 240-7*navaṭ* 32-9*naward* 227-17*nazār* 235-9*nazdīk* 236-16*nazdīkī* 236-18*nē* 198-3*nēi-ča* 198-4*nēk* 67-4, 236-11, 13*nēk-dāštārī* 236-6*nēk-gōharī* 236-10*nēkī* 236-4

L

laržəñd 205-11

M

ma 37-7

madan 212-2

mādar 210-6

madār 211-19

madārī 212-1

mādavartum 210-5

mae 30-7

māh 77-19, 209-5

mahēst 210-17, 216-12

māhigqn 209-8

mahmqn 209-10

māh-pāya 209-7

Maidyōzarm 247

mainyō 215-1

mainyō dahišn 215-15

mainyō-vašōw 215-17

mainyuqn 123-15, 215-8,9

mālēš 211-4

mālišn 211-5

Malkōsqn 218-9

mqn 211-16

mqnaštan 211-8

mqnd haē 190-16

mānēš 190-14

mānišn 211-15

manišn 214-14

mqnišn 211-15

māništ 211-8

Manōščihr 211-13

mār 211-2

mar 217-11

mara 218-7

mard 136-13, 217-14

mardum 66-8, 217-16

mardumqn 66-10

mardumī 66-12, 217-18

mardum-zādaī 218-1

mārəspəñd 254-1

margī 218-3

marōčiniḍār 218-10

marōčiniḍārī 218-12, 220-3

mastūk 216-8

māš 45-12, 210-7

maš 212-8

maš ēstēš 212-4

maš haē 70-19, 212-6

Māzañdar 210-2, 211-1

mazd 213-11, 215-19

Mazdayasnqn 210-15

mazg 216-2

mēh 216-5

mēh-aōš 216-6

mēh-aōžī 213-5

- kālbūt* 188-10
kam 191-17
hqm 188-18
kāma 189-6
kamak 193-16
kamqn 193-14
kamār 193-12
kāmōt 137-19, 189-2
kāmkardār 189-8
kamtar 191-18
kanāra 194-9
(kañd) 20-10
Kañdiž 196-12
kanik 196-14
kapūt 190-6
kār 188-2
karaf 192-15
kārāgāh 188-4
kārāgāhī 188-8
kard 196-3, 223-10
kardagqn 194-16
kārdahag 188-11
kardan 195-14
kardārī 194-13
kard *ōstōt* 192-18, 195-16, 196-1
kardkār 194-11
kardkārqn 194-15
kārižār 188-14
kār-raftārī 188-16
kas 25-17
kasqn 25-19, 187-14
Kqsāh 189-9
Kayqn 191-2
kə 220-9
kəh 192-10
kərba 195-5
kərbagar 195-1
kərbaī 194-18
kərba-varzīdārī 195-8
kəš 191-6
kəšvar 191-12
¹*kišāñd* 163-9
^{*}*kišāñd* 191-10
kišōt 191-9
kōh 195-10
kōrčašm 197-5
kōrdil 197-9
kōšīdārī 196-18
kōšišn 194-8, 197-4
kōšišnī 197-3
kōxš 194-6
kōxšīdan 194-4, 197-1
ku 26-7
kun 223-8
kunāñd 47-14, 223-14, 224-4
kunōt 47-12, 223-12, 224-2
kunišn 197-12, 223-18
kñnmarž 197-13
kunōm 51-4, 224-1
kušāeñd 185-5
kušōt-duārišnī 239-6
kusta 196-16

hū-rama 68-15
hūraost 68-18
hurvāxm 69-5
hū-spās 63-18
hustqm 64-6
Hušēdar 66-4
Hušēdarmāh 66-6
hū-tuxšqn 56-3
hū-xīm 50-3
hūxt 49-14, 71-15
hūxt-qāh 49-17
hvarəšt 73-5
hvaršt 73-5
hvaršt-qāh 73-7

I

i 123-3
iča 118-3, 137-16
iñ 157-18

Y J

ǰā 177-10, 179-5
ǰādañqō 125-14
ǰādañqō-barišnihā 125-19
ǰādañgōī 125-12
ǰāduqn 126-15
ǰāduī 126-12

ǰahēš 139-4
ǰahī 131-1
ǰāma 133-11
ǰamqna 146-2
ǰam-kard 242-10
ǰamšīš 147-3
ǰqn 135-3
ǰqn-awaspār 135-5
ǰqnvarqn 135-7
ǰast əstəš 139-2
ǰaš 150-1
ǰatarī 149-17
ǰaš-bəš 149-14
ǰaš-rastai 150-9
ǰim 146-2
ǰudā 149-12
ǰuftar kardan 150-7

K

ka 45-2
kada 190-11
kada-awarōž 190-10
kadqm 190-8
kaft əstəš 190-4
Kahōs 187-8
Kai-Guštāsp 191-19
Kai-Kavāš 191-13
Kai-Lahurāsp 191-15
Kai-Xusraw 190-18, 191-1

- han* 4-12
hañdurun 69-9
haniča 4-15
hañjaman 57-12
Haošyañg 65-12
hapt 11-16
har 193-18
Harburz 37-17
har gāh 194-1
hargižiča 36-15
har kas 26-4
harvisp 41-17
harvisp-pēsīš 42-2
haivisp-tuxma 238-19
harvistīn 41-19
har zamqn 194-2
hast 23-17
hastača 24-1
hast i ka 24-3
hastī 23-16
haštdahum 35-1, 127-11
haštum 23-6, 35-3
hāš 70-12
havañd 4-16
havaš 54-2, 3
hazār 204-15
hazāra 204-16
həč/ həča/ həči 23-15
hələnđ 183-17
həlēš 183-15
həñd 71-4,5
qihir 22-19
hištan 183-13
hizvqn 63-3
Hōrməzd 52-16
hōš 65-9
hōšastar 65-14
hōšbqm 65-16
hōšyār 65-10
hōm 70-3,8-9
hū-añgōšīda 52-11
hū-āvāžī 50-5
hū-bōi 54-6
hū-bōī 54-11
hū-bōitar 54-7
hū-čašm 57-8
hū-čašmī 57-10
hū-čihar 56-9
hū-čihartar 56-11
hū-gavišn 61-14
hū-hīm 50-3
hūm 69-11
humānā 69-13
hū-manišn 70-1
humat/hūmat 69-18
humat-gāh 69-16
humatī 69-14
hū-pādašāh 54-14
hū-pādašāhī 54-16
hupārd əstāš 55-1
hupārēš 55-3
hūram 67-11
hūrām 67-12

gumqngari 157-7
gumqni 157-5
gumār 157-3
gumārd āstēš 157-2
gumēžēš 157-10
gumēžihēš 157-12
gumēžišn 157-17
gūna 158-15
gūna gūna 158-17
gunāh 246-3
gunāhkār 246-6
gunāhkārī 246-8
gurdī 156-8
gurg 156-8
gurg 156-13
gursnai 156-14
Guštāsp 239-12
guvāh 155-9
guvāī 155-12
guzarg 231-5
guzārišn 230-3
guzurg 231-5
guzurg sūdaī 231-7

H

¹*hae/haē* 70-12,13
²*hae* 192-7
haft 23-3
haftqn 23-4
haft awāxtar 7-2

haft awāxtarqn 7-4
haftdahum 11-13
Haftōirañg 11-11
haftum 12-7, 23-5
hala 40-1
halaī 39-18
ham 42-11
hamā 43-11
hamayār 42-17
hamayārqn 42-19
hambāe 44-8
ham čim rā 42-16
hamē 43-1,2
hamēmāl 46-3
hamē-ravišnihā 43-6
hamēstagqn 45-19
hamēstār 45-15
hamēstārī 45-17
hamēša 46-1
hamē u hamē ravišnihā 43-14
hamgōhar 46-5
hamgūna 46-9
hāmīn 46-6
hamkār 46-10
hamōīn 3-19, 27-18
hampursai 44-14
hamtāk 45-5
hamtuxmagqn 45-8
hamOōjī 45-10
hamvār 3-16, 44-2,11, 47-5

frōšmqnd 105-8*frōx* 100-7*fryādōš* 98-19*fryāš* 98-13

G

¹*gāh* 128-17^{*}*gāh* 129-2^{*}*gāh* 129-4*gahanbār* 129-7*gaḡasta* 138-2*gqm* 133-1*Ganā* 147-12*Ganā mainyō* 147-10,14*Gāndarp* 150-14*gañdai* 150-11*gañdum* 22-1*gaovazār* 158-3*garāmī* 141-19*garqmītar* 142-1*garqn* 142-3*garqn-gunāh* 142-7*garqn-gunāhī* 142-9*garqn̄tar* 142-5*gardihā* 142-16*garista* 143-3*garmā* 144-5*garmī* 144-8*garmtar* 144-2*garmtum* 144-4*garōēš* 28-6*garōišn* 245-2*garōišnī* 244-19, 245-2*garōθmqn* 144-14*gāv* 116-12*gavišn* 148-13*gayā* 136-6*Gayōmard* 128-15*gazdum* 138-4*gāhqn* 165-11*gāhqn-marōčiniḡdār* 165-13*gāθī* 170-1,9,13*gāθī-ārāe* 170-3,5*gāθī dahišnqn* 170-7*gāθyqn* 123-13, 170-12,15*gila* 174-11*giriftan* 223-19*giriftār* 142-10*gōēš* 147-6*gōhar* 108-16, 147-16*gōhari* 148-1*gōpatišāh* 149-5*gōpatšāh* 149-3*gōspāndqn* 150-16*gōspāñd-čihara* 150-18*gōš* 152-2*guft* 147-5*guftan* 148-18*guftārī* 148-17*guft āstōš* 149-2*guhārōš* 155-16

ǝrtanī 27-13
 ǝstae 141-4
 ǝstāŋ 140-19
 ǝstōŋ 140-16, 141-2, 184-10
 ǝstišn 25-16
 ǝšqn 244-17
 ǝugāna 29-12
 ǝugānagqn 29-13
 ǝugānai 29-15
 ǝvāž 28-7
 ǝwadā 28-12
 ǝwar 29-16
 ǝwāra 30-17
 ǝwāž 28-13
 ǝž 219-2
 ǝž nō 246-16

F

farhañg 99-2, 5
 farjŋm 100-10
 farjŋmgārī 100-13, 19
 farmāeŋ 104-3
 farmqn-burdār 103-16, 19
 farmōš 104-5
 farmōšīdārī 104-11
 farmōšt 104-8
 farnaft 105-6
 farnyāk 105-11
 farsañg 103-7
 farvqnaī 105-1

farvardyqn 105-15
 farvarišn 104-19
 faryqn 102-9
 farzañd 107-4
 Fradadafš 101-10
 fradum 101-6
 fradumī 101-8
 frārūñ 100-5
 frārūnī 100-3
 frārūñtar 100-6
 Frāsyāk 99-16
 frašāgard 103-9
 frašāgard kardārān 103-13
 fravaš 104-13
 frāž 99-9, 106-8
 frāžtar 106-9
 frāžtum 106-11
 frāž-vajīdār 106-14
 Frēdūn 102-4
 frēfta 101-13
 frēh 99-6
 frēhbūŋ 99-8
 frēhēst 99-14, 19, 102-7
 Frēhzišt 102-17
 frēw 102-1
 frēwōŋ 101-16
 frēwinēñd 101-18
 frēwišn 101-19
 frīnēŋ 102-12
 frīž 101-12
 frōŋ 105-9

<i>drūžqn</i> 144-18	<i>dušmanišn</i> 154-15
<i>drūžanī</i> 145-9	<i>duš-mat</i> 154-12
<i>drūžəñd</i> 145-2	<i>duš-pādašāh</i> 153-5
<i>du</i> 113-8, 136-4	<i>duš-pādašāhī</i> 153-7
<i>duārē</i> 148-8	<i>duš-parg</i> 153-9
<i>duārist</i> 148-7	<i>duš-rqm</i> 154-6
<i>duārišn</i> 148-9	<i>duš-rāmī</i> 154-8
<i>du-axānī</i> 136-7	<i>duš-rāmtar</i> 154-7, 11
<i>duāzdah</i> 167-4	<i>duštar</i> 152-1
<i>duāzdahqn</i> 167-7	<i>dušvār</i> 155-5
<i>duāzdahum</i> 148-4, 167-8	<i>dušvārī</i> 155-6
<i>du-pāe</i> 136-11	<i>duš-xīm</i> 152-4
<i>dūr</i> 199-16, 18	<i>duž</i> 149-9
<i>durēst</i> 158-6	<i>dužī</i> 149-6
<i>durēst-čašm</i> 158-12	<i>duž-ūxt</i> 152-15
<i>durust</i> 158-6, 10	<i>duž-varəšt</i> 153-2
<i>durust-gōhar</i> 158-14	<i>du-wāyqn</i> 148-16
<i>dusrūb</i> 151-6	
<i>dusrūbī</i> 151-4	
<i>duš</i> 151-19	
<i>duš-āgāh</i> 152-8	
<i>duš-āgāhī</i> 152-10	
<i>dušārm</i> 152-12	
<i>duš-āwāžī</i> 152-6	
<i>duš-daha</i> 153-15	
<i>duš-dīn</i> 153-18	
<i>duš-gañd</i> 155-3	
<i>duš-garōišnī</i> 155-8	
<i>duš-gavišn</i> 153-17	
<i>duš-kqm-kardārī</i> 154-2	
<i>duš-kunišn</i> 154-4	
<i>dušman</i> 154-17, 18	

F

<i>¹ə</i> 22-2, 74-2
<i>*ə</i> 48-5
<i>²ə</i> 22-4
<i>ədum</i> 24-5
<i>ēmā</i> 208-11
<i>ē mōk</i> 28-3
<i>Īrqnagqn</i> 27-5
<i>Īrqnšahr</i> 27-3
<i>Īrqnvēž</i> 27-7
<i>Īraz</i> 27-9
<i>ōrtan</i> 27-11

darmqn 144-6
darōg 144-9, 191-3
dārū 132-15
darvañd 145-14
darvañdī 145-17
daryāw-bār 141-11
daryāwihā 141-6,8
daryōš 143-9
daryōšqn 143-11
daryōši 143-17
daryōštar 143-13
daryōštum 143-15
dast 107-7, 175-18
dast-kārī 176-10
dastūr 139-6
daša 131-19
dašt 139-13
dāšt 131-13,15
dāštan 131-6,8,10
daštqn 139-11
dāštār 131-2
dāštārī 131-4
¹*dāš* 124-14
^{*}*dāš* 125-15
dāš *ēstēš* 124-19
dāš haē 124-7
dāš hēñd 124-16
dāšihā 125-8
dāvar 126-8
dāvarī 126-10
dēh 211-18

dēhwad 128-13
dēr 174-14
dērañg-xvadāe 174-17
dēr-zamqn 174-10
dēv 181-3
dēvāžai 181-6,8
dil 202-6
dilōtar 143-1
dīn 178-19
dīn-āgāhtar 179-8
dīn-burdār 179-10
dīn i vēh 179-2
dīn-padīraftār 179-14
¹*dīš* 31-17,19
^{*}*dīš* 115-15
dīš-iča 115-16
diwērī 138-5
dō-saxunqn 136-10
dōst 151-2
dōsti 150-19
dōžax 149-8, 152-18
drāiš 141-17
dramna 143-7
drāyqn-šōišnī 141-14
drənžinēdn 145-5
drēñžišn 145-7
drūn 145-18
drūnēñd 14-11
drūpuštī 142-14
drūpušttar 142-12
drūš 145-11
drūž 144-16

čāšišn 119-10
čāšīš 119-9
čašm 121-10
čašm-aršginī 121-12
čašm-arškaī 121-13
čašm-xāhišn 121-15
čašm-xāhišntar 121-19
čərī 120-18
či 218-16
čirā 218-17
čirā ka 218-19
čihal 165-1
čihār 37-15
čihārdahum 119-3, 127-13
čihārum 119-5
čihār-wāe 119-12
čihār-wāeqn 118-15
čihraw 120-1
čim 120-19
čimī-varzišnqn 121-4
čīnēš 120-7
čūn 120-13
čūnī 120-16

D

dadqn 137-14
dādār 125-3
dādārī 125-5
dadīgar 137-12
dādihā 125-8

dāestqn 125-9, 177-6
dah 123-5
Dahāk 123-7
dahqn 108-7
dahənd 124-9
dahəwaš 128-13
¹*dahišn* 124-11
²*dahišn* 132-2
³*dahišn* 132-6
dahišnqn 132-4
dahiwaš 128-13
dahum 123-8, 135-2, 156-17
dqm 132-18
dāmqn 132-19
damastqn 147-2
Damāvañd 146-9
dqn 59-8
dānā 133-17
dānāī 133-15
dānēst 59-13
dānēš 59-11
dānistān 59-5,7
dānišn 134-18
dqnišnmañd 134-17
dār 130-3,10
dar 76-6
daraxt 141-12
^{*}*dard* 142-19
dārēš 129-11,15, 130-1,8,13
darihā 76-7
¹*dārišn* 129-13, 130-6, 131-18
²*dārišn* 130-18, 132-13

bā 80-5
bāš 76-19
bāšazgartum 77-11
bāš-burdār 77-4
bāšōš 77-9
bāšišn 77-12
bāšīftar 77-5
bīm 77-14
bīmgīn 77-17
bīmmañd 77-16
bīm-namūdārī 78-5
bīš 76-18
bōi 81-6
bōm 135-15
bōxtan 80-16
bōxtārī 80-14
bōžišn 81-2
brāš 79-1
brāh 79-5
brēhinihəst 79-12
brēhinišn 79-18
brēhiniš 79-10,14
brēhiniš 79-16
brihišn 79-17
būdan 135-9,14
bulañd 83-3
bun 83-6,7
bunə 84-7
buñda 83-19
bundahišn 83-17
bundahišnī 83-17

buñdamanišnī 84-4
buñdātār 84-1
bun-xqn 83-15
burdārī 83-2
burdan 175-2
burd 175-8
burzāvuañdihā 82-14
burzqōš 82-17
burzīdan 82-15
burzišn 83-1
buržišn 82-19
buržišnī 82-18
būšyāsp 82-5,12
būšyāsp-kāma 82-8
¹būš 76-18
*būš 135-11,13
būš 81-1

C

-ča 118-3
Čaēčist 120-5
čañd 122-7, 8, 9
čañdašqn 122-11, 180-15
čāra 119-11,14
čarw 122-3
čarwī 122-2
čarwtar 122-4

ayārī 25-10*ayārmañdī* 25-8*ayāṭ* 24-10*ayōxšuš* 29-11*āž* 20-15*āžādī* 8-4*āzādī-kardārī* 8-8*Āž-dēv* 18-10*azāišnī* 41-12*āzār* 19-8*āzārēṭ* 19-9*āzārišn* 9-15*āzarm* 19-14, 15*azarmqn* 30-5*āzarmi* 19-18*ažāš* 18-7*azbāišn* 30-3*azōr* 14-5*Āžī-dahāk* 15-15*āzūr* 21-4*āzūrī* 21-5*āžūrī* 21-6*ažwar* 11-8

B

baē 135-18*baevar* 78-1*Baevarāsp* 78-3*bagqn* 78-15*baγō-baxt* 75-10, 12*bahar* 74-5, 7, 9*bahara* 74-14*baharmañdī* 222-8*baharvarī* 75-3*bahōṭ* 135-18*bālīn* 75-14*bqmdāṭ* 76-1*bañd* 186-5*bañd* 81-8, 10*bañda* 82-4*bañdēṭ* 32-15*bar* 78-18, 19, 175-3*bār* 75-13*bāra* 75-17*barēhinišn* 79-18*barēñd* 47-16, 175-6, 176-1*barēṭ* 175-4*barhinā* 79-7*barīdan* 97-18*barīn* 79-19*barīšn* 175-12, 206-19, 244-8*barsum* 80-2*bastan* 32-11*bāš* 135-19*bavišn* 136-2*bawra* 76-9*baxšēñd* 40-9, 14*baxšēṭ* 40-7*baxšišn* 40-16, 17*baxt* 75-8*baxt* ēstēṭ 40-5, 12*baža* 76-13

<i>awaspārēf</i> 16-6	<i>awēgunāh</i> 71-16
<i>Awastā</i> 16-14	<i>awēmīžā</i> 10-9
<i>awastqm</i> 16-15, 18	<i>awēmūst</i> 10-11, 12
<i>awāš</i> 180-9	<i>awērdāf</i> 72-2
<i>awāxš</i> 9-8	<i>awēsūdī</i> 12-15
<i>awaxšāišnī</i> 9-11, 20-18	<i>awēsūftār</i> 12-18
<i>awāxtar</i> 7-2	<i>awēvazūñdtar</i> 11-1
<i>awāyast</i> 9-7	<i>āwgīna</i> 211-10
<i>awāyastan</i> 9-2	<i>āwī</i> 14-4
<i>awāyaḡ</i> 9-5, 176-19	<i>awīr</i> 14-6
¹ <i>awāž</i> 28-8	<i>awīrtar</i> 14-8
² <i>awāž</i> 202-2	<i>awīžā</i> 13-3
<i>awazadan</i> 56-5, 140-4, 210-8	<i>āwsārqn</i> 15-18
<i>awazāēf</i> 15-9, 11	<i>awsihāñd</i> 13-19
<i>awazāišn</i> 14-18	<i>awsōš</i> 17-9
<i>awazanēf</i> 160-18, 210-11	<i>awzanāñd</i> 140-6
<i>awazār</i> 15-2	<i>awzudan</i> 15-6
<i>awazōrmañd</i> 15-4	<i>axqn</i> 4-3
<i>awazaḡ</i> 140-5, 210-9	<i>āxēzēf</i> 1-13
<i>awāž dāštār</i> 202-4	<i>āxēžēf</i> 2-1
<i>awazūnyqn</i> 15-14	<i>axtar</i> 1-5, 8
<i>āw-čihara</i> 12-10	<i>axtarqn</i> 1-10
<i>awēbar</i> 12-19	<i>axvarsāñdī</i> 4-18
<i>awēbartar</i> 7-12	<i>axvašihā</i> 6-11
<i>awēbīm</i> 7-8	<i>axvāšškār</i> 4-5
<i>awēbīmī</i> 7-8	<i>axōš</i> 4-6
<i>awēbīmihā</i> 7-10	<i>ayā</i> 28-11
<i>awēbūf</i> 7-13	<i>ayāft</i> 22-5
<i>awēgumqn</i> 8-15, 17-17	<i>ayāftan</i> 22-10
<i>awēgumānī</i> 8-11	<i>ayāft-xvāstārī</i> 22-9
<i>awēgumqnihā</i> 8-13	<i>āyār</i> 25-5

āstār 31-7
astuxqn 31-6
Āstvahāṭ 31-13
āstvqn 31-14
aš 1-2
ašāgard 34-16
ašahi 2-19
ašgāhan 35-8
ašgāhani 35-5
āšišn 34-14
āškāra 35-11
aškum 35-15
āsmōi 3-4
āšnā 36-6
ašō 2-17, 3-11
ašō-dāṭ 3-9
ašōi 3-14
āšti 34-18
ātaš 21-10
ātašqn 21-11
aval 127-9
avarziṭ 67-14
¹*avīn* 6-3
^{*}*avīn* 62-10
avīnišn 62-5
avīrqn 61-3
āw 20-14, 213-4
awā 206-13
awq 62-9
awad 12-11
āwādqn 7-19

āwādāni 7-17
awādašāh 7-15
āwādih 8-1
awadum 14-13, 15
awāgi 9-12
awāhurihā 29-17
awāišniitar 8-9
awqm 10-7
¹*awar* 18-18
^{*}*awar* 213-15
āward 128-2
awarē 10-15
awarēgqn 10-16
āwarēnd 127-18
āwarēṭ 127-16, 128-4, 130-16
awarnāe 20-6
awarōžēnd 20-5
awarōžēṭ 20-2
awar-tani 19-11
awārūn 10-1, 3
awārūn-drānēzišnī 10-5
awārūnī 9-17
awāš 180-9
awasihēṭ 13-19
awasihīnīdan 13-14
awasīnišn 13-12, 16
awasōs 17-7, 9
awasōsgar 17-15
awasōsi 17-13
awaspār 16-12
awaspārēnd 16-8

añgārēnd 58-9

añgidaī 58-16

añgōšīda 61-18

añgūr 62-8, 193-7

añgušt 61-16

ānō 113-19

anōša 72-6

anōšaī 72-8

añžāmišn 63-2

aomən 70-4

apaemqñ-xʷarəšnī 11-18

¹ *apar* 18-19

² *apar* 134-5

aparənd 134-12

aparišn 134-15

apasañdašnītar 17-3

apatūihā 12-3

apatyāra 11-8, 13-6

apēdā 13-8

apēdāī 13-10

apōišn 21-1

apurdan 134-3

apurd ēstē 134-10

apurē 134-7

apurnāe 20-7

ārēēnd 37-14

ārēē 37-12

ārāišn 37-10

Araksañdar 39-19

ārāmē 2-14

arāst 60-16

aratištārqn 38-16

Arburz 37-17

arēšk 39-2

armēšt 41-2

armēštum 41-4

aršgin 39-8

artištārqn 38-16

Arūmāigqn 42-5

Arzahi 39-12, 14

arzqnī 38-3

arzqnyqn 38-1

aržmañdī 38-8

aržmañdtar 38-6

Ārzūr 39-16

āsāihē 34-4

āsānē 34-6

āsānī 30-11

āsānī-manišnī 30-13

asar 32-10

asārihē 36-16

asē 25-13

asēzišnī 25-12

āsmqn 32-18

āsn-xard 34-11

usōišn 33-12

asp 30-19

aspañ 31-2

aspañžānai 169-10

āsrūn 32-16

ast 31-10, 172-19

astāna 31-9

akard 37-2
Alburz 37-17
almāst 40-18
alōs 42-6
āmadan 127-1
āmār 43-16
amar 43-19, 46-11
amarg 46-13
amargī 46-15
amāvañt 44-7
Amərdōt 48-2
Aməšāspəndqn 44-5
āmōxtan 47-1
āmōxtārī 46-18
āmōžōnd 47-3
āmōžīšn 47-9, 12, 14, 16
āmuržōm 47-19
qn 161-18
ana-awazār 228-6
anāgāhihā 50-14
anāī 50-16, 19
anā-kāma 51-8
anā-kāmai 51-10
anā-kardār 51-15
anā-kardārī 51-12
anaomēdihā 36-14
anaomēftar 52-19
anarzqnītum 52-3
anarzqnyqn 52-1
anaspās 63-17
anaspāsī 64-1
anaspāsihā 64-3
anāst 50-9

anāštī 50-12
anāwādqn 48-16
anāwaxšīšnmañdī 49-12
anawazār 48-18
anaxušmār 52-14
anāzarm 49-3
anāzarmī 49-6, 10
anāzarmihā 49-8
añbār 44-10
añbārišn 53-2, 239-2
añbasqn 53-13, 15
añd 57-16
añdā 231-9
añdā hamē u hamē ravišnī 43-9
añdak 60-10
añdqm 52-6
añdar 176-16
añdarūn 61-6
añdarwāe 61-4
añdaržiništ hae 60-14
añdāzišn 57-17
añd-čañd 58-14
añdēšēšt 65-1
añdēšīdan 205-1
añdōxtan 61-8
añdōxt ēstēšt 61-10
añdōžēšt 61-12
anērañg 49-19
añērqn 61-2
anērī 60-19
añgāra 58-10
añgārd 58-7

فهرست لغات پازند

A

abōš 6-1

abīm 6-2

aburžišnī 6-14

ačdast 14-2

ačdastī 8-18

adāestqnī 22-13

adāestqn-xʷarišnī 22-16

adānī/adqnī 23-2

adard 27-10

ādarō 21-13

adāṭihā 22-18

āeñd 127-5

āeṭ/ āeṭ 127-3,7, 177-2

āfrāh 19-4

āfrīn 21-3

āgāh 36-8

āgāhinīdan 36-11

agūr 36-12

agar 21-8

*agārīhāṭ 36-17

agnīn 37-4

agumqn 29-18

agunāh 71-17

Āharman 3-7

āhō 4-8

ahumānā 4-11

ahunavar 5-3

aibigaṭ 23-8

aigin 33-1

aiginča 33-4

aigin-ča-š 33-7

aigiš 33-9

aigit 33-3

āina 28-19

aina 28-17, 34-8

airōžināñd 26-19

aiwyašīṭ 25-2

aṭīhašnī 62-4

akanāra 36-19

zōhr 'libation' 163-13

zōhr-rēzišnīh 'pouring libation' 163-15

zōr 'force' 164-4

zōrōmand 'strong, forceful' 164-7

zōrōmandīh 'strength, forcefulness'

164-10

¹*zrēh* 'sea' 162-2,3, 163-4

²*zrēh* 'coat of mail' 163-2

Zurvān 164-12

xvēših 'possession' 59-18, 227-6
xvēš-kāmihā 'voluntarily' 227-7
xvēš-kardārīh 'attaching to oneself'
 227-9
xvēškārīh 'duty' 60-8
xvēštan 'self' 227-2
xvēštan-šnāsīh 'knowledge of oneself'
 227-4
xvēš-xradīhā 'wilfully, behaving
 according to one's own opinion'
 59-16

Y

Yahūd/Ĵahūd 'Jew' 133-18
yašt 'worship' 139-14
yaštan 'consecrate' 139-15
yazd 'god' 125-16
yāzdahom 'llth' 136-14
yazdān 'gods' 123-9 v. *yazd*
Yazd-hayyār 126-18
Yazdgird 132-11
yōšdahr 'clean, pure' 153-11

Z

zādan, zāy- 'be born' 162-6
zadan, zan- 'strike, beat, smite' 160-1,
 210-8
zadār 'smiter' 159-12
zadārīh 'smiting, destructiveness'

159-14
zafr 'mouth' (daevic) 159-10
zahr 'poison' 159-2
zamān 'time' 146-3
 ~ *ī akanārag* 'infinite time' 146-7
zamānag 'time' 146-2
zamestān 'winter' 147-1
zamīg 'earth, land' 146-16
zamīg-čihrag 'having the seed of the
 earth' 146-18
zan 'woman, wife' 232-15
zandīgīh 'heresy' 163-19
zanišn 'injury, harm, smiting,
 destruction' 164-2
zardag 'yolk of an egg' 162-16
Zardušt 'Zoroaster' 162-17, 19
zargōnīh 'greenness' 163-11
zarrēn 'golden, made of gold' 163-10
zāyišn 'birth' 162-13
zāyišnīg 'procreative, 162-11
zēn 'weapon' 161-13
zīndagīh 'life' 160-19, 161-15
zīnīdan 'do harm, injure' 160-16
zīšt 'ugly' 160-14
zīvēnīdār 'life-giving, vivifier' 161-4
zīvēnīdārīh 'vivification' 161-6
zīvistan, zīv- 'live' 161-8
ziyān 'harm, injury, damage' 159-7
ziyānkār 'harmful' 159-4
zofāy 'deep' 163-17
zofāytom (super.)

- xrafstar* 'reptile' 38-9
xrīdan 'buy' 161-14
xūb 'good, well' 55-5
xūb-dranjīšnīh 'good speech, good speaking' 55-9
xūbīhā 'well' 55-4
xūn 'blood' 73-8, 146-10
xurdağ 'humble, inferior' 67-15
xurdağtom (super.)
xurdağ-nigerīšnīh 'narrow-mindedness' 67-17
xūrdrūš 'having a bloody spear' (epithet of Wrath) 68-3
xurmā/armāv 'date' 111-18
xusrav 'well-famed, of a good reputation' 65-4
xusravīh 'good reputation' 65-2
χusrōyšāh 65-6
xušnūd 'contented' 66-19
xušnūdag 'contented' 66-17
xušnūdagīh 'content' 66-15
xušnūdīh 'content' 66-13
xvābarīh 'beneficence' 48-19
xvad 'self; indeed' 80-17
xvadāy 'lord, ruler, sovereign' 55-11
xvadāyīh 'rule, sovereignty, lordship' 55-15
[xvad]-dōšīh 'selfishness' 55-18
xvaftan, xvāb- 'sleep' 41-6
xvāhrīh 'bliss' 48-14
xvanāhen 'shining metal' 71-18
xvāndan, xvān- 'call' 192-19, 196-8
χ^vanīrah/χ^vanīras 72-3
xvaran 'banquet' 69-8
xvardan, xvar- 'eat, drink, consume' 239-13
xvārīh 'bliss' 52-4
xvarišn 'food' 68-12
xvarišnīg 'eatable' 68-11
xvarrah/farrah 'fortune' 176-2
xvarrahōmand/farrahōmand 'fortunate' 176-3
χ^varrah-pērōz/Farrah-pērōz 176-7
xvaršēd 'sun' 67-6, 68-6
xvaršēd-pāyag 'station of the sun' 68-8
xvarxšēd v. *xvaršēd*
xvāstag 'property, possession' 50-6
xvāstan, xvāh- 'wish, desire, supplicate' 81-12
xvaš 'pleasant, good' 65-7, 78-7
xvaštom (super.)
xvašīh 'joy, happiness, pleasure' 66-2, 78-12
xvāyišn 'supplication' 50-10
xvēdōdāh 'consanguineous marriage' 58-17, 59-1
xvēš 'own' 226-15
ō ~ kardan 'possess' 196-5, 226-19
xvēšāvand 'relative, kinsman' 59-14
xvēšēnīdārīh 'relationship, kinship' 60-6

viyāvān 'going astray' 221-9
viyāvānīg 'deceitful' 221-5
viyāvānīh 'deception' 221-3
viyāvīh- 'be deceived' 221-11
vizand 'harm, damage' 237-2
vizandgar 'harmful' 237-3
vizand-kardār 'harmful' 237-5
vizārišn 'acquittance' 230-2
l'īzarš (demon) 232-7
viziđan, vizīn- 'choose' 230-6
viziđār 'discerning' 230-4
viziñ 'choice'
pad — adj. 'select' 230-15
vizustan 'investigate' 231-1 v. *buzust*
Ųourubaršn 226-4
Ųouruřaršn 226-6

U

u- 'and' 6-16
ud 'and' 221-1
ul 'up' 201-9
Urišlim 'Jerusalem' 68-2
urvāhmīh 'happiness' 69-6
urvar 'plant' 69-1
urvar-čihrag 'having the seed of the
 plants' 69-3
uš v. *u-* and *-š* 17-18
ušān v. *u-* and *-š* 18-2
ušastar 'east' 65-13
uš-bām 'dawn' 65-15

ut v. *u-* and *-t* 11-14
uzdēs 'idol' 62-12
uzdēs-parast 'idol-worshipper, idolator'
 56-14
uzdēs-parastišnīh 'idolatory' 62-15
uzdēszār 'idol-temple' 57-1, 62-18
uzēn 'expense' 57-6
uzēnag 'expense' 57-4
uzīd 'past' 56-12
uzmāyišn 'experiment' 63-2
uzvān 'tongue' 63-3

X

xāk 'dust' 19-2
xar 'donkey' 46-16
xargōš 'hare' 39-10
xašm 'anger, wrath' 35-16
xašman 'wrathful' 36-3
xašmanīh 'wrathfulness' 36-2
xašm-kāmagīhā 'maliciously' 35-19
xāyag 'egg' 2-4
xāyagdēs 'egg-like' 2-2
xēm 'disposition' 27-15
xīr 'thing, possession' 26-14, 119-16
xōg 'habit' 67-3
Xōrdād 72-1
xrad 'wisdom' 38-17
xradōmand 'wise' 38-13
xrad-xvāstārīh 'search of wisdom'
 38-19

- vičērēnīdan/viṣērēnīdan* 'decree' 230-10
Vidadafš 237-19
vidard 'past, bygone' 229-6
vidardag 'past' 229-4
vidardan, vider- 'pass' 229-8
vidarg 'passage' 229-12
viderišnīh 'passing, crossing; passing away, death' 228-13
vīft 'seduced' 238-7
viguftagīh 'controversy' 235-6
vihēzag 'movement' 231-18
vihēb- 'commit sodomy' 231-14
viṣer v. *vičēr*
viṣērēnīdan v. *vičērēnīdan*
vimand 'border' 234-13
vimār 'ill, sick' 234-2
vimārīh 'illness, sickness' 234-3
vināh 'sin' 246-2
vināhīdan, vināh- 'injure, do harm' 245-16
vināhkār 'sinful' 246-5
vināhkārīh 'sinfulness' 246-7
vinārdan 'arrange, put in order' 234-15
vinārišn 'arrangement' 235-4
vindīdan 'find' 35-12
vīr 'intelligence' 232-17
virāstan, virāy- 'arrange, put in order' 233-2
virāyišn 'restoration, refining' 232-19
virēxtan 'escape' 244-7
virravistan, virrav- 'believe' 28-4
virravišn 'belief, creed' 245-1
virravišnīh 'belief, creed' 244-18
vispān-sūd 'all-benefiting' 238-5
visp-veh 'all-good' 238-9
vistarg 'clothes' 238-17
vistārīh 'slackness' 238-16
vistāx 'confident, reliant' 238-11
vīstom 'twentieth' 208-10, 232-9
vīst ud čahārom 'twenty fourth' 199-14
vīst ud dōvom 'twenty second' 203-3
vīst ud ēkom 'twenty first' 202-9
vīst ud haftom 'twenty seventh' 199-11
vīst ud haštom 'twenty eighth' 199-13
vīst ud panjom 'twenty fifth' 198-10
vīst ud sevom 'twenty third' 198-12
vīst ud šašom 'twenty sixth' 198-8
vīst ud nohom 'twenty ninth' 198-6
vīš 'poison' 232-13
višād-dvārišnīh 'walking without the Kusti' 239-5
Vištāsp 239-11
višūdāg 'offspring' (daevic) 126-17, 240-19
višūdan, višāy- 'open' 185-3
višūdan 'give birth' (of demons) 241-3
višuftan, višōb- 'destroy, spoil, disperse' 240-14
Vivanghān 236-14
vixšayišnīg 'patient, forbearing' 224-9
vixšayišnīh 'patience, forbearance' 224-14

vahrōmandīh 'fruition, enjoyment' 222-7

vak 'frog' 242-4

van 'tree' 246-17

Vanand 'Wega' 247-1

vanē 'annihilated, wasted' 6-3

*var 'castle' 242-8

— *i Jamkard* 'castle built by Jam'

*var 'lake' 242-11

varan 'lust' 245-6

vārān 'rain' 225-5

varanīgīh 'lustfulness' 245-3

varan-kāmagīh 'desire of lust' 245-4

vardēnīdan, vardēn- 'change' 243-18

vardīdan, vard- 'turn, change' 243-11

abāz — 'turn back'

vardišnīgīh 'transience' 244-5

vārīdan, vār- 'rain' 225-6

varišn 'mode of conduct' 244-8

Varkaš 244-11

varōmand 'doubter, doubtful' 242-14

*varz 'power' 243-8

*varz 'agriculture, cultivation' 243-9

varzīdan, varz- 'do, practice' 242-18

varzīdārīh 'doing, action' 242-16

vas 'many' 189-11, 237-18

vas-anāgīh 'full of evil' 238-4

vas-buništ 'having different principles' 189-14

vasīkār 'many, numerous' 239-1

vas-kēš 'having different doctrines'

189-16

vāspuhragān 'nobles' 224-17

vāstaryōš 'husbandman' 224-19

vastōxmag 'many-seeded, of many seeds' 238, 18

vas-virravišn 'having different beliefs' 189-18

vas-xvāstag 'having much property' 189-12, 238-2

vattar v. *vad*

vattarān pl. of *vattar*

vattarīh 'badness, evil, wickedness' 174-3

vaxšandag 'blazing' 224-16

*vāy 'breeze' 222-18

*vāy 'bird' 222-17

vāyēndag 'bird' 225-2

vāžag 'word' 222-12

vazr 'mace' 237-7

vazurg 'great' 231-4

vazurg-sūdīh 'great advantage' 231-6

veh 'good, better' 182-15, 231-10

Vehdēn 'Good Religion, Mazdean' 182-18, 232-1

vehīh 'goodness, good' 183-1, 231-17

veh-zīvišnīh 'good living' 232-3

vēnišn 'seeing, sight, meeting' 235-15

vēš 'more' 232-11

vēxtan 'sift' 231-16

Vēžan 232-6

vičēr/vižer 'decree' 230-9, 18

tarmānīh 'contempt' 113-9
tar-menišn 'contemptuous' 113-12.
tar-menišnīh 'contempt' 113-10
tarvēnīdan 'overcome, conquer' 113-14
tāšīdan 'fashion, create' 110-10
tavān 'might, power; *be able (as impersonal verb)' 115-8
tavāngar 'rich' 115-2
tavāngarīh 'wealthiness, riches' 115-6
tavān-sāmānīhā 'to the full extent of one's ability ; as far as possible' 115-12
tavānīg 'rich, wealthy' 114-19
tēz 'swift' 111-19
tīmār 'grief, care' 112-7
     — *burdan* 'grieve, worry'
tīr/tigr 'arrow' 112-5
tis/čiš v. *čiš*
tišn 'thirst' 33-16
tišnagīh 'thirst' 112-4
Tištār 'Sirius' 112-2
tō 'thou, thee' 204-18
tōm 'seed ; sperm ; race' 116-1
tōxm 'sperm' 114-16
tōxmag 'lineage, stock' 114-18
tuhīg 'empty' 114-4
Tūj 115-14
tundīh 'harshness' 116-15
Tūr 'title of Afrasiyab' 115-17
Turk 'Turk' 115-18
tuxšāg 'diligent' 114-8

tuxšāgīh 'diligence' 114-11
tuxšīdan, tuxš- 'endeavour' 114-13

V

vad 'bad' 173-15
     vattar 'worse'
     vattom 'worst'
vād 'wind' 222-14
vad-abzār/afzār 'untalented' 228-5
Vadagān/Vaḍaγān 229-1
vad-dil 'cowardly' 228-11
vad-dōšārmīh 'unlovingness, disesteem' 229-19, 255-17
vad-gōhr 'of bad character, ill-natured' 228-16
vad-gōhrīh 'ill nature, bad substance' 228-18
vād-hangēxtār 'raiser of the wind' 63-6, 222-15
vad-xēm 'ill-disposed' 228-7
vad-xvāhīh 'malevolence' 228-9
vafr 'snow' 227-11
vahāg 'price' 222-3
vahānag 'pretence' 222-9 v. *bahānag*
vahišt 'paradise' 224-5
vahišt-bahr 'having share in paradise' 224-7
Vahrām 'name of a god ; a kind of fire' 222-5, 225-4, 242-12

šād 'happy' 181-10
šādīh 'happiness' 181-9
šāh 'king' 218-4
šāhān-šāh 'king of kings' 218-5
šahr 'country' 183-6
Šahrēvar (month) 183-5
Šahriyār 183-8
šānzdahom 'sixteenth' 124-2, 182-9
šarm 'shame, decency' 185-6
šarmganīh 'shame' 185-7
šaš 'six' 5-6
šaš-sad 'six hundred' 5-13
šašom 'sixth' 5-14, 184-5
šāyēndag 'decent' 182-5
šāyēndagīh 'decency' 182-7
šāyistan, *šāy-* 'be able, can' 181-14
šēbišn 'confusion' 183-11
šēvan 'mourning, wailing' 184-3
šīr 'milk' 183-19
šīrēn 'sweet' fig. 'pleasant' 184-1
škastan, *škan-* 'break, cut, destroy'
 111-9, 184-18
škift 'hard, severe' 184-15
škiltīh 'hardship, violence' 184-14
šmāh 'you' 205-7
šnāsīh 'understanding, knowledge'
 185-18
šnāxtan, *šnās-* 'recognize, know'
 185-12
šnāyišn 'satisfaction' 185-16
šnūmagān 'dedicatory formula' 186-3

šōn 'way, manner' 186-5
šōy 'husband' 186-1
šudān, *šav-* 'go' 237-8
andar ~ 'enter'
frōd ~ 'sink (of the sun)'

T

-t (enclitic pronoun) 'thee' 110-1
tā 'till, until' 231-9
tabāh 'spoiled' 111-15
 ~ *kardan* 'spoil'
tabāhīh 'be spoiled' 111-16
tābestān 'summer' 110-8
tāg ' '(single) hair; *'branch' 110-12
tagīg 'brave' 112-11
tagīgīh 'bravery' 112-14
Tahmurip 111-5, 253-15
tan 'body' 116-7
 ~ *i pasēn* 'final body'
tandrist 'healthy' 116-18
tandristīh 'health' 116-16
tanōmandīh 'corporeality' 116-13
tar 'despised' 112-17
 ~ *kardan* 'despise'
tarāzēnīdārīh 'weigh' 113-4
tarāzūg 'balance' 113-6
tārīk 'dark' 110-14
tōrīktom (super.)
tārīkīh 'darkness' 111-4

- sōzāgtom* (super.)
spāhbad 'commander' 167-10
spanjānagīh 'hospitality' 169-9
spar 'shield' 169-2
spardan, spar- 'trample' 169-3
sparmagān 'flower' 169-5
spās 'thanks' 167-14
 — *dāštan* 'be grateful'
spāsdār 'grateful' 167-19
spāsdārīh 'thanksgiving' 168-2
spās-gōvišnīh 'thanksgiving' 168-4
spās-šnās 'grateful, thankful' 168-6
spazg 'slanderer' 168-17
spazgīh 'slander' 168-18
spihr 'firmament' 167-12, 168-10
Spitamān 168-11
spōxtan, spōz- 'keep away, remove'
 169-6
spōz 'setting aside' 169-12
 — *dāštan* 'set aside'
srešk 'drop' 174-7
Srōš 174-18
srūvar 'horned' 175-14
stabrihā 'strongly' 171-9
stadan, stān- 'seize, take' 151-7
abāz — 'take back, retrieve'
 151-16
stafttag 'running severely, blowing severely' 171-10
stahm 'tyranny, oppression' 171-3
stahmag 'oppressive' 171-7
stahmagīh 'tyranny, oppression' 171-5
stārag 'star' 171-2
stardan 'be stupefied' 171-18
stardīh 'stupefaction' 171-17
star-pāyag 'star station' 171-15
stāyīdār 'praiser' 170-18
stāyīšn 'praise, glorification' 170-16
stōr 'draught cattle' 172-9
stōv 'defeated' 172-4
 — *kardan* 'defeat, overcome'
stūnag 'pillar' 172-19
stūr 'guardian' 172-10
sturdan 'be stupefied' v. *stardan*
 172-14
stūr-rāyēnīdārīh 'arrangement of guardianship' 172-13
stūrīh 'guardianship' 172-16
sūd 'benefit, profit' 178-2
sūdagīh 'negligence' 177-15
sūdmand 'profitable' 177-18
sūdōmand 'profitable' 177-12
sūd-xvāstārīh 'seeking advantage' 178-4
- S
- š (enclitic pronoun) 'him, her, it'
 180-1
 -šān (pl.)
šabān v. *rōz-šabān*

rōz 'day' 156-15
rōzag-šabān 'day and night' 207-6
rōzēnīdārīh 'brightening' 207-3
rōz-šabān 'day and night' 207-4
rustan, rōy- 'grow' 208-1

S

Sudvēs 'Antares' or 'Fomalhaut' 172-2
sag 'dog' 192-12
sag-sardag 'dog species' 192-13
sahistan, sah- 'think, expect' 213-17
sahišn 'approval' 214-6
sahm 'terror' 166-15
sahmagan 'terrible' 166-17
sāl 'year' 185-19
sālār 'leader' 178-9
sālārīh 'leadership' 178-12
Salm 174-12
Sām 165-6
sar 'head ; beginning' 207-10
sard 'cold' 173-12
     sardtom (super.)
sardag 'kind, sort' 173-9
sardīh 'coldness' 173-8
sarmāg 'cold' 174-13
savāg (?) 'beneficent, prospering' (?)
     179-4
Savah 177-7
saxon 'word, saying' 166-19

saxt 'hard, severe' 165-5,14
sāxtārīh 'compatibility' 165-3
sazāgīhā 'deservedly' 168-8
sazīdan, saz- 'be fitting, becoming'
     168-13
sbuk 'light, unsteady' 169-15
se 'three' 5-5, 113-7
sedīgar 'third' 171-13
sedōš 'three first nights after death'
     172-8
sēmēn 'silvery' 173-4
Sēn-murv 'name of a mythical bird'
     173-5
se-pāy 'three-footed' 5-15
sēr 'satisfied, full, satiated' 139-7
sērīh 'satiety' 139-8
se-sad 'three hundred' 6-12
se-šabag 'of three nights duration' 6-8
sēzdahom 'thirteenth' 124-3, 138-17
sēzōmand 'dangerous' 138-14
sīh 'thirty' 204-19
sīom 'thirtieth' 205-8
sī ud dōvom 'thirty second' 205-5
sī ud ēkom 'thirty first' 205-2
sī ud seyom 'thirty third' 205-3
Siyāvaxš 165-8
snahr (?) 'hail' (?) 177-9
sōg 'hunger' 33-16
sōg-dādārīh 'beneficence' 178-16
Sōš(y)āns 178-14
sōzāg 'burning' 178-6

- rahīg* 'child' 204-8
rāhnimāy 'guide' 201-8
ramagōmand 'having flocks, prolific' 205-14
rāmēnīdan 'tranquillize' 201-14
rāmēnīdārīh 'gratification' 201-12
rāmīšn 'joy' 201-16
rāmīšn-hayyār 'giver of joy' 201-18
rang 'colour' 207-8
ranj 'toil, trouble, suffering' 206-15
     — *burdan* 'suffer' 175-11, 206-18
ranj-dāštārīh 'having toil' 207-1
rasīdan, ras- 'reach, arrive' 133-2
     abar — 'enter, come'
     frāz — 'come forth'
rasišn 'arrival ; contact' 133-9
rāst 'true, right ; just ; equal' 200-9
rāstag 'manner, custom' 200-7
rastan 'escape' 204-6
rāst-gōvišn 'true-speaking' 200-15
rāstīh 'truth' 200-3
rāstīhā 'truly' 200-5
Rašn 204-12
ravāg 'progressive, current' 205-17
ravān 'soul' 205-19
ravān-bōxtārīh 'salvation of the soul' 206-6
ravišn 'association; movement' 166-13, 206-9
rāy 'for, about, as regards, regarding, concerning (postposition)' 199-6
rāyēnāg 'managing, directing' 200-17
rāyēnīdan, rāyēn- 'arrange, direct' 201-2
rāyēnīdārīh 'management, arrangement, advancement' 200-19
rayēnišn 'activity' 201-6
raz 'grape' 193-7
rēman 'filthy' 204-2
     rēmantom (super.)
rēmanīh 'dirt, filth' 204-1
rēxtan, rēz- 'pour' 202-19
rēzišn 'pouring' 203-7
rist 'dead body' 203-13
rist-ārāstār 'resurrector of the dead' 203-14
rištāxēz 'resurrection' 203-10
rištāxēzišnīh 'resurrection' 203-8
rist-virāstār 'preparer of the dead' 203-17
riyāhrīh 'mockery' 202-17
*rōn 'butter' 206-4
*rōn (postp. with prep. *pad*) 'in the direction of' 208-12
rōstāg 'region' 207-17
Rōstahm 207-19
rōšn 'light, bright' 208-6
rōšnīh 'light' 208-5,9
rōvan 'butter' 206-2
rōyišn 'growth' 207-13

paymānīg-xvārišnīh 'moderate eating' 91-10
paymōxtan, paymōz- 'put on clothes' 92-6
paymōzan 'clothes' 92-13
payvand 'family ; connection' 93-14
payvastan, payvand- 'continue; have relations ; associate' 93-5
payvāxtan, payvāz- 'answer' 92-17
pazāmēnīdan 'cause to grow up' 96-19
pazāmišn 'growth' 97-3
pēčīdag 'complicated' 94-4
pēm 'milk' 96-16
pērāmōn 'around' 96-8
pērōzgar 'victorious' 96-14
pērōzīh 'victory' 96-11
pēš 'forward ; in front of, in the presence of' 207-16
pēšaq 'profession' 96-5
Pēsānsi 95-17
pēsārīār 'urine' 95-15
Pēšdād 'title of Hošang' 95-19
pēšēnīgān 'predecessors' 96-1
pēškār 'servant' 96-3
petīt 'repentance' 95-10
pad ~ *būdan* 'repent' 95-12
petītīg 'penitent' 95-8
petītīgīh 'repentance' 95-9
petiyārag 'adversary' 89-7, 94-8
petiyāragīh 'adversity, opposition' 94-6
pid 'father' 92-16

pīl (?) 'elephant' 96-7
pīr 'old, old person' 96-6
pīrīh 'old age' 96-10
pōryōtkēšīh 'original Religion, doctrine of the first followers' 108-1
pūd (?) 'putrid, rotten' 107-1
Pūdīq 107-2
puhl 'bridge; *punishment' 106-15, 16
purr 'full; perfect' 107-10
purr-āsān 'full of peace, all-peaceful' 107-14
purr-ēmēdīh 'fullness of hope' 107-12
purr-nēkīh 'full of goodness' 108-5
purr-rāmišm 'full of joy' 108-3
purr-xradīh 'complete wisdom' 107-16
purr-xvarrah /farrah 'full of fortune' 107-18
pursīdan, purs- 'ask' 109-1
pursīdārīh 'enquiry' 108-19
pušt 'back' 107-7
puštēbānagīh 'support' 107-8

R

rad 'chief' 202-13
radīh 'chieftainship' 202-12
rādīh 'generosity' 199-4
raftan, rav- 'go' 166-1
abāz ~ 'continue, go on'
frāz ~ 'go forth'
rāh 'way' 198-5, 199-19

- pad-vizīn* 'selected' 230-16
pahlom 'foremost' 86-2
pahlomtar (comp.) 86-2
pahlomtōm (super.) 'foremost' 86-7
pahnāy 'width' 86-9
pahrēxtan, pahrēz- 'abstain, refrain' 85-4
pahrēxtār 'abstainer' 85-2
pahrēz 'abstinence; * care' 85-12, 15
 ~ *kardan* 'abstain' 85-13
pāk 'clean' 140-9
pambag 'cotton' 105-17
pānag 'protected' 89-4
pānagīh 'protection' 88-19
pānagīh-kardārīh 'protection' 89-2
panāh 'refuge' 105-19
pad ~ *grifan* 'take refuge' 106-1
panāhīh 'refuge' 106-5
panj 'five' 5-17
panjom 'fifth' 106-18
pānzdahom 'fifteenth' 88-17, 167-5
pārag 'bribe' 88-13
pārag-stānišnīh 'bribery' 88-15
parastār 'servant' 102-18
parastīdan, parast- 'worship' 103-1
parastišn 'worship, praise' 103-5
pardaxtan, pardaz- 'carry out' 101-11
pardāzišnīh (?) 'attention, care' 101-3
pargandag 'scattered, dispersed' 102-14
pargandan, pargan- 'scatter, disperse' 102-10
pargast 'God forbid!' 102-6
parīg 'peri, female demon' 102-8
parniyān 'multi-coloured damask' 105-10
parvānagīh 'guidance' 105-1
parvārdan 'nourish' 104-14
parvārišn 'nourishment' 104-18
pas 'then; backward' 2-8
pasand 'approval' 97-11
pasandīdan, pasand- 'approve' 97-15
pasandišnīg 'praiseworthy, admirable' 97-12
pasox 'answer, response' 97-6
 ~ *kardan* 'answer'
Pašan, Pašen (wolf) 98-9, 254-10
pašēmān 'penitent, regretful' 98-5
pašēmānīh 'regret, penitence' 98-3
pattūgīh 'perseverance' 93-2
pāy 'foot' 203-19
pāyag 'rank' 88-12
paydāg 'manifest, clear' 94-12
paydāgēnīdan 'make manifest, reveal' 95-2
paydāgīh 'manifestation' 94-14
paydāgīh- 'be made manifest' 94-19
pāygoš 'region, district' 88-7
paykaftan 'fall down' 91-4
paykār 'strife' 91-1
paymān 'measure; right measure, moderation; treaty' 91-14
 ~ *kardan* 'conclude a contract' 92-1
paymān-gōvišnīh 'moderate speaking' 92-3
paymānīg 'moderate' 91-8
paymānīgīhā 'moderately' 91-12

niyāzōmandīh 'neediness' 221-7

niyōšīdan, niyōš- 'listen' 235-11, 17

Nizišt (demon) 236-19

nōg 'new' 246-14

nōg nōg 'successively, consecutively'

az nōg 'anew'

noh 'nine' 5-7

noh hazār 'nine thousand' 5-10

nohom 'ninth' 5-12, 226-1

noh sad ud sīh ud hašt '938' 5-8

nōzdahom 'nineteenth' 124-1, 246-12

nūn 'now' 197-10

O

ō 'to, towards' 71-12, 242-6

ōbārdan, ōbār- 'swallow' 54-18

ōbestan, ōft- 'fall' 227-19

ōgrāy (?) 'inclined' (?) 60-16

Ōhrmazd 52-15

ōsānīdan 'bring down' 63-8

ōstād 'master' 64-4

ōstām 'dwelling-place, residence' 64-6

ōstvār 'reliable; firm, resolute' 64-8

ōstvārīh 'confidence, reliance' 64-11

ōštāltan, ōštāb- 'hurry' 65-18

ōy 'he, she' 244-15

ōyšān (pl.) 'they, those'

ōzadan, ōzan- 'kill' 56-5, 140-3

P

pačēn 'copy' 94-2

pad 'with, through, towards, as, for,
for the sake of' 108-8

pādafrā 'punishment' 86-13, 87-15

pādafrāh 'punishment' 86-14

pādan, pāy- 'remain, stay' 229-15

pādāšīn 'present, gift' 88-2, 10

padēxvēnīdan 'prosper' (trans.) 89-11

padēxvīh 'prosperity' 89-9

pādēz/pāyēz 'autumn' 87-19

pad-gōhr 'noble' 108-15

padīrag 'towards' 89-18

ō ~ *āmadan* 'to come to meet' 90-1

padīriltan, padīr- 'accept' 216-18

padīriftārīh 'entertainment' 89-16,
216-16

padīrišn v. *padīriftan* 217-7

padiš 'to' (postposition); v. *pad*, §
90-6

Padišxvārgar 89-13

pādixšā 'mighty; ruler, sovereign; be
able' (with inf.) 86-19, 87-6

pādixšāyīh 'lordship, sovereignty'
87-9, 185-1

pādiyāvand 'mighty, powerful' 86-10

pad-nērōg 'strong' 108-17, 233-19

pāduzvānīh 'keeping one's tongue'
87-13

- nāmcišt* 'especially' 225-13
pad — 'especially'
- nān* 'bread, food' 201-11
- nang* 'fame; shame, disgrace' 246-9
- nar* 'male, man' 161-19
- nāriḡ* 'female, woman' 223-4, 225-9
- Narmāhān* 244-14
- navad* 'ninety' 32-9
- nazdik* 'near' 236-16
- nazdikih* 'nearness, vicinity' 236-17
- nē* 'negative particle' 198-3
- nēk* 'good' 236-12
- nēk-dāštārīh* 'beneficence' 236-5
- nēkēn* 'good' 236-11
- nēk-gōhrīh* 'being of good essence' 236-9
- nēkīh* 'goodness, prosperity' 236-2
- nēkīh-kāmag* 'benevolent' 236-7
- nēm-dēv* 'demi-demon' 234-8
- nēm-mardōm* 'demi-man' 234-5, 11
- nēmrōz* 'midday' 234-10
- nēmtan* 'mid-body' 234-7
- nērōg* 'strength' 233-17
pad — 'strong'
- Neryōsang* 233-9
- nesāy* 'corpse' 238-1
- nēst* 'is not' 207-9
- nēzag* 'lance, spear' 232-5
- niḡard* 'fight, battle' 227-12
 — *burdan* 'fight, do battle'
- nibastan, nibay-* 'lie down' 184-8
- nibēg* 'writing' 226-9
- nibištan, nibēs-* 'write' 140-1, 226-12
- nīdan, nay-* 'lead' 138-7
- nigāhdārīh* 'keeping, safe custody' 241-8
- nigān* 'concealed, buried' 241-10
pad — *dāštan* 'conceal'
 — *kardan* 'bury'
- nigerāy* 'denier, repudiating' 241-15
- nigerīdan, niger-* 'observe' 241-16
- nigerišn* 'attention, inspection' 241-19
- nigōsār* 'turned upside down, overthrown' 235-8
- nihānīg* 'hidden' 231-12
- nihuftan, nihumb-* 'conceal, hide' 225-16
- nihvārišn* 'movement' 239-2
- nimūdan, nimāy-* 'show' 245-12
- nīrmadōmand* 'profitable' 233-12
- nīrmad-vindišnīh* 'searching benefit' 233-15
- nišān-* 'seat' (vb.) 137-9, 239-9
- nišast* 'residence; association; subsidence' 136-17, 240-8
- nišāstan* 'seat, settle; restrain' 239-7
- nišastan, nišīn-* 'sit' 137-1
abar — 'sit upon'
- nišīm* 'seat, resting-place' 240-4
- nišīman* 'seat, residence' 240-6
- niyāg* 'grandfather' 222-1
- niyāyišn* 'prayer, praise' 221-15

may 'wine' 30-7
mayān 'middle' 209-13
mayānīgīh 'mediation' 209-12
Māzandar '(a kind of demon)'
 210-1, 19
Mazdēsn 'Mazdean, Mazda-worshipper'
 210-16
Mazdēsnān (pl.) 210-13
mazg 'brain' 216-2
meh 'greater, superior' 216-5
mehdādestānīhā 'for an important
 purpose' or 'expediently' 216-9
meh-kūn 'having big buttocks' 213-6
meh-ōz 'powerful' 216-6
meh-ōzīh 'powerfulness' 213-5
meh-sūdīh 'great benefit' 216-14
menīdan, men- 'think, pay attention'
 214-8
menišn 'thought' 214-13
mēnōg 'spiritual, spiritual world,
 spirit' 214-18
mēnōgān 'spiritual world' 215-7
mēnōg-dahišn 'spiritually created'
 215-14
Mēnōg ī Xrad 'Spirit of Wisdom'
 215-3
mēnōg-višōb 'destroyer of *mēnōg*'
 215-16
mēvag 'fruit' 214-16
Mihr (God) 212-9
mihr 'sun; affection' 212-11, 12
Mihrābān 212-13

mihrān-drōz 'committing a breach of
 contract' 212-15
mihrān-drōzīh 'breach of contract'
 212-18
mitōxt 'lie' 213-8
mitōxt-menišn 'false-thinking, deceitful'
 213-10
mizag 'taste' 213-2
mizd 'reward, recompense, wages'
 213-11, 215-19
mizdvar 'hired-worker, servant' 216-3
mōy 'hair' 219-7
mōyag 'lamentation' 219-9
mōzag 'shoe' 219-6
murdan, mīr- 'die' 146-13
murnīēnīdārīh 'destructiveness' 220-2
murv 'bird' 220-4
murvāg 'omen' 219-19
must 'complaint' 219-16
must-abarmānd 'hereditary enemy'
 219-17
mustōmand 'complaining; afflicted,
 troubled' 219-14

N

nām 'name' 185-10
namāz 'homage, worship' 232-10,
 245-8
nām-burdār 'preserver of fame' 225-11

kōrčašm 'blind' 197-5
kōrdil 'inwardly blind' 197-9
kōšīdan 'fight, struggle, quarrel' 196-19, 194-3
kōšīdārīh 'struggle' 196-17
kōšīšn 'struggle' 194-7, 197-4
kōšīšnīg 'diligent' 197-2
kū 'where; that; so that; than(with comp.)' 26-5
kunišn 'action, deed' 197-11
kūn-marz 'sodomy' 197-13
kustag 'side' 196-15

L

lābaggarīh 'entreaty, supplication' 198-14
lābaggarīhā 'supplicatingly' 199-2
larzīdan, larz- 'shiver' 205-10

M

-m 'me' (enclitic pronoun) 209-1
ma 'negative particle used with imperative' 37-7
mād 'mother' 210-7
mādagvar 'essential' 210-3
mādar 'mother' 45-12, 210-6
madan v. *āmadan*
madār v. *āmadār*
madārīh v. *āmadārīh*

māh 'month ; moon' 77-19, 209-5
māhīg 'fish' 209-8
mahist 'greatest' 216-12
mahmān 'residing, lodger, visitor' 209-9
māh-pāyag 'station of the moon' 209-6
Māhvindād 209-14
mālīdan, māl- 'touch' 211-3
frāz — 'sweep'
mālīšn 'perception, feeling' 211-5
Malkūsān 218-8
man 'me' 198-1
mān 'house' 211-16
māndan, mān- 'remain' 190-12
abāz — 'remain' 190-15
mānišn 'dwelling-place' 211-14
māništ 'dwelling-place' 211-7
Manuščihr 211-13
mār 'serpent' 211-2
mar 'reckoning' 217-11
pad hēč mar-iz 'by no means'
marag 'number' 218-7
mard 'man' 136-12, 217-14
mardōm 'people, human being' 66-7, 217-16
mardōmīh 'humanity, human nature' 66-11, 217-18
mardōm-zādagīh 'human race' 217-19
margīh 'death' 218-2
marnjēnīdār 'destroyer' 218-10
marnjēnīdārīh 'destructiveness' 218-11
mastōg 'drunken' 216-8

<i>kāhēnīdan</i> 'decrease' 187-3	<i>kasān</i> (pl.) 'others'
<i>kāhišn</i> 'decrease' 187-5	<i>kāstan, kāh-</i> 'diminish, decrease' (intrans.) 187-9
<i>kālbad</i> 'body' 188-9	<i>Kayān</i> (pl. of) <i>Kay</i> 'Kavi' 191-2
<i>kām</i> 'wish, desire' 188-17	<i>Kaykavād</i> 191-13
<i>kāmag</i> 'wish, desire' 189-5	<i>Kayluhrāsp</i> 191-14
<i>Kamag</i> (bird) 193-15	<i>Kayōs</i> 187-7
<i>kamān</i> 'bow' 193-14	<i>Kayvištāsp</i> 191-19
<i>kamār</i> 'head (daevic)' 193-11	<i>Kayxusrav/Kayxusrō</i> 190-18, 19
<i>kāmistan, kām-</i> 'wish, want' 137-17, 189-1	<i>kē</i> 'who' (relat. interrog. pron.) 220-7
<i>kāmkirdār</i> 'successful' 189-7	<i>keh</i> 'inferior' 192-10
<i>kanār</i> 'side, edge' 194-9	<i>kem</i> 'less' 191-16
<i>kandan, kan-</i> 'demolish, destroy' 20-9	<i>kēn</i> 'vengeance' 192-1
<i>Kangdiz</i> 196-11	<i>kēnvar</i> 'vengeful' 192-3
<i>kanīg</i> 'girl' 196-13	<i>kēnvarīh</i> 'vengefulness, vengeance' 192-5
<i>Kānsēh</i> 189-9	<i>kēš</i> 'doctrine' 191-6
' <i>kār</i> 'work, duty' 187-15 <i>pad</i> ~ <i>dāštan</i> 'keep at work' 130-9	<i>kešīdan, keš-</i> 'pull' 191-8
' <i>kār</i> 'people' 187-13	<i>kirb</i> 'shape, form' 192-15
<i>kārāgāh</i> 'wise, intelligent' 188-4	<i>kirbag/kirtag</i> 'good deed' 195-3
<i>kārāgāhīh</i> 'sagacity' 188-7	<i>kirbag/kirtag-varzīdārīh</i> 'doing good deeds, piety' 195-7
<i>kārāgāyīh</i> v. <i>kārāgāhīh</i> 188-3	<i>kirbaggar/kirtaggar</i> 'pious, beneficent, virtuous' 194-19
<i>kārdāg</i> 'traveller, wanderer' 188-11	<i>kirbagīg/kirtagīg</i> 'meritorious' 194-18
<i>kardan, kun-</i> 'do, make' 195-13, 223-7	<i>kirdagān</i> 'action' 194-18
<i>kardār</i> 'mighty' 194-10	<i>kirdagār</i> 'mighty, powerful' 194-14
<i>kardārīh</i> 'action' 194-12	<i>kirrēnīdan</i> 'create; *lacerate' 193-2, 5
<i>kārezār</i> 'battle' 188-14	<i>kištan, kār-</i> 'sow' 163-5
<i>karīh-</i> 'be done' 192-17, 195-19	<i>kišvar</i> 'region, country' 191-11
<i>Karmāhīg</i> (fish) 193-8	<i>kōh/kōf</i> 'mountain' 195-9
<i>kār-raftārīh</i> 'progress of work' 188-15	
<i>kas</i> 'anyone, someone' 25-17	

Hušēdar 66-3
Hušēdarmāh 66-5
hutuxš 'artisan' 56-1
huxēm 'well-disposed' 50-2
hūxt 'good word, good speech' 49-13,
 71-15
Hūxt-gāh 'Place of Good Words' 49-16
huxvadāy 'good sovereign' 52-8
hvaršt 'good deeds' 73-4
Hvaršt-gāh 'Place of Good Deeds' 73-6

I

ī izafat; rel. pro. 'who, which' 123-1,
 160-6
im 'this' 42-14
 — *čim rāy* 'for this reason' 42-15, 121-1
-iz 'too' 118-1, 137-16

J

ǰādaggōv 'defender, protector (of the
 poor)' 125-13
ǰādag-gōvīh 'defence, protection' 125-11
ǰādūg 'wizard, witch, sorcerer' 126-13
ǰādūgīh 'sorcery' 126-11
ǰādvānag-barišnihā 'defence' (?) 125-18
ǰagar 'liver' 140-12
ǰahišn 'fate' 132-9
ǰahūd v. *Yahūd*
ǰam 146-1 v. *ǰamšēd*

ǰāmag 'cup' 133-11
ǰamkard v. *var*
ǰamšēd 47-3
ǰān v. *gyān*
ǰān-abespār v. *gyān-abespār*
ǰānvar v. *gyānvar*
ǰastan, ǰah- 'happen' 138-19
ǰavān 'young, youth' 149-10
ǰōrdā 'corn' 156-3
ǰōrdāg 'corn' 156-6
ǰud 'separate'
     ǰud ǰud 'separately' 149-18
     ǰud az 'except' 150-2
ǰūdāg 'separate' 149-12
ǰudbēš 'opposed to harm' 149-13
ǰud-ristagīh 'heterodoxy' 150-8
ǰuttar 'otherwise'
 — *kardan* 'to do otherwise, to change'
 150-4
ǰuttarīh 'evil' 149-16

K

ka 'as, when, if, though, so that, even
 if' 44-15
kabōd 'dark blue' 190-6
kadag 'house' 190-11
kadag- afrōz/abrōz 'who enlivenes the
 house' 190-9
kadām 'which' 190-8
kaftan 'fall' 190-2

— *gāh* 'always' 129-3, 193-19
 — *kas* 'everybody' 26-3
 — *zamān* 'always' 194-2
harvisp 'all' 41-16, 253-12
harvispīn (pl.)
harvisp-pēsīd 'all-adorned' 42-1
hast/ast 'is' 23-17
hast....hast/ast....ast 'some....some';
 'sometimes .... sometimes' 23-18
hastīh 'existence' 23-16
hašāgird 'follower' 34-16
hašt 'eight' 116-6
haštadahom 'eighteenth' 35-1, 127-10
haštom 'eighth' 23-6, 35-2
hāvand 'similar, like' 4-16
hayyār 'friend' 25-4
hayyārīh 'help' 25-9
hayyārōmandīh 'helpfulness' 25-7
hazār 'thousand' 204-15
hazārag 'millenium' 204-16
hē v. *h-*
hēč 'never' 23-14
hēnd v. *h-*
hērbad 'herbad, Zoroastrian priest' 3-2
Hindūgān 'India' 62-7
hištan, *hil-* 'leave' 183-13
hixr 'impure matter' 22-19
hōm 69-10
homānāg 'like, similar' 69-12
hōš 'intelligence, understanding' 65-8
Hōšang 65-11
hōšiyār 'aware, cautious' 65-10

Hrōmāyīg 'Roman' 42-4
hubāmīh (?) 'tranquillity, ease' 53-4,
 254-2
hubōy 'fragrant' 54-5
hubōyīh 'fragrance' 54-11
hučašm 'kind-eyed, kindly regardful,
 enviless' 57-7
hučašmīh 'kind eye, envilessness' 57-9
hučihr 'beautiful' 56-9
hudāg 'beneficent' 58-2
huēvāzīh 'politeness, speaking politely'
 50-4
hugōvišn 'well-speaking' 61-13
humānīh 'good thought' 69-14
humat 'good thought' 69-17
Humat-gāh 'Place of Good Thoughts'
 69-15
humenišn 'well thinking' 69-19
hunar 'virtue' 72-19
hunarāvandīh 'virtuousness' 73-2
hunsand 'content, happy' 72-11
hunsandīh 'contentment' 72-14
hunsandīhā 'contentedly' 72-17
hunušag 'evil offspring' 72-6
hupādixšā 'good sovereign' 54-13
hupādixšāyīh 'good sovereignty' 54-15
hurām 'delightful' 67-11
huramag 'having good flocks' 68-14
hurust 'well-shaped' 68-17
huspās 'grateful' 63-18
hustēvān-gōvišnīh 'talking believably' (?)

guvizār 'well explained, clear' 158-2
gyāg 'place' 177-10, 179-3
gyān/ġān 'soul' 135-3, 179-3
gyān/ġān-abespār 'life-expending,
 devoted' 135-4
gyānvar/ġānvar 'animal' 135-6

H

h- (*ham/hēm, hē, hād, hēnd*) 'be' 70-6
haft 'seven' 11-16, 23-3
haftān 'seven planets' 23-4
haftdahom 'seventeenth' 11-12
haftom 'seventh' 12-6, 23-5
Haftōrang 'The Great Bear' 11-10
hagarz 'never' 36-15
halag 'stupid' 40-1
halagīh 'stupidity' 39-18
ham 'same, alike' 42-11
ham v. *h-*
hamāg 'all' 43-10
hamahl 'peer, equal, friend, companion'
 42-17
hambār 'store' 44-10
hambārišn 'storage' 53-1
hambasān 'contradictory' 53-14
hambasānīg 'contradictory' 53-12
hambāʾ 'partner' 44-8
hamē 'preverb ; ever, always' 43-1
tā hamē ud hamē ravišnih
 'for ever' 43-8

hamē ud hamē ravišnihā
 'for ever' 43-13
hamē-ravišnihā 'for ever' 43-5
hamēmāl 'opponent' 46-2
hamēstagān 'purgatory' 45-18
hamēstār 'antagonist' 45-14
hamēstārīh 'opposition' 45-16
hamēšag 'always, ever' 46-1
hamgōhr 'of the same essence' 46-4
hamgōnaq 'exact, in the like manner'
 46-8
hamīn 'summer' 46-6
hamkār 'collaborator' 46-10
hāmōyēn 'all' 3-18, 27-17
hampursagīh 'association' 44-13
hamtāg 'equal, peer' 45-4
hamtōxmāg 'relative, kinsman' 45-6
hamtōzīg 'sharing atonement' 45-9
hāmvrār 'always' 3-15, 47-5
handāzišn 'attention' 57-17
handēšīdan 'think' 64-19
handōxtan, handōz- 'collect, acquire'
 61-7
hangadīh 'possession' 58-15
hangārag 'reckoning' 58-10
hangārdan, hangār- 'suppose, consider'
 58-4
hangēxtār v. *vād-hangēxtār* 63-5
hanjāman 'assembly' 57-11
hannām 'limb' 52-6
har 'every, each' 193-18

Ganʔag (city) 149-7
garāmīb 'dear' 141-19
garāmīgīh 'esteem' 142-2
garān 'heavy' 142-3
garān-vināh 'grievously sinful' 142-6
garān-vināhīh 'grievous sinfulness' 142-8
gardīdan, *gard-* 'turn' 142-17
garm 'warm' 144-1
     garmtom (super.)
garmāg 'heat' 144-5
garmīh 'heat' 144-8
garōdmān 'heaven' 144-13
gāv 'cow' 116-12
Gayōmard 128-14
gazdom 'scorpion' 138-3
gēhān 'world' 165-10
gēhān-marnjēnīdār 'destroyer of the world' 165-12
gētī 'world' 169-18, 170-13
gētī-ārāy 'world-adorning' 170-2,4
gētī-dahišn 'worldly created' 170-6
gētīg 'worldly' 170-8,14
gētīyān 'worldly, belonging to the world, worldly existences' 170-11
giʔistag 'accursed' 138-1
gilag 'complaint' 174-11
giyāh (?) 'vegetable, herb' 157-19
giyāhīzag 'herb' 136-5
gōhr 'substance, essence' 147-15
gōhrīdan 'exchange, change' 255-3
gōhrīg 'exchange money, earnest money' 254-13

pad — *ī* 'in exchange for' 148-1, 254-13
gōnag 'complexion' 158-15
gōnag gōnag 'various' 158-16
Gōped, *Gōpedšāh* 149-3,4
gōspand 'cattle, sheep' 150-15
gōspand-čihrag 'having the seed of the cattle' 150-17
gōš 'ear' 152-2
gōvišn 'speech, saying' 148-12
griftan, *gīr-* 'take' 223-19
     az šīr abāz — 'wean' 224-3
griftār 'captured, involved' 142-10
gristag 'lair, burrow' 143-2
gristan, *griy-* 'weep' 76-2
grīv 'neck' 122-13
guftan, *gōv-* 'say, speak' 147-4, 148-18
guftārīh 'speech' 148-17
gugāh 'witness' 155-9
gugāhīh 'testimony, witness' 155-12
gugāndan, *gugān-* 'destory' 155-17
gugārdan, *gugār-* 'digest' 155-14
gumāngarīh 'doubt' 157-6
gumānīgīh 'doubt' 157-4
gumārdan, *gumār-* 'appoint' 156-18
gumēxtan, *gumēz-* 'mix' 157-8
gumēzišn 'mixture' 157-16
gurdīh 'armour' 156-8
gurdīhā (?) 'heroically' 142-15
gurg 'wolf' 156-13
gursagīh 'hunger' 156-14

farrox 'fortunate' 100-7
frābūd 'excess' 99-8
Fradadafš 101-9
frahang 'education' 99-1
     ↳ *kardan* 'educate'
frahist 'mostly' 99-13, 17
frajalt 'finished' 101-1
frajām 'end' 100-9
frajāmēnīdan 'finish, complete' 100-14
frajāmgarīh 'termination, end' 100-18
frajāmgarīh 'termination, end' 100-12
framān-burdār 'obedient' 103-15, 18
framōš 'forgotten' 104-5
framōšīdārīh 'negligence' 104-10
framūdan, *framāy-* 'order' 104-1
framušt 'forgotten' 104-7
franaftan 'enter' 105-4
frārōn 'proper, good' 100-4
frārōnīh 'propriety, rectitude, virtue'
     100-2
frasang 'frasang, unit of length' 103-7
Frāsiyāg 99-15
frašgard 'renovation of the world' 103-8
frašgard-kardār 'renovator of the world'
     103-10
fratom 'first' 101-5
fratomīh 'beginning' 101-7
fravahr 'fravahr' 104-12
fravardīgān 'five days belonging to
     the fravahrs' 105-13
frāy 'more' 99-6
frāz 'forth, up' 99-9, 106-6

az ↳ 'thereafter' 106-7
az nūn ↳ 'henceafter, hereafter' 99-11
frāztar 'superior' 106-9
frāztom 'supreme' 106-11
frazand 'offspring' 107-3
Frazišt (demon) 102-17
frāz-vizīdār 'choosing, selecting' 106-13
frēb 'deceit' 102-1
frēbišn 'deceit' 101-19
Frēdōn 102-4
frēftag 'deceived' 101-13
frēftan, *frēb-* 'deceive' 101-14
frīst '(it is) known' 102-5
friyād 'help' 98-13
     ō ↳ *rasīdan* 'help' 98-15
friyādīdan 'help' 98-17
frōd 'down' 105-9
frōdmānd 'shortcoming' 105-7

G

gāh 'place' 128-16; 'time' 129-2; 'throne'
     129-4
     ↳ *griftan* 'reside'
gāhānbār 'season festivals' 129-6
gām 'step' 133-1
Ganā(g)-mēnōg 'Evil Spirit' 147-9, 13
Ganāg 'Destructive' (= Ahriman) 147-11
gandagīh 'stench' 150-10
Gandarv (demon) 150-13
gandom 'wheat' 22-1

duš-vahāg 'depreciated' 155-2
dušvār 'difficult' 155-5
dušvārīh 'difficulty' 155-6
duš-virravīšnīh 'evil belief' 155-7
dušxēm 'ill-disposed' 152-3
duzz 'robber' 149-9
duzzīh 'robbery' 149-6
dvārišn 'rushing, running' 148-9
dvāristan, dvār- 'run, rush' 148-6
dvāzdah 'twelve' 167-3
dvāzdah axtarān v. *axtar*
dvāzdahān 'twelve signs of the Zodiac'
 167-6
dvāzdahom 'twelfth' 148-3, 167-8

E

ē 'a' 22-2, 48-12, 74-1
ēd 'this' 48-5
 — *rāy* 'for this reason, because'
 — *rāy čē* 'for this reason, because'
ēdōn 'thus' 24-4
 — *čēōn* 'like'
 — *homānāg čēōn* 'like'
 — *kū* 'in such a way that, so ... that'
 26-11
ēg 'then' 32-19
ēk 'one' 29-2
 — *abāg did* 'one with another'
 — *andar did* 'one against another'
ēmēd 'hope' 27-16

ē-mōg 'having one shoe on' 28-2
ēn 'this' 157-18
ēnyā 'otherwise, except' v. *bē* 28-15, 34-7
Ēraǰ 27-8
Ērānag 'Iranian' 27-4
Ērānšahr 27-2
Ērānvēǰ 27-6
ēraxtan, ēranǰ- 'condemn' 26-17
ērtan 'humble' 27-11
ērtanīh 'humility' 27-13
ē sad ud pañjāh '150' 143-8
ēstādan, ēst- 'stand' 140-13
abāz — 'desist' 141-3
bē — 'turn, deviate' 141-1
ēstišn 'residence' 25-15
ēvar 'certainly' 29-16
ēvarīhā 'believingly' 29-17
¹ *ēvārag* 'removed, taken away' 28-8
² *ēvārag* 'evening' 30-17
ēvāz 'voice' 28-7
ēvēnag 'manner' 28-18
ēvgad 'aggressor' 23-7
ēvgānag 'unanimous' 29-12
ēvgānagīh 'unanimity' 29-14
ēvtāg 'unique' 28-12
ēzišn 'worship' 23-9
ēzišngarīh 'worship' 23-12

F

farrah v. *x^varrah*
Farrah-pērōz v. *X^varrah-pērōz*

of both worlds' 136-7	<i>drōvandīh</i> 'wickedness' 145-16
<i>dō-pāy</i> 'two-footed' 136-11, 148-15	<i>drōz</i> 'a kind of demon' 144-15
<i>dō-saxon</i> 'double-faced, hypocrite' 136-8	<i>drōzanīh</i> 'falsehood' 145-8
<i>dōst</i> 'friend' 151-1	<i>drōzīdan, drōz-</i> 'lie' 145-1
<i>dōstīh</i> 'friendship' 150-19	<i>drūdan, drav-</i> 'reap' 14-9
<i>dōšārm</i> 'love' 152-11	<i>drūpušt</i> 'firm' 142-11
<i>dōšox</i> 'hell' 152-17	<i>drūpuštīh</i> 'stronghold, fortress' 142-13
<i>dranjīdan, dranĵ-</i> 'utter' 145-4	<i>dūr</i> 'far, away' 199-16
<i>dranjīšn</i> 'utterance' 145-7	↳ <i>dāštan</i> 'keep away'
<i>drav-</i> v. <i>drūdan</i>	<i>dusrav</i> 'ill-famed' 151-5
<i>draxt</i> 'tree' 141-12	<i>dusravīh</i> 'ill-fame, ill-repute' 151-3
<i>drayā</i> 'sea' 141-6	<i>duš</i> 'bad, evil' 151-19
<i>drayāyīhā</i> (pl.)	<i>dušāgāh</i> 'ignorant' 152-7
<i>drayābār</i> 'sea-coast' 141-10	<i>dušāgāhīh</i> 'ignorance' 152-9
<i>drāyān-ĵavišnīh</i> 'talking while eating'	<i>dušdānāg</i> 'ignorant' 153-14
141-13	<i>dušdēn</i> 'irreligious' 153-18
<i>drāyīdan, drāy-</i> 'talk, utter' 141-15	<i>duš-ēvāzīh</i> 'impoliteness' 152-5
<i>drayōš</i> 'poor' 143-9	<i>dušfarrag</i> 'ill-fated, unfortunate' 153-8
<i>drayōštom</i> (super.)	<i>duš-gōvišn</i> 'evil-speaking' 153-16
<i>drayōšīh</i> 'poverty' 143-17	<i>duš-hūxt</i> 'evil words' 152-14
<i>drimnag</i> (?) 'wormseed' 143-5	<i>dušhvaršt</i> 'evil deeds' 153-1
<i>drīst</i> 'correct, healthy, whole' 158-4	<i>duškām-kardārīh</i> 'malevolence' 154-1
↳ <i>dāštan</i> 'keep in order'	<i>duškunišn</i> 'evil-doing' 154-3
<i>drīst-čašm</i> 'sound-eyed' 158-11	<i>dušmat</i> 'evil thoughts' 154-12
<i>drīst-gōhr</i> 'of good origin, noble' 158-13	<i>dušmen</i> 'enemy' 154-16, 18
<i>drōd</i> 'greeting' 186-2	<i>duš-menišn</i> 'evil-thinking' 154-14
<i>drōdīh</i> 'peace' 144-12	<i>dušpādixšā</i> 'evil ruler' 153-4
<i>drōn</i> 'consecrated bread' 145-18	<i>dušpādixšāyīh</i> 'evil sovereignty' 153-6
<i>drōš</i> 'brand' 145-11	<i>dušrām</i> 'unhappy' 154-5
<i>drōv</i> 'lie' 144-9, 191-3	<i>duš-rāmīh</i> 'unhappiness, sorrow' 154-8
<i>drōvand</i> 'wicked, evil-doer' 145-13	<i>dušrāmīšn</i> 'unhappy' 154-9

<i>dah</i> 'ten' 123-5	<i>pad</i> ... ~ 'consider' 129-19
<i>Dahāk</i> 123-7	<i>dāštār</i> 'maintainer' 131-2
<i>dahān</i> 'mouth' 108-7	<i>dāštārīh</i> 'keeping, maintenance' 131-3
<i>dahišn</i> 'creature' 132-1	<i>daxšag</i> 'memory' 131-19
<i>dahom</i> 'tenth' 123-8, 135-2, 156-17	<i>deh</i> 'village' 211-18
<i>dām</i> 'creature' 132-17	<i>dehbad</i> 'master of the country, ruler' 128-12
<i>Damāvand</i> 146-9	<i>dēn</i> 'religion' 178-18
<i>damestān</i> 'winter' 147-1 v. <i>zamestān</i>	<i>dēn ī veh</i> 'Good Religion, Zoroastrianism' 179-1
<i>dānāg</i> 'wise' 133-16	<i>dēn-āgāh</i> 'acquainted with religion' 179-6
<i>dānāgīh</i> 'wisdom' 133-14	<i>dēn-bandag</i> 'servant of religion' 179-11
<i>dānistān, dān-</i> 'know' 59-4, 6	<i>dēn-burdār</i> 'religious' 179-9
<i>dānišn</i> 'knowledge' 134-18	<i>dēn-padīriftār</i> 'accepter of religion' 179-13
<i>dānišnōmand</i> 'learned, wise' 134-16	<i>dērang</i> 'long' 174-14
<i>dar</i> 'door, gate; court' 76-6	<i>dērang-xʷadāy</i> 'of long dominion' 174-16
<i>darīhā</i> (pl.)	<i>dēr zamān</i> 'long time' 174-9
<i>dard</i> 'pain' 142-19	<i>dēv</i> 'demon' 181-2
<i>dārišn</i> 'nourishment' 130-17, 132-12	<i>dēv-ēzagīh</i> 'demon worship' 181-5
v. <i>dāstan</i>	<i>dēv-yazagīh</i> 'demon worship' 181-7
<i>darmān</i> 'remedy' 144-6	<i>dibīrīh</i> 'scribesmanship' 138-5
<i>dārūg</i> 'medicine' 132-15	<i>did</i> 'other' 115-15
<i>dast</i> 'hand' 175-18	<i>did-iz</i> 'again'
<i>ō</i> ... ~ <i>burdan</i> 'put one's hands to'	<i>dīdan, vēn-</i> 'see' 31-18
<i>dast-kārīh</i> 'handwork' 176-9	<i>didīgar</i> 'second' 137-11
<i>dastōr</i> 'Dastor, high priest' 139-5	<i>dil</i> 'heart' 202-6
<i>dāšin</i> 'present, gift' 132-5	<i>dilītar</i> 'braver' 143-1
<i>dašt</i> 'plain' 139-13	<i>dō</i> 'two' 113-8, 136-4
<i>daštān</i> 'menstruation' 139-11	<i>dō-axʷānīg</i> 'belonging to the two worlds,
<i>dāstan, dār-</i> 'keep, preserve' 129-8, 131-5	
<i>abāz</i> ~ 'prevent' 129-14	
<i>pad kār</i> ~ 'put into practice' 130-9	

burdan, *bar-* 'take, bring' 175-2
burdārīh 'endurance' 83-2
burzāvandīhā 'loudly' 82-13
burzgōš 'long-eared' 82-16
burzīdan 'respect, honour' 82-15
burzišn 'respect, honour' 82-19
burzišnīg 'honourable' 82-18
būšāsp 'sleepiness, sloth' 82-5
 ~ *varzīdan* 'practice sleepiness' 242-19
būšāsp-kāmag 'desire of sleepiness, sloth' 82-7
buzust 'investigated' 81-4 v. *vizustan*
byt (?) 'fruit' (?) 76-18

Č

čahal 'forty' 165-1
čahār 'four' 37-15
čahārdahom 'fourteenth' 119-2, 127-12
čahārom 'fourth' 119-4
čahār-pāy 'quadruped' 118-13
čand 'how many; as much as' 122-6
čār 'help, remedy' 119-11
čārag 'means' 119-14
čarb 'mild, suave' 122-3
čarbīh 'mildness' 122-2
čārpāy 'quadruped' 119-12
čāšišn 'teaching' 119-10
čašm 'eye' 121-10
čašm-areškanīh 'envious looks' 121-11
čašmgāh 'notorious' 121-17

čašmgāyān 'notorious people' 121-14
čāštan 'teach' 119-8
čē 'what; because' 218-14
 ~ *rāy* 'why' 218-17
 ~ *rāy ka* 'why' 218-18
čēčast 120-4
čēon 'how; that; as' 120-8
čēonīh 'nature, being' 120-16
čērīh 'violence' 120-18
čīdan, *čīn-* 'gather' 120-6
čīhrāb 'a kind of falcon' 119-19
čīm 'reason' 120-19
im ~ *rāy* 'for this reason' 121-1
čīmīg-varzišn 'acting logically' 121-3
čīnāmroš 121-5
čīnvar 121-8
čiš / tis 'thing' 219-10
čiš-iz / tis-iz 'nothing, by no means' 118-9, 219-13

D

dad 'wild animal' 137-13
dād 'law, judgement' 125-15
dādan, *dah-* 'give; create' 124-4
dādār 'creator' 125-2
dādārīh 'creatorship' 125-4
dādestān 'judgement, justice' 125-9, 177-3
dādīhā 'justly' 125-7
dādvar 'judge' 126-7
dādvarīh 'judgement' 126-9

band 'bond, tie, connection, custom'

81 - 7

bandag 'servant' 82-3

bar 'fruit, profit' 78-17

bār 'time' 75-13

bārag 'horse' 75-17

bārandag 'rainy' 75-19

barišn v. *varišn*

barsom 'Barsom twigs' 80-1

bastan, *band-* 'tie' 32-11

bavandag 'perfect' 83-18

bavandag-menišnīh 'perfect-mindedness'

84-2

baxšišn 'gift, donation; division, distribution' 40-15

baxt 'fate' 75-8

baxtaqīh '(good) fortune' 75-7

baxtan, *baxš-* 'distribute; dispense, destine' 40-2

bazag 'sin' 76-12

bēš 'grief, sorrow' 76-19

— *burdan* 'grieve' 77-2

bēšazgartom 'most healing' 77-10

bēš-burdār 'sufferer of grief' 77-4

bēšišn 'affliction' 77-12

bēvar '10,000' 78-1

Bēvarasp 'having 10,000 horses' (epithet of Azidahag) 78-2

bīm 'fear' 77-13

bīmgan 'fearsome' 77-17

bīm-nimūdārīh 'showing respect' 78-4

bīmōmand 'fearful' 77-15

bištan, *bēš-* 'hurt, torment' 77-7

bišttar 'more harmed, injured' 77-5

bōxtan 'save' 80-15

bōxtārīh 'salvation' 80-13

bōy 'smell' 81-6

bōzišn 'salvation' 81-2

brād 'brother' 79-1

brāmīdan, *brām-* 'weep' 79-2

brēh 'fate, decree' 79-4

brēhēnāg 'destining, one who destines' 79-6

brēhēnīdan, *brēhēn-* 'create, fashion; destine, decree' 97-8

brēhēnīh- 'be created' 79-11

brēhēnišn 'fatality' 97-17

brīdan 'cut' 79-17

brīn 'fate' 79-19

būdan, *bav-* 'be, become' 80-18, 135-8

buland 'high, lofty' 83-3

būm 'land' 83-4

bun 'basis, origin, principle; beginning; responsibility' 83-5

ō — *kardan* 'entrust' 83-14

ō — *būdan* 'have responsibility' 83-12

pad — *būdan* 'have responsibility' 83-10

bunag 'residence' 84-5

— *dāštan* 'have place, reside' 84-6

bundahišnīh 'original creation' 83-16

bun-xān 'source' 83-15

aviš 'to him etc.; to (postposition)' 53-18
avvēnišn 'reproach' 62-4
āxēzistan, āxēz- 'rise' 1-11
abar — 'rise' 1-14
axtar 'fixed star; sign of Zodiac' 1-4
axwān 'world' 4-3, 253-1
a-xwāšihā 'uncomfortably' 6-10
a-xwēškār 'undutiful' 4-4
ayāb 'or' 28-10
ayād 'memory' 24-10
andar — *dāštan* 'remember'
 — *kardan* 'remember'
āyaft 'gift, boon' 22-5
ayāftan 'find' 22-10
āyaft-xwāstārīh 'seeking of boons' 22-8
ayāsīdan, ayās- 'remember' 24-19
ayōxšust 'metal' 29-10
āz 'lust' 20-15
az 'from, among' 219-2
azabar 'above' 11-5
āzādīh 'gratitude' 8-1
 — *guftan* 'give thanks, be grateful' 8-3
āzādīh-kardārīh 'thanksgiving' 8-5
āzardan, āzār- 'hurt, torment' 19-7
āzārīšn 'harm, torment, injury' 9-15
āzarm 'respect, regard' 19-13
 — *dāštan* 'have regard'
a-zarmān 'unageing' 30-4
āzarmīgīh 'respect, regard' 19-18

azbāyišn 'worship' 30-1
Āz-dēv 'Demon of Lust' 18-10
azēr 'below' 14-5
Āzidahāg 15-15
aziš 'from him etc., from (postposition)' 18-4
aziš-kehān 'inferiors' 18-12
aziš-meh 'superior' 18-14
aziš-mehān (pl.) 18-16
āzvar 'lustful' 21-4
āzvarīh 'lustfulness' 21-5

B

ba / be / bē 'preverb ; but ; out, outside' 80-4
babrag 'beaver' 76-9
bagān / baγān / bayān 'gods' 76-15, 78 - 14
baγō-baxt 'destined by gods' 75- 9,11
bahān 'cause' 75-4
bahānag 'cause' 75-5
bahār 'spring' 74-10
bahr 'share' 74-4
 — *kardan* 'share' 74-6
bahrag 'reason, cause' 74-12
az ān — 'for that reason'
ān — *rāy* 'for that reason'
bahrvarīh 'having a share' 75-2
bālēn 'bed-side' 75-14
bālišn-gāh 'bed' 75-15
bāmdād 'dawn' 76-1

<i>areškan</i> 'envious' 39-8	<i>astag</i> 'bone' 31-10, 173-1
<i>armāv</i> v. <i>xurmā</i>	<i>āstānag</i> 'calamity' 31-9
<i>armēšt</i> 'poor, helpless' 41-1	<i>āstār</i> 'sin' 31-7
<i>armēšttom</i> (super.)	<i>astaxān</i> 'bone' 31-6
<i>ārōyišnīg</i> 'growing' 41-11	<i>āstvān</i> 'believing, professing' 31-14
<i>artēštār</i> 'warrior' 38-14	<i>Āstvidād/Āstvihād</i> 'Demon of Death'
<i>arūs</i> 'white' 42-7	31-12
<i>arvand</i> 'swift' 42-6	<i>āsūdan, āsāy-</i> 'rest' 34-2
<i>Ārzah</i> 39-11	<i>ašgahān</i> 'lazy' 35-6
<i>Ārzahi</i> 39-13	<i>ašgahānīh</i> 'laziness' 35-4
<i>arzānīg</i> 'deserving, worthy' 37-18	<i>āšiyān</i> 'nest' 34-14
<i>arzānīgīh</i> 'worthiness' 38-2	<i>āškārag</i> 'manifest' 35-11
<i>arzōmand</i> 'valuable, excellent' 38-4	↳ <i>kardan</i> 'reveal'
<i>arzōmandīh</i> 'valuableness, preciousness'	<i>aškom</i> 'belly' 35-15
38-7	<i>āšnāg</i> 'known, familiar' 36-5
<i>Ārzūr</i> 39-15	<i>ašnavišn</i> 'hearing' 240-13
<i>āsānīh</i> 'comfort, ease' 30-10	<i>ašnūdan, ašnav-</i> 'hear' 240-10
<i>āsānīh-menišnīh</i> 'thinking of other	<i>āštīh</i> 'peace' 34-18
people's comfort' 30-13	<i>ātaš</i> 'fire' 21-10
<i>asar</i> 'infinite' 32-10	<i>āvām</i> 'time' 53-3
<i>a-sazišnīg</i> 'eternal' 25-11	<i>āvām</i> v. <i>ābām</i>
<i>a-sēz</i> 'dangerless' 25-13	<i>āvāmīg</i> 'temporal' 53-10
<i>āsmān</i> 'sky' 32-17	<i>āvardan, āvar-</i> 'bring' 127-14
<i>āsn-xrad</i> 'innate wisdom' 34-10	<i>abāz</i> ↳ 'bring back' 127-19
<i>a-sōhišn</i> 'hungerless, without hunger'	<i>ō xvēšīh</i> ↳ 'possess' 128-5
33-12	<i>ō paydāgīh</i> ↳ 'reveal' 94-17, 128-9
<i>asp</i> 'horse' 30-19	<i>a-varzīd</i> 'uncultivated' 67-13
<i>Āspāndār</i> 30-15	<i>avērān</i> 'desolate' 61-3
<i>aspanj</i> 'banquet, feast' 31-1	<i>avēzag</i> v. <i>abēzag</i>
<i>āsrōn</i> 'priest' 32-16	<i>a-vināh</i> 'innocent' 71-16
<i>ast/hast</i> 'is' 23-17	<i>Āvistāg</i> v. <i>Ābistāg</i>

anāgīh-kāmag 'malevolent' 51-7
anāg-kāmagīh 'malevolence' 51-9
anāg-kardār 'evil-doing, maleficent' 51-11
anāg-kunišn 'evil-doing, maleficent' 51-13
anā-kardār 'evil-doing, maleficent' 51-15
an-angōšīdag 'unparalleled' 52-10
an-arzānīg 'undeserving' 51-17
an-arzānīgtom (super.)
an-aspās 'unthankful, ungrateful' 63-16
an-aspāsīh 'ingratitude' 63-19
an-aspāsīhā 'unthankfully, ungratefully' 64-2
an-āštīh 'discord, strife, enmity' 50-11
<an> āvāmīh 'troublelessness' (?) 53-4
v. hubāmīh
an-āzarm 'unrespected' 49-3
an-āzarmīg 'unrespected' 49-9
an-āzarmīh 'disrespect, dishonour' 49-5
an-āzarmīhā 'disrespectfully' 49-7
and 'so much, so many, several' 57-16
andak 'few, little' 60-10
andar 'in, within' 176-13
andarōn 'inside, interior' 61-6
andarvāy 'air, atmosphere' 61-4
andarzēnīdan 'admonish, give advice' 60-11
andčand 'however' 58-13
anē 'other' 4-12
an-ērān 'non-Iranian' 61-2

an-ērang 'faultless' 49-19
an-ērānīh 'estrangement' 60-18
angōšīdag 'way, manner' 61-17
angūr 'grape' 62-8
angust 'finger' 61-16
anhast/anāst 'lie, falsehood' 50-8
a-niyōšagīhā 'obstinately, wilfully' 62-1
anōh 'there' 113-19
an-ōmēd 'hopeless, desperate' 52-17
Ānōšag-ravān 72-9
anōšagīh 'immortality' 72-8
an-ušmār 'innumerable' 52-13
āōn 'thus' 62-9
a-pādixšā 'powerless' 7-14
a-pasandišnīg 'unapprovable' 17-1
a-pattūdagīh 'powerlessness' 11-17
a-pattūgīhā 'impatiently' 12-2
a-paydāg 'disappeared, invisible' 13-8
a-paydāgīh 'disappearance' 13-10
a-petiyārag 'unopposed, free form adversity' 11-7, 13-5
a-pōhišn 'without thirst, thirstless' 21-1
appar 'robbery' 18-19
appurdan, appar- 'rob, usurp' 134-2
appurišn 'robbery, plunder' 134-14
ārāstan, ārāy- 'arrange' 37-11
abūz — 'rearrange' 37-13
ārāyišn 'arrangement' 37-9
arešk 'envy' 39-2
 — *burdan* 'envy' 39-4

a-gumān 'undoubted, unquestionable'
29-18

ā'īštag/āgištag 'mixed' 32-6

ahē 'soon' 192-7

ahlamō'īh 'heresy' 3-3

ahlav 'just, righteous' 3-10

ahlavdād 'almsgiving' 3-8

ahlavīh 'righteousness' 3-13

ahlāy 'just' 2-16 , 175-1

ahlāyīh 'righteousness' 2-18

āhōg 'defect, fault' 4-8

a-homānāg 'unlike' 4-10

a-hōš 'immortal' 4-6

ahrāftan, ahrām- 'go forth, ascend'
2-12

Ahriman 3-5

Ahunavar 5-2

a-hunsandīh 'discontentment' 4-17

ai 'that is to say' 22-4

a-kanārag 'boundless' 36-18, 146-7

a-kār 'undone' 36-12

a-kard 'undone' 37-1

a-kārīh- 'be made powerless' 36-16

akōmandīhā 'evilly' 36-13

Alburz 37-16

Aliksandr 'Alexander' 39-19

almāst 'zeal' 40-18

(ā)madan, āy- 'come' 126-19, 212-2

andar ~ 'enter' 127-6, 212-2

fraz ~ 'come near, approach' 99-10, 212-7

ul ~ 'rise' 127-8

(ā)madār 'comer' (agent noun) 211-19

(ā)madārīh 'coming' 212-1

amāh 'we, us' 208-11

Amahraspand 44-3

a-mar 'innumerable' 46-11

āmār 'reckoning, judgement' 43-15

~*kardan* 'bring to account' 43-17

a-mār 'innumerable' 43-19

a-marg 'immortal' 46-12

a-margīh 'immortality' 46-14

āmārīg 'equitably, justly' 44-1

amāvand 'powerful' 44-7

AMD 45-11

āmōxtan, āmōz- 'teach' 46-19

āmōxtārīh 'teaching, instruction' 46-17

āmōzišn 'teaching, instruction' 47-8

~*burdan* 'teach' 47-15

~*grifan* 'be addicted, accustomed' 47-11

ō .....~*kardan* 'teach, train' 47-13

Amurdād 48-1

āmurzīdan, āmurz- 'forgive' 47-17

ān 'that' 161-18

an 'I' 70-2

an-ābādān 'uninhabited' 48-15

an-abaxšāyāvandīh 'unmercifulness'

49-11

an-abzār 'powerless' 48-17

an-afzār v. *an-abzār*

an-āgāhīhā 'ignorantly' 50-13

anāgīh 'evil, torment, harm' 50-15

~*kardan* 'do harm, torment' 51-1

~*dīdan* 'suffer torments' 50-18

- abēbūd* 'deficiency' 7-13
abēgumān 'undoubtful, unquestionable, undoubting' 8-14, 17-16
abēgumānīh 'undoubtfulness, unquestionableness' 8-10
abēgumānīhā 'unquestionably' 8-12
abēmizag 'tasteless' 10-9
abēmust 'untroubled, free from tyranny; free from complaint' 10-10
abēr 'very' 14-6
abērtar 'more'
abesīhēnīdan 'destroy' 13-14
abesīhēnišn 'destruction' 13-15
abesīhistan, abesīh- 'be destroyed' 13-17
abesīhišn 'destruction' 13-12
abespārag (kardan) 'consign' 16-11
abespārdan, abespār- 'consign' 16-5
abestām 'reliance' 16-15
a-bēš 'undistressed' 5-19
abēsūd 'unprofitable' 12-16
abēsūdīh 'uselessness' 12-14
abēvizand 'unharmed' 10-18
abēzag 'pure' 13-1
ābgēnag (?) 'crystal' 211-9
ābīg 'watery, aquatic' 14-4
a-bīm 'unalarmed, undismayed' 6-2
ābistāg 'Avesta' 16-13
abr 'cloud' 18-18
abrōxtan, abrōz- 'polish, inflame' 20-1
ābsālān 'spring' (season) 15-17
aburnāy 'under age' 20-6
a-burzišnīg 'unrespected' 6-13
abzār 'means, instrument' 15-1
abzārōmand 'resourceful, powerful' 15-3
abzāy- v. *abzūdan*
abzāyišn 'increase' 14-17
abzōnīg 'holy' 15-13
abzūdan, abzāy- 'increase, be increased' 15-5
a-dādestānīh 'illegality' 22-12
a-dādestān-xvarišnīh 'unlawful eating' 22-14
a-dādīhā 'unjustly' 22-17
a-dānīh 'ignorance' 23-1
a-dard 'painless' 27-10
ādarōg 'a kind of fire' 21-12, 253-4
aīd 'marvellous' 12-11
aīdom v. *abdom*
aīdomīh v. *abdomīh*
āfrāh 'teaching' 19-3
āfrīn 'blessing' 21-3
afrōxtan, afrōz- v. *abrōxtan*
afsōs 'mockery' 17-5
afsōsgar 'scoffing' 17-14
afsōsīh 'mockery' 17-11
afzār v. *abzār*
afzārōmand v. *abzārōmand*
afzāy- v. *abzūdan*
afzāyišn v. *abzāyišn*
afzōnīg v. *abzōnīg*
afzūdan v. *abzūdan*
āgāh 'aware' 36-8
āgāhēnīdan 'inform, make aware' 36-10
agar 'if' 21-8
āgnēn 'together' 37-4

فہرست لغات پہلوی

A

ā 'then' 1-1

āb 'water' 20-14, 213-4

ābādān 'cultivated, populous' 7-18

ābādānīh 'cultivation, populousness'

7-18

abāg 'with' 206-11

abāgīh 'assistance, accompaniment'

9-12

ābām 'loan' 10-6

Ābān (month) 11-4

abar 'on, upon' 213-13

abārīg 'other' 10-14

abārīgān (pl.)

abarmānd 'heredity' 19-16

abārōn 'evil, wicked, improper' 10-2

abārōn-drañīšnīh 'evil talking' 10-4

abārōnīh 'evil, impropriety' 9-16

abārōnīh-hangēz 'exciting viciousness'

9-19

abartanīh 'arrogance' 19-11

abaxš 'penitent, regretful' 9-8

abaxšāyišnīg 'merciful, forgiving'

20-17

abaxšāyišnīh 'mercy, forgiveness' 9-10

abāxtar 'planet' 6-19

abāyēd v. *abāyīdan*

abāyīdan, abāy- 'want, wish; be

necessary' 9-1

abāyīdīh 'desire, wish' (?) 8-17

abāyišnīg 'becoming, worthy, deserving'

8-7

abāz 'again' 202-1

abāz-dāštār 'preventer, restrainer'

202-3

ābčihrag 'having the seed of the waters'

12-9

ābdast 'gauntlet' (?) 14-1

abdom 'lastly, finally' 14-12

abdomīh 'end' 14-15

abēbar 'fruitless, unprofitable' 7-11,

12-19

abēbīm 'fearless, secure' 7-5

abēbīmīh 'fearlessness, security' 7-7

abēbīmīhā 'fearlessly' 7-9

اغلاط و استدراكات

صفحه سطر	غلط	درست
ص ۱۹ س ۲	xāxi : ٭	xāki : ٭
ص ۲۷ س ۳	əraqsahr : ٭	əraqsahar : ٭
ص ۲۸ س ۱۲	əwdā : ٭	əwadā : ٭
ص ۲۹ س ۱۲	əvgāna : ٭	əvgāna : ٭
ص ۲۹ س ۱۳	əvgānagqn : ٭	əvgānagqn : ٭
ص ۲۹ س ۱۵	əvgānai : ٭	əvgānai : ٭
ص ۳۶ س ۱۶	asārihēt : ٭	āsārihēt : ٭
ص ۵۰ س ۱۰ کلمه سوم	xvāhišn	xvāyišn
ص ۵۳ س ۸	Manichäische	manichäischen
ص ۵۷ س ۸	hu-čašm : ٭	hū-čašm : ٭
ص ۶۵ س ۱۸	شتافتن	تاختن بر، زیر فشار قرار دادن
ص ۶۵ س ۱۹	شتابد	بتازد ، زیر فشار قرار دهد
ص ۶۸ س ۲	ūrāšlim : ٭	(ūrāšlim) : ٭
ص ۹۶ س ۷	pīr : ٭	(pīr) : ٭
ص ۱۰۲ س ۱۴	pargañda : ٭	(pargañda) : ٭
ص ۱۰۵ س ۸	frōšmqnd	(frōšmqnd) : ٭
ص ۱۱۰ س ۱۴	tārik	tārik : تاريك
ص ۱۱۱ س ۵ و ۷	tahmurit : thmwlyt'	tahmurip : thmwlyp'
ص ۱۱۶ س ۱۴-۵۹.۱۱ p	tanōmañdī	tanmañdī
ص ۱۲۰ س ۱	čihraw	čəhrāw
ص ۱۲۶ س ۱۹	āmadan	(ā)madan
ص ۱۲۸ س ۴	āvarēt	āwarēt
ص ۱۳۴ س ۱	yahūšqn	(yahūšqn)
ص ۱۴۸ س ۱	gōharī : ٭	(gōharī) : ٭
ص ۱۶۲ س ۲	zrah : ٭	(zrah) : ٭
ص ۱۶۸ س ۱۷ و ۱۸	غيب	افترا
ص ۱۷۰ س ۱۵	sōšyōs	sōšyōs/saošyōs
ص ۱۷۸ س ۱۵	kqšēh : ٭	(kqšēh) : ٭
ص ۱۸۹ س ۹	vīst ud nahom	vīst ud nohom
ص ۱۹۸ س ۶	?	?
ص ۲۰۵ س ۱	?	?
ص ۲۱۱ س ۱۹ کلمه سوم	madār	(ā)madār
ص ۲۱۲ س ۱	madārīh	(ā)madārīh
ص ۲۱۲ س ۲	āmadan	(ā)madan
ص ۲۳۷ س ۱	nizišt	nizišt
ص ۳۵ س ۱۴ اضافه شود	vañdāt : ٭	
ص ۴۴ س ۶ اضافه شود : ۱۳۴	māraspōnd	

ص ۷۲ کلمات سطرهای ۶ تا ۱۰ باید پس از سطر ۱۸ قرار گیرد.

ص ۷۷ س ۸ کلمه *bēšēd* در ۱۵۶ ممکن است *bēš'id* به معنی «رنجیده» باشد. صورت

پازند *bāšt* نشان می‌دهد که در نسخه‌ای *bišt* بوده است (نک به همین صفحه ۵).

ص ۷۷ س ۹ اضافه شود پا: *bāšt* ۱۵۶.

ص ۹۳ س ۴ اضافه شود پا: *patūī*

ص ۱۳۴ س ۱۸ اضافه شود ۲۵۶

ص ۱۳۴ س ۱۹ و ۱۳۵ س ۱ این دو سطر حذف شود .

ص ۱۳۷ کلمات سطرهای ۱۵ ص ۱۳۷ تا سطر ۵ ص ۱۳۸ باید پس از سطر ۱۵ ص ۱۳۶ قرار گیرد .

ص ۱۳۹ س ۸ شماره های ۶۱۶ ۶۱۹ ۳۹ حذف شود.

ص ۱۶۷ س ۱۶ اضافه شود ۵۱۷

ص ۱۷۷ س ۴ اضافه شود ۱^۴

ص ۱۹۴ کلمات سطرهای ۱۰ تا ۱۷ باید پس از سطر ۱۲ ص ۱۹۵ قرار گیرد .

ص ۳۱۶ سطر ۵ در ۱۵۴۹ کلمه پهلوی تصحیف *may*: می است .

ص ۲۲۴ کلمات سطرهای ۵ تا ۱۶ ص ۲۲۴ باید پس از سطر ۳ ص ۲۲۵ قرار گیرد .

ص ۲۳۵ س ۱۵ اضافه شود ۱۱۸۵

ص ۲۴۰ س ۹ اضافه شود پا: *vāšast* ۵۹۴,۵

ص ۳۵۰ اولین کلمه پهلوی حذف شود .

p. 14. 21 after *handēšīdan* 'think' 64-19 add 205-1

p. 41 l. 7 after *bāšītar* add *bāšt* 77-8

I would be failing in my duty if I did not express my gratitude to Professor S. Kya (University of Tehran), Professor Mary Boyce and Dr. D.N. MacKenzie (University of London), and the Reverend J. de Menasce O.P. (University of Paris), under whom I have had the great privilege of studying, and who have always given me valuable help and encouragement.

Tehran, 1969

A. Tafazzoli

(1) The transcription is based mainly on the reading of Manichaean Middle Persian texts.

(2) For Pazand equivalents the author has relied upon the Pazand text and footnotes given by Anklesaria, as the original Pazand MSS. were not accessible.

(3) If a word is written in different ways, all the forms are given, e.g. the orthographies of *p't'pl'y*, *p't'pl's* and *p'tpl'y* found in the MSS. are given in their respective places.

(4) Substantives are listed under their singular forms.

(5) Compounds are given as such, but their components are also recorded separately.

(6) Verbs are listed under their infinitives.

(7) The numbers after each Pahlavi word refer to the question number and paragraph as given in the Anklesaria edition. Words occurring in the Introduction (i.e. the portion before Question One) are indicated by ¶ followed by the number of the paragraph, and those in the colophones by Ċ.

SIGLA

[ ] = the Pahlavi word reconstructed in MX. (ed. Anklesaria) from the Pazand.

( ) = the Pazand word reconstructed in MX. (ed. Anklesaria) from the Pahlavi.

< > = necessary addition by the compiler.

+word = corrected.

18th century. Other Pahlavi MSS. of *MX.* appear to be re-transcriptions from the Pazand text. There exist two critical editions of the Pahlavi text of *MX.*, namely that of D.P. Sanjana and that of T.D. Anklesaria, but with the lapse of time a new critical edition of the text would be welcome.

In the compilation of the present *Glossary*, **K₄₃** was chosen as the basis and the missing folios in **K₄₃** were substituted from **TD₂** collated in the Anklesaria edition, as the original MS. was not accessible.

ARRANGEMENT OF PAHLAVI LETTERS

The Pahlavi words are arranged in the following order:

۱ ۶) ۹ ۷ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ ۰

The Pahlavi script is very ambiguous owing to its polyphonic nature, and it is well known that the combination of two (or more) letters may look like another Pahlavi letter or ligature. To avoid confusion and to facilitate the use of the *Glossary*, the words are arranged according to their written shapes, as explained below:

The ligature **۷** ($\gamma + \gamma$ or $\gamma + d + \gamma$ etc.) comes under $\gamma + \gamma$; **۵** ($\gamma + p/c$ etc.) under $\gamma + p$; **۴** ($\gamma/g/d + p/c$ etc.) under $d + p$; **۳** (= letter s or $\gamma/d + g/ \gamma$ etc.) under s ; **۲** ($s + \gamma/g$ or $d + s$ etc.) under $d + s$; and **۱** ($s + n/w/r$ or $g/d + \gamma + n$ etc.) under $s + n$.

In the compilation of the *Glossary*, the following principles have been taken into consideration:

INTRODUCTION *

The present volume contains a complete glossary of the Pahlavi text of *Dādestān ī Mēnōg ī Xrad* "Judgements of the Spirit of Wisdom". The text appears to have been written during the reign of Xosrau I (A. D. 531 - 79), but nothing is known about its authorship. It is written in catechismal style and has the characteristics of the religious *andarz* literature.

The oldest Pahlavi manuscript of *MX.* is preserved in the codex **K**₄₃, written at intervals by Mihrābān son of Anosagravān, at the end of the 16th century. He copied the text of the *MX.* in the year 938 after the 20th year of King Yazdgird - A.D. 1589. Unfortunately some folios of this MS. are missing. Another Pahlavi MS., **TD**₁, formerly belonging to T. D. Anklesaria and now in the family of B.T. Anklesaria, was copied probably in the

---

* This is a summary of the Persian Introduction. For references and footnotes the reader is requested to refer to the original.

TEHRAN 1969

GLOSSARY
of
MĒNŌG Ī XRAD

By

A. TAFAZZOLI

**IRANIAN
CULTURE FOUNDATION**